

Y me.
14/10

1
D. B. de S. Germe de Heremitas

Sermones sancti augu-
stini ad heremitas

Perteneat ad Collegio

COMPRA

R. 178141

~~3/10~~
1/10

Incipit tabula Simonis sancti Augustini episcopi Ad heremitas.		
De institutione regularis vite		ser. 1.
De pace	ser. 2.	De silentio ser. 3.
De pudicitia		ser. 4.
De obedientia ad presbyteros suos		ser. 5.
De misericordia		ser. 6.
De obedientia		ser. 7.
De perseverantia	ser. 8.	De fra ser. 9.
De puritate conscientie		ser. 10.
De spunctione et lachrymis et p[re]ca		ser. 11.
De superbia	ser. 12.	De solitudine. ser. 13.
De iusticia	ser. 14.	De fide. ser. 15.
De inobedientia		ser. 16.
De ociositate vitanda		ser. 17.
De invidia		ser. 18.
De vigilia natiuitatis christi		ser. 19.
De natiuitate domini		ser. 20.
De genere monachorum in egipto:um		ser. 21.
De recessu sancti Augustini ab ordine heremitarum		ser. 22.
De seculo		ser. 23.
De sancto Hieronimo quomodo fuit cardinalis et quomodo relinquit. cardinalatū		ser. 24.
De ieiunio et ubi fuit institutum		ser. 25.
De murmuracione.		ser. 26.
De filio prodigo.		ser. 27.
De sermone in cena domini		ser. 28.
De lingua dolosa		ser. 29.
De confessione		ser. 30.
De vanitate et superbia		ser. 31.
De leprosis		ser. 32.
De superfluo pom.		ser. 33.
De sancta obedientia et o[mn]i.		ser. 34.

Ad iudices & p:decurato:es	ser. 36.
Ad p:esbyteros de vita eorum	ser. 37.
De non vendendo sacramenta	ser. 38.
De sacra scriptura	ser. 39.
De vita solitaria & contemplatiua	ser. 40.
De obseruantia clericor:	ser. 41.
De vita clericor: circa obseruantiam	ser. 42.
De vita & moribus clericor:	ser. 43.
Item de obedientia	ser. 44.
De modo querendi christum	ser. 45.
De pietate & eharitate	ser. 46.
De penitentia	ser. 47.
De angelis & hospitalitate	ser. 48.
De sodomis & gomo:is	ser. 49.
De cura anime.	ser. 50.
De miseria carnis & falsitate pñtis vite	ser. 51.
De salute anime	ser. 52.
Seruo sup ps deus deor: locutus est	ser. 53.
De eoi vita clericor: ex sui dispositione	ser. 54.
Item de eoi vita clericor: ex sui ordinatione	ser. 55.
De tenenda obedientia & euitanda supbia	ser. 56.
De obitu valentini epi cartaginensis	ser. 57.
De admonitione sancti Augustini epi p quam ostenditur qd bonum sit lectionem diuinam legere & qd maluz sit ab illa vel eius inquisitione desistere.	ser. 58.
De vanitate huius seculi	ser. 59.
De sca monica matre sci augustini epi	ser. 60.
Calistus de persione sancti augustini epi	ser. 61.
Sigbertus in epistola ad macedonium.	
Extractum est de eb:onica venerabilis Bede.	
Extractum e de eb:onica vieniensis episcopi.	
Extractu est de chronica archiepi florentini antonini.	

Quasi plerunt sermones san-
cti Augustini ad herentitas
et nonnulli ad sacerdotes suos
et ad aliquos alios. Et pri-
mo de institutione regularis
vite sermo primus.

Matres

mei et leticia cor-
dis mei corona
mea et gaudium

meum quod estis vos par vo-
bis et caritas cum fide semp
inter vos adimpleatur. Quia
me puatis matrem esse ani-
marum vestrarum ideo de-
sidero ita nos componere: ut in
nobis neque macula neque ru-
ga possit ante tribunal iudicis
apparere. Anusibus enim no-
stris non solum ornamenta sed
etiam medicamenta desidero pro-
videre. Studeo. non dissimula con-
sue: et percussa sardire: vulne-
rata curare: abluere foetida
repare perditas: et ea que sunt in-
gra spiritualibus margaritis or-
nare. Ego enim margaritas de
paradisi patria vobis dona-
re cupiens: nullam mercedem in se-
culo opto recipere. Illi quod
vobis insinuare itedo: pacem

et audire. et cum dei adiutorio
secundum vires opibus adimplere
semper studeatis. Sed
an omnia fratres carissimi quos
scilicet parturito donec reforme-
tur in vobis christus diligat.
Deus deinde primus quod ista
precepta sunt principaliter no-
bis data. Et ideo fratres dilec-
tissimi primo: antibus vobis in
heremo in nomine dei nostri pla-
ceat secundum apostolicam vitam
vnum sentire et omnia communiter
possidere. sicut scriptum est in
actibus apostolorum. quod erant
eis communia omnia. et distribu-
bant sicut unicuique opus erat.
In hac autem vita permaneamus
ut nos ipsos in ipsa deo auxi-
liante fortiter teneamus. quod qui
perseveraverit salvus erit. Si
quis autem de seculo ad nostram
congregationem venire deside-
rat. primo percipio ut probe-
tur an voluntas ex deo sit: non
debet esse violenta. Non
fieri coacta non mollis sed se-
piterna virilis. constans et om-
ni spiritu caritatis plena. at-
que perfecta. Tunc ei propono
natur quo modo abneget volun-
tatem propter: iam et sponte se
quatur me. Nec volo quod co-

gitet amplius quid necesse ei
fuerit. Scit. n. pater celestis.
quibus indigemus. Quera
mus igitur primum regnum
dei & hec omnia adiunguntur
nobis. In oratione ne
mo aliqd agat. nisi ad quod
est factus. vnde & nomen ac
ceperit. Orationibus instate
a mane vsq; ad sextam tan
tum circa missarum solennia
A sexta vero vsq; ad nonam.
omnes vacent lectionibus &
pater noster. Ad nonam ve
ro redeant ad codices. & se
cundum nature conditionem
sine nimulū reficiantur audi
entes verbum dei. Postq̄
autem refecerint siue in hor
to siue in heremo vel vbiq;
q; necesse fuerit operentur.
Null enim dei seruis ociosita
te peius. Operentur ergo in
nomine domini sacram ordi
nem non habentes vsque ad
horam lucernariam: nec ali
quis tamen ex opere suo ali
quid appropiet: apostolica
cum vita optamus viuere.
Si quis autem contrefecerit
furti iudicio condemnatur: &
si corruptus non emendan
rit de vestra societate proiciat

tur. Non enim hoc sit cru
deliter: sed misericorditer ne
cogitatione mortifera plures
ex vobis pdat. Quis. n. aliqd
sit p vos caute ne cum mur
mure fiat: ne murmuratores
in prospectu dei vocemini. Il
lum q; vobis p̄est: post deus
oēs sicut decet dei famulos
honorate. Ipse vero q; p̄est
sup oia sollicitus sit de vestra
salute de quibus debet redde
re rationem: dominica aut die
q; volunt vinū cum dei gra
tia bibant sed q; antiqui sunt &
debiles vinū bibere p̄pellan
tur carne tñ domantes: quā
tum valitudo p̄mitit. Quā
do. n. necesse est vt aliq; ad se
culū vadant. caueant ne vs
dant minus q̄ duo vel tres.
Et si oculi sermoꝝ dei cecian
tur in aliquam feminam. ea
nere ne in vllam figantur. de
us autem q; habitat in vobis
etiam isto mō custodiat vos
ex vobis. Nemo cum secu
laribus extra monasterium
manducare vel bibere nisi
aquā p̄sumat vel aliqd mā
ducare etiā intus extra ho:ā
casus infirmitatis accideret.
Qui vero infirmantur ex us

his cum omni diligentia per
tractentur: etiam si de huius
luna seculi paupertate vene
rint. Nec debet sanis mole
stium esse si aliter tractentur
in victu: sed magis congruam
lentur gratias deo exhibentes
quod valent quod non valent ipsi.
Si vero ut fieri solet ab her
eticis supervenerit incurio
repentina: vel ab infidelibus
aut hostilitas: ita ut necesse sit
fratribus fugam arripere. si
deo fauente evaserint: mox ad
neimus aut ad eam redire se
stinet: cogitantes quod nullo mo
do poterunt separari: quos
dei caritas coniunxit. Si quis
autem contumaci animo hic
observare contempserit: ca
piatur et subiciatur monaste
rii discipline. Nec autem que
dico vobis: sepe per vos le
gantur ne oblivioni traden
tur et ubi hec omnia servave
ritis: vobis non parva lentia
de filiorum salute erit. Nec igitur
sunt que ut observatis pre
cipimus in monasterio con
stitui: propter quod in vivu
cibus in heremo congregatis
ut unanimis habitetis in do
mo et sit vobis anima una et cor.

4
vni in deo et domino Jesu christo:
quod vobis dirigat ad perficiendum
mirabilia de lege sua.
De pace. ser. 2.
Matres carissimi o se
cretis quanta sit vis
tus pacis. et quantum
vobis in solitudine demoran
tibus necessaria sit. Tanta. u.
est virtus pacis quod in eius di
gnitate apostolus omnes su
as epistolas scribebat. dicens
pax vobis et gratia a domi
no deo nostro. Hanc autem
salutandi formam nobis pri
mitus donavit Christus di
cens pax vobis. Hanc pro te
stamento Christus apostolis
dereliquit tantum summum
bonum: et sine quo nullus vi
vere debet. Sic omnium pater
celestis elementa et planetas
cetera que inensibilia ordina
vit ut vinculo pacis simul con
plecterentur sic etiam ordina
vit gloriosus exercitus ange
lorum: ut post eorum descensum
nulla esset inter eos discor
dia sed pax plena atque perfecta.
Nec ista gloriosa. pax que su
ctus malorum cogitationum
eructat: mentem sinceram et il
lesam reservat: conscientiam

purgat. Qui pacem cordis
oris & opis non habet xpia/
nus dici non debet. Qui in hac
non sperat in lubrico vitæ &
pedem ponit: in tempestate na/
talem collocat. In precipitio se
illaqueat: in arena semen se
minat. Hec est illa perfecta pax
que mentem a vitis purgat:
vermem conscientie rodit. O
pax heremitæ: mater: cenob/
itæ: pater monachorum: soror:
patriarchæ: vinculum. Tu
prophetæ: ierusalem: tu apo/
stolorum refugium. tu martyrum
solatium: tu confessorum balne/
um: tu virginum tripudium: tu
viduarum spectulum: tu iungu/
torum spectaculum: tu malorum
presidium: tu tyrannorum odi/
um: tu latronum suspendium.
O pax dei edificium: te non possunt
destruere principum insimula:
insultus demonum te in nullo le/
dere possunt: tu pauperum diuites
facis. tu diuitem mendicantem
perducis tu contenta in cun/
ctis tu diuitem: vniuersa. tu ho/
mines dei filios facis. O pax
sine te regna non valent. nullo
quid sine te orationes elemo/
sine ceterisque bona nobis pro/
desse possunt: absit. O mona

che habeto pacem in cunctis:
nam si fratri irasceris. si pro/
ximum odis tibi tradidit in
oratione dominica. Clamat
n. monachus. Dimitte no/
bis debita nostra. sicut & nos
dimittimus debitoribus no/
stris. O monache si pacem non
diligis proximum odis. quo iu/
re quo pacto. qua fronte tibi
pens dimittis quod proximo ran/
co: enim non dimittis: habet e
ergo pacem cum omnibus: om/
nium tamen vitia odientes ha/
bete in ore in corde in opere
pacem. Nam si cayn pacem:
habuisset in corde non irruis/
set in fratrem. Si ab salom pa/
cem habuisset in ore non iur/
pugnasset patrem. Si iudas
habuisset pacem in opere non
fugisset ad laqueum. O quod bo/
num. O quod iucundum. O quod
diuinum est habitare fratres
in vnum. vt vnum sit cor. vna
voluntas. vna omnium ani/
ma & forma viuendi. nam dsa
bolus inire non potest domum
vel mentem in qua pax domi/
natur. O quod ergo iucundum ha/
bitare fratres in vnum. Tanta
n. est supermineria istius vir/
tutis. quod de ea propheta prius

miraretur quā ostēderet qd
esset vel qd utilitatis haberet
U quā grauem admirationē
p:eposuit qñ dicit. O quā in-
rabilem utilitatem p:dicant
qñ subiunxit q̄ bonū & q̄ in-
cundū. Sed scire debemus
fratres mei q̄ quedā sunt bo-
na: que non sunt incūda: que
dam iucunda que non sūt no-
na. Verbi gratia bona sunt ie-
iunia: vigilie: macerationes &
similia. hęc. n. bōa sunt sed n̄
incūda: q: caro in his nō in-
cundatur sed leditur. Iucun-
da q̄ppe sunt cōmestationes:
ēbrietates: sed nō bona. Hęc
agentes letant̄ euz malefece-
runt: & erulāt in rebus pesti-
mis. O monache vir poteris
invenire in p̄senti vñ qd sit
bonū & incundū. Cupis tñ il-
lud vñ invenire. p̄quire pa-
ces & amplectere eā: Hęc est
n. sola virtus: que bonū & bz
& incundū. Hęc est illa boni-
tas: que nos vitare facit vñ
ino:is in domo & simul vne-
re simulq; mo:ī semp opta-
mus. In p̄ntan. simul habi-
tamus: in futuro cupiētes bra-
nium iucunditatis eterne. O
pax tu mentis serenitas. an-

intranquillitas. cordis sim-
plicitas. amoris vincitū. cari-
tas confortium. Hęc est illa
sūma felicitas que similitates
tollit. bella p̄pescit. iras com-
p:imit. supbes calcat. humi-
les amat. discordes sedat in-
micos p̄o:dat cūctis placet
& cūctis optat: Sed a cū-
ctis malis illa q̄ bona est pax
submergit & odit: vt mors.
O pax tu nō scis extolli. igno-
ras inflari. Beatus qui te h̄z
maledictus q̄ te odit & qui te
impedit & frāgit inter hoīes
qñ anti p̄s ē & filius p̄ditio-
nis. O pax q̄ te habet: teneat
qui te non habet perquirat:
qui te perdidit requirat: si fi-
lius dei esse peroptat. O pax
tale bonum es in reb⁹ crea-
tis: tam mirificum: taz glo:ō-
sum: q̄ n̄l dulcius solet audi-
ri: n̄l delectabilius cōcupisci
n̄l vtilius possideri. Spirit⁹
.n. humanus sicut nunq; vi-
nificat mēbra nisi fuerint vñ-
ta: sic sp̄ritus sanctus nunq;
nos vivificat nisi pace vñti
fuerimus: Nemo. n. est vt d̄
ximus q̄ nōn velit pacē habē-
re. Interroga oēs si pacē desi-
derāt oēs vna voce dicēt hoc

amamus: hoc optamus. hoc
concupimus: hoc volumus.
Si ergo fratres homines pa-
cem amant: amant & iustitiam
quia due sunt amice carissi-
me. Iustitia: enim & pax ipse
se osculantur: sed si amicam pa-
cem non amaueris nunquam ipsa
pax te amauerit: absit. Ama-
re igitur pacem diligentes in-
stitiam. . Hec. n. pax hominibus
bone voluntatis datur ab an-
gelis. Nunquam pax: aue volun-
tatis pacem offerunt angeli: ab-
sit. Et qui sunt pax: aue volun-
tatis nisi quod illi qui superbo oculo
& insatiabili corde nunquam di-
cunt sufficit. Tales nunquam possunt
habere pacem. Id: opterea fra-
tres mei ex quo mundum cal-
care cepimus & frena cuncta
despicere diuitias non appeti-
mus: nec nos qui pauperes in-
beremo ad superbiam diuitiarum
extollatur. Nullo. n. modo de-
cet nos in hac vita solitaria
ubi senatores sunt laboriosi: si-
ant opifices otiosi: & quo ve-
nimus relictis qui fuimus pax:
diorum omnia hic sumus rustici de-
licati. Illi denique fratres ve-
re pacem habet qui nil appetit
de seculo possidere. hic tran-

quillus est hic gaudet de bonis
cunctis: pagano illo dicente.
Quictissimam vitam agerent
homines in terra. si hec duo ver-
ba a natura rebus omnium tollerentur
meum & tuum. O beata pau-
peritas vberibus pacis plena
ubique secunda. ubique illesa:
ubique cunctis amica. Nam qui
te amat veram pacem amat. qui te
non amat. tranquillitatem omnem
ignorat. Sed dicet quis seruum
dei ecce diuites video super-
bos elatos ipsos & omni bo-
nitate perfecta carentes unum tantum
apparet qui pacem habent ad in-
uicem. quod ergo nunquam gande-
re debes de eorum neque dico:
dia nescio vel tristari. O mo-
nache scias quod sicut multum
nocet dico: dia inter bonos ita
valde dolendum est: vel quando pax
est inter malos tunc. n. angelus
omnia pessima que fieri vel cogita-
ri possunt quando mali pacifice vi-
uunt. sed dum in dico: dia vi-
uunt. tunc mundus aliquantulum
tranquillatur. nam sicut dico: dia
malorum contraria est bonorum ita
optandum est quod boni pacem ha-
beant & mali dico: dia esse sint. nam
qui dico: dia aliquando mali
optimi efficiuntur cognoscere!

res quæ sunt et quid erunt. nam
si tribulantur et eorum facies
ignominia replentur aliquan-
do querunt nomen domini quod
tamen tempore pacis inueni-
re non possunt. O quæ abomi-
nabile erat in corde eorum. Quia
dum tamen est ut et bonum in
bono teneantur usque ad finem
et mali convertantur et nunquam
ad finem perveniant. Vos autem
fratres ad invicem pacem ama-
te que quidem pacem custodiat
corda vestra et intelligentias
vestras que exuperat omnem se-
culum. Amen.

**De silentio Sermo sancti
Augustini episcopi de vita
heremitica.**

3.
Silentiū fratres caris-
simi iter cetera vobis
in heremo summe neces-
sarium est. omne enim quod non edi-
ficat in periculum vertitur di-
centium et audientium. lingua
enim nostra sensum nostrum se-
quitur et rationem non volun-
tatem. non enim debemus tan-
tum oculos clausos servare
sed et linguas infra dentes ser-
vare illas. sermo enim vanus
vane prescicit index est. qualis enim
es tales sermones loqueris.

6
talis et mens comparatur.
et qualis fueris in rebus talis
comparatur in verbis. stultus enim
valde est qui non prius
verbum ducit ad linguam ra-
tionis quam reducat ad linguam
oris. qualis est homo in men-
te: talem verborum depingit
in ore. verborum sitas hominem
conducit in idulatores. hu-
mane nature dignitatem de-
ponit. honores sibi rapit. in-
imicos infinitos acquirit. in-
flamat dentes lingue mo-
bilis in adolescentia ad iso-
cola: in virili etate ad fraudu-
lentos: sed in senili ad detracto-
ris. Restringenda est igitur
hec prava sanilla ne in ma-
gnam vertatur flammam.
sirculus ne crescat in sylvas
gutta ne crescat in fontem. Ad-
iuvus est denique fratres lin-
guam refrenare quam capere civitates
quia id insultat exterius. sed
istius interius. hic summe ar-
ma pro te ipsum. sed ibi de ali-
eno. Summa tamen verecundia est
depressa directio non posse linguam
refrenare et vile non posse liga-
re membris. ecce linguam egre-
di querit motus perit. tu vero
o monache per tranquillam ipsam

refrens. appone ei p̄siliū rā/
tionis. circūcide eā manūi-
tate discretionis. **O** lingua tu
p̄siliū imminens. in licitū
prodncis: disco: diū sepe spar-
gis ⁊ proditiōis venenus ⁊
detractiōis paris. ⁊ ad inser-
num q̄ tibi credunt conductis
O monache cognosce linguā
nequā. fuge eam. despice eā.
si potes coustinde eaz. sed vō
lo te insuescere manū linguaz
bene loqui. vis bene loq. da
ei moderatū modum. p̄ceto
sa. n. lingua non nouit nisi bo-
na diuina semp ⁊ struere. **O**
q̄ sanctus est os vnde semp
celestia erumpūt eloquia. **O**
monache p̄sidera te. redituꝝ
rationem de omni verbo oci-
oso. ⁊ tanto maiorem quāto
magis es obligatus. non. n. i
foro sed in cella habitare de-
bes. non familiarē sed fami-
liarū animas oratione pascere
debes non igitur tibi necesse
multum loqui nec inter hoīes
conuersari nec mercantias p̄-
tractare vt viuas nam mer-
cantia in monacho vsuā oc-
cultam custodiamus. Ama-
figur o monache solitudinē:
multitudinem fuge ne cōpre-

hendatis verbo ac et confun-
daris in singula respondere
beniter q̄ dicitur in moran-
do verba criminosa p̄olici/
ns extendere. **V**erboſitas. n.
quid aliud est q̄ semen quod
f. uctum non facit. **O** verbo
se erubescere ⁊ considera tuam
grandem miserā. quid. n. ali-
ud es q̄ sal infatuatus q̄ od
ad nullum valet p̄diuentuz:
vere infructiferus ⁊ infructi-
feros facis qui te libenter au-
diunt. **O** verbose mendax. q̄
veritatem raro dicere voluit
f. i. **O** eloquax cognosce teip-
sum nam loqui nunq̄ crube-
scis nec consideras quid sed
quantum dicere possis non
mensuras verborū sententias
sed tantuz vt satieris. **O** ver-
bose erudescere. q̄ omnino co-
gnosceris qd agis. **I**am nra
condictio est occulta manife-
stare nota in conuenientibus
p̄dicare. si d si ne scis som-
nias in audita fingis te scire
quod nescis: vt libenter audi-
aris a cunctis. **O** artifex inē-
danor: o faber fabularū. lege
quod debes quia vir linguo-
sus non d̄rigetur nec diliga-
t̄ in terra. p̄uisionis. **O** mona-

che & tu diligenter attendas. **M**an q non refrenat linguā suam bñis vana est religio. q non custodit linguam suā monachus non est: q aut mo dera linguam suā prudentissimus est verusq; monachus ē. **E**rgo fratres mei ama te silentium. **N**on te custodi am oī vestro. **E**stote solitarii. vt sitis angelis societati. estote rustici vt sitis cūes san ciorū & domestici dei. Estote muti vt sitis loquaces. **L**o quimini deo vt sitis veraces. **C**ō template in heremo vt ptem plerini a sanctis in celo. **E**le uate capita vt eleuimini co: de. **E**xtendite brachia vt extē danini toto corpore volātes ad celum. ad quod perducat nos xps deus noster. Amen.

Sermo scti Augustini epi de prudentia. Ser. 4.

Fratres carissimi non solum silentium tenere debetis i heremo: sed prudentiam rape festinate. **P**rudencia. n. uobis necessa ria est: q docet quā fugien dum & qd tenendū sit. **P**ru dencia. n. docet te vt non sup bias: nec mireris de rebus

transito: sis: cum sint caduce: & ea que possides tanq; alie na possidere adueritas. **P**ru dencia docet te vt que nō po tes perpetuo tenere fructuo se permittas abire. **P**ru dencia docet te vt in cunctis sem per idem sis: tam in p:ospe ris q; in aduer sis: sicut ma nus que eadem est: & cum in palmā extenditur: & cū in pu gno restringitur: **I**psa te do cet quō reprehensibilis sit nī mia laudatio. & inmodera ta vituperatio. **I**lla qdē adu latione sed istā suspecta mali gnitate. **P**rudencia testimo nium veritati: non amicitie reddit. **P**rudencia cū discre tione pmittit: & pmissa acce lerat: & amplius q; p:omissit p:estat. **P**rudencia docet quō p:esentia o:dines. quō p:ete rito: reco:deris: & quō futu ra p:ouideas. **O** beatus qui prudens est. **O** felix & felix q prudens inuenitur. **M**ā si cun cta que habet amittit. clamat omnia mea mecum sunt. **O** ue sunt illa que sunt mea: nisi in stitia: temperāta: fo:tiudo: & prudentia: **O** beate prudens omnia que eripi possunt bo/

na non esse putas. Cum igitur
tur prudens sic in se conten-
tus sit: oia secum habens in
oibus sufficiens est. Impru-
dens vero non sufficit: quia in nullo pre-
tens est: quia oia sine fine sperat
possidere: ideo in oibus eget.

Estote igitur fratres pruden-
tes sicut serpentes. et simplices
sicut columbe. duo enim sunt: quae
in uera adinueniuntur: ut unus
sine altero aut pax aut nihil
oio sufficiat. Simplicitas enim
sine astutia stultitia reputatur.

Astutia sine simplicitate super-
bia approbatur. Astutia enim
serpens in quattuor diuiditur
partibus. Prima est quae toti-
us corporis uenenum in guttu-
re colligit: et ibi prudenter do-
cente natura seruare studet:
ut si adiecitdo necesse fuerit in-
promptu habeat: ut se desce-
dere possit. Sed in hac parte
serpens quandoque decipit.

Ad uistella enim semper serpenti ad-
uersatur: et ante foramen caner-
ne serpenti se ponit: et cum pro-
uocando tam diu uinbra cande-
sue solent illudat: donec ipsu
egredientem agnoscit: tunc ve-
ro uistella desuper ascendi sur-
fidias tendens: ut cum serpen-

tis caput uiderit capitalis: uel
dictam sumat de hoste quem
nunquam diligere potuit. prouoca-
tus ita que serpens extra ca-
nerne foramen caput emittit
et cum nihil deorsum uideat ver-
so gutture respicit sursum. Sicut
uistella cernens tempus oportu-
dentes inuenit circa uenenum
sicque absque periculo inimicum
occidit. hec est enim parua ser-
pentis astutia in qua fratres
mei mundi sapientes uocantur
quorum prudentia non in cele-
stibus sed in terrenis tota uer-
satur quibus diabolus in uin-
bra inuisibilium rerum illudat. et
ludendo decipit. decipiendo
occidit et ne forte ualeat aspi-
rare in ipsis terrenis cupidita-
tibus sepe eos cogit expira-
re. Secunda prudentia in ser-
pente est quae quoniam in aqua desce-
dere cupit uenenum reponit in
loco tutissimo sed recedens ab
aqua iterum resumit uenenum.
hec enim calliditas serpenti mul-
ti sequitur quae post contemp-
tionem mundanae conuersationis
post abitum sanctae religionis
post instrumentum sanctae profes-
sionis post agnitionem veri-
tatis reuertitur ad uenenum pra-

9-10

ne consuetudinis quibus melius
esset veritatem non agnens
se quod post agnitionem retrorsum
abire. In hoc. n. scilicet vno simi-
tari debemus serpente quod vene-
num dponit sicut si quod iterum vene-
num resumit. Tercia pendencia
serpentis est quod quando veteres pelle
per singulos annos cruere didi-
cit quod depositur angustum fora-
men inquitur. per quod transiens cum
dolore pelle relinquit scilicet quia
pelle deposita pulchro: appa-
rebit per hoc enim fratres mei
dicitur intelligi ut et nos pelle vitii
orum deponamus et per fora-
men stigmatum. Quasi tran-
seamus et tunc pulchro: es ap-
parebimus. Idem hoc fora-
me dicitur ille zacharus tran-
sit quando omnia bona in pauperi-
bus erogavit. in hoc forami-
ne maria sola meretrici in do-
mo simonis meretricis ha-
bitum deposuit. et plorans ad
pedes salvatoris nestem sibi
inonavit. Quarta serpente na-
tura est quod dum ledi queritur
in capite. ut vitia conferret to-
tum corpus ad percussione ex-
ponit. quia licet corpus per-
cutiatur. si caput illesum re-
suare poterit: danna tamen mor-
-

8
non patiatur. Sic et nos cum
cetera nobis aduersantia amore
capitis sustinere non tamen es-
imus ut in beata vita quiesce-
re valeamus. Sic enim fecit pe-
trus pro eo in cruce suspensus
sic et bartholomaeus. ulnes de-
coratus. sic et paulus capite
truncatus. Sic et stephanus la-
pidibus vulneratus. Sic et la-
mectius in craticula affatus.
Sic est uirgo illa sanctissima
retorta in pretore que glori-
anter. sic amputata. sic vulne-
rata. sic afflicta perduceba-
tur ad carcerem et quasi ad
epulas iuktata precibus domini ag-
one suam solentiter comenda-
bat. Estote ergo fratres mei
prudetes. et uigilemus in ora-
tione. patienter omnia tormeta
portantes amore illius in quo
salus uita et resurrectio nostra
pfitit. Et cum prudenti i roe.
Istam sicut angeli pure lau-
dant deum in regione uluo-
rum. ita et nos quod die et nocte
psallimus domino: debemus cum
sanctis angelis puritate habe-
re: quia sic angei pagunt in celis
ita et nos monachi facere de-
bemus in terris in hac igitur fratres
mei solitudine pfituti toto af-

sectu orare debemus ⁊ pati.
patienter. n. portare debemus
oia: nec dicere presumamus.
ecce legumina. ventosa sunt:
casens stomachus grauat: lac
capiti nocet: aque potu no su
stinet pectus: caules melenco
lliam nutriunt: coleram po: i
accedunt: pisces mihi non sa
piunt. Nolite hec dicere fra
tres mei: nolite vel cogitare
non. n. seculum reliquimus:
vt delicate pasceremur in he
remo: ⁊ licet in heremo non
semper comedatis: lac vitæ
caules legumina: licet non su
maris nisi tantis diebus solen
nibus: ⁊ illis qbus visitam
ni a sancto senē episcopo va
lerio licet cunctis diebus ali
is herbas crudas. panē orde
atium ⁊ aquā simitatis: non
sufficit tantū eo: pe abstinere
sed ⁊ meūc illū. seruare de
bem⁹. Etia ergo fratres mei
dilectissimi quoz vita vt pu
to sancta ē vt multi ex vobis
viderunt ⁊ audierūt veni ad
ciuitatē ypouensem: ⁊ secure
pueni: q: ibi episcopus erat
factus bō ille valerius. nō. n.
credebaz episcopari. ideo se
cure perueni cum carissimis

meis amicus: Enodio Sim
plicio Mebridio ⁊ Aleppio.
nil mecu diuitiaz ponans ⁊
dei gratia me coadiuante fa
uoratus non modicum a pre
dicto sene valerio q mihi de
dit orulū in heremo a genti
bus segregatū vbi multo la
bo: e fatigatus edificare cepi
monasteriū. ⁊ cum longiori
anxietate pgregatū su vnum
seruos dei p nemora habitā
tes. ⁊ sic vobiscū pariter vi
uere cepi secundum regulas
apostolicas oia communiter
possidentes. Deinde placuit
ei q me segregauit de vtero
matris mecum mihi dicere ascē
de superius ⁊ enz magna mo
lestia factus sū episcopus pre
sbyter. Et qm vobiscū esse
hic non poteram: in domo
episcopi presyteros mecum
habere volui ⁊ cū eisdem pa
riter viuere cepi. Vos vero
tales inueni: quales desidera
ni: castos: benignos: mode
stos humiles voluntarie pau
peres: obediētes: solitarios
misericordes: mundū cū sua
potentia calcātes. Sed quid
hec omnia sine perseverantia
Estote ergo prudentes per

seuerantes in bono: & vigils/
 te in orationib⁹: q: diabolus
 aduersari⁹ regnat: a quo vos
 liberare dignetur dñs oīpo/
 tens A me . Snplico. n. frēs
 vt non turbemini de recessu
 meo. De crenerā. n. dñi in cr
 vos. psolari & vobiscū hītare
 vsq; ad festū dñice ascēsiōis:
 sed q: aduersarius noster for/
 tnat⁹ ad ptes pñeit. iō redire
 pponisēz oīo pello: enpiens
 illū videre: & cū eo pariter di/
 sputare. Ipse. n. toto affectu
 dissipe conat filios quos pe/
 pi in viscerib⁹ caritatis. O: a
 te p me frēs & nolite deficere
 vt fortunatū sicut publice san
 cte fidelē isidiatur: ita & nos sp
 sum cū suis dei gratia coad/
 iuuante publice supare & con
 uertere ad viā veritatis possi
 mus. Amē.

Sermo quintus sancti Au
 gustini episcopi ad presbyte
 ros suos qñ reuersus fuit a
 fratribus habitantibus in he
 reno qñ fortunatus p: esby/
 ter manicoz venit iponā . 5.

¶ In omnibus operib⁹
 vestris sacerdotes dei
 almissim p memores
 estote mandato: um dei & in

omnibus fatis obediētes: vt
 digni reppromissione per eius
 gratiaz inuentri possitis. Sci
 entes q: sine obediētia om/
 nia vacua: & cum obediētia
 omnia plena caritate reperit
 tur. Obediēre igitur nobis ne
 cesse est non tñ bonis & mo/
 destis: sed etiaz discolis & ma
 lis. non tñ q: mali sunt: sed q:
 bona obseruare p: ceptant q
 bus obediēre debemus o ve
 nerabilis sancta obediētia sa/
 lus oīm fidelium custodia
 oīm virtutum: tu celū ape/
 ris & infernum claudis: tu et
 filium dei ad terrā posuisti: &
 venit inter hoīes. non vt face
 ret voluntates hoīs: sed volū
 tatem patris eius qui eū mi/
 sit. Voluntas. n. patris fuit:
 vt redimeret humanū gen⁹:
 vt reconciliaret ei creaturam
 suam q̄ perierat: & vt hec vo
 luntas perficeret: filius fuit
 obediens. vsq; ad mortem.
 Ut ergo esset nobis obediē
 tia extuz p: sentis grauis nē
 te saluatos per obediētiā
 terminant. Inre ergo obedi
 entia omni sacrificio p: ponit
 tur: q: de potestate dyabolū
 nos eripuit: quod nullum le
 gale sacrificiuz facere potuit.

Nec mirū si nos peccatores
obedientie in hac vita subici
mur: qm̄ hāc mediato: dei ⁊
hoīum ratas in morte non de
seruū: ⁊ ei se subiciat: qui per
oīa erat patri equalis. Nos
autē pp̄ peccatum aliis homi
nibus subiecti sumus. Nā na
tura omnes equales genuit:
s; inegalitas q̄ accessit ex vi
uo: est ordinata ex dei iudicio
Cū nos oportet obedire hoī
bus. Sed per obedientiam
nunq̄ d; fieri mahim. ⁊ si an
gelus vel archangelus cheru
bin vel seraphim hec fieri n̄
bi p̄cipiat: nec ē ipse deus: q̄
est b̄ndictus in secula: p̄t no
bis precipere q̄ totū affectu
eum non diligamus. S; sci
re debent sacerdotes dei: q̄
pp̄ obedientiā aliq̄n debet ho
num: qd̄ agnus intermūti.
verus q̄: nonnunq̄ nobis isti
us mundi prospera: nonnun
q̄ iubenur aduersa. p̄ opec
rea scēduz est q̄ obedientia
aliq̄n si de suo aliquid non ha
beat: minima est. nam cū hu
ius mandī prospera p̄cipiū
tur. cuius locus superio: impe
ratur. is q̄ ad hec p̄cipiēda
obedit: virtutē obedientie si
bi euacuat si ad hec ex pp̄io

desiderio anhelat. Rursū
cū mundi despectus p̄cipi
tur. p̄ obia p̄tuncie inbent:
nisi ex semetipso aīns appe
tat. obedientie merituz sibi mi
nūc qui ad hoc qm̄ i hoc mū
do despecta sunt: inuitis no
centuz descendit. debet ergo
obediētia in aduersis ex suo
aliquid hēret ⁊ in prop̄tis ex
suo aliquid non habere. qd̄
bā ordinus. si vno: am am
coz dei facta in medio p̄ose
ramus. Ad oyses. ii. deo inbē
te vt israelite p̄lebi p̄ficeret: apd̄
se humillis fuit: ⁊ gloriā tantū
regimini considerans ⁊ ex
paucitē: ne hec reciperet: se
humiliter excusant. S; pau
lus apostolus dei reuelatiōe
admonitus vt Ierusalē per
geret. nec ignorabat ea q̄ ibi
pati debebat: vnde cū infide
les vellet eū tenere: clamauit
ego ali nō solū allegari sed ⁊
mori parans sum p̄ o: noīe
Iesu: ecce ierusalē pergit:
per reuelatiōē aduersa co
gnoscit: ⁊ tū hec libenter ap
petit. Ad oyses autē ad p̄spe
ra de suo nihil habuit. q̄ p̄e
cibus supplicauit: ne populo
p̄cesset. paul⁹ etiā ex suo vo
to aduersa suscepit. q̄ mala

inuincta cognouit et ad acri
 ora se preparauit: moyses at
 glo: iam uoluit sustinere. Er
 go utro: usq; seruoꝝ dei uir/
 tute instrumitur. ut si obedi/
 tie palma ꝑꝑ: ebendere niti/
 mur ꝑꝑ: spera mundi ex sola vi/
 sioe suscipiamus: et aduersa ex
 deuotione ꝑꝑ: lectamur. Ergo
 sacerdotes diu altissimi ut ml/
 ti uelut videre et audire potu/
 erunt. ueni ad hanc ciuitate cu
 carissimis meis amicis. Eno
 dio Sylicio. Aleppio Mlebi/
 dio et anastasio. secunꝑ uenitq;
 ueni q: sciebas ꝑꝑ: esula sanctu
 senē ualeriū. ꝑꝑ: opterea secu/
 rna. accessi. nō ut haberes in
 uos potestates: s; ut abiceret.
 eant in domo dñi oib; dñe/
 bus uite mee. Nec ut mini/
 strari deberē. s; ministrare. et
 pacifice uiuere optabā in soli/
 tudine. Mlibilq; dñitiaz me
 cu denuli s; dei gratia eoadm/
 nate sanos am̄s et a sancto se
 ne episcopo ualerio monaste/
 rium in heremo agemib; se/
 gregatū multo labore fatiga/
 tus edificauit et cu longio: i an/
 xietate seruos dei per nemo/
 ra habitates in unū cōgrega/
 ni. et cum eis pariter uiuere
 cepi secundū modum regu/

lam sub sanctis apostolis. cō/
 stititans omnia cōiter habent/
 tes et possidentes. uiuentes i
 uigiliis. et orationib; ultra id.
 qd explicare possumus. Quo
 rū fama. ad. aures sancti epi/
 scopi. Ualerii puenit. et pla/
 cuit si bi nos in heremo uisita/
 re: et stetit nobiscū. i. diebus
 donans mihi ortū amantati
 b; plenū in plantis positum.
 Et q: agentibus segregatis
 erat. locus libeter illum susce/
 pi. ut edificare et monasteriū
 fratru quos tales inueheram
 quales inuenire desiderauerā.
 Quo edificato. placuit ei qui
 me segregauit de utero ma/
 tris mee. et uocauit me ꝑ gra/
 tia suā mihi dicere. Ascēde si/
 pins: Et sic cū molestia et cū
 grādi anxietate fact; suz ep̄s
 ꝑꝑ: byter. Et q: cū fratrib; me/
 is ut haecenus fecerā. semper
 eo: pore habitare nō pore cas;
 ꝑꝑ: opterea infra domum epi/
 scopi uos clericos habere uo/
 lui et mox uobiscū ꝑꝑ: so: m̄
 apostolicā uiuere cepi. ꝑꝑ: Pla/
 cuit autem uobis omnibus
 uiuere in deo sentire: et. om/
 nia p̄m̄m̄iter possidere. ꝑꝑ: ꝑꝑ:
 autē facere uolūstis non eo/
 acte sed sponte et usque. ad

in ortem vivere sine p[ro]p[ri]o p[re]sbyter at
tende: et vigilanter attende: quod
p[ro]mittere tunc fuit: sed dimisit
tere non est tuum. Alligatus es
vxo: noli iam querere solutio
nem. Ab solutus es ab vxo: noli
li quere vxo: quia in eum ha
bes eam. Ligasti te mihi. nunc
quod te copulasti. Nunquid te roga
ui ut venires? Nunquid appla
usi p[ro]mittens hec et illa? Ab sit
omino. Igitur estote fidelis: et
dabo tibi coronam vite. Noli
mihi resistere. sed esto usque
ad mortem obediens. Noli mi
hi resistere: quia omnis potestas a deo
est: et qui potestati resistit deo resi
stet. Non tamen veni ut super
vos potestatem haberem: sed
tantum ut cum fratribus me
is vivere in solitudine. Et ec
ce nunc episcopus sum: et pau
perem me esse non erubescio.

Quare: quia pauperem pauperem
suare p[ro]misi. Cavete ne pau
perem relinquantis. Pauperes me
cum esse volumus. cavete a diviti
is capiamini. Voluntas mea fu
it ut sp[irit]u toto affectu pauperes si
m[us]. Quod et si non fuerim: hec pau
peres quos solus gerim[us]. non pau
peres: sed gradus miseria estiman
da est: nolite ergo mihi resi

stere: quia omnis potestas a deo est.
Noli. n. retinenda est potestas si
ne invidi sine ecclesie sit. Pro
testates. n. omnes deo ordinate
sunt: nam dominus dominus leprosus
curasset. eos ad potestatem mi
hi sit dicens: ite ordinate vos sa
cerdotibus. Et ad samuelem cum
sperneret a iudeis: ait dominus. non
te spreverunt sed me. Et ad
ad ossem: homo quicumque se
cerit superbia in sacerdotibus:
aut in iudicibus: morietur. Cavete
ergo sacerdotes ne aliquis ve
strum audeat insurgere contra p[ro]
positum: vel presbyterum: qui
omni vestrum curam gerit. Ip
si positi sunt in ecclesia ad no
stra vilitate: ut provideant quod
agere debeamus: ut et pro no
bis ratione deo reddant. et uni
tate ecclesie custodiant. Quod qua
dominus nos voluit esse sollicitos:
ne tanquam ones non habentes pa
storem per diversos errores
ab unitate fidei divisi essemus.
Sicut. n. unus est dominus: et unus
pastor: sit et unum ovile esse
voluit. Propterea voluit dominus
secundi tunicam inconsumentem quam in
tegra erat: quia non patitur eccle
sia violari unitatem. Iohannes Pau
lus ait. Obsecro fratres per no
men domini Jesu christi ut non sint

In vobis scissmata: sed fuatē
vinitatē spūs ī vinculo pacis.
Nā sicut multi radij pcedūt
ab vno sole & tñ vnū lumen:
ē ita & nos multi ab vno capi
te pcedentes & oīa pacifice &
punititer possidere debem⁹
Insurgunt. n. frequenter in
ter nos tēpestates inimico:uz
volentū conco:dias rumpe
re: & disco:dias seminādo vni
ores pacis extinguere. aggre
diunt vos frequenter leones
terrestris. Ut caput feriedo
membra saltē moueant ter
rore. & qd graulus mihi est:
non solū a malignis spiritib⁹
sepe mala patimini: sed et a
domesticis dilantamr. & fre
quenter peiora sunt: intestina
bella: quib⁹ non cauet: q̄ so
rinfeca: que pcedunt. & ecce
.n. abel iuss⁹ a domestico fra
tre occidit. Esau fratrem fugiē
tem persequit: Joseph a fra
tribus vendit. Et a discipu
lo saluato: tradit. hec oīa fa
cta sunt mala. q̄ obedire ne
glexerunt. similiter accidit Ja
nuario nostro: q̄ colūna obe
dientie: & paupertatis inter nos
esse videbat. cuius pditione:
frequenter flere & ululare ve
beamus: nā ad nos cū lach: y/

nisa venit & paupertates quā
dū vinceret: seruare p: omisit
& tñ vineam & agrum nobis
igno:antibus in seculo possi
debat: O p̄fessio mortifera.
O p:oditoria p̄missio: o: e dī
cebat & co:de odiebat. sanctū
credebamus: qui oībus pe
io: erat: & sic annis 12. & an
plius Januari⁹ noster vt vi
distis male vixit: & male mo
ritur. quare vel quomodo
male vixit. nisi quia quod su
uz nō erat secrete tēnt. Quo
modo et male morit. nisi q̄
in fine se nō cognouit & obiti
natus ī suo sensu nobis igno
rantibus: testamentū fecit: &
filiū que habebat in seculo di
tauit. O vinam saltem in si
ne hoc nobis dixisset. vt oran
tibus nobis ventam inueniss
set. sed nec confessus fuit: nec
cum fecisse penituit. p:opte
rea de meis non ē: nec diuini
vinceret erat. Ligate igit nū
mos cadaveris eius ponen
tes in panno ligatos extrictos
quos in parietes cellule reti
nebat: stentes & dicentes. De
cunia tua tecum sit in perdi
tione: non enim licet seruis dī
eam collocare: vel ponere in
victu vel in vestitu: vel ī ope

re monasterii: quia preclum
maledictionis est. Ea igitur
sacerdotes dei: caute ne desi-
ciatis in tentationibus, caute
ne rebelles mihi sitis publice
vel occulte. Siis mihi fide-
les, sitis obediētes, et si vobis
graue ē et molestū: egredimini
in foras, p̄gite ad fratres me-
os, et discite ab eis q: mites
sunt: et humiles corde: panpe-
res sp̄ritu et filii obediētie,
egredimini foras, et qd estis,
et qd ipsi sint p̄siderare vos
velo. Nunquid et vos tales
estis q̄les ipsi sunt, vos. n. vo-
ratos estis, et ipsi visus bo-
mini fugunt, vos ipudici et
ipsi casti, Vos derisores, et ip̄i
feruentissimi oratores, Vos
pellibus cuniculorū vel vario-
rū ornati sedetis et ip̄i oīno
colo: e ingerrimo asperrimo
q̄ induti sunt, Vos delicate
pasci summe curatis carnes
varias affectantes et ip̄i post
q̄ beremū intrauerūt nunq̄
carnes sumpserunt, Vos vi-
na electa speciebusq̄ inebria-
ta queritis et ip̄i semper pan-
sillus aque recipiūt, Vos bal-
teis m̄strum mundo appare-
re desideratis et ip̄i zoni ca-
melo:ū renibus succincti mo-

re helye et Joānis sunt deco-
rati. Quia vinea nostra electa ego
te plantavi, caue te deprecor:
ne oneraris in amaritudine,
vt me pauperē dimittas, Et
Famariū diuitem sequaris.
O vinea mea felix cuius bo-
trus suz, me p̄uileseo ne sit ī
furto amarissim⁹. Quia quid fa-
ciemus tunc in die illa calamī-
tatis in qua deus pater dicit
filio voca oparios et redde il-
lis mercedez, tunc aī iudicēz
audiet vox rebelliois vestre
quid p̄uiscitis et quō ea ser-
uare noluitis fugere immū-
dū et que sua sunt contēnere
p̄uiscitis, et ecce iam rebelles
totis affectib⁹ in insidians p̄-
occupati estis. Cur ergo mur-
murastis si in his paschalibus
dieb⁹ p̄ntaliter vobiscū non
fui, placuit. n. mihi segregare
me a vobis pergere ad fra-
tres meos in solitudine quos
vt frequēter dixi tales inueni
quales inuenire desideravi.
Cur ergo turbamini, nunq̄
ipsi v̄e pauperes, Nunquid
Obediētes, Nunquid mū-
dū et pompas eius conculea-
uerūt, Nunq̄ in forma vine-
di vos multo tēpore p̄ecesserūt,
Nunquid v̄e fratres mei

et patres sunt. Nunquid pro eo
 ruz exēpla ad viā vītatis per
 uenit. Nunquid eos sp̄ dile
 xi. Et eorum sanctā conuer
 sationē semp̄ desiderant. Nun
 quid et p̄ Simplicianuz ligu
 rīsem in fide instructus suz.
 Cur ergo murmuratis. Facte
 q̄ placita sunt mībī et tunc
 vbiq̄qz fuero vobiscū ero
 vsqz ad consumationē seculi.
 Deceueras. n. cum eisdem
 rusticans in caritate humili
 habitare vsqz ad festum san
 cte ascensionis dñi nec ad vos
 redire optabā quonqz vos
 emēdatos eē cognouisse. Sz
 qm̄ fortunatum aduersariuz
 ad partes occulte velut lupū
 p̄uenisse iam sentio ideo cum
 pulsus reuersus sum ad vos
 cupiēs illum videre et cum eo
 pariter disputare et illum cō
 culcare domino auxiliante q̄
 totis viribus dissipare conat̄
 et iugulare filios quos pepi
 in viscēribus caritatis. Ora
 te igitur. et nos vobiscū ora
 re volumus desinētes d̄ mea
 absentia amplius litigare.
 Diate et nolite d̄ficere vt for
 tunatum mansueorum p̄t̄
 t̄ iterum sicut publice sancte

christiane fidei infidiat̄ :
 ita et nos cum suis dei gratia
 coadiuuante publice cum su
 peraret possumus. O:are si
 ne intermissione. vt manere
 possitis in vocatione clerico
 rū qua p̄ gratiaui dei voca
 ti estis vt dñz vocabimī mer
 cedē in die nouissimo accipe
 re mereamini et n̄ sicut scius
 abqz fructu maledicamini et
 succidamini et in ignē mitti
 taminī tanq̄ destructores le
 gis terram occupantes in ini
 quitatibus vestris. Adiuuet
 autē vos ipse deus ad perfici
 endum mirabilis de lege sua
 qui est b̄ndictus in secula.

Amen

**De misericordia Ser
 mo.**

6.

Ratres carissimi an
 gio vobis gaudū quī
 fortunatus manicheo
 rum presb yteruz dei
 gratia superauimus. et obsti
 natus in suo sensu velut alter
 filius perditionis a plebe no
 stra recessit p̄satus. Post cu
 ius recessum baptizauī fere
 40. paganos q̄ sibi cūlter ad
 herebāt. Et ecce mō reuer
 sus sū ad vos. cupiēs p̄ficere

opus quod incepit. Beati igitur
misericordes: quoniam misericor/
diam consequentur. O si diligen/
ter consideremus misericordi/
as dei in nobis possemus habere
misericordiam. O fratres:
quid christum incarnavit: nisi mi/
sericordia? Quid cum subiecit
nostre misericordie: nisi sua cle/
mencia? O beata misericordia:
que sola per meritum nostre salu/
tis agnovit. Sola enim miseri/
cordia ad deum dirigit hominem.
Sola ad eum deducit hominem.
Sola deum deducit ad hominem.
Hec est sola mediatrix aucto/
ris solana. Hec disunctos
copulat. Hec solum deum homini
lans nos sublimat. Quae per pla/
nit dei descensio: ut et nostra
esset gloriosa assumptio. O gran/
dis misericordia. O infinita.
in sola potuisti trahere deum
de celo ad terram: de ex illo nos
ad regnum. O magnam miseri/
cordie vinculum. quo deus li/
gare voluit et potuit. Et homo
ligatus vincula iniquitatis destrui/
pit. O monache si tuam desi/
derares misericordiam: et opere
dei erga te non invenires nisi
misericordiam. Misericordia
est si flagellat ut emendet: si
a peccato per tribulationem

liberat: si hypocritas et tyran/
nos regnare permittit. Hec
omnia enim cum misericordia facit: cu/
piens nobis vitam eternam do/
nare. Attendite ergo fratres mei
attendite: nam in pastore debet
esse simul misericordia et ius/
ticia. Misericordia enim sine ius/
ticia destruit: et in crudelita/
te convertitur. Et iusticia sine
misericordia nunquam accepta
est apud deum: absit. Iustis enim
et iniustis beatis et damnatis
misericordia iusticia sepe agit omni/
potens deus: quod dat gloriam
quam non merentur habere quibus/
cumque bonis et iniustis. Estote
ergo fratres mei misericordes:
sicut pater vester misericors
est. Estote misericordes pen/
santes quanto Moyses in miseri/
cordia flevit pro populo.
pro quo cuius salute petuit delecti de
libro veteris quanto iteque zelo re/
verentia obtinisset veniam
apud populum: ponat vir gla/
dium super semetipsum suum. Ecce
quoniam ultraque omnium eum sine mor/
te petuit: paucorum vitam gladio
destruxit: igne amonibus et foris
accensus zelo iusticie et sancti/
tatis. Circoque foris legatus
causam populi apud deum pre/
cibus: et cum deus apud popu

lum gladiis allegauit. Stude
 auus igitur fr̄es mei miseri/
 cordiā dñi vsuimus: rapere.
 cibeta nobis esuriens: vesti/
 atur a nobis peregrinus: con/
 soletur p̄ nos pupilla vsite/
 tur a nobis infirmus: sepellia/
 tur a nobis defunctus. ista. n.
 sunt opera misericordie de q̄
 bus interrogari debem⁹ in dñi
 nouissimo: sed dicens ecce in/
 heremo sumus: pauperes vi/
 dere non possumus: sed pu/
 pillos ⁊ viduas quō consola/
 ri valemus: mortuos sepeli/
 re quō possumus: O fratres
 mei bñ scio vos ī heremo eē
 nec pauperes vos videre cre/
 do: nec vos monasteriū exire
 cupio vt matrē consolari pos/
 sitis. quāplures. n. cognouit
 p̄o hac cā monasterium eri/
 uisse: qui tñ ad monasterium
 nunq̄ reuerſi sunt: sub specie
 boni multa mala sūt. ecce. n.
 dyabolus dicit. O monache
 an ignoras maz matrem do/
 lere. ecce nuper maritū ami/
 sit: filiū sepeluit: possessionez
 perdidit: infirmat ad mortē:
 vellet fo: sitan cōsiteri. Quid
 in heremo agis: Quid cogi/
 tas. Surge velociter: exeat
 monasteriū. ingredere ciuita

tem: penetra domū parentū
 exerce in eis opera misericor/
 die. hoc. n. deus vult: hoc fie/
 ri p̄cipit. duz. n. seruus dei
 hoc cogitat aliqui erit mona/
 steriū credens bñfacere. Et
 ecce. n. dū app̄: opinquat ma/
 ter filius osculatur: pater am/
 plectit parentes ap̄plaudunt
 dicentes. Noli nos derelinq̄
 re fratres. n. sumus pater no/
 ster antiqu⁹ est. nbi incumbit
 familiāz regere. Quid ergo
 amplius ad monasteriū re/
 dire p̄sumis. ⁊ sic audito cō/
 sensit ⁊ p̄sentiendo remanet.
 ⁊ in seculo remanēdo oib̄is
 peio: efficit: ⁊ quicquid boni se/
 cit amittit. Cauete igitur fra/
 tres mei cauate a malitiā dia/
 boli. Exercere tñ vos volo
 opa misericordie. ⁊ si in secul/
 o non habitatis nec inter gē/
 tes exercere tñ opera miser/
 cordie bñ potestis. o: adō ob/
 secrando ⁊ deprecando p̄ or/
 phanis ⁊ pupillis. ⁊ si hec nō
 videtur vobis sufficere pen/
 sare d̄beris quō cētū ⁊ plures
 in monasterio simul habent ⁊
 sepe infirmamini. sepe a dya/
 bolo affligimī. sepe patimini
 nunq̄ ⁊ sepe morimini: exer/
 cere ergo potestis ēē inf̄ vos

opa pietatis. Sz dicet quis
ex vobis patre in seculo ha-
beo et ego vsq; ad mortem in
monasterio vivere deo pmi-
si. ecce. n. pater infirmus non
pot sine me vivere. quid ago
Exire debeo. Totum frango.
Sz stare patre mori pmitto.
Quid ago. O fratres mei at-
tendite. quid agere debeatis si
cum nunc mihi occurrat. Nam
si pater alienius sine mona-
cho filio vivere nullatenus pot
procurare dz filius quod d bo-
nis monasterii patri subueni-
atur. et si monasterium impo-
tes fuerit. filius toto affectu vi-
deat quod patri non deficiat. Et
si non viderit eum deus. dicitur
ne monasterium d licentia maio-
ris exeat. verbo et opere patri
subueniat. ut non deficiat ex ne-
gligentia nec votum frangere
credat. q; si post pater eius vi-
uendo remanserit. statim ad p-
stinam vitam redire non pige-
at. sanete et iuste viuendo. sicut
incederat. et tanto fortius quod
to senserit. se plus in paterno
ministerium ultra necessitate gra-
uatum. nullius igitur erit quod se a
misericordia excusare poterit
nec dives. q; hys nec pauper quod
satis caliceaque frigidum ca-

ret. Nec monachus quod saltem
orare debet. O homo quod crudel-
lis es in alterius iustitia teipsum
propter agnosce. Nam si bonus es
o monache cadere faciliter po-
tes. si dives es donum fortune
est. non nature. Si sanus es
ecce infirmitas imitat. Si sa-
piens es non habes constantiam.
igitur circa omnes tam sapientes
quod insipientes. tam circa sanos
quod infirmos. tam circa nobi-
les quod ignobiles misericordiam
habe. o homo quid de te erit si
salvato: tunc clemens et pius fue-
rit. et tu misericordiam ignoras.
Nascatur fratres. misericor-
dianter vos non tamen ex
negligentia. non ex pusillan-
imitate. non ex indiscretionem. si-
ex aut infirmitate. sed omnibus
modis sit circumscripta ut sic
suum retineat proprium. quod
inutile non auferat debet. o
monache vide sancti ioseph
misericordiam quod fratrum suorum:
est oblita invidia. Legite fra-
tres. david clementiam quod filii pro-
sequens desebat demeritum.
o monache si clauderis visce-
ra misericordie indiget. omnino
claudetur tibi iama christi. Idem
est. n. porta domini. et iusti intra-
bunt in eam. Idem nonum te

stamentum illuminat. et veteris rigore extenuat. Hoc est lignum quo moyses aquas dulceravit. Hoc est sal quo helise aquas sterilitate extenuavit. Hoc est farina quam helise mortui quam in olla erat extirpavit. hoc est oleum quod samaritanis infudit vulnerato. hoc est aqua iordanis quam curatur lepra naaman syri. Hoc sola virtus quam dividit inter regem et tyrannum o monache ubi esses si tibi di misericordia non subvenisset. Si. n. deus tecum ageret districta sua non posses cogitare penam quam responderet tuis meritis. oia. n. attribue dei misericordie. et a simili misericordiam expendas in usum proxiimi. ut non sis avarus in miserando. cum sis expertus largitatem in deo. Amate ergo fratres mei misericordiam. quia nunquam vidi piissimum hominem mala morte finire quam misericordia faciat nobis deus. amen

De obedientia sermo. 7.

Patres mei dilectissimi obedire oportet deo in omnibus si salvari cupitis in heremorum discipulis nobis videtur conside-

rare debemus obedientiam filii dei. et nostram deponere contumaciam non desieram. Ipse. n. dei filius obedire fuit usque ad contumeliam crucis. et nos preminimus dei obedire preceptis. christus. n. obediens fuit usque ad mortem non pro sua sed pro nostra utilitate. Et forte ergo non pro sua sed pro nostra utilitate in omnibus sibi obedientes. Ecce. n. fratres angelus in omnibus obedit deo. et tu qui cinis es et vermis contradicis deo. In sensibilibus obediunt deo. sed et tu rationalis resistis deo. Sol a sua semita non deviat. nec luna nec stelle. Quia. n. electa suis indulgent officiis. tu vero dei voluntati in omnibus quasi resistit. Ad nutum dei campi floribus decorantur. terra in sibus secundatur. frondibus crispatur sylva. in nemoribus citbarizat anicula. Oia deo obediunt. solus homo dei voluntati resistit. o monache lege quod dicitur. Adversus est obedientia quam vicine. Una causa est. nisi quia in victimis aliena immolatur caros sed in obedientia voluntas propria religatur. etiam

caro tractatur. Estote ergo
obediētes: vt deſi placare poſ
ſitis de peccatis comiſſis. Tā
to. n. citius placat homo deū
quanto reſreſſa arbitrii ſui ſu
pbia. gladio ꝑcepti ſe ſummo/
lat. Caueat in obediētā fra
tres. Sub ipſa. n. ꝑōt latere
ſed draconis ſub ſpecie mel
lis. lupus ſub pelle ouina.

In poru dulci venenuz ſepe
latitat: et in olla ſepe mors po
nitur. Attendat ergo qui ꝑci
pit et q̄ obedire iurēdit. q̄ obe
diētia ſit honeſta. et of diſcre
tione decorata. Nam ſi diſcre
ta non fuerit crudelitas exiſti
manda eſt. Si honeſta n̄ fue
rit nullatenus obedire debe
mus. vbi gratia fratres. Si
ꝑceptis q̄ deus nō obſigam⁹
vel q̄ deū odio habeam⁹: nū
q̄ obedire debemus? Nam
q̄d vel ipſe deus hoc ꝑcipere
ꝑōt? Non honeſta igit̄ fratres de
bent ꝑcipi et iuſta: et ſi hone
ſta vel iuſta nō fuerint: nulla
ten⁹ obedire debem⁹: et ſi apo
ſtolus nobis hoc idēcauerit.

Tenete igit̄ fr̄es mei: et in co
dib⁹ alligate. q̄ obediētia ſine
diſcretionē caſa ē et vana. nō
ex parte obediētis: ſed ꝑci
piētis. et obediētia honeſta

te ꝑinata ſuperbia ē ex vtri
uſq; parte ꝑſentiētis et ꝑeci
piētis: et in dei nouiſſimo ꝑa
ri pena puniēt. Custodite q̄d
ꝑceptis. Caueat et ꝑondera
te q̄d imponitis. Nam quoties
cunq; obediētia honeſta et
iuſta nō fuerit totiens ad irre
gularitatē deueniſſe paſtores
ſe agnouerunt. Obediētia igit̄
fratres tunc va tunc ſancta.
tunc meritoſa eſt q̄to dita
ta: eſt diſcretionē: honeſtate:
iuſticia. et humilitate. Iſta. n.
ſunt ſocia ſanctē obediētie ſi
ne quib⁹ oio obediētia va
na ē et ſuſpiciſ. hec eſt illa obe
diētia: q̄ conuocia cōſeruat
in angelis: pacē nutrit i mona
cbis. tranquillitatem generat in
cinib⁹. Hęc ē illa obediētia: ſi
ne una republica ſtare n̄ ꝑōt
ſine qua familia aliqua regi n̄
ꝑōt. O quā eno: me vitium
q̄d obediētie ꝑtrariuz fuit.
ꝑer hoc dyabolus celū ꝑer
didit. ꝑer hoc hō paradifum
amiſit. ꝑer hoc ſaul regnū.
ꝑer hoc ſalamō amorē diuſ
nū. O ſcō dei ſponſa obediē
tia. tu ꝑerfecta ſcala. qua celū
aſcēdit: tu quadriga: qua be
lyas vecus eſt in paradifuz.
tu ꝑorta paradifū fidelium: et

clausura reorū inferni. O scā
 obediētia tu humilitatē nri/
 ris: tu patientiā pbas. tu mā
 suetudinē examinas. Et tunc
 ergo frēs cū Abrazz obediē
 tes. reddentes q̄ sunt cesaris
 cesari: & q̄ sunt dei deo. Tūc
 vō reddimus cesari debituz
 q̄ obediētā p̄stamus in re
 uerentia. in rex exhibitiōe. &
 dilectiōe. hoc aut̄ facere debe
 mus non solū pasto:ib⁹. sed
 & sanctis dei. & tunc reddim⁹
 per obediētā q̄ sunt cesaris
 cesari. sed tūc reddim⁹ q̄ sunt
 dei deo q̄ in laetitia p̄senera/
 mus. Hec. ii. soli deo conue/
 nit: hec. ii. consistit in oratiōe:
 & gratiaz actione. cultus exte
 rioris exhibitiōe: & interio
 ris mentis deuotione. Quod
 facere & p̄senerare ipse de⁹
 dignet̄ in eternum. Amen.

De p̄seuerantia sermo .8.
 Fratres mei sicut ait
 apostolus: non pōt̄ co
 rōari nisi legitime cer
 tauerit. Nullus. ii. legitime
 certat: nisi qui in cāpo vsqz ad
 finē certat. & si certat vsqz ad
 finē: legitime certat. ideo me
 rito coronatur. Non ē igitur
 magnū bonum inchoare: qd̄
 bonuz est: sed cōsumare hoc

solum perfectum est. Multi
 .n. magna aggrediuntur. sed
 deficient in via. multi exeunt
 desertuz. sed pauci perueni/
 unt ad terrā promissionis. Q̄
fratres mei nō tedeat recipere
re magna: nec fastidiat tenere
inchoata. Scientes q̄ perfe/
uerantia info:mat meritū: co
lorat boni p̄:opositū: remun/
nerat currētē. coronat pugna
tē: ac ducit ad bramū. cōduct
unctos ad p̄:atiū. hec ē tunic
ca talaris sancti iosepb vsqz
ad finē contingens. Hec tuni
ca sacerdotalis vsqz ad pedes
perueniens. Hec ē canda ho
stie: quā teneamur reddere
deo: & offerre. Hec calcaneū
bone operatōis qd̄ contra f
pentis mo:sum debem⁹ oō/
niare. Hec est virtus: que de
um ligat. Hec est que oē bo/
num info:mat. Hec est per/
seuerantia: q̄ laureatur mar/
ty:ca: qua virgines coronan
tur: qua sacerdotes sublimā
tur & confesso:es. Hec est ve
stis sine ruga: tunica sine ma
cula: bonitas sine malitia. Q̄
monache qui bene incepisti
cane ue cadas. cane ne ad tē/
pus virescas. in tempore af/
lictōis marcescas. cane ne in

leno comperieris: qđ nūc na
satur & statim marcescit. La
bo:emus ergo o fratres. & la
bo:emus perseverem⁷. Labo
remus vt p̄seuerat̄ habea
mus. labo:ent mōachi: vt re
tineāt. labo:ent v̄rgines: vt se
infor:mēt. Laborēt vidue: vt
in ipsa p̄seuerent. Attēdite tñ
fr̄es. Mā dyabolus qñq; ser
uos dei ad hoc irritat & cōdu
cit. vt de bono graui⁷ eliciat
malū. Cōtra hūc diaboli insul
tū valet sola p̄seuerantia, vt
bono sine p̄cludant̄ iustia, ne
p̄imū medio mediuue v̄i
s crepet p̄: 10. Bonum. n. in
choare & malo sine p̄conclude
re: qđ aliud est qđ monstruo/
sas res cōficere. Illa. n. actio
quasi chiuera est: q̄ v̄itū h̄z
a rōne sed finem a sensualita/
te. Cū. n. sic agitur dum auo
capiti ceruicēz p̄cto: equi nā
iungit: & sic indueit insinctuo
sas plūas. Laue ergo o mōa
che ne actio tua monstruz ma
neat. enomis. n. erit fetus: q/
dau. n. habent iustū bonuz:
quoz vita monstrū mirabi/
le quasi hominis p̄tendens
caput sit. Adiū in luxuriaz
descendit: ventrē ouinū: & ad
v̄itū in rapacitatē lupe pe

des oīdit. O monache quid
tibi prodest bonū incolare: &
non finē concludere. Donuz
virtutis amittis. Dannū in
curris: & grande supliciū p̄
mereris. Qđ tibi inell⁷ suis
set v̄s veritatis nō agnosce/
re: qđ post agnitionem retroi
re. Der inconstantia tuam o
monache leuis reputaris.
Apostasia cū iuda ueruris:
mentis stabilitatē post ponis:
deū amittis amicos spiritus
perdis odio a cunctis habe/
ris & velut oibus peio: apo/
stata cōp̄obaris in vita. O
monache attende quā nisi p̄
seueraueris morieris. Igit̄
si incepisti edificare perfice si
non incepisti incipe. Si obtu
listi f̄cor: em mimentis tue dia
bolo saltez fecē senectutis tue
immolare non differas x̄po:
Ipsē. n. misericors est & reci
piet te libēter & dabit tibi sto
lam candidā & annulū in ma
nu tua & calciamentū in pedi
b⁷ tuis. Tunc inueterate oīz
dieb⁷ malis renouabit vt eq
le inuenius tua durās in eter
num. Incapite ergo fratres
mei & perseuerate reducētes
vobis ad memoriā a quanto
bono recessit iudas & quomō

seruenter bene agere cepit lin
 qua vobis expiunere nullate
 nus possem quō tū perseue
 rauerit scitis. *Ecce. n. Salo/
 mon p inconstantia corruit.
 sic et Saul sic et multi alii qz
 multoz incipere sūt sed pse
 uerantiz paruus est nume/
 ris. Caneat ergo quō caute
 ambuletis p̄siderātes qz qui
 existimat stare caneat ne ca/
 dat. felix ergo ē qui benefa/
 ciendo perseuerat vsqz in fi/
 nem quod donum p̄citet
 ille qui p nobis mori digna/
 tus est.*

De ira Sermo .9.

*Ratres mei dilectissi
 mi sicut osium habere
 memoriam et in nullo
 errare non humanitatis sed
 deitatis solū est ita turbati ob
 liuisci et pati solū humanita/
 tis est et nō deitatis. *Itā de⁹
 non mentē vt homo: nec vt
 filius hoīs mutatur. huma/
 nū est ergo fratres mei tur/
 bati et irasci et irāz incurrere
 bonoz et malozū cōmūis
 est conditio sed in ira perse/
 uerare diaboli cū ē. ideo vos
 qui spirituales estis. maxime
 attendere debent ne ira in fi**

nu stultoz requiescat. fatuus
 .n. statim iram suam indicat.
 s̄ ote tamen spiritum irascibi
 lem continere magne prudē
 tie est et p̄fectionis. *Q mona/
 che noli irasci nam noniē et
 habitū sanete religiōis in hac
 vasta solitudine potamus.
 Custodite igitur vos ab oī
 turbatiōe. non .n. decet ser/
 uos dei turbatiōē incurrere
*Alūquid. n. p̄oderunt nobis
 nostra seiuia. nostra sacrificia
 Ab ira deniqz fratres mei p
 cedit rancor. a rancore odiū
 qv est ira igneterata in aīo.
 Inde nascitur homicidiū et hī
 non opere saltē in volūtate.
 Inde contumelia: inde detra
 ctio inde susurratio et iniuria
 q̄ sunt opa carnis et diaboli.
 O mōache irā d̄p̄cē d̄strue
 rancore: em mīgā furo: em.
 ne filius perditionis officia/
 ris. *Q q̄ melius esset mona/
 cho in seculo viuere pacifice.
 q̄ in monasterio cunctis bo/
 nis ornatus in ira et furo: e
 ligare et odiū in corde tene
 re. *Itēc deum laudare. nec
 ab eo exaudiri merebitur qui
 odium seruat in corde. Qua
 fronte o monache. quo affe/
 ctu q̄ deuotione a deo potes****

uentam postulare? Si fratrem
dum odis: petis quod tibi dimittat
debita: sicut et tu debita dimittis.
Crede igitur mihi: quod tantum tibi dimittet: quantum et
tu dimittes alteri. Dimittam
ergo fratres mei iram quam recte si
gnificat per Lazarum qua
triduanum sciduum: quod qui iram
in corde portat: infamie fetor:
stadium eius corrumpit. Si ergo
ira in aio nascitur: in ore refrena
ta allide eam ad petram: suffoca
ea eam crepto tui saluatoris: quod
percussus in una manilla in ore
probit altera. Nam si hoc pro:
ipse non fecisset: mihi nunquam fa
cere precepisset. Eia ergo dis
cite fratres ab illo quod dixit se esse
humile et mitis. discite opere:
quod sepe legitis oratione. **Sol non**
decidat super iracundiam dextrarum.
Si. n. frater tuus in te pecca
uerit: vade ad eum: munita cum
ad pacem: da ei osculum: et lucra
tus es frater est. Tu vero ad quem
effecisti non differas pergere.
Non differas fratrem reconcili
are: vade ad eum: peccata venias:
et si verbo offendisti: et tu verbo
reconcilia. Si vero facto (quod de
us auertat) placatus es facto.
Sic. n. decet suos dei facere:
sic decet demones expellere et

sanctos angelos introducere.
Nam ubi ira regnauerit tibi
omino princeps dyaboli erit:
nec inde aliquid boni erire po
terit. fugiamus igitur iram fratres
quod rationem suffocat mensuram
iustitie ignoat: solent iustitie ne
scit: amicitias rupit: de facili
auferit pacem mentis: sapientiam cal
cat: sapientes infatigat: mona
chos deuat: sacerdotes suffo
cat: castitatem euacuat: graui
tatem in pastoribus dilacerat.
Nec ira repletus consilium po
test esse capax. O monache in
tuere caput tuum. Nam in cru
ce positus pro suis crucifixo: ubi
breviter exorauit. Et pro: in uicinis
martyr stephanus pro suis lapsi
dato:ibus genas flecendo cla
manit: ne stannas illis hoc pec
catum: sed si non tante perfectionis
sumus ut bonum pro malo tol
eremus: saltem pro malo malum
non reddamus: non tamen pro pro
lanimitatem reuittende sunt
iniurie: sed per sapientiam que est in
christo Iesu. O quanta fratres met
huius peccati labes. O quanta gressu
dia et laeta miseria tanta cor: ponit quanta
aie. Nam cor pro quiete somnum
et alacritate amittit: sed et anima vi
ta perdit eternam. Ctenit. n. et re
uertunt ad nos pro ira pro: istina

peccata: & sic confundimur & damnamur. Istos vero fratres qui xpiani veraciter sumus: relinquamus vindictas illi: qd ait. Adhuc videtis: & ego retribuam. Quicquid. n. p[ro]p[ter] nec ad te: illi dimitte. Istungd & ipse mirabilis: es vindictas q[ui] facit nos imaginari n[on] possumus: n[on] t[ame]n hoc sibi petere debemus: nec affectare: sed p[ro] eis mente & puro co: de o: a: re. Istā d[omi]ni nostras iniurias facere petimus: qd dei ē vsurpamus. O: arc t[ame]n sine intermissione debemus vt vindicet sanguine suo: in seruo: ū: non ad damnationē: s[ed] ad correptionē: qui est benedictus in secula. Amen.

De puritate p[ro]sentie ser. fo.
De spirituale gaudium
 a hodierna die fratres dilectissimi iurēdo vos iustare. Qd quidē gaudiū n[on] operat diuitiar[um] copia. n[on] salax mundi gloria. non p[ro]p[ter] se cunditas. non co: poris sanitas. sed i[n] conscientie puritas. O felix p[ro]sentie puritas. O felix sancte p[ro]sentie iurēditas. Que veruē interior: excludis: q[ui] a carcere dolo. is liberat rōnem: que oī i[n]imū

diēla purgas mentē. O mēs sancta: paradisi delicia: variis bonor[um] ope: v[er]gulis p[ro]fita: variisq[ue] virtutū floribus purpurata: celesti gratia irri: gata. **H**ec est fratres paradisi: in qua plantatur lignum vite celestis sapientie. **H**ec ē thalamus dei palatū Christi habitaculum sancti sp[iritu]s. **H**ec est treuus Salamonis: l[oc]us sponsi celestis: in quo ipsa conscientia bona optime delectat: & requiescit cū sponso suo. O cōscientia in te & tibi occurrit Rebecka cū Isaac venient de ag[ri]s. **I**n te delectat Jacob cū Rachelis cōiugio. **I**n te summittit abisac regem David iucundis sonat amplexibus. O cōscientia sancta: in terra adhuc es: & in celis habitas. Gaude o aīa sancta: sancta cōscientia decorata. Gaude celestis & eterna gloria. **I**n ea fratres carissimi Adagdalena illa signifera xpi preciosa offert vnguentā. **I**bi Maria optimā partē elegit: q[ui] n[on] auferet ab ea. Et ergo frēs si ad hāc gloriā cupim[us] p[ro] uenire p[ro]dictā nostrā p[ro]scientiā diligenter discutiamus: & tibi litterā luxurie perlegam[us] ap[osto]l[ic]i

cem superbie: notā auaritie.
Ceca inuidie perspiciamus ⁊
deleamus ea per concitiones
per cordis contritiones, per
verā satisfactionē. Et tūc me
rebimur per gratias adipisci
gloriā illam: quā nec oculis
vidit: nec auris audiuit: nec i
co: hōī ascendit. O frēs mei
⁊ letitia cordis mei festinem⁹
ingredi hanc sanctā sanctorū.
Tunc. n. habebimus bonuz:
qđ nōn perdemus. Tunc ac
cipiemus perfectū bonū: qđ
non amittemus. Animae tū
debemus s; ad hanc gloriā
peruenire. ⁊ pimus: tentatio
nes: fames: tribulationesque
singulas. Itā sicut in fornace
purgat aur: sicut lima pur
gat ferrū: sicut flagellū supe
rat a grano paleā: sic ⁊ forma
e ⁊ tribulationū patientia exer
cet. Fortitudo roborat. Con
stantia solidatur. Spes ad ce
lestia inuitat. O spes: sancto
rū ⁊ turris fortitudinis eorū
tu nō confundis: s; illuminas
nō famelicus: sed reficis. O
felix spes celestis: in timore
seculi expugnas, consolano
ne non extirpas. Per te ti
mo: non auget, per te falsa
cupiditas non somniat. per

te luxuria conquassat. per te
superbia auellit. per te inmi
dia non dñatur. per te cūcta
vitia terminantur. O spes ce
lestis cure: in te regnat caritas
que credi oīa que ad salutes
pertinent. oīa sperat: que pro
missa sunt. O frēs mei qđ ho
minū pōt mentē seruoꝝ dei i
firmare: s; apud dei spes ce
lestis pro eo allegat: i quo no
cebūt tyranoꝝ fulmina. For
tune precipitia qđ agent. O
spes tu cogitationes dirigis. tu
i caritate altitudinē pōis: vt i
ea perseuerem⁹ vsq; ad mor
tē. tu in caritate latitudinē ex
tēdis vsq; ad inimicū. o spes
celestis glorię p te patriarche
mala patienter sustinuerunt.
Per te apostoli ad mortem
gaudenter perreuerūt. Per
te martyres afflictī sūt. Per
te virgines cōbuste sūt. Per
te cōfessores vituperatī sūt
Per te vidne castitatē astrin
gunt. Per te maritate libos
precingunt. Per te pupilli lā
guentes ⁊ orphanī sperāt ri
dere. Per te pauperes cōfi
dunt gaudere. Per te pere
grini sperant terminū. ⁊ ad
finem laboris peruenire. O
spes: oīa tu portare facis dul

citer et suauiter. Et la ergo fratres
hanc amate: hanc tenete: si tamen si
ne timore: qui sperat et non timet:
negligens: est qui autem timet et
non sperat: depressus est: et de
scendit in profundum quasi la-
pis: a quo defectu liberet nos
ille qui de celo descendit: ut vo-
bis vitam donaret et ascensus
christus deus noster. Amen.

De compunctione et lacrimis
et penitentia Sermo vni-
decimus feliciter incipit.

Sitote fratres carissi-
mi quod post mundi gau-
dia sequentur eterna
lamenta: quod nemo potest hic et in
futuro gaudere. necesse est ut
vnam amittat. qui aliam volue-
rit possidere. Si ergo o munda
cibi gaudere cupis scias
tam te crucem esse patrie ce-
lestis. Sed si hac ploraueris
lata patrie celestis cuius consti-
meris. Beati inquit qui lugent
quia consolabuntur. Sed dicit
quis: quid flere debemus et
oportet. Ego autem filii et fra-
tres dico. quod flere debemus pec-
cata: que commissimus. Iste enim
fletus sit panis noster. quem
quotidie comedere debemus dic-
te nocte. flere enim debemus

populorum peccata. sicut no-
stro vulnera. Sic enim paulus
faciebat dum clamat. Quis
quis infirmat et ego non infir-
mo: flere etiam debemus de di-
lacione regni eterni. quod bene
ostendebat ille dum dicebat.
Iidem mihi qui: in collatus me
plungatus est. Iste enim sunt
tres misericordie quibus tunc
liber Jeremie prophete
quibus plagit peccata anime in
tunc misericordie. et dilacione
patrie. Ideo: si fletum in
debemus irrigare terram me-
ris nostre ut pariat fructus
bonorum operum in diversos
flores virtutum. Iste quoque
fletus sunt tres fletus. per quos
filii israel transierunt ad ter-
ram promissionis. Utere pec-
catores ex egypto vitio: uni
exerunt. Adare rubrum tran-
seunt dum submerguntur
hostes et vitia suffocant. ve-
re cantant domino gloriose
dum intrantes celestem Je-
rusalem. Deposita corruptibi-
li veste sanctis angelis sunt so-
ciati. O monache fac igitur
ut mens tua sit liber: quem vi-
dit Ezechiel. in quo scripta
erant lamentationes et ne. O
monache ad has lamentatio-

nes te conuertat. **M**os dolo
res amplectere cūctis diebus
uite tue, fleas tua cūctis die/
bus uite peccata. n̄ solū vt, dī
xim⁹ tua sed ⁊ p̄mī. **L**anc ta
mē ne fleueris mo: tē co: po: a
lē alienius. **N**ec substantiarū
amissionem nec co: poris infir
mitatem. **O**ia. n. necessaria
sunt: oia hec vāldē cōmunia.
Donas ergo te in dei volun
tate, relinque sibi oia ip̄e te re
ducet ⁊ conducet, q̄cqd tibi
acciderit: libēter suscipe, deū
in oibus lauda, oēm bono/
rum ⁊ gratiā sibi exhibeas so
lūmō quotidie fleas q̄ eōiū/
sisti. ⁊ que p̄mittere p̄mīos
vides. quasi tua sint vnlnera
Sic etiā peccatū illa maria
nō solū in domo simonis s; ⁊
et post aduentū sancti sp̄it⁹
hoc idē ardentē perfecit. **S**e
per. n. dolēbat. semper in vita
sua flebat que p̄miserat. **S**ic
fecit ⁊ **M**aria mater dñi. nā
dū iuxta crucem staret, **N**on
sua peccata flebat q: nullum
peccatū habebat, flebat non
tū etiā filii passionē: sed ⁊ in
deorū damnationē. **S**ed di/
ces mo: tuū fr̄m vel amīcū
video. **N**ā his infirmitas me i
nītat ad planetā. **E**go autē dī

dico tibi monache, tempera
luctum tuū, **N**on. n. tuū est
mo: tuos flere: sed flere. **N**ā
tū p̄obibeo lach: ymas natu
rales: q̄mas naturalis necessi
tas exprimit. **S**ed iam multi la/
ch: ymas suadūt: ⁊ q̄nis na
tura nos: ad hoc frequenter
inuitet. aīus tū sapientis in/
mobilis p̄suerat. **O** tu q̄ sa/
piens videris eē in seculo, ca
ne ne consentiat aīus tu⁹ mo:
tuos deplorare. **S**tude vt vi/
ctus vincat ab aīo. **L**anc ne
so: beatur aīus ab infirmitate
mētis, extenuet sp̄itus car/
nem. i. sensualitatem. **O** mo/
nache si mors inuinet: noli do
lere, prepara te ad mortem p̄
mentis cōstanciā. **T**ales te p̄
para vt mortem nūere non
possis. vt post mo: tē viuere
incipias: qui ante mo: tē mori
endo vivebas vel viuēdo mo
riebaris. **L**apis ergo **O** mo
nache semper viuere: depōe
fletū p̄o terrenis. noli plo: a
re q̄ mundi sunt: ⁊ q̄ necessa
ria sunt enquire. **D**epone oīo
fletū p̄o terrenis ⁊ assume la
mentū p̄o celestibus. **B**eati
inqt qui lugent. **B**eati qui fle
tis: q: ridebitis. **D**iligamus
igitur lach: ymas: q: inane s

funt diligentibus deū. **Dele-**
 ctemur igit̄ ip̄ in hac infima
 vita fratres mei in fletu ⁊ la-
 mento. **Simus** tanto primi
 ad lamentū ⁊ fletū. quāto sui
 nms ad culpā audaces. **Qua-**
 lis fuit nobis intentio ad pec-
 candū talis fit ad penitendū
 deuotio. **Grauis** peccata gra-
 uissimis lamentis indiget. **Ac-**
 cipite fratres mei cōpunctio-
 nes: q; sanitas aīarū est. **Re-**
 missio peccatorū est. **Sacri-**
 ficiū spirituale ē qđ deo sum-
 me placet. holocaustū medu-
 larū ē. co: pctōis humiliatū
 quotidianis lach: ymis rigatū
O monache lach: ymis pun-
 ge oculū mentis. vt lach: y-
 mis prodeat cōpunctiois. **O**
 cōpunctio: q; sancta ⁊ mira-
 bilis predicaris. **Tu** spiritua-
 le lanaerū es. tu flagellus dei
 es. per qđ deus mutat. **Tu**
 stimulus p quē deus ad ho-
 mines inclinat. **Tu** ligamen-
 tur. **O** cōpunctio scā ⁊ inima-
 culata. sine qua adultus n̄ va-
 let baptisimus. sine qua ad iu-
 diciū dñi co: pūis recipit. sine
 qua infructuosa est oīs confes-
 sio: sine q; oīs satisfactio inanis
 ē. **O** cōpunctio lach: ymiosa o

lach: yma mentē purgans: in
 tentionē secundās: p̄fessionē ir-
 rigās: aīaz sanctificās. **Hoc** ē
 lach: yma sancte p̄punctioi-
 so: o: q; motus illicitos extin-
 guit paradysum aperit. infer-
 nū claudit. mundūq; dispice-
 re in cunctis facit. **O** felix la-
 ch: yma tu carnalem cogitatio-
 nē extinguis. peccatorū mo-
 bū expellis virus culpe euo-
 mis. **O** felix tabula. o vitalis
 nauticula: per quā naufragus
 redire pōt ad portū salutis.
O aqua salutaris: per quam
 oīs pctū destruis. o vie p̄ quā
 ad paradysum gradimur. **O**
 spiritu: de conductū: per qđ
 de mundo ad viā transiē. **O** fe-
 lix lauacryz penitentie lach: y-
 marum: qđ totiens vales ad
 purgandū quotiēs purgatio-
 ne indiget co: humanum.
Hoc est fratres mei herba
 celestis illius sillonis: qua ve-
 stes sitor: deturpatas a sordē
 quotidie purgat. **Hoc** ē cele-
 ste nitriū quod de rore dñi/
 ne gratie p̄fectū abstergit ma-
 culas pctōrum. **Hoc** est liri-
 uis: quo interioris hominis
 caput optime abluitur. **O** la-
 ch: yma: tu contra ruinas ho-
 minuz suauelolanuz passiois

missi vicaria contra peccatū
penis remediū. vt per te toti
ens cogat xp̄us mo: i quoti/
cus labitur hō in abissus pec
cator. O monache ergo a la
eb: y mis q̄s p̄tinere se pote
rit: Intremus obsecro p̄sciē
tias nostras. discutiam⁹ cas.
et si risum⁹ in iuuentute: saltez
in senectute fleamus. cogitā
tes quid xp̄o et qd diabolo tē
por: e nostre iuuentutis p̄sol
uim⁹. Et si añ q̄s ad beremū
peruenim⁹ visus nos incur
uat p̄ p̄cipiscētā si guttur
per gullā. si auditus per eno
mitatē verbor: vel spontane
as detractionis audientā. si li
gua claudicauit i v̄bo. si olfa
tus errauit in odoramento: si
tactus in suauitate. si gressus
ad furtū. si in his vel i aliquo
istoz inuenieris culpabilē ab
huc culpā per lach: y mā iuxta
q̄ntitatē sordis mēsurā lach: y
maz copiam assumendo pe
nitentiā q̄ mater est oīum bo
noz. Timor: et q̄ penitentiā
cōcupiscit. contritiōne parit.
Penitentiā. n. illa digna et bo
na est. q̄ peccata peracta d̄plo
rat. et deplorata itez nō p̄mit
tit. qd ergo penitentiā c̄nisi añ
acta desistere et fienda iterū n̄

cōmittere. Itā qui sic pecca
ta deplorat. vt itez peccata cō
mittat adhuc penitentiā agē
re ignorat. Nunquid et dissimulat.
Iriso: est et non peni
tens qui ad hoc agit q̄ peni
ter. Penitentiā mihi igit fr̄es
mei. et penitentes penitentiā
agite infletu et lamento: vt di
gne ridere possitis in gloria
beato: nū. Amen.

De superbia sermo. 12.

Patres carissimi vbi
superbia fuerit. ibi di
scordia et contumelia do
minabit. nō ergo decet suos
dei i beremo cōstitutos sup
bos esse s; humiles. non elat
tos: sed mansuetos. castos. be
nignos. et oībus virtutib⁹ or
natos: Cauete. n. fratres et vi
gilanter sp̄ attendite. ne super
bia inflemini de hōis cōmissis
scientes q̄ superbia ex ange
lis constituit. Superbia glo
riā de celis descendit angelicam
sed humilitas ad celsas ascen
dere fecit infirmitatez huma
nā. O fratres mei caute. ne
orātes vel legentes. vel stan
tes. vel sedentes. vel vigilan
tes dicatis o: e vel corde. ha
bitantes in cinere et cilicio eius

phariseo. Gratias tibi ago
dñe q: n̄ sū sicut ceteri boies
Hec. n. solitaria vitā ducētes
diabolo instiga: tū sepe cogi-
tant: sepe hoc dicere: tentant
ab inimico seruoꝝ dñi. Idōi
n̄ volo vos heremū exire q̄
talia dicere vel cogitare. Sed
dñi tentamini hoc asserere vel d
vobis ipsi hoc cogitare. mox
clamate. mox vlnlate. & dicite
Ego sūz vermis & nō hō. ob
p:obum hoīuz & absecio ple-
bis. Et cū publicano dicite q
buscuq; virtutibus suis o:
nati. deus ppitius esto mihi
peccatoꝝ. Attendat igit̄ cōtis
vestra qd dixerit veritas no-
stra. qui maior est nostrū fiat
sicut minor. & q̄ p̄cessor: ē sicut
minister. Q̄ moache q̄to ma-
lor: es humiliā te in oībus. & in-
uenies gratiam coram deo &
hoībus. Q̄ sc̄a venerabilisq;
humilitas. in filiū dei de sinu
patris descendere fecisti i vte-
rum sancte Marie virginis.
tu cū fecisti immolui vlibꝝ p̄-
niculis. vt nos m̄dneret vir-
tutū ornamentis. Tu circūci-
disti cū in carne. vt nos circū-
cideret in mente. Tu eū p̄mi-
fisti corpo: aliter flagellari. vt
nos liberaret a flagello pecca-

ti. Tu eū cor: onasti spinis. vt
& nos cor: daret eternis rosis
suis. Tu eū infirmari fecisti.
q̄ medicus cunctoꝝ erat. & so-
lo vbo sanat vlnicr̄sa. vt nos
infirmos sanaret. Q̄ sc̄a h̄m̄-
militas: q̄ dissimilis es super-
bie. Mā ipsa superbia fratre s
hickerni d̄ celo dicit. sed h̄m̄-
litas dei s̄m̄ incarnant̄. Ipsa
adā de paradiso reppit. s̄ hu-
militas in paradisu latrone
introduxit. Superbia gigan-
tū linguas confudit. s̄ humilitas
cunctos cōgregavit disp̄sos.
Superbia nabuchodonosor:
in bestia transiit. sed hu-
militas Joseph p̄:incipē tra-
el cōstituit. Superbia sarao-
nē submersit. s̄ humilitas moy-
sem exaltant̄. Hec est illa sc̄a
humilitas q̄ fecit nos solitarios
q̄ fecit nos p̄uatos seculo q̄
fecit nos in p̄uentu solitario
oībus virtutibus florere per-
scōs. hec ē illa sc̄a humilitas q̄
p̄hos tradidit i reprobū sen-
suz. excecavit in deos. suffoca-
uit pagāos. inflamat xp̄ianos
p̄dunt obstinatos. dicit potē-
tes i sede exaltatos. s̄ superbia
fr̄es mei n̄ sit. S̄ qd. nisi q̄ p̄-
latoꝝ p̄mittit. diuites timoro-
sus efficit religiosus d̄cipit. hec

homines cecat nē se agnoscat
qd sunt. hec. n. fructū perdit
opis. mentē hoīs ligat q: ab
ca pandit oē malū. Hec ē illa
feruens olla: quā ieremias vi
dit. in q̄ decoquunt oēs prin
cipes & pastores tenebrarū
spectatores bonoz tēporaliuz
venatores diuitiaz: q̄ p̄imas
cathedras appetit in sinago
gis: & salutarī in foro: & voca
ri rabi. hanc ollā succēdit dia
bolus: dū corda patrū inflat
ad altis: a. Isti sunt quattuor
venti: q̄ totū orbē perflāt. Ar
rogantia sibi ascribens qd̄ n̄
h̄z. Insolētia sibi appropriās:
q̄ n̄is d̄z. figura superbie: q̄
multa d̄ se credit. vltra q̄ ve
rū sit. Contumacia se erigēs
in plantū. Isti sunt quattuor
fabi: q̄ totū mundū concuti
unt & corda filio:ū dei dissipāt
n̄ q̄b̄ nos custodiat de⁹: amē

De fortitudine ser. 13.
Vt in hac vasta solitu
dine dei gratia sumus
in vniū congregati. vt
vnanimes habitemus in do
mo. sūt nobis oia cōia. p̄pte
rea inter ceteras vtutes forti
tudine opo:ta: nos rapere se
q̄ & imitari. Hāc si hanc vir
tutē amplexi fuerimus frēs.

Jacula fortune nō timebim⁹
deridebim⁹ diaboli blāda.
& spem⁹ irrita. O frēs mei
ligate hec ī cordib⁹ vestris q̄
qui fortis liber est. nō. n. fuit
fortune non varietati munda
ne. o fratres mei & letitia cor
dis mei p̄fiderate q̄ta sūt in
matribus fortitudo: q̄ velint
ipassibiles tormēta despiciūt:
tyrānos confundunt: cūctaq̄
mundi despiciunt: q̄ licet de
corati. licet p̄bustī: licet in cin
eris mēb:is afflictī: licet in oī
bus corpore sint picatī: nō t̄m
legimus mente eos mutatos
Sed scire debetis fratres q̄
iuncti modis dicit fortitudo
ipocritarum v̄z: p̄ho:um: &
bonoz fideliū. ipocrita deni
q̄ multa sustinet: multa por
tat: fortis in cūctis appet. Sz
ve ipocrite: q̄: veādo mun
di gloriā: eternā penā meret.
hic sic tradit gloriā: q̄ nō ha
beat gloriāz. hec. n. fortitudo
nō viri⁹ sed viriū nō magna
nimitas sed infirmitas: n̄ bo
nitas: sed ibecillitas appella
tur. Hanc p̄cedunt heretici
hanc rapiūt falsi frēs. de quo
rū nūcro dei gratia vos nūq̄
ēē cognouit. qdā ē fortitudis.
ē in p̄his calcauerūt d̄uitias:

hones: pōpas: dignitates:
 ⁊ aliqui mēdīa pp:ioꝝ co:po
 rū. sꝫ hec fo:ritudo insufficiēs
 erat ad cōne vite meritū. q̄re
 nisi q: curebāt caritate ⁊ t̄io: e
 di Sp̄a dōiqꝫ caritas ē fo:ritudo:
 oīa bone actiois. Q̄stus r̄i
go: fo:ritudis fuit in Plato
ne. Q̄ quot ⁊ q̄sta patiebant̄
pt̄aria. sed q: fundamento si
dei caruit p̄pterea spes cā so:
ritudinē nō crexit. Caritas nō
 p̄ficiat. iō virtutis meritū: oīo
 auisit. Sꝫ est ⁊ alia fo:ritudo
 qua boni quotidie errant vs
 qꝫ ad mo:tē: Tales sunt fun
 dati in dēū: iō vt supra dixi
 mus fr̄es. nec verba nec ip̄io
 rū verbera t̄imēt. Ille est illa
m̄rabilis fo:ritudo qua moy
ses asperitatē vic̄ deserti vicit
hic ē panis celestis. q̄ Elyā in
deserto panit. Ille est fo:ritu
do q̄ mo:tē sp̄nit. hec est cla
uis. qua domus dei patescit
⁊ aperit. Ille est que habēas
voluptatis sub freno rōnis ia
cere cogū. hec ē in q̄ iōānes ī
deserto deco:at: hec ē in qua
Dauid heremitaz fo:ritudo bea
tificat. hec antōū alio: h̄qꝫ scō
 rū patꝫ loica ⁊ zona q̄ p̄ciu
 cti ⁊ armati in excelsis idesef
 sa voce quotidie clamare nō

cessant. Q̄ fo:ritudo heremi
taꝝ: baculus cenobitaꝝ. cin
gulus monachoꝝ: oīuinqꝫ sa
cramentū. tu contra pauper
tatē vales vt nō frangat̄ aīus
paupertatē amātis: sꝫ ampli
o: si interi⁹ ⁊ magis d̄tescat ī
mēte: ⁊ q̄to minus abūdat ī
rebus fo:ritudo tāto plus va
let fo:ritudo p̄tra mundi insū
tū. Q̄ fo:ritudo si dolo: ē pa
teris in oībus gratias agis.
 Tu in tribulatiōe d̄itias sp̄i
 rituales ⁊ delicatas inuenis:
 vt potius morbi cedāt in mē
 tis p̄modū q̄ co:po:is detr̄i
 mentū. Q̄ fo:ritudo oīem cru
delitatē euacuas: carcerē res
pn̄is: eccl̄iam amplecteris.
Q̄ ptas vincula: sp̄ōtanca sp̄
curris ad mo:tē. Q̄ moache
nihil valet cursus tui brauif
nihil tua operatio nisi colum
na fo:ritudinis cōbo:etur n̄
h̄l valet edificū boni operis
nisi colūnā fo:ritudinis ample
xeris: sꝫ colūna fo:ritudinis
fracta totū edificū bonoꝝ ope
rum iust. Hanc si Dauid te
nuisset: homicidiū ⁊ adulteri
uꝫ nō p̄mississet. si Sāson hāc
feruisset: femina euz inimicis
non tradidisset. Si salomon
hanc dilexisset: idola nō ado

rasset. Si petrus hæc tenuisset: ad vocem ancille fidem non negasset. Si filii israel hæc habuissent: minime in deserto murmurasset. Et iam igitur fratres estote fortes in bello temptationum: tribulationum: infirmitatum: iniuriarum: et pugnatæ cum antiquo serpente et accipietis regnum eternum. amen.

De iustitia sermo. 14.

¶ Bene nostis fratres carissimi: tria monasteria apud ipson. dei gratia merui laudabiliter ab honore sancte trinitatis construere. Quorum primum est in quo iam annis multis modico pabulo contenti hilariter commoramur: vestris associati, quibus ministrati: cibo: utique et serpentes delicias: visus hominum fugientes, et ideo non ego miser: sed vos sepe angelorum assuecistis colloquiis. Aliud quoque monasterium in oratorio: quod sanctus noster pater Valerius dedit edificatum est. et quibus postquam presbyter episcopus factus sum: nec sephic vobiscum habitare potui: nec cum fratribus qui in predicto monasterio positi sunt. propterea infra domum episcopi mecum habere volui monasterium clericorum et cum eisdem pariter vivere cepti secundum apostolicam traditionem. Ad vos ergo tamen pertinet qui in heremo laudabiliter habitare voluistis: verbum illud: audite et intelligite: atque operibus adimplete quod dicit. Diligite iustitiam: ad fratres autem nostros qui in urbe habitant: quibus etiam erpedit predicare quotidianum verbum dei: pertinet non solum iustitiam quod ad se ipsos: sed etiam indicare: reprehendere obsecrare: increpare in omni patientia et doctrina populum electum dei. Et licet fratres mei collocati sunt in heremo sancti episcopi valerii: licet satis distent ab urbe: eorum tamen fama diuinitus divulgata est: orationumque ut verbum dei populo salubriter predicarent. Amiceque fidelium suarum doctrinam et exereptam audiendo et videndo sponte rediret ad illud quod ex nihilo cuncta creauit. Ecce quomodo terram indicat: ligat et soluit quod volunt: spiritus deo sancte. Vos vero quod segregati estis a seculo quod est vita tutior: est eligere voluistis. audite quod in cunctis maxime iustitiam diligere debetis. O fratres mei et letitia cordis mei: vultis scire quomodo solitari iustitiam diligere debetis. Lane

te ne sic ab alteri⁹ oculo festu
 ca ciscaris vt in oculo vestro
 trabē nō videatis nec alteri⁹
 velitis releuare lapsuz vt ve
 struz nō videatis casuz nec si
 alteri⁹ curare dberis morbu
 z vt uos ipsos post pōatis e/
 grotos nec cuiuslibet vestrū di
 cat medice cura p̄io teipsi.
 Cura p̄io o monache vt cura
 tis tuis alteri⁹ vlnera curare
 possitis. Audite frēs mei au/
 dite qd dñus dixit phariseis
 adulterā accusātib⁹. Quis ve
 stry sine peccato est p̄im⁹ in il
 lā lapidē mittat. o monache
 in q̄ aliū iudicas te ipsū p̄dē/
 nas. Qua fronte frēs mei po
terim⁹ arguere alios qd in
nobis graui⁹ in venim⁹. Ad
 nos igitur frēs pertinet mun
 dos cē z scōs. z si tunc frēm
 nostrū denotare videm⁹. rep̄/
 hendere eū cum oī māsueta
 dñe sine mora debem⁹. ne p
 negligētiā pereat. Caritas. n.
nō odii nō rancoris s; zelo
iusticie gladiū correctiōis eu
ginare dz. Tñ sp̄ misericor/
 dia ligata sit in cordibus ve/
 stris. ne velut iudas ille q̄ pec
 cavit despatus ad suspēdia p
 gat. hoc aut ad vos maxime
 p̄tinet fratres. S; qd ad fra

tres i vrbē bitates p̄tineat au
 diam⁹. Certe nō solū hoc sed
 et expectat ne iudiciū odio ex
 aspent ne i crudelitate iustam/
 met. ne amore pecunie emol/
 lant q; pauperes vere sum⁹
 z spectaculū facti sum⁹ ange
 lis hominib⁹. te ituro: iustici
 am relinquatis. Ne vos mo
 ueat res purpurea nec diuiti
 arū vna sed sacus pauperis
 orphani z pupilli vos mone
 re dber iusticiā cū labore exer
 cere. Regia vita qui terram
 iudicant incedere debent nec
 declinare ad dexterā moliet
 do iudiciū nec ad sinistra ex
 sperando supplicii. Itō. n.
crudelitas est punire reatu iu
sticia non tyrānicuz sed diu
ne rectitudinis iudiciū. Itō
th volum⁹ nec p̄siliū damus
vt mox iudicent. sed euz ori
ni maturitate incedentes z in
nenta discussaq; rei causa in
nomine iudicent delinquentes
Et si publice peccauerunt pu
blice puniant⁹ vt z ceteri iu
sticiam diligentes fortius dili
gant z iusticiam odientes me
tuant z conueant ne derelin
quant. O sancta lauda
bilisque iusticia sub te z per
te pudicitia regit. par per

te triumphat: Securitas ⁊ di-
gnitas per te florent: ⁊ fructū
afferunt in patientia. o iustitia
qui te amauerit: qui te strin-
xerit. cū Adoyse mare mūdū
vitioꝝ: sanguinē rub: leay sic/
co vestigio pertransibit. Hec
est virga qua petra percussa
manat in fluentia: q: lapidea
subditoy corda iudicio iusti-
tie tacta: virtutū exuberant
flumina. Hec ē virga aaron:
q̄ fronduit ⁊ fructū peperit:
q: iustitia quati frondet: inde
meritū concipit. floret. n. dū
materialiter exercetur: fructū
facit. dū subdit⁹ co: agit. Hec
est ventila: ū quq; granū di-
uidit a palea: Sames a mo-
bo elicitur. q: contra morbus
peccati opponendū est mo-
dar emplaustr⁹: ne ibi in ma-
lus vltūz tabes exuberat in-
curiata: ⁊ cū in augmentūz
facinoris redundet iniquitas
impunitatis. Hec est mensu-
ra: qua debemus metri pe-
na ⁊ merita ponderare. At-
tendite tñ fratres attendite pa-
stozes qui terrā iudicare de-
betis: q̄ aliqui iustitia reuelan-
da est pp scandalum multoꝝ:
aliqui exagitanda: vt sit caute
la reliquoꝝ. Tunc v̄e iustitia

dicitur gladius q vtranz p-
tem hoīs defendit: co: pūf. ab
exteriorib⁹ iniuriis: aīaz a spī-
ritualibus molestiis. hec est
medicina vicioꝝ: anrido tūm
peccatoꝝ. hec est pugio: quo
fines trāssit cocuntē cum
Ad adianitide iudicū: ⁊ cessa-
uit quassatio. h̄c est lapis quo
Dauid percussit philisteam:
⁊ a sermūte Israel liberauit.
Hec at sine discretionē gladi-
us est in manibus furiosi hec
sine prudētia ē mo:is ⁊ bono-
rū persecutio. Hec sine mise-
ricō: dīa gladius ē i manū ty-
rami. Cū summa. n. discretio-
ne frēs mei tenenda ē iustitia:
cūz summa deliberatione in-
serenda ē pena: nō iudicando
ex suspitione: sed ex oī certitu-
dine veritatis. Attendite frēs
mei ⁊ aū pbate: petā recte iu-
dicare. Non fūi faciem: sed
recto iudicio. o q̄ facile est iu-
dicare: sed o q̄ amāz est qd̄
iudicatū est retrahere. Ideo
non puer: nō insensatus: vo-
bis p: cesse debet: sed anno-
sus: p: udens. castus: sob: ius:
vt in pgressū ⁊ itatu sal terre
⁊ lux mundi cunctis appare-
at. Talis iustitiam non pote-
rit ignorare. Tunc. n. regnū

romanoꝝ pacifice tã dñi per
 seuerant: q̄ dñi sapientes re
 gere p̄miserũt. S; duꝝ iune
 nes inexpertes regere vel re
 gnare p̄miserẽ: tanq̄ iustitiã
 ignorãtes: acceptores perso
 narũ facti sunt: & sic iustitiã p̄
 dentes dñi om̄i terrarũ p̄
 diderunt. Iuvenes ergo ip̄u
 dentes duces: vel ecclesiãũ
 pastores nõ p̄stituendi sunt:
 ne ipsi cuꝝ populo pereant &
 Tales. n. si p̄sunt: nõ solũ
 p̄terita & futura nõ cogitãt:
 sed audire qđ beatus ē aures
 suas obdurãt. Tales et nõ so
 lum iuvenes sunt: sed et anti
 quam iã diebus malis hoc fa
 cere frequenter minie dubita
 mus. Uita. n. pastoris oibũ
 debet p̄esse Et quõ hoc qđ fa
 cere poterit: si iustitiã ignora
 uerit: & regnare in eternũ cre
 diderit: Isti memorari nouis
 sima sua nõ possunt: q; i eter
 nus viuere credunt. o fratres
 sicut frequenter dixim⁹: pasto
 res & principes romanoꝝ sci
 entia de p̄teritis hēbant: in
 quibus & certificari opt̄e pote
 rãt: & de futuris aliqd̄ scire sp̄
 xurabãt. hoc at̄ exercitiũ
 eoꝝ cõsistebat & iustitiã vsq̄
 ad mortẽ: & p̄ ea mori morie

do felices se reputabãt. Tu
 vero o monache qui p̄ees:
 obsecro memorare quid es:
 quid fuisti: & qđ eris. Tunc
 fuist⁹ reputaberis a deo: & in
 eternus nõ peccabis. Hec at̄
 fratres mei sit sp̄ nostra exer
 citatio. Et si hec fecerim⁹: ve
 re fideles & iusti erim⁹. Sed
 sunt aliq̄: licet del gratia non
 inter nos: q; in spiritu liberta
 tis viuere volunt: supbia
 ri: discoli: gulosi: adulteri. Et
 si ab aliquo aliqñ reprehendun
 tur: latrãt vt canes: mordent
 vt serpentes: denoat̄ vt leões
 ululãt vt parturientes: dicen
 tes malũ bonũ & bonũ ma
 lũ. Tales apta facile uiuoꝝ
 sermõẽ negare iustitiã p̄su
 munt dicẽtes: Ecce quõ me
 p̄sequitur ipocrita: q; iustitiã te
 nere videtur. Talis denique
 fr̄s oibũ peior: ē: & melius
 fuisset si in seculo remãssisset. &
 s̄o si i nostra p̄gregatione ali
 quem talẽ inuenerim⁹ (qđ
 deus auertat) qui sic iustitiã
 calcare voluerit: non tenend⁹
 est sed expellendus tanq̄ vi
 nere volens in spiritũ liberta
 tis. A quib⁹ tñ nos liberare de
 us sicut bacterius fecit p̄ gra
 tiam: vt nostra sancta & iust

maculata religio de bono ad
melius augmētetur: per Jesū
xp̄m saluatorē nostrū. Amē.
De fide vt alta sapiant ser
mo sancti Augustini. 15.

Er̄ptum est fr̄es caris
sini: q̄ non debemus
loq̄ sublimia tanq̄ sa/
pientes mūdi gloriāntes. Aut
.n. propheta. Nolite multi/
plicare loqui sublimia. Hoc
āit verbum ad vos maxime
dirigit qui rustici estis in
syluis habitātes. licet ciues s̄i
etor̄ et domesticū dei vos esse
nullaten⁹ dubitare debemus.

Nolite igitur multiplicare lo
q̄ sublimia q̄ sūt illi sublimia
de q̄bus non licet multū loq̄
nisi de dei omnipotentia. de
vniūersi ei⁹ coeternitate. d̄ sin
cti sp̄ritus magnificentia. D̄
fr̄es mei et leticie cordis nei
si volum⁹ scire q̄ntū pater in
mensis sit. apprehēdere non
valemus. si rimari cupimus
quō fili⁹ coeternus sit et con/
substantialis. mēs hūana eis
naturaliter succēdit. Si scire
desideram⁹ q̄liter sp̄s sc̄is
oia continet et nō continet ois
humana rō deficit. Ideo bec
oia discurrere non curemus.
Quare nō. Nisi q̄ nullo nō

valem⁹. Propterea fr̄es mei
sciatis q̄ vbi q̄ritur de v̄ista
te trinitatis magis adhibēda
ē cantela q̄ nec piculosius ali
cubi errat neq̄ laboriosius ali
qd̄ q̄ritur nec fructuosius ali
qd̄ inuenit. Veniat igit̄ extra
volentes scire ultra id qd̄ ne
cesse ē. sc̄is ille salomon. et re
phendēdo atq̄ decedo dicat
Altiora te ne q̄sieris. et fortio
ra te ne scrutēris. Surget et
paul⁹ colūna fidellū et lūmē
orbis terre. et sua voce p̄sun/
dat oēs philofosicantes. no/
mē x̄pi portātes. volentes sa
pe oporteat. Nō tñ dico fr̄es
q̄ oīo nō queretis sed qd̄ es
in diuinis vos q̄ grossi estis
multiplicare si debetis. Que
rite tñ vos qui sp̄iales estis
quō p̄cepta dei seruare possi
tis. quō diabolū in heremo d̄
beatis superare quō patiētia
quā xp̄s docuit amplecti pos
sitis. Hec. n. sermo dei sem/
p̄ legere et adimplere d̄z. Matu
ra deniq̄ vestra fragilis est et
tñ rōne cōprehēdi non de/
bet. Id̄us ē Aristoteles an
nis multis insidant nām ap̄is
inuestigare nec finaliter potu
it. Quō ergo nos trinitatem
capere valemus? Cur mirā

mur o frēs q̄ lntei sumus ⁊
 vētrē stereo:ib⁹ plenū portā
 tes si nescire possums dei nā
 turā. Nunquā ⁊ angeli ipsā in
 celo inuestigare possunt. Cer
 tū est q̄ nō. Quid.n. sciunt
 nisi q̄ deus trinus est ⁊ vn⁹.
 oīa sine labore ⁊ p̄ca creauit
 ⁊ gubernauit. Nolite ergo
 frēs loqui sublimia. nolite sa
 pere plus q̄ oportet sapere.
 In die.n. iudicij non dānabū
 tur xpiani. nec rōnem reddēt
 q̄ philosophiam vel dyale/
 cticā ⁊ astrologiā vel iurificā
 ignorauerūt. Nec de hoc qd̄
 naturam dei scire non potue
 runt. Sed ideo dānabuntur.
 q̄ deo obedire neglexerunt.
 Ideo scitote fratres q̄ uell⁹
 est pie confiteri ignorantiā q̄
 temere scientiam vendicare.
 q̄ temeritas penam hēt. sed
 ignorantia p̄dimeret ventz
 Sufficit nobis scire de miste
 rio trinitatis tñ q̄stam dñs
 discipulis exposuit. nemo.n.
 nouit sic de natura sua dicere
 sicut ipse q̄ ait. Baptizate gē
 tes in noīe patris ⁊ filii ⁊ spūs
 sancti. Tres aperte p̄nunci/
 at personas. sed vnitates oī
 dit. dicens in uoīne. non.n.
 dixit in nominibus. Trinitas

.n. diuiditur inuisibiliter ⁊ p̄
 iungitur dissimiliter. Singula
 riter enim vna queqz perso
 na deus est ⁊ vita. vel deitas
 indiuisa in opere: concors ū
 voluntate. par in potentia. e.
 lls in gloria. nec minoratur in
 singulis. nec augetur in trib⁹.
 Sancta ergo trinitas vn⁹ de
 us est ex quo oīa. per quē oīa
 in quo oīa sunt. Et ne tres d̄
 os putaremus esse. ait apo
 stolus. ipsi gloria. nō ipsis. Il
 li qui dixit gloria sp̄ sit. qui
 ait faciamus hoīem ad imagi
 nē ⁊ similitudinē nostrā. cui⁹
 .n. singulariter dicit imagine.
 ostendit vnam esse naturam
 eius. ad cuius similitudinem
 homo fieret. Cū vō plurali
 ter dixit nostras demonstrat
 deuz non vnam esse personā
 ad cuius imaginez hō fiebat.
 Si.n. essentia patris ⁊ filii ⁊
 spiritus sancti vna esset perso
 na: non dixisset nostram sed
 meam. nec faciamus sed faci
 am. Si vero in illis tribus p̄
 sonis tres essent essentie. n̄ di
 xisset nostras sed nostras. Et
 iō cum dicit ad imaginez no
 stras indicat vnitatē trinitatis
 ad cuius imaginē factus ē ho
 mo noster interior: qui simi/

Itudinez sancte trinitatis reti
net. Sicut. n. pater deus. fili⁹
deus. spūs sanctus de⁹: nō tñ
tres deos credimus sed vnū
deuz: tres personas habentē
ita aīa intellectus. aīa ⁊ volū
tas. aīa memo:ia. nō tñ tres
aīe in vno co:po:e sunt: sed
vna aīa: que licet vn⁹ sit sub/
stantie ⁊ nature: tres tñ ha/
bet dignitates. intellectū volū
tatē ⁊ memo:ia. Et sic ex pa
tre generatur filius: ⁊ ex pa
tre filioq; pcedit spūs sanct⁹
ita per intellectū generat vo
luntas. ⁊ ex his duob⁹ pcedit
memoria. Sine his trib⁹ aīa
perfecta esse nō pōt. nec hor⁹
triū vnū aliqd sine aliis duo/
b⁹ integrū p̄stet. Nec soluz
sufficit intellect⁹. nisi volūtas
in amore. Nec hęc duo nisi
addat memo:ia. q̄ ip̄ in mē
te intelligētis ⁊ diligenter ma
net eligēs. Vniuersitatis. n. p̄
dico: de⁹. oēs mor⁹ aīe ad bo
nū faciunt lectū vt intelligi
mus qd iubet. voluntatez vt
sit i amore eius. memoria ne
obliuiscamur qd ipe rat. Et
ergo fratres mei ⁊ corda ma
tris mee. nolite discutere nisi
q̄num vobis. necesse est ad sa
lutem. Nō: ite sapere nisi q̄/
tum oportet sapere. Quid. n.
oportet sapere. nisi q̄ de⁹ tri
nus ⁊ vnus est. qd aliud ne
cesse est nobis. nisi vt bona co
gnoscamus ⁊ mala: Quid ali
ud necesse est vobis nisi decli
nare a malo ⁊ facere q̄ bonū
est: Bona vt sciamus rapere
Mala vt sciamus ea denūa
re. nō est igitur malū scire ma
lum. q̄: nisi cognoueris. quō
vitare poteris: p̄ legem nāq;
peccatū non cognouit ait apo
stolus: q̄: ante legem peccatū
non cognouit. sed potius per
legē datā quid tenendū quid
vitādum erat cognouit. Mala
tū scire: non esse malū. s; ma
lum operari: malū esse: quis
paganorū vnq; dubitauit: ne
cesse est ergo scire: q̄ super
bia mater est ⁊ caput omnū
vitiōrum. Ab ea autē descen
dit inanis glō:ia inuidia ira trī
stitia auaritia voluptas car
nis: in qua p̄inetur gulla atq;
luxuria. Ascendū q̄ fratres
mei ad sapiam huius mūdi:
⁊ dū p̄siderat bonores sibi a
discipulis exhibitos. extendit
alas suas ad terminos orbis
terre. ⁊ de se p̄mēs gloriatur
⁊ sic superbiendo mox ināis
gloriaz p̄sumentem aggre

ditur: dū ab aliis querit glo:ri
 osus videri. Et dū sic querit
 a quibusdam considerat et vi/
 det se despici. dicentib⁹ non ē
 q̄ a multis credit. Plures
 nāq̄ sunt eo acutiores. Plu
 res eo meliores n̄ dubitant⁹.
 Inflat⁹ vō ille qui se putat
 oīa scire. vī singula possidere
 vidēs quosdā altiores. se moy
 enī inuidiā aggredit⁹: cuius ve
 stigiū ira imitat⁹. et nō valens
 irā opere perficere tristat⁹. et
 querens consolationē tristitiē
 anaritia tangit. vt habeat vñ
 transcendere valeat oēs. Et
 ecce dū diuitias aggregat et a
 gherit. itans ī gulle et lumine
 foueam cadit. Sed o grādis
 misericordia saluatoris: spūs
 .n. pietatis per contemptū mū
 di o:diuauit vt erpelleret ana
 ritiā. sed abiecta auaritia: sepe
 mala cōprimuntur: tristitia da
 tur spūs scientie. que ondit q̄
 sit bōa vel mala tristitia. Sic
 ergo scientia bonā tristitiā ad
 ducit. que surgit a dolo: e pec
 cato: ū. erpellit tristitia seculi.
 q: morte operant. s; q: mul
 ti sunt istis oībus carentibus
 sicut sunt iracundi ideo datur
 spūritus fortitudinis. qui per
 temperantiā refrenat iracun

diā. Talis fortis est. imo for
 tio: q̄ vincit anim. q̄ qui ca/
 pit vrbez. Sed q: adhuc in/
 uidet fortis imperanti: dat
 spūritus cōsiliū: qui per amo/
 rē p:oximi eicit inuidiā. sed
 q: p:o tantis meritis sepius
 vult laudari. iō datur spūrit⁹
 intellectus: per quē intelligit
 sit. sed q: inuenit nihil se esse.
 ante deū humiliatur: et sic p
 humiliatē. spūs intellectus ei
 cit inanez glo:riā. S; q: aliqui
 nō curat⁹ extrinsecus. solet tñ
 sepe de se interius glo:riari. iō
 datur spūrit⁹ sapiētie: per quē
 incipit deum cognoscere. Et
 autem dei bonitātē et miseri/
 co:diā quis cognoscēs ipz
 toto co:dis affectu diligit. sic
 sapientia per caritatē expulset
 superbiā: q: expulsa per gra
 tiā efficiuntur templū dei et ha
 bitaculū spūs sancti. Amen.

De inobedientia ser. 16.
 Patres mei dilectis/
 simi. in oībus operi/
 bus vestris semp me
 mēto: q̄ omnes
 stabimus ante tribunal Chri
 sti vt referat vnusquisq; pro
 ut gessit in corpo:e. Lauendū
 est ergo ne ante illud terribi/
 le tribunal vacui vel denuda

et appareamus. Non enim tunc
sci nobis subuenient. quia tempus
misericordiae et misericordiae sin
petrandi est fugiet a gemma pa
radisi maria. omnes enim contra nos
erunt et Ab:raam contra ino
bedientes. et Isaac contra im
patientes. et Jacob contra ne
gligentes. et Joseph contra i
continentes. Quod quia dicitur rep: e
bendunt inobedientes freres
nuci per venerabile patrem obe
diencie Ab:raam: quod so: titer: quod
turpiter. Ideo freres mei atten
dite. et parati sitis ad obe
diencia mandatorum dei: para
tas semper habentes aures ad inui
lingua vocis: pedes in viros se
stinate: manus ad opam: sine
mora: parati corde iucundo se
rena facie ore risu: oculo
ornato sanctitatis splendo: et si
tate amo: et feruili vel meti. sed
omni caritatis affectu: sanctam obe
diencia seruare vos opto. tunc
enim ante tribunal Ab:raam uos
vos condemnabit sed comen
dabit. non vos a se expellet sed
conuocabit. non vos maledi
cet. sed sublimabit in eterna
patria. negligentiam etiam om
nem deponere vos deprecor
fratres ne contra Ab:raam vos
commendante consurgat ille

sanctus Jacob in die nouissi
mo. fugite fratres fugite ne
gligentia. nam sicut in uiso quo
quod opere bono mater est diligen
tia: ita uniuerse doctrine et di
scipline nouerca est negligent
tia. Sed et si habuerimus obe
diencia. et negligentia oino ca
rebimus: adhuc non sufficit nisi
si et cum Isaac patientiam habea
mus. nam sicut per impatientiam
omnia destrunt bona: omniaque suf
foeant optima sic et per pati
entiam omnia generant bona:
omnes iniquitates demergunt
in profundum. Qui uos fra
tres mei patiens non est: mo
nachus non est. Sed et si ha
buerimus obedientiam cum
Ab:raam. patientiam cum Isa
ac: diligentiam cum Jacob et
castitatem non seruemus cum
Joseph. quid enim. hec omnia uo
bis proderunt? amare ergo
debemus summe castitates:
sine qua nostra opera nihil ual
ent. Quod castitas ornamentum
nobilitum: exaltatio humillimorum
pulchritudo uilium: solamen
merentium: argentum pulchritudinis
decus sancte nostre
religionis: minoratio criminum
num multiplicatio meritorum. Ue
ni amica Christi: angelorum

cognata: patriarcharum vita
 propheta: corona . apostolo
 rum cingulū: marty: auxiliū
 confessio: n: virginū spectacu
 lum: viduar: refugium et em
 ptio: bonoꝝ gaudium et so
 lamē: Sed quidā sunt frēs
 mei: qui in fumentate sua luxu
 riose viuere volunt. et si ad se
 nectutem pueniunt gloriā
 discētes se continentē esse.
 tunc. n. eligunt seruire castita
 ti: quando libido eos seruos
 habere contemnit . Nūquid
 tales continentē dicēdi sunt:
 absit. Tales. n. p:emium nō
 habent: q: laboris certamen
 non habuerūt . Sed illos ve
 re expectat sēpterna gloriā: q
 fortes fuerunt gloriōsa certa
 mina deportare. Amen.

De ociositate vitanda sermo. 17.

a **Apostolus Petrus**
 fratres dilectissimi de
 vestra salute sollicitus
 vos dilciter admōet: et ad vi
 gilandum nos exortat: inter
 cetera dicēs. Vigilate fratres
 q: aduersarius vester diabo
 lus querit: quē deuo: et enī re
 sistere debemus per fidem sꝫ
 ides querit orationem. O: a

tio autem optat prudentiā.
 Quid ergo: nisi q: prudens si
 m? in fide fundati et vigilem?
 in orationibus? Quare in vig
 liis o:are fratres debemus r?
 si q: si non vigilauerimus
 ociosi pmaneribus qd alim
 q: tepidi in hac solitudine ap
 parebimus? Et si tepidi eri
 mus scipiet nos euomere sal
 nato: de o:re suo: de confortio
 suo de plebe sancta sua eo q
 nec calidi nec frigidi sumus.
 Vigilate ergo si atres ociosita
 tem deponentes in cunctis.
 quid. n. otium ē nisi vni hoīs
 sepultura. vt ait paganus ille
 sanctissimi apostoli amicus
 carissimū p oculositātē fratres
 rigo: ē sancte solitarie religio
 nis fastidius. Per hāc here
 mū tētamus exte. p hanc ac
 cendimur frequenter ad lu
 riam: per hanc animamur
 ad superbiam per hanc duci
 mur ad mundi gloriā. per
 hanc tentamur delicate pa
 sci per hanc suffocamur p:ie
 ciole vestiti per hanc ad sup
 fluaz do: imitationē trahimur
 p hanc ad verba secularia di
 cūtur libenter audire. nec est
 illa ociositas pessima que fre
 quenter saletoz comentus

Destruxit pariens in eis lurn
ria: nutriens in eis gulam: se
minans inter eos zizaniam: ge
nerans in eos homicidia: et
oja que sunt carnis: minus quod
clavis celorum erit: si ociositatem
amauerit. Ergo frater qui in
heremo habitas: si vis perfectus
esse. fuge ociositatem: quod in ser
uis dei nihil precius reperitur.
Surge ergo si dormis o ru
sticane mihi mihi care: surge tu qui
in heremo habitas: si clausos me
ris oculos habes. Surge tu qui
nec ad alta virtutum oculo me
tis ascendis. nec ad videndum que
necessaria sunt tibi: oculos me
tis aperire valet: fugie otium
et semper aliquid facere memen
tote frater. Semper occupatus
vos esse desidero: ut vram
salutem per gratiam dei recipe me
reant. Hanc fugere cupiens
sanctus monachorum pater anto
nius clamavit ad dominum in heremo
mo et dixit. O sarranite domine
mens: o aia: et corporum ve cu
stos: infesta in me gratiam tuam:
et infunde sermo tuo misericordiam:
dona ut in heremo collocatus tuo
prospectu ociosus non maneam.
Et audiuimus antonium. Antoni
cupis deo placere: oia: et dominum
orare non poteris manibus la

borum: si aliquid faciendo: fac quod
in te est: age quod potes et non
deficiet tibi auxilium de sanctorum:
quod ergo diffidis o monache.
minus quod idem deus est. minus quod
per te et crucifixus est. fuge ori
nibus quod in ore est. Age igitur quod
bonum est: aperit oculos men
tis et corporum: vis videbisque sin
gulas creaturas ad officia sin
gula deputata. Ecce sol cursu
anni perficit: luna etiam mensu
ris et vicissitudinibus discen
dit et cetera stelle. Oia. n. si bene
deputata officia sine quiete ex
ercent: minus quod est aialia bruta
et sic nature industria otium
fugiant. minus quod est si laborant
ut conseruent in esse. minus quod
in suis necessitatibus deficere
et pigrescere videmus. absit.
Oia. n. obedientia sunt oia agunt
quod agere debent. Solus. n.
homo miser: accidia soporatus a
suo officio frequenter recedit.
dei imaginem in se deturpans
soporatus accidia persequatur.
Erubescere o christiane et ab
scundas te a facie salvatoris
tui. quoniam in hunc diem insipi
entio: et formicis hodie factus
esse compodaris. Uade. n.
ad formicam et considera se
mitas eius et discere ab ea mi

fer qui capite eleuato perambulans et semper astra celorum iam ascendere creditis. Considera senectutem eius quia cum preceptorem non habeat. tanquam de salute sua sollicita in estate grana colligere non desistit. quibus vivere possit in hinc me: Non enim solum seculares hoc attendere debent sed et nos qui dei gratia in heremo sumus. et in hac vasta solitudine habitamus somnicarum conditiones debemus attendere et eas summo opere imitari. Laborare enim sine intermissione debemus ut fructus honorum operum acquiramus in estate preceptis vite. tam mirifice et gloriose ut tempore hiemali tempore frigoris et iudicii non fame pereamus. sed bonis cum christo nati eternaliter resitiamur in patria. Eia ergo fratres dilectissimi. corona mea et gaudium meum quod estis. omnem otiositatem expellite. si aliquid boni facite et que redet orare psallere non desistat. quem redet orare vel psallere laborare uanum non differat. Cogitantes quod dicit dauid exercitauit se in militia: non insistant sibi luxuria. sed postquam in domo ocio-

sius remansit. Laborauit aduocato. et homicidium commisit. Sanson dum enim philisteis pugnauit non posuit caput ab hostibus sed postquam domum in sinu semine. et otiose eius ea remansit. mox capite et cecit ab hostibus. Salomon dum occupatus esset in edificatione templi non sensit luxuriam sed recedens ab opere pensit insultum luxurie. et perficiens semina instigante idola adorauit in thalamo vitulorum aureatum. Vigilate ergo fratres mei. vigilate et nolite deficere: quia nec sanctiores dauid: nec fortiores Sansone. nec sapientiores Salomone uos esse cognosco. Deponatis omnem accidia: quod finem nudum reddit bonis omnibus nos priuat: uirtutum uentum nos esse plorat. o fratres mei hoc est ope se occupatos uos esse desidero: et quod perdidistis in seculo propter eteritatem recipiatis laborando in heremo in futuro. Et si aliquid sunt ex uobis: qui per annos. 70. et amplius in heremo sunt sanctissime conuersati: tunc sancte obedientie. paupertatis. et castitatis de coram iam gaudeant: expectantes beatam

spem ⁊ aduentum domini.
Isti. n. vt videmus qui am/
plius ieiuniis ⁊ orationibus
⁊ opibus monasterii infiste/
re nō possunt. fecerūt. Pro/
pter ea sūsol mei si mō non
faciunt ea q̄ facere p̄senerant
non sit vobis molestū. Si ge/
scum: nō intremi. Si vene/
rant a me vt patres: n̄ triste/
mini: q̄ ipsi digni sunt. Non
. n. dolere debetis q̄ caritas
non cogitat malū: sed gaudet
de alterius bono. Ideo volu/
m⁹ ⁊ in xpi nose ordinamus:
vt ⁊ ipsi centū annorū q̄ ⁊ am/
plius sunt: pater noster sedē/
do in lecto dicant: ⁊ diligenter
eis sine murmure seruiat: ⁊
ipsi pro nobis intercedant in
ecclis: quorū habitatio iā ibi ē:
quā obtinere faciat nos ille q̄
est bñdictus in secula. amen.

De inuidia sermo. B.

Ratres mei desidea/
rissimi nolite inuicē in/
uidere: s; studeat vni/
q̄sq; deo ⁊ cunctis placere. **In/
uidia. n. oēs virtutes concre/
mat. oīa bōa dissipat. oīa ma/
la generat. Sed dicetis: nos
quidē grossi sumus: peccare
optiē scimus: sed vitare pec/
cata vel a peccati resurgere.**

ignorantes ⁊ fragiles sumus:
quomō ergo inuidiaz haben/
tem vel nos ipsam hñtes co/
gnoscere poterimus? O fra/
tres mei cupitis vosipsos si i/
nidi estis cognoscere. cupitis
⁊ fratrem vestrum inuidiā ha/
bentē corrigere. attendite q̄ il/
le inuidus est: qui alienum bo/
num suum facit: ⁊ si facere n̄
potest: clamat p̄ vicōs ⁊ pla/
teas: ⁊ velut canis latrat ⁊ ar/
det: sed p̄imo seipsum more
phēicis occidit. Quid. n. agit
phenix. nisi q̄ dum senescit p̄/
tes calidissimas volat: ligna
siccissima congregat: ⁊ p̄gre/
gatis: alis ligna percutit: ⁊ sic
ignem accendit: ⁊ in eodem se
comburi p̄mittit: ⁊ quib⁹
cineribus vermiculus nascit:
⁊ postmodum phenix alia ef/
ficitur. Sic ⁊ ipocrita facit. sic
⁊ inuidus agit cunctis diebus
vite sue intus ⁊ extra seipsum
comburens: seipsum p̄mo in/
festans: p̄mo seipsum vulne/
rans ⁊ verans. **De inuide q̄
paucos habes amicos ⁊ sor/
sitam neminem habes: de cu/
ius bono non doleas: ⁊ de cu/
ius malo non gaudeas. Ad e/
rito omni amico p̄uari de/
bes: eo q̄ nullo amicorū bo**

no gaudere probaris. **O** inuidia omni viro peior: & omni peste deicior. **O** inuide q nūquā quiescere potes: an ignoras quod omnis malitia habet aliquā felicitatis umbra: sed tu ip̄a inuidia nequissima pestis. to: mentū sine refrigerio. mo: bñ sine remedio laborē sine respiratione penā sine intermissione fame sine saturatione sp̄ hēre videris. **O** inuide vniuersi mortifere: q in hedera tione quotidie nascit̄o igneus serpens quo israel pugnauit. **H**ic est. n. frater b:ncus quo fructus terrarū depascit̄. **L**egimus. n. dilectissimi fratres mei q filii israel. manā celitus datum est quo reueruato scaturiebat multitudo verminū. Sic & celesti gratia fidei collata. occasionaliter in animo superbi inuidia nascitur & q̄sto magis celesti gratia fideliter solidat̄: tanto magis superbi mens per inuidie vmez resolutur. **L**egimus. n. vermem ex hedera nactum: cuius umbra Jonas a calore defendebatur tandem hedera comit̄: & funditus deuastatur per vermem inuidie.

27
a
filios etiam israel in egypto peregrinātes. **L**egimus igneos serpentes pugnasse. Sic & vos heremi sacri cultores: veri filii israel dum inuidos vestros de vobis susurrāt: & auditis: exultate quoniam filii dei & sancto: um patrum et fici memistis. **E**xultate orantes: proni reprehendentes & ostendentes eis quod illa inuidia est illa pessima tinea q purpuramenta virtutum demolit̄. ergo que thesaurū sapientie depredatur. b:ncus qui terre virentia comburit. quia quicquid bonū speris. virefeit in homine. pleno peccatis inuidie perit. **H**ec ē que angelum de celo profecit que hominem de paradiso exilauit. que filios israel in deserto percussit. que contra **J**oseph fratres armavit. que **D**anilem in lacum leonum construxit. que caput nostrum cruci affixit. que iudam suspendi fecit. **S**ciote fratres mei dicit atque predicante super tacta q̄ inuidia ē illa fera pessima q si de tollit p̄co: diā dissipat tertiā linguā multiplicat iustitiaz dissipat & oia mala generat.

Hec est q̄ Abel occidit. Adh
 oneravit vel exulavit. Iſtaſto
 rem suspendit. Iſteruz iugu
 lanit: dñi Abiſſum negavit.
 Iſtaulū decolavit & Joannē.
 Stephanū lapidavit. Boliā
 protravit. Daniel decepit.
 Aduros Jernſalem enervit.
 Romā depopulavit. Et in
 ta mala per hāc: ſerā peſſimā
 in orbe terraz facta eſſe legi
 mus. O frater mi o:ſtiane
 amande. O diuiciūz ani
 me mee cur inuidiā nō depo
 nis. cur eā diligis: niq̄d mor
 tē diligis: niq̄d ad ſuspendi
 um pergis niq̄d in lacuz te
 proiciſ: O iūde qui nunq̄
 quieſcis: ſi d iūpē eū San
 lo ſervos dei perſequeris col
 ligatos dñcis ad principes
 ſacerdotum. Ecce. n. alios la
 bo:as tenere: Sed tū teneris
 ab illis. Alios ligare pcuras:
 ſed ecce cadens in terram au
 dis cum Saulo. Cur me per
 ſequeris: Alios tenere ſolici
 tas: ſed ecce teneris a cūctis.
 Alios fraudare pcuras: &
 ecce nequū defraudat: mor
 deponaris ad tartara. Eia er
 go fratres deponere inuidiā:
 & ſi quos inuidos habere vi
 deis: orate pro eis: quia toti

ens moriuntur: quotiens vi
 dent vos bonis operibus re
 fulgere: Lupitis ergo eos tor
 quere: nunq̄. n. melius inui
 dos torquere poteritis: q̄ vīr
 tutibus & gloriē ſeruiendo.

Tunc. n. latrant vt canes: de
 uo:ant vt leōes: facie paleſcūt
 capite inſuauant: oculi ſciſillāt
 vt ſydera: manus cancellatas
 astringunt: dentibus ſtridēt:
 & ſic aia & co:po:e mo:imū:
 at benefacite nō tū vt eos ad
 ſuro:em accendatis: ſ; vt deo
 placentes orare p:o per ſeq̄n
 tibus & calumniatib⁹ vos: do
 lentes de malo co:po:is. ſed
 fortius de aie perditione: qd̄
 concedat nobis xps: peccato
 rū contritionem & p:oximū
 am:em inſundat: qui eſt be
 nedictus in ſecula. Amen.

¶ De inimitatione. ſer. 19.

E mo:antibus nobis
 in heremo fratres di
 lectiſſimi murmura
 to:es dtractores vel
 ſuſurrato:es nullatenus eſſe
 debemus: ſcientes q̄ tales re
 gnum dei non conſequentur.
 Non igitur ſtulta loquamur
 lingua dolosa: ſed euz dei ad
 iutorio: ſine cuius voluntate

et nuda folium arboris si mo-
 uetur. **Q**ua murmuratio vel
 detractio procul sit a nobis
 considerantes quid **M**ariae so-
 ri **M**oyse murmuranti acci-
 derit: nam murmurant: quia
Moyse viro: em ethiopiis
 duxerat: et ea murmuratio-
 ne frater est dñs valde: eo qd
Moyse erat mitissimus: si-
 militer oēs qui mo:abantur
 in terra: et ait dñs ad **A**aron
 et ad **M**ariae so:orē snā: egre-
 diimini so:ras ad tabernaculū
 federis: quibus peruenienti-
 b⁹ ait dñs. **Q**uare n̄ timuistis
 detrabere suo meo **M**oyse:
 cui loquor: facie ad facie: Ser-
 uis me⁹ est: et in domo mea
 fidelissimus. **E**t ecce statim
Maria repleta est lepra ca-
 dens super eam q̄si nix: quaz
 videns **M**oyse exclamauit
 diceſ. **D**eus obsecro sana eā.
Ait dñs: separetur septez die-
 bus extra castra et postea re-
 uocabitur **M**aria ad p̄siti-
 nam sanitatem. **I**deo attendi-
 te fratres qd **M**aria hec que
 peccante: animam subdito:ri
 et discipulorum signat: quan-
 do suo p̄posito obedire re-
 cusant: et recusando murmu-
 rant: et murmurando lepre/

sa efficitur qd bene apparet:
 dum culpa eius publicatur:
 sed bonus pastor oīum no-
 strorū curam gerit. querit sa-
 lutem asarum. cōpatitur pe-
 cantū: et auxiliū diuine grati-
 precibus postulando impetra-
 et in deserta oratione p̄o oī-
 b⁹ clamat. **D**eus sana eā ob-
 secro. o deus sana cōtationes
 eī: q: comota est. **S**ana aiaz
 subdito:uz. q: lepra murmu-
 rationis infecta est. **R**euoca
 eā. q: a consor:io fidelū tuorū
 separata est. **E**t iō fratres at-
 tendite ne murmuratores in-
 beremo sitis. nam n̄cū lepra
 p̄opriū: corpus deuorat et ali-
 qua sibi adherētia inficit et oc-
 cidit. sic et murmuratio. **N**ō
 igitur decet herēni cultores
 murmuratores esse. **N**ūquid
 vel loquaces. nō igitur decet
 nos loquaces esse. q: herēni
 cultores sumus: q: clerici su-
 mus. q: xpiani sumus. **N**on
 ergo decet christianum esse lo-
 quacem sed veracem. rero. n. vi-
 diumus loquacem veracem q:
 insuperfluo eloquio pctm̄ de-
 esse non pōt. nec oīo veritas
 adesse. **O** q̄ grande pericu-
 lum est. non solū dicere falsa
 sed et vera vbiqz et oī tēpore

predicare. dubitū est ⁊ peno/
fū. Quap: opter o frēs loqua
ces landare non audeo sed ta
cētes ⁊ patientes beatos p̄di
care oīo p̄sumo. Et iō attē
lite o fratres mei ne simul cū
p̄sbyteris meis murmurāti
bus capiamini. nā ad vos p̄/
ueni. ⁊ in diebꝫ pascalsibus vo
biscuz in hac solitudine eē vol
ui ⁊ murmurauerunt ⁊ angu
stino ep̄o detraxerūt p̄:es by/
teri sui. ⁊ q: noluerunt dōmi
nicis obedire mādatis. lepro
si facti sunt. ⁊ in unūctā pec
catorꝫ percussi sunt. ⁊ a domo
ep̄i expulsi sunt q: vocati nō
fuerunt digni me cū p̄sene/
rare. Ideo separati sunt quā
sine murmurare noluerūt
Uos ūt fratres quozꝫ officiū
est seip̄ orare. seruentiꝫ nūc
orare vos deprecor. vt tanqꝫ
tenatos ad cōmunionem ip̄o
nēsis ecclesie senocare ganēē
ter possimꝫ illos quos tali
inuenire credidi quales si po
tui. Hec autēz expulsio meo
ruz p̄sbyterozꝫ. non ad per
ditionem est sed ad salutē. nō
ad dānationē sꝫ ad cō:ecio
nē erit. Sic. n. expulsus ē adā
de paradiso vt i hoc exilio mi
serie cō:igeret. Ut in hac et

pena tēporalia per gratiā ad
pisceretur eternaz p̄:missio
nē. nam licet adāz peccauerit.
dñs tñ non deseruit sꝫ ad pe
nitentiā eū ⁊ suos seip̄ inui/
tauit. Scitis. n. fratres mei. qꝫ
postqꝫ adā peccauit. latere se
voluit. ⁊ abscondidit se a fa
cie dñi. quod signū erat dolo
ris ⁊ erubescētie. Sic. n. nos
accere cupio fratres. nam si
falsiqꝫ murmurastis. erubesci
te ⁊ abscondite faciem vestrā
a facie saluatoris per dolo:ez
⁊ humilitatē vt dum vos p̄
gratiā visitauerit ⁊ vōcauerit
dicens adā vbi es. nunc confi
derate in quanta miseria posi
ti estis. Amen.

CIn vigilia natiuitatis Ch̄i
st̄i. sermo. 20.

Accingimini filii potē/
tes ⁊ estote parati qꝫ
die crastina delectabit
a quitas terre ⁊ regnabit sup
vos mundi saluator. Crastina
die tenebraz caligo. minuet.
Crastina die lux oculis fidei
uni ⁊ credentibus reddetur.
Crastina die mundi suam re
parationē amplectet. Crasti
na die cōditō: syderum redē
pto: qꝫ oīnu pendurus est.

ad ybera sancte **M**arie vir/
ginis. Crastina de ille q eter/
naliter precedit volubilitatez
seculo:um ingerere se incipi/
etur fibus anno:um. Crasti/
na die solutis nature legibus
et solius divinitatis potentia
in virginis marie viscera se/
cundat & ex rinulo suo flumi/
us magnus orietur & fructus
apparebit optimus: & ex vir/
gulto suo radix pfecto:ez bo/
norum procedet tanq spon/
sus de thalamo suo. Crastina
die o monache suscipies infā/
tulim **J**esum q ante oia secu/
la factus est. **I** Sara legit te q:
ipse dignat' videre te osculari
te attingere te & nunq' divise
tere nisi in primo divulseris.
Aspicite ergo fratres oculis
mētis & corporis & videbitis
dei potentia venientē & proc/
edentem a patre tanq' spōsus
de thalamo suo quē aspicientis
quē tenebris quē adorabitis
pura mente & mūdo cō:de.
Ipsus somer tenete totū in
mūdo & totū in celo. **T**otū
in mūdo ad redēptionē. **T**o/
tū in celo ad glorificationē.
Totū in mūdo vt educat pe/
regrinames. **T**otū in celo vt
recipiat peruenientes. **T**otū

in sollo patris. **T**otū in gre/
mio gloriose matris: **S**ic. n.
crastina die patebunt signacu/
la figurarum. fulgebunt ora/
cula prophetarum. appai/
bunt miracula naturarū: &
labunt spiracula gratiarū
quia nascet **J**esus xps filius
dei vini in betleem iude. **D**ū
.n. venerit videbimus rubū
ardere sed non consumi. **v**ir/
gam aaron frondentem & fru/
cium facientem. **A**cingemi/
ni ergo filii potentes & estote
parati vt videre possimus cū
ezechiele portam sacratissimā
perpetuo clausam. Crastina
.n. de videbimus et cum da/
niele puero sancto lapides an/
gelarem. Crastina die videbi/
mus regem regū mentalib'
oculis & humanis sub forma
pāis visibilis panē invisibilez
alimonia celestē refecti onem
beatā cibū eterne vite. pign'
nostre redemptionis hostiā
salutarem quam die Crasti/
na toto affectus mendicare
debemus. **I**ste est ille panis
& cibus datus israelitico po/
pulo manna dulcissimum ha/
bens in se oēm delectationē
& saporis suavitatē. **I**ste ē ille
cib' quē vidit pharao in quo

spice pulchre & formose erat:
Iste est ille p̄is datus helye
in cuius fortitudine ambula-
uit. 60. diebus & peruēit vsq;
ad montē dei. Iste est ille pa-
nis: quo cibant̄ angeli: quo sa-
ciant̄ apostoli: quo reficiunt̄
martyres: quo pascunt̄ p̄sel-
sores: quo nutriuntur virgi-
nes & saciant̄ electi oēs. panē
hunc si q̄s digne manduca-
uerit non moriet̄ in eternuz.
qm̄ sp̄ritus vite & ipse vita ē.
hic ē panis q̄ de celo descēdit
quē virgo nobis cras p̄nta-
bit: quē in gremio portauit:
quē in utero baiulauit sine gra-
uamine: quē & pep̄it sine co-
ruptione. Quē mater inuēta
est virgo ante partū virgo in
partu virgo post partū: ipsa
quē genuit adorauit: sed p̄i-
mente q̄s ventre. p̄ius quā si-
llus in utero conciperet. Le-
uate ergo fr̄es mei. leuate in
hac vasta solitudine capite ve-
stra. ecce. n. iā est in porta re-
demptio uestra. O q̄s magna
magnalia dñs p̄ nos opera-
tur. ecce. n. iā est in porta redē-
ptio uestra. Ecce. n. quō nos
amant. Ipse. n. deus homo
fact⁹ ē. creator creatura. diuini-
mus pauper. Conditor legis

destructo: legis p̄ nos ap-
pellat. Amant. n. nos vt reci-
peret nos. humiliant se: vt ex-
altaret nos in se. Inclinauit se
vt errigeret nos ad se. Ecce
n. quō nos amant. q̄ descē-
dit vt nos exaltaret. exnāuit
se vt nobis potestate dōaret.
Accingimini ergo o filii poten-
tes & estote parati: q̄ dei cra-
stina uidebim⁹ irreuerbera-
ta acie fidei i vno eodēq; deo
& hoie diuinitatem incarnatā
maiestatē subiugatā: liberta-
tem captiuatū: uirtutem infir-
matā: eternitatem terminatā
uirginitatē secundatam: uitā
infirmatam. Accingimini er-
go & estote parati. mente pu-
ra & fide integra caritate sin-
cera vt dñm ueniet ille sanct⁹
sancto: um & pulsauerit conse-
ssim aperiatis ei. non igitur te-
deat modico tēpo: e carneri
uestrā domare tenuis & ab-
stinentia eice & potus. quia ec-
ce remunerato: adueniet. red-
dens vnicuiq; sm̄ opa sua.
Saluato: ē igit expectantes.
sobrie iuste & caste vmetes in
seculo. & expectantes beatam
sp̄z & adueniē dñi. vt digne
cum eo gloriari possimus in
celis. Amen.

De nascitate dñi. ser. 21.
 Rares dilectissimi hō
 non solum per sapiam
 dei factus erat vt esset.
 sed et ad sapiam dei factus erat
 vt beatus esset. vt illa videli-
 cet frueretur eo sensu quo p-
 cipi sapia poterat. Sz q; pec-
 cando sensum amisit quo sa-
 pientia frui debuisset. q; obli-
 tus est comedere panē suū.
 ⁊ refectionē illam qua viuūt
 aie: in corporalem eōmutauit
 delectationē. Terrens isq; ⁊
 corporalibus sensu ⁊ affectu i-
 mersus: nō potuit sed ad spi-
 ritualiū cognitionē sine auro
 re erigere. q; sola ea que car-
 nis sunt agnoscent. spirituali
 uni iucunditatez nō agnouit.
 Ideo ipsa dei sapientia cum
 sursum esset. deorsum hodie
 venit vbi homo erat. vt eum
 reuocaret vnde ceciderat ⁊
 ecce vbi caro factū est: vt de-
 ⁊ homo inter homines esset
 ⁊ sic conuersus est panis ille
 in lac: vt a pannis hominibū
 sumi posset. Sapientia ipsa
 sursum erat: ⁊ eadem ipsa sa-
 pientia deorsum lac erat: indi-
 uinitate ipsa sapientia panis
 erat: ⁊ in humanitate panis d-
 celo descendens hodie lac sa-

ctum est: vt tanquā infantes
 per lac nutriti: homines ro-
 borati: ad panem deitatis ac-
 cedere possent: vt idem ipse
 reficeret ⁊ reficiendo languis-
 dos ad incorruptionē repar-
 ret. Dedit ergo reparandis
 ad incorruptionem alimentū
 incorruptōis parvulis quidē
 immaculatam carnem quas-
 sumpsit de vīrgine matre: p-
 sectus vero incorruptibilem
 diuinitatē quā habuit de eter-
 no patre. Istis ne iterum de-
 scerent in uia. sed illis vt refi-
 cerentur ⁊ perfecterentur. In pa-
 tris. Istis ad consolationem
 sed illis ad glorificationem. p-
 pter hoc ergo d- ei filius p re-
 demptione hominum homo
 hodie factus est: vt caro p car-
 nem liberetur ⁊ humano ge-
 neri de suo sumeretur preci-
 um redemptionis vt idē re-
 medium fieret. vnde vīnum
 contractum fuerat: ⁊ in eodē
 monstraretur: ⁊ peritū me-
 dici: ⁊ iustitia redēpti: qñ de
 suo ⁊ sonando inuenitur re-
 medium: ⁊ p: eum redimē-
 do: q; vero a corruptione libe-
 randum erat: iccirco p: eum
 redemptionis incorruptum
 esse debuerat p: opterea ma-

Ha mater electa est & sup oēs
creatura prelecta omnibus
gratis fecundata omni virtu
te & sanctitate in utero matris
& epleta vt de mūdissima ma
re mundissimus nasceretur
& filius & sicut in celo filius
habuit patrem immortalē &
eternam sic & in terra habe
ret matrē omni corruptione
carentem. Igit in celo qualis
est pater talis est filius & i ter
ra q̄lis est mater talis est filius
carnem filius. In celo enī pa
tre eternus est & immēsus in
corruptis & sublimis ē. Et i
terra enī matre hodie in p̄se
pio hūilis & corruptibilis ap
pet & in celo itaago patris ap
pet & in terra marie filius on
dit: in celo iudex factor & cū
etoz ostendit sed in terra do
dit p̄ matrem inter bouē & a
sini collocat. Mater virgo
ē & in humilitate exultat v̄d
cū hodie filius humilitatē
facto commendat: p̄ virgine
hodie venit ad nos. & p̄ virgi
nem precessit nos per incor
ruptionem venit vt peccatū tol
leret. Per incorruptionem
precessit vt virtutes demon
straret. Venit ad nos hodie
ille nazareus Iesus vt con

ferret remedium: precessit vt
daret exemplum. Non. n. po
tuit arbor bona malū fructus
facere: quā oēs arbor: ex fru
ctu suo cogno cit. Radix in
regra & ramis incorruptus
est. Saluatoris igit nostri ad
uentus gabriel nuncius mis
sus est vt nouam in carne na
tūritatem filii dei predicaret i
qua fo:ma serui dño sociata
hostem potentem deuicit for
tis in p̄lio non tñ violenta ad
inferendam inimicū: sed effi
cax ad iustitiā obtendā. Pro
pterea Gabriel missus ē vñ
de maioribus celo: si angelis
Sed iō Gabriel dicit: q: so
tio: cunctis erat. Gabriel. n.
fortitudo interpret: q: ipsa ē
infirmitas fortitudo fuit: quā
in ea supatus fuit inimicus.
Et capra preda a violento re
ducta est. Tres. n. perierant:
& subsequitus est quartus re
demptor: eoz dens. Primus
sine masculo & femina: vt Adā
Secundus de masculo sine fe
mina: vt Eua de Adā: q: ip
se tulit vnam de costis eius:
& replensit carnem p̄ ea. Ter
tius de masculo & femina: vt
Abel. Quartus de femina si
ne masculo: vt saluator: mun

di qui de Maria virgine p
 nobis hodie nasci dignatus
 est quia primus auctor culpe
 dictus est per feminas. Ideo
 auctorem gratie sine masculino
 concepit & peperit hodie sa/
 manam Mariam virginem. **Hec est**
 femina totius mundi domi/
 na que virgo permanens pe/
 perit hodie filium. **Stella protu/
 lit soles.** creatur argensit crea/
 torem. **filia** concepit patrem
 & filium simul in vultu divi/
 tem & pauperem. Ipsa filia ipsa
 e mater. ipsa ancila & domina
 ipsa genitrix & genita. ipsa cu
 integritate pepit & cu virginita
 te concepit. & post partum vt
 supra diximus virgo pman/
 sit. ipsum quem genuit ado/
 rant. amor cuius adorationis
 e gratie particeps nos faciat
 ille qui cu patre & spiritu san
 cto vivit & regnat in secula se
 culo: **mm. Amen.**

De genere monachorum
 egyptiorum sermo. 22.

T nobis per litteras
 y declaravit sanctus pa
 ter Hieronymus frater
 dilectissimi trisa fuerunt i egypto
 progenera monachorum quo
 rum duo optima sunt sed ter

tium omnino tepidum & om
 ni affectu vitandum. Que sunt
 illa duo que optima predicantur
 nisi heremitarum atque
 cenobitarum genus & ordo
 quorum vstra clarissima & sa
 cta congregatio tempore pre
 dicationis apostolice sumpsit
 eroditum. isti sunt illi viri p/
 fecti quibus frequenter adhe
 si tempore errorum medius
 per quos etiam illuminari
 merui quorum etiam sancti/
 tatis fama ad aures meas p/
 uenies baptizari non diu di/
 stuli. Et per matrem meam
 gate apud Mediolanum vt
 ad patriam remearem eos ha
 bere in vltimis caritatis &
 cum eis pariter vivere. ad vi
 rum illum simplicianum qui
 a iunentute sua deuotissime
 deo vixerat in omni caritate
 perterri deprecans cum fieri
 tu et gemitu. vt mihi quosdam
 de suis seruis dei donaret.
 Et donauit eos mihi pater/
 ne. Quare paterne eos mihi
 donauit. quia sciebat me vel
 le monasterium in africa edi
 ficare. Et assumptis mecum
 anastasio sabiano leuero ni
 colao do: oteo isaac nicostro/
 to paulo cirilo stephano iacob

et tale pauperculo: qui pe-
cunie sacculum apud Medio-
lanum inuenit: et non rapuit:
de quo iam sermonem fecimus: quod
inuenit et non rapuit: nec post
aurum abire voluit. Itaque istis
mecum assumptis imitari cu-
piebam cum carissimis meis ami-
cis. E medio Alipio et Pothia-
no: qui diu mecum fuerunt: et cum
cessis. 12. quos nuper assump-
seram: illos quoque saniam et
sanctus presbyter Hieronymus
mihi descripserat. Et sic
perueni ad africanam piama-
tre defuncta: et edificavi ut vi-
datis monasterium: in quo nunc
sumus in solitudine et a genti-
bus segregati. Et placuit
deo centenaque numerum fra-
trum mihi donare: illuminans
corda nostra non solum sanctis-
simos patres solitarios imita-
ri: sed etiam in hac solitudine mo-
re apostolorum omnia comuni-
ter possidere: vos seruare: sed
postea docere: et per me no-
bis percipere voluit. Sicut enim
vidistis quod ante me multi fue-
runt patres: quos sequi et imi-
tari debemus: non tamen sicut et
conuerso sum apostolicam vi-
tam alios vivere docuerunt.
Caput igitur omnium vestrum

sum. apostolus. 5. me dicere non erubescit: non tamen pigeat eos sequi
et imitari in omnibus. attenden-
tes tamen omnia communiter habere: quod
in celsitudine paupertatis vi-
uentes non licet nisi ut vnum
sit cor: vna sit anima. et omnia com-
muniter possidentes. Tamen agro-
rum precia ponebant ante pe-
des apostolorum: tanquam pedi-
bus concalcanda. quod ipsi sancti
apostoli et amici dei indigna
reputabant agrorum precia ma-
nibus contractari. unde etiam
in veteri lege leuitis precipie-
batur. nihil in terra communi-
ter possidere: Non ergo habere de-
bemus tempus: alia ad possi-
dendum. nec conuerso quod ep-
iscopis sumi habere debeo ni-
si tamen ad dispensandum quod bo-
na ecclesiarum patrimonium pau-
perum sunt. Unde conuerso quod
episcopus sumi summe caue-
re debeo ne res pauperum
quas imponens ecclesia con-
seruare videtur diuitibus lar-
giatur quod bene feci hinc/que
sunt consanguineos ha-
beo. et nobiles se esse dicere
non erubescunt. ad me ep-
iscopum veniunt dicentes et alii
quando cum minis blandia-
tia. da nobis aliquid pater. ca

ro enim tua sum⁹. ⁊ dei gra
 tia ⁊ vestris orationibus me
 dianib⁹ consanguineum ali/
 quem me predicasse non re/
 colo. Cario: es eos mihi repu
 to pauperes q̄s diuites q: hñ
 tes victum ⁊ vestitum fideles
 oēs contenti esse debent mari
 me nos clerici in cuius rei si/
 gnū capita tonsa ⁊ rasa habe
 re debemus. ne diuitiaz capil
 l' occupent mentem seruo: n̄
 dei. Eta ergo fratres mei esto
 te pauperes non solū verbo
 sed ⁊ opere ⁊ veritate atten/
 dentes qd vobis dicat qui no
 strū se se est p̄erisi in fra eru/
 dis qui ēt noster est aduocat⁹
 in celo. dicebat. n. ille discipu/
 lis suis. Dicebat illis quos d̄
 toto mundo pegerat: vt cēt
 sal terre: in x mundi: rectores
 ecclesie m̄stātis: magistris ⁊ se
 nato: es ecclesie triumphātis.
 Ait. n. beati pauperes sp̄itini
 nō beati q̄ sub dura ⁊ grādi
 necessitate patiunt. Tales. n.
 murmurant: detrahunt. inui
 dent hñtib⁹. raptunt ⁊ suran
 tur: s; si non ope saltē volūta
 reb̄ adimplere conant. Ideo ta
 les beatos nō appellat salua/
 tor: q: non pauperes sed mi/
 serisunt p̄dicandi. Quare: q.

de angustis t̄p̄alibus educti
 ad eternas miserias deputati
 sunt: vbi nō solū beatitudinē
 hēre non poterūt: sed nec gut
 tū aque inuenient. Beati er/
 go pauperes sp̄i: sed nō p̄anp/
 tatem similes. Tales sunt
 sp̄: ocr̄ite paup̄tate foris p̄dī/
 cantes: nullam tñ necessitatez
 portare volentes. Tales i cū
 enis operib⁹ suis sperant reue
 rētā boīs: glo: iā laudis a mu
 lieribus metui ⁊ venerari vt
 deus: sancti ab oib⁹ vocari d̄
 siderant: sola voce paup̄tatez
 ⁊ abstinentiā p̄edicāt: sed di/
 gito suo non cogitat eā mōue
 re: eo: po: a despectis vestib⁹
 tegunt foris: sed intus ad car/
 cē purpura indunt: in cine/
 re p̄dicant se facere: sed excel/
 sa pallatia nō despiciūt: angeli
 eā facie foris oñdunt: sed lapsi
 nā hēre non dubitamus. Ta
 les fuerūt illi sarabate: de q/
 bus tertio nobis scripsit pa/
 ter Hieronymus: quoz gel
 nus est oi affectu vitandū. Ip
 si deniq; in egypto erant In
 so: aminibus petraz habitantes
 induti po: coz ⁊ bouz pellib⁹
 cincti sunib⁹ palma: ⁊ sp̄ias ad
 caleatrea po: tates ad cingulū
 ligatae discaletati ⁊ sanguine

erituti. Lanernas erentes
ad festu scenophegie pgebant
ierosolimā. ⁊ scā scō ⁊ intrātes
paupertatē ⁊ abstinentiā p̄dica/
bāt ei affectu seruare: barbas
postmodū in aspectu hoīum
sine redēptione euellere festi/
nabāt: ⁊ sic acq̄ita fama ⁊ lu
cro ad propria remanebāt so
litarie gaudentes ⁊ epulātes
sup: aīd qd̄ explicare possū/
m⁹. Adol frēs mei ⁊ filioī mei
quos quotidie parturo i vi/
sereb⁹ caritatē nolite obsecro
imitari: q: nō beatos sed dā/
natos eos esse p̄dicam⁹. Ama
te igitur paupertatem. Ama
te eam dī affectu ⁊ nolite desi
cere: vt sitis d̄m̄s electū: nō
abiectum. Mens. sancta: non
obstinata. Ad opulus acquisi
tioni: sed nō perditiois. Re
gale sacerdotū: sed non vena
le pretiū: Vos estis illa apo
stolica forma sanctaq; p̄gre/
gatio a mūdo corde ⁊ ope se
gregata: q̄ dei virtute iā p̄cus
sistis duces Adonab: satra/
pas ⁊ tyrannos ierusalē: ⁊ egyptio
⁊ ipocritas iā vulne: rasis
ad mortem. Vos estis vinea
mea electa i medio ecclesie pa
difi plātata: xp̄i redēp̄a san
guine et irrigata. Ad hāc vine

am ego solus dei virtute vos
cōgregauit: ⁊ oparios meos
vo. feci: vt laborātes in ea vī
q; ad finem dignū fructū reci
piatis i tpe suo. Ad hāc vineā
vos elegi. ad hāc dei heredi/
tatē vos cōuocauit: h̄ sanorā
a sancto ep̄o. valerio. q̄ de bo
nis episcopatus. vt monaste
riū in heremo edificaret: mi/
bi multa donauit. meū ven/
dere nisi et ipse coadiuasset.
Ad hanc igitur cōgregationē
vos elegi. non vos me elegi/
stis sed ego elegi vos. Et ec/
ce postq; ep̄s factus sū. Vita
lē Nicolāū Stephanū Do/
rotheum Iudāiū Jacobum ⁊
Lullū frequenter rogauit. vt
me solū in ep̄am non dimit/
terent q: licet ep̄s essem non
tū credebā paupertatē despi
cere. sed cum Ab:raam Isaac
⁊ Jacob inter diuitias vivere
⁊ veram paupertatem serua
re optabā. vt de numero eo
rum essem de quibus ait apo
stol⁹. Tanq; inibi hīs. ⁊ oīa
possidēs. Igitur hos frequen
ter rogauit vt venirent nō vt
essent rebelles herem. sed vt
voluntarie ⁊ in ciuitate vinen
tes habitare possumus in pa/
latio sancto. Sed ecce nolue

runt venire tanq̄ de seipſis ti-
mētes ne a ſeculo ceperentur
ſoluerunt venire. Quare
noluerunt: non q: non digni
ſed q: non ſolum paupes eē
voluerunt ſed et ſup: a ſd q̄ i
ſpeculo noſtro edimus facere
noluerunt. calcantes per oia.
ſeculus ⁊ p̄pas eius de quo
munere ſumitū gaudū oēs
hēre debemus q: facere vol-
uerūt ea que deo ⁊ mihi face-
re p̄miſerūt. ⁊ q: ſolus ſtare:
nou poteram ep̄s. iō rogauī
ſanctū ſenem valerū. qui mi-
hi potēſtatē p̄dicandi ⁊ ob-
ſecrandi in populo dederat:
ut infra domū ep̄iſcopi mōa-
ſteriz clericorum conſtitue-
rez ⁊ placuit ſancto ep̄iſcopo
mihi condeſcendere: ⁊ ſic cū
eiſdem in oī paupertate vine-
re cepi: non manducans car-
nes: niſi dū hoſpites veniunt:
ſed tm̄ olera ⁊ legumina abſ-
q: olio vel butiro: ſicut aſſivo
biſcum cuius gaudio facere cō-
ſueuerā. Igitur fratres mei li-
cet in cathedra ep̄iſcopali me
videaris: paupertatez mihi ca-
ram ſponſam tenere congra-
tulo: q: ipſa eſt etiā xp̄i ſpōſa
ſanctorum poſſeſſio beato: uiz
viſta fidelium ſecuritas creſc/

33
corum ornamentum mona-
chorū viſta nobilitaz pulchritu-
do diuini magnificētia. Hec
.n. eſt illa ſancta paupertas quā
qui tener ⁊ amat: nulla indi-
gētia labo:are poteſt. Nec mi-
rum fra:res: quia ſibi dat om-
nium dſm poſſidere. Ipſe ē
.n. ſperantibus in ſe: theſaur⁹
in paupertate: ſolatiū in ſoli-
tudine: gloria in abiectione: ho-
no in contemptu: umbraculū
in omni protectione. Eſtote
igitur pauperes fratres mei
quoniau exaudiri paupe-
res deus ⁊ deprecationez eo-
rum audiet auris ſua. Tunc
eniz vere pauperes eritis ſp̄-
ritu. tunc recti: tunc be-
nigni. tunc obediētes: tunc
veraces: tunc nunc ficti: tunc
omnis malū ignari. Si vero
co:de ⁊ opere pauperes in ve-
nſemini: quam gratiam no-
bis impetrare dignetur bea-
tus p̄micerius Stephanus
qui p̄o ſuis perſecutoribus
exorauit dominum noſtrum
ieſum chriſtum qui cum pa-
tre ⁊ ſp̄ritu ſancto uiuit ⁊ re-
gnat in ſecula ſeculo:um.
Amen.

¶ Quando recessit de or-
dine ſermo.

Ratres mei & letitia
cordis mei tps ē vt re
uertar ad eum qui est
& qui misit me ad vos. vos
vero nolite contristari: nec tur
bentur cor: vestrū. rogabo. n.
patrē vt ipse vos custodiat. &
maneat vobiscum in eternū
spūs veritatis. Iterum ē di
co nolite de meo recessu am
plius contristari. sed sp̄ orate
pro inuicēz vt saluemini. Mal
de. n. seruis dei & solitariis ē
necessaria ipsa oratio. per quā
deus placatur per quam de
inclinat ad nos. Adorauerat
.n. populus iudaicus vitulū
conflatilem. & ait dñs moysi.
Dimitte vt irascat in: o: me
cōtra eos cuius dñs moyses. Que
so o dñe q̄scat ita tua. & esto
placabilis super malitias po
puli tui. Et ecce placatus est
dñs. **D** q̄ grandis est in sp̄
s orōnibus cā. **D** q̄ grāde
miseriū. **E**cce Moyses ora
bat i monte. & ioh̄nē amalech
veniebat. per orationē eze
chias sanatur & salutem ani
me & corporis adipiscitur. p
orationē sanus efficitur pau
lus. & doctor gentium & pre
dicato: orbis terre. **O**bscero
ergo fr̄s vt orētis p inuicēz

vt saluemini: **D**epreco: fr̄s
mei cū apostolo p̄: immūz oīuz
fieri obsecratiōes oratiōes po
stulationes cū gratiaz actiōe.
O:rate & nolite deficere: s̄z pos
sibile ē lachrymas fundatis.
O q̄ magnū vespertinū sa
crificiū deo obtulistis lachry
mas cū oratiōe effundere. **S**i
nina. n. scriptura aliqñ ad gau
diū nos inuitat. Sepe. n. dice
bat saluator: discipulis suis.
Beati q̄ lugent in hac vita: qz
gandebunt in eterna vita. p̄: i
us. n. dolendū ē: sed post do
lorē gaudiū subsequet qz bea
ti q̄ lugent. **S**ed postea dicit
saluator: gaudete & exultate
qm̄ merces vestra copiosa ē
in celis: que quidem merces
vestras p lachrymas & orati
ōnes acquirēt. **O**:rate igit̄ fr̄s
mei in heremo: orate nolite d
ficere. nā sicut p̄: op̄iū ē can
b⁹ latrare ita pp̄: iū ē heremi
cultorib⁹ orare. **B**onoz. n.
oratio: locutio ē ad deū. q̄do
.n. serui dei legūt. de⁹ sine du
bio eis feruenter loquūt. **S**z
dū orāt. cū deo suamē loquū
tur. **I**pse. n. sapiens ē. qz sub
paucis verbis multa cōp̄: edi
hent. & quicquid necesse est illa
riter tribuit. habundantius &

perfectins q̄ hoīes sciant vel
 valeant cogitare. **O** fratres
 mei dilectissimi clamate in he
 remo. **U**lulate in hac vasta
 solitudine. **v**ociferare nō q̄
 scatis. clamare orādo. et noli
 te deficere. clamate non soluz
 voce s; martine mēte. **E**cce
 sp̄ audistis aues in deserto cā
 tates et audantes deū factō: ē
 suū. **E**t si cātare nō potestis:
 q; senes multi iam estis. men
 te tñ nolite tacere. nam et ta
 cētes exaudīuit dñs. nec tm̄
 locus querit q̄m̄ sensus. ec
 ce. n. **J**eremias confortat in
 carcere. **D**aniel inter leones
 exultat. **T**res pueri in fo:na
 te tripudiāt. **J**ob in sterquil
 nō nudus triūphat. **p**aradī
 sū de cruce latro inuenit. **S**u
 sana int̄ senes defendit. **S**te
 phanus de torrente in celū
 suscipit et inter lapidantes p̄
 saulo exaudīit. nō est igitur lo
 cus in quo non debeam̄ ora
 re. q; deus ubiq; nos exaudi
 re dignatur. **O**:ate igit̄ semp̄
 et in oī loco vt saluemini. non
 solum vnusquisq; p̄o se. sed
 p̄o oībus orare debemus.
 Nam vt ait pater **A**mbrosi
 us si p̄o te tm̄ rogamus. so
 lam tuum meritum posside

bis. **S**ed si p̄o omnibus ro
 gaueris. oēs p̄o te rogabūt.
Q oratio sancta columna san
 ctarū virtutum deitaris sca
 la viduarū martiris: ange lo
 rum cognata: fundamentū
 fidel: monachorū: corona: con
 iugatorū: lauaniē. beatus qui
 te frequentat. **B**eatus qui te
 astrinxit: sed beatorū qui te p̄
 senerat. **B**eatus qui tecuz la
 ch: ymas fundit. qm̄ holocau
 stum sancto deo et in macula
 tū offerre non dubitamus.
flecte igitur fr̄es orādo et noli
 te quiescere. vt digni efficiam̄
 ni gratia dei. **S**ed dicetis: ec
 ce multi ~~sancti~~ p̄ter **E**no
 dūm alepiū et **P**ontianū q
 de scriptura sc̄. multum nō
 erunt. omnes grossi et idio
 sumus. igitur doce nos ora
 re. **O** fratres mei licet grossi
 sitis. et subtilia nō capiatie. nō
 tamen debillo: es vos repu
 to sed cario: es ignaros et lu
 miles q̄ sapientes **E**latos et
 superbos. **D**ei tamen gratia
 p̄o vestra salute sufficit q̄ ha
 betis. **L**icet enim medullam
 scripturarum nō intelligatis
 sicut **H**enodius alepius et
Pontianus: qui rome diu me
 enim commo:ati sunt. tamen

scripturarum cortice vos in-
elligere non dubitamus. dixi-
mus. n. primo vobis qd pla-
lere o:are & manibus labora-
re debeatis qm̄ necesse fuerit.
& si vobis tps̄ superfuerit. vi-
cete pater noster non differa-
tis. Ipsa. n. dominica oratio
appellatur in qua septem pe-
titiones reperunt. in quibus
oēs species orationis cōpre-
duntur. quibus deum inter-
pellamus p: o:suppetendis bo-
nis & p: vitandis malis aut
p: dolendis cōmissis. **Tres**
n. p:ime petitiones pertinet
ad eternitatē. Reliquae vero
quattuor ad hanc vā tempo-
ralē pertinere vident. quia &
panis quoniam n. s. spiritalis
licet sit sempitern⁹. ad hoc
tñ tempus pertinet inquantū
ministratur aie. quibuslibet si-
gnis dicitur vel scriptis. ideo
panis dicitur. q: laborando &
differendo dicitur. & in qua
si manducando deglutitur.
Hanc quoq; peccata dimitti-
tur nobis. & nobis dimittim⁹
aliis: que petitio est t̄er quar-
tam & secundā. Et nunc tēta-
tiones que nostrā vitam inse-
stant: & ipsa liberatio a malo

ad hanc vitā pertinet. q: dei
iustitia mortem incurrimus:
vnde dei misericordia liberā-
di sumus. que cum ita sint: ip-
sarum petitionū verba dilige-
ntius pertractanda sunt. vt in-
tellecta maiorē generent cor-
dis affectū. & qd petitur ad ve-
lociorē perducatur effectum.
Orate igitur fratres dicētes
pater noster. referentes gratias
largitori oīni bonorum:
qui dulcedo nostra. est vita &
resurrectio nostra est. spes no-
stra est. & lumen oculorum no-
strorū. baculus senectutis no-
stre. donas nobis sensum vt
eū agnoscamus. & secreta se-
cretorum suorū intelligamus.
Ipse. n. nobis dedit efficaciaz
in opere gratiaz inter electos
affectū i suis & suorū p:ceptū
Solamen & constantiam in ad-
uersis cautelā in prosperis &
timorez: & quocūq; vertimur
sua grandis misericordia nos
p:uenit. **O** fratres mei non
negligamus o:are nō carnez
domare non vigilare. Et tñ
quid ei retribuimus q non p-
misit nos submergi cū in ma-
ri magno essemus. **Ecc.** n. o
sumpti eramus & nos libera

ult. Errantes eramus in se-
culo. & reducit nos ad viam.
Ignorantes eramus: & docuit
nos veritatis viam. Non
igitur teneat nos orare: q: nō
familiam regere sed tñi deo
placere debemus. Et vt bñ
psalere & orare possitis absq:
magno co:po:is impedi-
mento. de bonis cōpar' ecclē sie ipo-
nensis L: L. vestimenta cū cal-
ciamētis vobis dilectis fra-
trib' depo:itari p:cepit: vt tē-
pore frigidis q̄stuz necesse fue-
rit vnus quisq: recipiat: repo-
nentes ea & custodiente in cō-
uestiario cum oī diligentia &
caritate sciētes q̄ vera cari-
tas nō querit que sua sunt sed
q̄ dei. Sic autē facientes nō de-
ficiētis. Deus at. pacis q̄ edū-
xit de motu p̄cto: cum ma-
gnuz oīum in sanguine tēhis
eterni cōm nostrū iesuz xp̄m
ap̄iet vos in oī bono: vt facia-
tis voluntatem eius. faciens ī
vobis q̄ placeat coram se p̄
xp̄m iesum: cui est bono: in se-
cula seculorū. Amen. Ora-
te: p̄o notis fratres & eti me-
um recessum cupio vos salu-
gare in osculo sancto.

Requēter audistis fra-
tres carissimi q: ieiunū
nū est res sancta opus: ecclē-
ste. ianua regni: futuri seculi
forma: q̄ si quis iuste persece-
rit dei socius erit imabitur: si-
bi coniūgitur: & spiritalis ef-
ficie. per ieiunūz fratres mei
p:osternunt vitia: augmētāt
virtutes: humiliaūt caro: dia-
bolice devincunt virtutes. U.
factū ieiunū. in co:pus refre-
nas ne surgant. Tu reuz illu-
minas & sanas. vt vniat. O.
ieiunium tu suauē es bonis.
tu odibile es malis. tu delecta-
bile es seīs. sed detestabile p̄-
nis. O sacrum ieiunū. in di-
uina mīsericōrdia: que fa-
pientie & p̄uidentie sūt agno-
scis: recordari p̄terita facis:
o: dinare p̄sentia nō negli-
gis: & p̄uidere futura festi-
nas. Sed caute fratres mei:
ne ieiunando superbi efficiā-
mini: ne cupidi: ne auaritia vl'
p̄ceci si pleni. Nam sepe au-
cistis: q̄ babilōn ciuitas ma-
gna & populosa est inimica
christianis idolis seruena: di-
uersis erroribus mancipata.
quam vt dicunt aliqui gigan-
tes eam edificauerunt: sed
superbia inflati fecerunt in

Sermo sancti Augustini
de ieiunio. 24.

in edio turre: que vocatē ba
bel. Postea vero venit abu
codonosus: et amplificauit eas
et dilatavit: et inflatus superbia
clamavit et dixit. Non in hec
est ciuitas babilon quā ego e
dificauit in domū regis iero
soly: et fundamentis mee: et glo
ria decoreis mei est: et dixer
sic exclamaret: vox irruit
eum dicens. Tibi dictum rex
regni tui transiet a te ab
hominibus eicietis et cum terti
s seruisque erit habitatio tua: se
mper ut bos comedes et pte
tpe super te iurabunt donec
felas quod excelsus dicitur in re
gno hominum. et sic videtis per su
perbiendo regni terrenum
amisit et sensum quod cum bestis
habitare volebat. **Babilon**
hec frater mei insidus iste: quod
plenus est confessione plenus er
roribus: iniquitatibus. et veno
malitie. Ecce nunc fratres mei
quod totus mundus in manu
positus est: ecce quod diabolus
regnat in eo: dum regnat in
bilio: dum dominatur presu
dis: dum conculcatur simpli
citas. Et ideo fratres hec om
nia agnoscite: caueatis a
eunctis malis: scientes quod per
clam humilitatem omnia mala

vincere valeamus. sine qua no
stra sciencia nobis non prode
runt: hec est per quam ad vi
tam intrare poterimus non er
go extolli debemus si ieiuna
mus: se humilitatem seruan
tes semper philosophari non
desistamus. **Quid. n. est phi
losophari nisi morte premedi
tari? Ad regnum. n. celo: ubi non
condemnet nos gloria mundi:
non multitudo diuitiarum. non
nobilitas generis: non scientia:
non sapientia: non scientia v
borum: sed sola gratia christi et
virtute et opera.** Et igitur fra
tres considerate ad quid huc
venistis: ad quid heremum con
cupistis quid agere voluistis
quod officium habere deside
ratis. **Deus vno ore dicetis:**
deo seruire optamus. **Et quod**
sic est: propterea ea attendere
seruenter debetis: quod vestrum
officium est non solum carne
ieiunium abstinentia esce et po
tus affligere: quantum vali
tudo nature permittit: sed et
mundum contentenere: pec
cata desistere et non doctoreis ap
petere cathedram: sed in cine
re et cilicio perseverare in he
remum usque ad mortem debe
mus. **Adiuuet nos christus**

filius dei quem credimus te
iunasse quadraginta diebus et
quadraginta noctibus: qui est
benedictus in secula amen.

Sermo sancti Augustini episcopi
sponsi de sancto Hieronymo
quo fuit cardinalis et quo reli-
quit cardinalatum. . . . 25.

Legimus enim fratres
carissimissimi sanctorum pa-
trium Hieronymum car-
dinalium fuisse in ecclesia san-
ctis Laurentii martyris: et qui
romanos de avaritia et scitida
luxuria fortiter reprehendebat
ab eis per vestem mulieris (ut
tam audistis) neminem proclama-
re in populo voluerunt: sed deo
auxiliante sanctitatis fama mi-
nime diminuta: romam tan-
dem egressus est: et cum Pau-
lo et Eustochio: quas in fide
christi intrierat: earum patre ro-
gante. ut nobis per epistolas
scripsit: asperam vitam sancti
pater Hieronymus duxit: in
tantum ut neminem legere au-
diam fidelium moderno: us
austriorem fuisse. Itaque fra-
tres etiam nos: ut vidistis: mi-
rum deserere volumus: et
ad memora eius Hieronymo
fingere concupimus: et perse-
uerare secundum apostolicam

vitam deseramus: propterea
diligenter attendamus ut san-
cte et iuste in heremo conui-
uimus. Scire enim debetis. quod de
mo: antibus in solitudine ieiunium
valde necessarium est.
Sed primo videamus quid sit
ieiunium. Quid enim est ieiunium
nisi cunctorum membrorum
debita satisfactio: membra
enim satisfacere debent: propter
peccata que commiserunt. Tu-
de si quis in gula peccauerit
satisfaciat ieiunando. nam qui
solus est sine culpa: solus est
et sine pena. Sed quoniam nullus est
sine culpa. ideo nullus sine pena
vivere debet. Quod cultus enim me-
us frequenter peccavit: quod cum
mo: s intravit in animam me-
am. Laudatur ergo oculus
et paratur ne quod enim delectat
videat: sic enim de singulis co:po-
ris membris faciendus est fra-
tres. Tunc enim magnum: tunc
deo acceptum: tunc sibi deo-
tum ieiunium reddimus: dum
ab iniquitatibus et voluptati-
bus abstinemus. hoc est ma-
gnum et perfectum ieiunium.
Tunc enim agentes sancte et iu-
ste et pie vivete dicuntur. Pie-
tas enim est cultus deo red-
dere quod debet. Sic talis in

ste vivere dicitur. et quod deo
reddat quod reddere debet: et ce-
saris cesari. Impietas quid
aliud est quam idolatria commite-
re? Multi tamen dicunt quod in pie-
tas est quam pauperibus hominibus
sua non elargitur. Propterea
fratres mei scire vos velim
aliud est flagitium: aliud faci-
mus: aliud impietas. Flagitium
est dum peccando nos ipsos
offendimus. facinus quando
proximum. Impietas quando ido-
latriam committimus. Simi-
liter aliud est misericordia aliud
est clementia. aliud pietas. Misericordia
est clementia. aliud est pietas
erga iustitia. sed pietas er-
gat deum veritas. Et quod grossi-
citis fratres: veniat verbi gra-
tia. Misericordia est dum ligis
vincendo aliquem iuste damnatum
dnei ad suspendendum natura-
liter mouet eius operam: et ita
motus a suspensio eum liberat.
Similiter ligis rapuit pauperi
aliquid boni et veniat alius et ra-
ptosi eripiat eum: et pauper red-
dat: tale scimus habere miseri-
cordiam. Clementia vero est ut
si quis iniuste hominem puni-
tum videat: obiciat se pericu-
lis ut illi eripiat. Talem dicitur
mus clementiam possidere.

Pietas autem quid aliud est: quam
deum parua mente colere: quam alio
noie latra nunciat. Bene-
n. tunc dicuntur ieiunare: quam
pietate: misericordia: et clemen-
tia restituit. Adhuc nos
christus: qui cum patre et spiritu san-
cto vivit et regnat in secula se-
culorum amen.

Sermo sancti Augustini
de ieiunio: et ubi fuit institutum
Sermo. 26.

Lite namque debetis frater
dicentissimi quod hoc sole-
ne ieiunium quod aliam
mater ecclesia hodie die
precipit observari a creatura
hominis: in ipso mundi primo:
dico precepit deus in paradi-
so Ade et Eve: ut a fructu ar-
boris abstinerent. Hoc etiam
ante legem Moyses sanctus
observavit: et legem suscepit.
Hoc sub lege helyas astrin-
xit: et ad celum in euntem vola-
vit. Et namque ieiunium abstulit. vir-
go fuit: et in paradiso permisit
sed dum ieiunium violavit:
in miseriam commisit: libidinis
comprones permansit: sub
domino constituta remansit:
et de paradiso egressa fuit.
Moyses et post ieiunium em-
deo facie ad faciem locutus est quod

ante ieiunium deus videre: nec ad eum accedere ausus fuerat. Jerosolima Asenacherib rege Ezachie regis et Sisare p ieiunium liberatur: et. 180. quingq millia celitus interfecti sunt in nocte una. et ne feteret eorum corpus: a: incinerati: et in pulvere: redacti sunt. Tempore etiam Jone ieiunium predicatis in cinere et cilicio venias impetrauit. Nunquid et Josue nave filius ieiunavit plusquam per die et cursum solis et lune temperavit: O ieiunium conuulsu asinus: beatus qui te amat: sicut beatorum: qui te frequentat. Qui. n. ieiunat ut bonus appareat ut conseruetur ut sanus: fiat et ut ne corpus nimis impinguefcatur non beatus est ille qui ieiunat quod facit non virtutis est sicut attenuationis. Ideo non in mundo sed deo ieiunare debemus. Sic. n. sancti patres in veteri lege facebant. Decimas. n. deo dabant et primitias de omnibus bonis suis. Sic et nos deo primitias dare debemus quas tunc primitias deo damus. quasi corpus: quidem a cibis elemosinas dando et mente a vitis ieiunamus. Et tunc deo tales primitie accepte sunt. Sz

scitote fratres mei quod antiqui patres nostri fideles felix nare consueverunt in vigiliis magnarum solemnitatum usque ad noctem quod laudandum erat et bonus. Sed hoc non solum sed etiam vigilabant per noctem et ad ecclesiam laudando et corizando conueniebant quod detestabile erat et malum. Tales non solum romani erant non solum papientes et raennates sed etiam mediolanenses. De qua turpi consuetudine dolebat mediolanensis mater illa que me carne et spiritu in christo regeneravit: et institutum est usque instigante a patre nostro Anthonio: ut vigilie cessarent vel cessarent a civitate: ut homicidia et fornicationes a fidelibus deponerentur. Solum tamen ieiunium mentis et corporis cum elemosinis mediolanensis ecclesia fidelibus reliquit. Sed dicetis nunquid in vita nostra semper ieiunare debemus? O fratres me legem meam recepistis et audistis frequenter inter cetera quod carnem vestram dormetis abstinentia esse et potestatem valitudo permittit. Non enim incipit ligare. Noluit

nera vestra portare: sed hoc
solum super vos ponere volui
ut ieiunetis et abstinereas quod
tibi facere deo sancte potestis.
Nolo tamen quod diebus dominicis ieiunetis: hoc enim hereticum et infideles faciunt. Quod autem ieiunium ecce
patris diebus dominicis bonum est et
laudandum: si bene fit. Aliquod
enim est ieiunium deuotionis: ut ie
sumare vigiliis sancti Leonis
apostolice patrie nostri: et Ger
uasi et Photasti: et similia:
Aliud est ieiunium institutionis
ut assumptionis sancte Ma
rie et natiuitatis sancti Iohannis
Baptiste: Martini et An
dreae et Jacobi maioris. Istorum
enim vigiliis ieiunare spiritus de
bemus: ut sicut ieiunando cur
eis pariter gloriamur. Sed mox
tibi fratres dicetis: cur festum na
tuitatis Iannis celebratur.
Quia quod in peccato conceptus est.
Et ideo attendite quod prius fe
minat homo: postea concipit
in vulua: et sol caro formatur
deinde post dies. 47 creatur
anima et corpori infunditur: sed san
ctum patrem et martyrem Li
pianum: cui in omnibus concipitur
credere: quod per spiritum sanctum
optime locutus est. Celebratur
tamen natiuitas sancti Iohannis

Baptiste non prima: sed se
cunda. n. natiuitas fuit in utero: quando anima in corpore fuit in
fusa. Alia vero ex utero quod do
venit ad lucem: et hec sine pec
cato fuit: quod sanctificatus fuit in
utero. Hec autem festiuitas non
solum apud fideles sed apud
infideles vigilia habetur. In hoc fe
sto maxime pagani infideles
ad ecclesiam suam conuenie
bant vigilantes ut supradicti
mus. Sed destructis vigiliis
illis adhuc in antiquitatis no
men tenemus: quod dum ieiunamus
vigilia incipiamus. Vel aliter dicamus fratres. Quia
dum illa festum Elisabeth quod fuit
filia sancte Immacule que quod est Is
mara soror: fuit carnalis san
cte Anne matris domine no
stre: dum grandida esse de so
hanne. Ante aduentum vir
ginis: sanctificatus Iohannes
non fuit: sed salutata Elisabet
a virgine: mox Iohannes san
ctificatus fuit in utero. Ad erit
tota ergo eius natiuitatem cele
brare debemus. Sed nunc de
apostolis: quorum vigilia non ha
betur: dicamus. festum enim
Philippi et Jacobi ieiunium non
habet: eo quod inter pascha et pe
truceostem est: quod tempus

est gaudii: letitiae: et exultationis
 quia saluato: surrexit a mo-
 tuis. iacobus etiam zebedei apo-
 stolus apud quosdam vigiliam
 non habet: eo quod occisus fue-
 rit in diebus azimorum: nec dies
 mortis eius celebamus: sed
 potius translationis. Bartho-
 lomeus etiam vigiliam non vide-
 tur habere eo quod vna die in
 it decoratus: et sequenti die
 obiit: et sic si haberet vigiliam:
 oporteret quod esse in tertia die
 ante: quod est contra norma
 aliorum ieiuniorum. Tomas
 autem vigiliam non habet: eo
 quod in adventu uenit. Barna-
 bas ieiunium non habet: quod de
 duodecim non fuit. Adathias
 ieiunium non habet: eo quod
 tempus ieiunium est. iohannes e-
 uangelista ieiunium non habet:
 eo quod in gloria in excelsis su-
 mus: et gloria in excelsis deo
 cantare debemus. Rogo ita-
 men vos fratres licet ieiunia
 ista seruare non teneamini: p-
 remissione peccatorum ve-
 strorum vel pro periculo ho-
 stium ieiunare non desistatis
 carnem dominantes quantum po-
 tate potestis. Auget vos xps
 filius dei qui pro nobis nasci
 et mori dignatus est Amen.

Sermo sancti Augustini
 epi ad fratres suos de uniu-
 muratione. habetur etiam iste
 sermo ut supra: sed non ita co-
 pletus sicut hic. . . 274

Emorantibus nobis i-
 beremo fratres dilectissimi
 mi murmurato: es d-
 tracto: es vel susurrato: es nil
 latens esse debemus licet scilicet
 entes quod tales regnum dei non
 consequentur. non igitur stul-
 ta loquamur lingua dolosa:
 sed cum dei adiutorio sine cuius
 voluntate et rati solim ar-
 boris non mouetur. ois mur-
 muratio vel detractio procul
 sit a nobis considerantes quid
 marie sororu aaron moysi. quod
 murmurant acciderit. Nam
 murmurant. quod moyses pro-
 rem ethiopiis duxerat. et ea
 murmuratione frater est dominus
 valde eo quod moyses est iustus
 sumus super omnes homi-
 nes qui mirabantur in terra.
 Et ait dominus Aaron et ma-
 rie. Egredimini foras ad ta-
 bernaculum syderis. quibus
 peruenientibus ait dominus.
 Quare non amittitis detra-
 here sermo meo moysi: cui lo-
 quo: facie ad faciem. seruus
 meus est et in domo mea si-

delictissimus est. et ecce maria
repleta est lepra. cadens super
eam quasi nix. Quam videns moy
ses exclamavit ad dominum dicens
Dens obsecro sana eam cui re
spondit dominus. separat septem
diebus extra castra et postea re
vocabit maria ad pastinam sa
nitatem. Ideo attendite fratres
quod maria hoc quod peccavit aiam
subditorem et discipulorum signi
ficat. quando preposito vel pres
bytero obedire recusat et re
cusando murmurat. et mur
murando leprosa efficitur. quod
apparet dum culpa eius publi
catur. Sed bonus pastor qui
omni vestrum curam gerit. qui
rens salutem animarum pariter
peccatrici. et auxilium domine me
dicine precibus postulat instir
manti. clamatque quotidie de
fessa voce pastor bonus. qui
nam suam ponere non desistit pro
omnibus suis dicens. Obsecro domine
sana eas. sana contritiones eius
quod commota est. Sana eam
quod lepra murmuracionis ple
na est. revocat eam. quia con
silio fidelium tuorum separata est.
Igitur fratres attendite ne mur
muratores in heremo sitis.
nam sicut lepra proprium corpus
denotat. et sibi adherentes in

ficit. sic et murmuratio non so
lum seipsum destruit; sed et
cunctos audientes occidit. Ideo
fratres attendite ut non loqui
ces simus sed veraces quia in
superfluo eloquio peccatum de
esse non poterit. nec omnino veri
tas adesse. Quod grande peri
culum est non solum dicere fal
sa sed et vera predicare peno
sum et dubium est. Loquaces de
nique laudare non audeo sed ta
centes beatos predicare pro
sumo. attendite o fratres mei
attendite ne simul cum pres
byteris meis murmurantibus
captivum. nam ad vos perve
ni et in diebus paschalis vo
bis cum in hac solitudine esse vol
ui. et murmuraverunt et angu
stissimo detraxerunt presbytero.
et noluerunt dominum obedire
preceptis. Ideo leprosi mur
murando facti sunt. et in unum
dicitur peccatum perensii sunt.
et a domo mea expulsi sunt.
quod vocari non fuerunt digni
mecum perseverare. Ideo sepa
rati sunt et expulsi. quod non po
tuerunt sine murmure stare.
Nos autem quorum officium est. se
per ore serventibus nunc ora
re depreco: ut tanquam sanatos
ad communionem ecclesie ip

nēsis renocare gaudēter pos
 finus illos quos tales inueni
 re credidi. quales inuenire n̄
 potui : hec tamen expulsio ē
 ad salutez non ad perditionez
 ad cor:ptionem non ad dam
 nationem. sic. n. expulsus est
 adam de paradiso ut in hec
 exilio miserie cor:scetur ut in
 hac pena cor:porali per grat
 as adipisceretur eternā p̄miss
 sionem. Maui licet adas pec
 canit. dominus tñ cum nō de
 seruit. sed ad penitentiam euz
 r suos semper iuitant. Post
 q̄. n. adā peccauit. latere se vo
 luit. r abscondit se a facie dñi
 quod erat nim dolo:is r
 erubescēte. sic. n. volo vos
 facere. nam tñ aliqui murmu
 rastis vel peccastis qd̄ ē con
 ditio cunctoz vinentiū: erube
 scite r abscondite faciem ve
 stram per humilitatē a salua
 tore. ut dum visitauit vos
 in solitudine paradisi. et voca
 uerit vos dicens cuiuslibet adā
 vbi es. Cōsiderate i q̄ta pec
 catorum miseria positi suis. p
 hoc. n. q̄ vos pp̄lo noīe vo
 cat signū dat q̄ ad penitentia
 vocat. p hoc q̄ dicit vbi es est
 dit q̄ viā pctō:is igno:at. nō
 tñ q̄ igno:et. sed ut reprobet.

Post meridie apparet ostē
 dens q̄ dñs ab anno: e pecca
 torum refrigerat q̄ per pec
 catum in homine refrigerat
 est amor caritatis. Illoc e: 15
 pensare r cum adam peccante
 cognoscite r dicite. domine au
 diui vocē tuam in heremo et
 timui eo q̄ bonis operibus
 nudus essem et abscondi me
 per humilitatem. cognoscens
 q̄ peccauit in celum et corauit
 te. Sed et contrarium facien
 tes. murmurantes detrahē
 tes proximo suo ei mala por
 tantes in cordib⁹ suis: expellet
 eos domin⁹ de paradiso. Iect
 tñ faciet eis domn⁹ miseri
 cordia inō: tunicas pelliceas
 ne tempore si igo:it per petuo
 mo:iantur. O grandis Dei
 misericordia. o infinita Dei
 clementia. o magna et admi
 rabilis ei⁹ dilectio circa nos.
 ecce. n. quotidie peccam⁹ fre
 quenter euz offendim⁹. et ta
 men nos derelinquere non
 vult. sed tunicas pelliceas cō
 tritionis et venie nobis quoti
 die donat et largitur. ecce quā
 ta est misericordia nostri sal
 uatoris: Igit si es mei et leti
 tia cordis mei. redeamus ad
 mētē. et cā diligēt dñentiam⁹.

scientes q̄ n̄ sic in paradiso pe
nitēte & deliciarum positi si
mus. & in ecclesiā cūsi positi &
collocati sumus. dedit. n. no/
bis p̄cepta. vt toto corde & to
ta mente eū diligam⁹. & pio/
rīmū nostrū. Sed quō eū di
ligere possumus: si insurrato
res & detractores in heremo
facti sum⁹? O q̄ peccis misa
& mortalis ē ipsa murmura
tio. O q̄ veneniosa ē: q̄ puen
tus clericorū & civitates mult
tas destruxit. & q̄ grande pi
culū est inter murmuratores
bitare iō expellēdi sūt tales ne
ceteri eo: r̄p̄as per eos. Ter
tia. n. lingua multa mala cō/
mittit iō si senset eo: recti non
emendauerint. de vestra scā
& singulari societate expellat.
Nec crudele hoc cē credatis
nec illi q̄ expulsi sunt ad t̄ps:
de hac expulsione dolere de/
bent. sed eū oī humilitate eaz
suscipiant. dolentes t̄n & flen
tes q̄ mundū intellexerūt apo
stolū dicentē. Siquis se putat
religiōsū esse non refrenans li
guā suaz: huius vana est re/
gio. Ad elius est. n. a congre
gatione p̄senti expelli ad t̄ps
lq̄ a celesti regno p̄petuo exu
are. Sic. n. vt supra diximus

expulsus est adā de paradiso
non ad damnationē s̄ ad cor
rectionem. Cor̄ectus vero &
emendatus frater q̄ peccauit
& q̄ p̄ximo detraxerit. vo
lo vt inter vos fraterne reci
piat. Ad elius ē. n. vt redar/
guamur de misericordia. q̄s
de crudelitate in die nonissi
mo. Itam plū hoīem q̄ do
perissē legimus ignoro. Sed
impinm & crudelē frequen
ter percipē audio. Igit̄ o fra
tres mei & o letitia cordis mei
obscero. vt non peccatis. vt ī
die nonissimo nec crudeles
nec nimis misericōdes inne
niri possumus. deponite mur
muranones. claudite infra dē
es linguā ponite custodiā oī
vestro & silete non solū a ma
lis: sed & q̄nq; a bonis silere
laudabile est: ait. n. sanctus p̄
pheta filii a bonis. Itā oē bo
num vbiq; profere nō debe
mus: sed t̄ps p̄oferēdi agno
scamus in cunctis. Estote igit̄
tur fratres non loquaces: sed
veraces. Caleatē murmurati
ones: & fugite eas: vt mo: tē.
Itā murmurate detrabere
vel dispicere ipocritarū p̄ditio
est & ignorantū. Ad murmu
re deniq; ipocrite est. nō facta

tur de oibus maledicens : vt ipse solus a cunctis predicetur beatus. Oia iudicat: vt nemo sit qui eū audeat iudicare. oia despicit vt ipse solus sit q ab oibus respiciat. O ipocrita caue: ne ad mensaz meaz peruenias: nam ibi anq̄s aliquid summas: lectio mea p:imo tibi legetur. Quid. n. primo in mensa mea descripsi: Quid p̄mo in ea hēre vel audire desidero: qd primo in eā ferre precipio. nisi q̄ si quisquis amat dictis absentū rodere famā. hanc mensā indignā non erit eē sibi. Quapropter fratres si quis murmurare desiderat: nō solū ad nostrā apostolicā cōgregationē: s; nec ad mensaz nostrā accedere precipiat. Non. n. ad heremum peruenim⁹. vt murmuramus: sed vt mundanis oibus cōculcatis: in heremo ple fanete ⁊ iuste viuere valeamus. Qd si non fecerimus (q̄ de⁹ auerit) melius fuisset q̄ nati nō fuissetis. Quare fratres mei melius fuisset. nisi q̄ melius fuisset nō esse. q̄ male eē ⁊ inquit melius est carere eē q̄ esse: ⁊ perpetuo cruciari. Nam non esse quid possit ob

esse ignoro. Sed habere esse ⁊ perpetuo cruciari: nā quid aliud est q̄ mortem sine morte semper habere? Tertium ⁊ indubitanter verū vobis fratres mei dicere audeo. meli⁹ esset non esse: q̄ cum esse perpetuo affligi vel eternaliter cruciari. Studcam⁹ igit̄ fratres semper bene viuere: vt semper bene esse possideamus. Esse. n. dei gratia habere scimus: sed sp̄ bñ esse oīno igno:am⁹. Propterea: taliter linguā ceteraq; co:po:is membra restringamus. vt mediante diuina gratia ad perpetuū malū nō perueniamus. ne de nobis dicantur: q̄ de iuda proditore discipulo dicitur. Ad eū erat illi si natus non fuisset homo ille. quare illi melius fuisset si natus nō fuisset. Nisi q̄ melius est oī esse carere q̄ in inferno iacere. Ibi deniq; ⁊ erit tibi correctio voluntatis: vt nullatenus a damnatis possit diligi vel desiderari iustitia. Ideo illi diuiti qui in inferno cruciabantur. q̄uis curā de vniū fratribus gerere videtur. non tamen eum iustitia erat. quia iustitiaz nullatenus diligere possunt qui in infer/

no sunt. Facebat tamē diues
& sepultus erat in inferno, &
quid d' fratrib' suis eēt: igno/
rabat: & nesciēbat oīno: & in
curā de eis videbatur habe/
re: sicut & viuentes de mortu/
is rēpnt quid agant vāq; nesci/
amus. Itaq; fratres canca/
mus ne peccemus: ne ad illā
flaminā pueniamus: Ipsa d'
niq; cōcremationem habet.
sed lumen nullū habet. Qua/
re: nisi quia quos gebēne flā/
ma cruciat: a visione veri lu/
minis eeat: vt & foris eos do/
lo: eōbutionis cruciet: & int'
pena ceclitatis obscuret: q' crea/
tor: i suo corde & corpore deliā/
rūt: corpore simul & corde pu/
niant: & vtrobiq; penam sen/
tiant: qui dūm viuerent pra/
uis delectationib'us seruiebāt
Ecce fratres quō puniuntur
peccatores: quibus vn' ignis
omnibus est: non tamen vno
modo omnes cruciantur: s;
quanto quis in deliciis plus
permanerit: tāto forius eru/
ciabitur in eternum. vms igit'
tur ignis singulis est: & corpo/
reus est: vt sensillimos pecca/
tores corpore aliter cruciet: nec
studio humano accenditur:
nec lignis pice vel oleo nutri/

tur: sed post peccatum semel
accensus: i eternū durare mis/
latennis dubitare debemus:
**O inferne tu latus es: & in cir/
curā non habes. p'fundus es
& nullum fidū te hēre cogno/
sco. insatiabilis es: q' omnes
tam pauperes q̄ diuites te li/
benter suscipere audio: plen'
ardo: incomparabili. plen'
fctore: intollerabili. plenus oī/
dolo: e immensabili. **Ibi om/
nis missa: ibi tenebre: ibi nul/
lo ordo: ibi ho: o: eternus: ibi
nulla spes boni: nulla despera/
tio mali: sed omne malu q̄d
estimari potest: damnatis in
eternū erit. **Ibi o fratres mei
demonēs flere & clamare nō
cessant: percutere peccatores nō
q̄ desistunt: nunc superbium:
nunc clarū: nunc gloria imm/
di plerum: nunc luxuriosus:
nunc proditorum: nunc boni/
cidā: nunc senatorum: nunc v'
botum: nunc adulator: e; nūc
mendacem: nunc detractor: ē
Ecce quomō clamabunt: sed
quid clamabunt: nisi percutere
delacera inextē: sine morte
occide: velociter spolia: dep're
clari festina: ser p'inas: picez
para: aurum & argentū lique/
fec: vt quia dum viuerunt de******

um intelligere noluerunt. et si
 in eternū viderent semp male
 facere voluissent. Ideo sine
 redemptione merito in eter-
 num cruciabuuntur. Itaq; fra-
 tres obsecro: vt non peccatis
 Custodite linguas vestras: s
 uate eā. claudite eam: vete fer-
 reo: qm̄ sermo vauus in va-
 cūā non sibi: s; de omni ver-
 bo ocioso i die nouissimo red-
 dituri sumus rationem. Ad-
 iuret nos xpi deus noster ad
 p̄seruandū in omnibus bo-
 nis: qui cū patre & spiritu san-
 cto vinit & regnat in secula se-
 culorum amen.

Sermo sancti Augustini
 ad fr̄es suos in heremo habi-
 tantes de filio prodigo q̄ pa-
 trim om̄i suūz consumpsit lu-
 xuriose viuendo. 28.

Ar vobis fratres dile-
 ctissimi qui optimā p-
 tem cū maria elegistis
 duz mundū & pompas eius
 contemnere voluistis. Noni-
 stis. n. freno despiceret: sanio: i
 consilio. n. sancto: ū amb: ofi
 & Simpliciamini patrū vitā
 timorē aggressi sum? cū i dau-
 lo mundū fugiente: timens ne
 caperet ab eo. In heremo d

nsq; sinuis iucunditatē com-
 municationis & fractiōis pa-
 nis in elligentes: clamātes eū
 prop̄beta. Ecce q̄s bonum &
 q̄s inmundū habitare fratres i
 vniū. Tuto: n. hec vita est &
 dulcio: Tibi vnus aliū coho-
 tamr vbi alter alterius exem-
 plo inflammat. O vita sācta
 heremitica: vita solitaria: vita
 perfectoy: vita angelica nō hu-
 mana: vita penitentū: vita cō-
 tra mundū pugnātū: vita ad
 deum fugientū: vita deica s̄
 humana: vita filioꝝ ad pa-
 trē redemptū. hec est domus
 vbi reconciliat patri suūz q̄
 portionem substantie consump-
 serat luxuriose viuendo. Hāc
 fratres mei si Jannarius no-
 ster cognouisset: aurū nobis
 igno: anteb? nō tenuisset. hanc
 si dilexisset vineā agrūz & pe-
 cuniā tenere erubisset: Qua-
 re. q: paupertatē asperio: em
 p̄: esbyteris meis vos sponte
 tenere vidisset. Nam sicut fili-
 us ille qui peregre profe-
 ctus est in regionem longin-
 quā & ibi dissipauit substantiā
 suam luxuriose viuendo: sic &
 ipse vel quicumque peccato:
 dum carnales voluptates di-
 ligit & domino peregrinatur:

et quanto peccado sit dissimi-
lio: tanto magis a deo clōga-
tur. substantia. n. hoīs est oē
qđ uiuit cogitat: sapit: loquit
qđ deus eq̄e diuidit quez sub
stantiā peccato: consumit dñi
conscientiā et uitam et cogitati-
ones et uerba in uanis actio-
nibus impendit. De filio etiā
istō dicitur qđ cepit gēre. et
ideo adhefit vni cuius regio/
tis: et misit eum in uisum ut
pasceret porcos: et explebat i-
plere uentrem de siliquis q̄s
porci manducabant: et nemo
illi dabat. Eget. n. peccato:
cū cupit implere uentrē non
pane uite: eterne: s; glandib⁹
qui porcorū esus ē. Ideo ad-
hent vni d̄ principib⁹ mundi:
sub cuius fauore pascere po-
cos. i. demones. valeat: porc⁹
.n. immundus animal ē et de
sordibus saturatur. et delectat
Silique. n. sūt non solū glan-
des sed et omne turpe et im-
mundū qđ porcus comedere
delectatur. Iste deniq; filiq;
sunt io: nicatio eb: iostas. Isti
in. sunt demouū cibi: quibus
peccato: repleri desiderat: s;
nemo dat illi ad sufficientiam
peccato: .n. semper famelicū
semper deuo: are querit: nūc

lururiando: nunc et alia facien-
do semp delectari desyderat:
sed uisitante dño patre p gra-
tā passionis sue penitet miser
peccato: . Dolere iam pascere
porcos: cogitat et cogitando
surgit pergens ad patrē et di-
cens. pater peccani in celū: qz
assumpsisti frequenter nouien-
tū et sancto: um in uanū. pec-
canti et coram te: q: in tua hu-
manitate peccanti: q: non co-
gnoui ope tuā infirmitatē quā
p me passus es. peccanti co: a-
te: q: deus et hō es. Peccant
in celū: q: in patrē et in sp̄itū
sanctū. Non igit suū dign⁹
uocari filius tuus. Sed qđ se-
cerit prius pater audiamus.
Itaq; misericō: dia motus uī
dens illū uenientem occurrit
Udens lach: ymantēz lach: i-
mazur. Udens euz denuda-
tū. stolaz inbet paratū. Udens
eum discalciatuz calciat. Cre-
dens eum debilem et fameli-
cum: occidi inbet uulnū sa-
ginatum. O qđ gran⁹ is mise-
rico: dia tanti patris. O qđ in-
finita eius pietas. O qđ dulcis
o qđ pla miseratio. Ecce. n. si-
lius peregre fugit: et tamē pa-
tienter expeccat. O omnia bōa
destruxit: et tñ ad se reuocare

festinat. **P**o:cos pascit: et ei iam vitulum parat. fame iam ferre morietur: et epulari iam clamat mundus apparet bonis operibus pasciatus: et ecce stola p: sine gratie saluatoris quaz in baptismo recepit indulget: et annulus fidei desponsationis datur: ne amplius valeat pascere po:cos: qui a domo patris fugit: sed tanq: cuius sanctoꝝ et domesticus dei fundetur i domo diuine maiestatis i eternum et ultra. Quod bene on digisse misericordie pater: q: videns: misericordia momis est: occurrit: et b:achia extendens super collu eius osculatus est eu: dicens seruis suis. Ad ducite vitulum et manducemus. **H**ic filius me: mor:rans erat: et renixit. perierat et inuentus e. **S**imiliter hoc .n. fecit saluator. **P**etro q:do eu negauit: qn illi resperi qn resperit mentem eius: tuc fleuit amare. **O**ccurrit peccatori saluator: quia per se no pot ad dnm accedere: nisi ei subueniat nisi mentes eius respiciet. Sed postq: euz resperit illeatur sup colluz eius dices **D**iscite a me quia mitis su et humilis corde. **T**unc stola in

duitur: du asa indumento virtutu vestit. **D**ue .n. stole sunt vna videlicet qn asa in presentii indumento virtutu vestit. Altera vero ium mortalitatis e qn corpus in fine seculi resuscitabitur etiam. ideo fratres mei licet in heremo sitis: scire tn debetis q: **d**ue stole sunt due resurrectiones: quaz vna est aie: qn resuscitat a vitis: i quibus in ortua iacebat. **A**ltera .n. corporis est: qn corpus configuratum erit corpori claritatis xpi: qn in die iudicii resuscitabitur. **E**ta ergo fratres mei et c:ona matris mee scitote q: p:ore: **P**am pauimus cum multo tpe dimonibus peccando placuimus iam frequenter eorum in siliquas desiderauimus qn mundo placere volumus qn in eo florere cupiuimus qn dilectionib: suis toto affectu adhesimus s: unne dei gratis serui christi sumus clamare non cessauimus. **P**eccauit domine immon sum dignus vocari filius tuus. **Q**uoniam clamores audiens occurrit nobis osculando suam pacem donado. **S**tola donauit qn animaz a vitis spoliavit. **A**nnulum do

navit: qñ in fide sua nos robo
ravit. Lacrimamenta donavit
qñ memoriam: mortis nobis
impressit. Titulus occidit qñ
in sacramento altaris passio/
nem eius in mēte renouavit.
Tūc nobiscū pater mandu
cat epulatur: qñ in operibus
suis persfenerādo delectatur
Tunc si nobis orans precit/
pit angelis deus. vt vitulum
preparent: qñ mortui eramus
et reuincti. Precreamus
et imenti sumus. Logitate er
go fratres ad quid venimus.
Ecce in solitudine sumus a se
culo et longo tēpo: e s̄a mansi
mus in solitudine vt s̄m apo
stolicam so:mas remouis vi
uere valeamus. Locus. n. nō
facit sanctos sed operatio bo
na locum sanctificabit et nos.
Peccauit. n. angelus in celo:
peccauit Adas in paradiso et
null⁹ n̄ locus sanctus: ille erat
Si. n. loca habitato: em meri
possent: nec homo nec ange
lus a dignitate sua co:uisset.
Pensate ergo fratres qd ve
stis nigra quid zona pellicea.
quid corona capitis perinade
ant. Nigra. n. vestis que vi
lis est mundi contempniz no
bis denunciat et memoriam

mortis. Zona pellicea limbo
rum refrenationem declarat.
Lapilli rasi de vertice super/
fluitatem criminum significāt
ablatam de mēte. Sic. n. mi
hi sanctus pater Ambrosius
quādo tue regenerauit in xpo
anno etatis mee. 30. mihi pe
tenti respōdit. Logitate ergo
fratres reprehensibile ē si sub
tali habitu superbia lateat vel
luxuria. Sūme necessaria est
igit nobis in heremo demo
rantes ipsa humilitas: q̄
designat per vestem. castitas
que donatur per limboni p
cussione. obedientia que intel
ligitur p̄ subiectione. Pora
mus etiā haec per quos
intelligit disciplina sub q̄ sem
p̄ parati esse debemus. De
us autē qui nos de tenebris
gentiū redemit ad gratiā cō
firmet etiā in omni bono vt
abundemus in spe et virtute
spiritus sancti amen.

Sermo sancti Augustini
episcopi ad fratres suos in he
remo demorantes In cens
domini. 29.

Adiuimus fratres ca
a rissimi q̄ cū dñs int̄a
uisset panem vt daret
iude q̄ post bucellas intravit

in euz satanas. Et ait xps qd facis fac citius. Cum ergo accepisset ille bucellam exiit p sinno. Et postea ait filioli ad huc modicu vobisenim sum. Anteqz tn a vobis recedam. mandatum nomi3 de vobis vt diligatis inuicem sicut dilexinos. Satis. n. nouit caritas vestras qd tota pfectio nostre te z edificatiõis ex euangelio accipitur. Eius verba a summo nostro magistro nobis data sunt ideo p:ctiosi ora snt z satis nos hortantur nosque edificant quotidie. Ea vobis modo representamus ad memoriam vobis reducimur non q; bene intelligatis licet in bere mo pmaneat z segregati a gentibus sitis. et corporaliter anteqz cõz presbyter epus pariter me videre potuistis. Sed ideo vobis ad memoriam reduco. non vt doceam nro s; vt z me z vos fratres moneamus in euangelio qd dicitur. quod ad presentẽ diez pertinet. de patientia z dilectione z humilitate instrumur Ideo fratres. vt z ego plenus valeam vna vobiscuz corrigi z doceri relinquere volui presbyteros meos. quorum

vita apostolica vestra z eoz vna est. Et sanctum senem. Valerium z corpore hodie na die relinquere non curavi. cupiens vos docere z a vobis doceri. vt fructum aliquẽ deo in die tante solẽnitatis offerre digne pariter possimus Ideo fratres ad expositionez sancti euangelii accedens primo audire. z scire vos volo. qd dñs Iesus discipulum in dãm multis modis in pntis sacramentis z exempli z planctum volens eum corrigere z predictis modis ad correctionem inuitare. Ad vitiumz eũ manifestat in damnationez z ruinam iam esse paratum dãm in cena dixit. Qui intingit me euz manũ in paradiso. hic me tedet. Cum. n. iudas prauam suam vitam nulli patere putauisse. magistri audiendo crouit. s; n penituit. Multo. n. añ paulionẽ dixit nõ ne. iz. eleq; z vnus eẽ vobis diabolus e. Et post cenã ait. vos mudi estis sed non oēs. hoc aut magister dicebat. volẽs discipulũ verbo corrigere. Ecce qũo verbis timoris eum corige. Sed videns dominus qd vobis eum corrigere ipse nolite

non poterat studuit eum co:
rigere: & sibi timo: ē eternū in
cutere dum ait. ve hoi illi per
quē tradar ego: inellus ei fuis
set si natus nō fuisset. Sz dñs
cor discipuli nequiter indura
tum. ad dilectionē sacramenti
dulciter imitavit: dicens sibi
post petro & ceteris. Accipite
comedite. hoc ē cor: pus meū.
Sacramētū. n. illud ideo hoi
bus datur: vt cor: pus i terris
capiti coadunetur. Sicut. n.
multa grana vnum pane con
ficiunt & ex multis recens
vnum vinum extrahitur sic
ex multis hominibus xpi cor:
pus conficit. **O btulit autem**
dñs discipulo suo & sacrame
tum vnitatis: vt euz imitaret
ad humilitatem dilectionis: lz
etiam pp alios discipulos hu
militatis exempluz tribueris
tñ ouem perditam recupera
re valde cupiebat. Sz vidēs
enim nequiter obstinatus: sur
gū a cena & vestimēta depōit
hinc se periecit: & ad princ
pem apostolor. primo vt ar
bitror: fratres peruenit. Ante
eū se genu flexit. deitas in car
nata deus ante homines crea
to: ante creaturam: magister
ante discipulū rex ante piscato

rem: doctus indoctum: sapiē
tia ante igno: antiam pulch:
tudo ante deso: mitatem. **Jo**
Petrus deitate in carnatam
videns ante se inclinari. expa
uit: exho: ruii. & per: cenaculū
velut insensatus cucurrit & cla
mauit non lauabis mihi pe
des. **Maz** inqt **Petrus**. **Do**
mine iam dixi q̄ tu es filius
dei viui & tu mihi lauas pe
des? Sed notare debetis fra
tres qui in heremo habitatis
Cur inqt cena facta dicit. euz
post ablationem pedū dicat.
buccellā panis iude. dñs po: e
xisse. Non debemus intellige
re cenā finitā cum dicatur pa
nis esse adhuc super mensaz.
Adhuc. n. cenabatur qñ dñs
a cena surrexit: & tamen cena
iā facta dicit. Intelligere hoc
nanq; debetis quod nō facta
erat. sed parata. & ad conuiu
tium mensō vsūm perducta.
Ideo **Ioannes** aquila gran
dis. istam dicit cenaz. **O**ia di
ligenter attēdes. pius nostri
saluator. is celsitudinem voluit
commendare. dū ait **Sciens**
Jesus qz omnia dedit ei pa
ter in manus & quia a deo exi
uit & ad p̄cuz vadit. Adagnā
dei potentiaz exprūit **Joan**

nes cum oia patrem ei dedis-
 se affirmat. Magnam celsi-
 tudinem Christi predicat. cuz
 eum adeo exisse asserit. Et tñ
 hodie audimus qd ille qui ha-
 bet oia in manu. uestimenta d
 ponit. Sed quid mirum. si p
 discipulis uestimenta depōit.
 qui etiam carnem p inimicis
 assumpsit? Et quid mirum n
 more famuli precinuit se lin-
 teo. qui formam serui accipi-
 ens. habitum inuentus est vt ho-
 mo. Quid mir? si fudit aquā
 in peluim. qui dignatus ē sin-
 dere sanguinez pro nostra re-
 demptione? Et ait Ioannes.
 venit ergo ad Simonē Pe-
trus. Videntur deniqz ambus
dant. sicut fuit martyr ille san-
 ctissimus & docto: Liprianus
 ante Petrum ludam lanas
set. Uolens dominus p:edi-
 ctū discipulū renocare. Sed
 nō videt ratio pōderosa. Ex
 quo ēe iā Petrum cuncto:ū
 caput fecerat. ad eū accessit p
 mo i honore. vt ceteri postea
 similiter facerent. Io sic intelli-
 gendū est eū summa rei bene-
 transfer p fisset dicēdo. Lepit la-
nare pedes & linteo tergere.
 reddit postea ad ordinem rei
 ostendendo dicens. venit er-

go ad Simonem. Quid est
 et qd dñs postea dicit. qui lo-
 tus est non indiget nisi vt pe-
 des lauet sed ē mundus totus.
 Si mundus est totus quare
 necesse est vt pedes lauet? Io
 fratres attendere debetis qd
 hanc mentionez facis dñs de
 ablutione baptismatis. Qui
 ergo lotus est in baptisinate
 totus non ē necesse nisi vt pe-
 des venialituz peccatoz lauet.
 A quib⁹ peccati humana me-
 ns obitare non pōt nec infās
 cuius vnus diei vita regnat
 sup terrā. De tractis deniqz &
consumptis facere cene sacra-
mentis: factis & ordinatis in
eadez cena apostolis sacerdo-
tibus. cōicatis & lotis coū pe-
dibus iterum intrauit men-
sam & ait. Scitis qd fecerim
vobis. Si ergo ego dñs & ma-
gister laui pedes vestros. &
vos debetis alter alteris lana-
re pedes. Si sū magister. di-
scite a magistro. Si dñs. enī
bebeat hec despicere seruus.
Si iā pepci pdito:ū. & vos p-
ecere imideatis. Si ante eū ge-
ni fleti me. humiles añ aduer-
sarios estote. Si me ab eo p-
missi osculari: & vos maxillaz
p:ebere dignemini. Si prodē

torē amicum vocauit et vos amicum
cum inimicum vocare corde et
opere non dedignemini. Quia
non est seruus maior domino suo.
Et post panem de filio proditio-
nis dolore ostendens et dolens.
turbatus in spiritu et contrista-
tus ait. Vnus vestrum me tra-
det. Quod quod voluit dominus discipu-
lo perditio. Quod quod studuit eius
ad se renocare. Doluit quod non
potuit eum corrigere. Doluit.
quod obstinatum iam esse eius dia-
bolo cognoscebat. Doluit quod
super eum suam eterne dam-
nationis daturus erat. Et vi-
dentes discipuli faciem: quam
angeli aspiciere non deerant esse
turbatas dixerunt quis esset
ille querentes aut quis eorum
esset maior. Sed quare hoc nisi
quod arbitrati sunt ut hec ille
qui maior est ut dicitur possit
magistrum prodere prociat.
aliqui tamen de Petro forte sus-
picabantur. quod plus et pluri-
ma se facturum iam promisit per
magistro suspicantes quod ficio
corde sic totiens loqueretur.
mi es filius dei. Sed quia Petrus
innocentem se sciebat inuit
ioanni ut peteret. cui dominus cui
panem intinctum porceret. Ille est
Sed caue ne Petro dicas. Et t

cum intinisset Iesus panem dedit
inde. Non est ergo credendum
quod dominus alia voce dixerit. quod si
Petrus hoc sciussit dentibus
proditorē dilacerasset. Nec est
putandum quod iudas tunc
Christi corpus sumpsisset. quod
Iam dominus omnes discipulos
comederat et iudam sicut Lu-
cas euidenter ostendit. panem in-
tinctum tamen dominus discipulo por-
rigere voluit. ut eorum intinctus
veneno significaret. et post bu-
cellam intravit in eum satanas.
Nam quod satanas tamen ante cor-
eum intrauerat. oimnes fratres
ante bucellam eorum: inde in trane-
rat. sed affectu et voluntate tamen
sed post bucellam intravit sa-
tanus effectu et opere tamen bona
fuit bucellam quas christus disci-
pulo dedit. Bonum etiam sa-
cramentum quod ei tribuit. sed alii
quod bona obsunt et mala quod
deus profunt. Corpus enim domini
quod bonum est malis malum
est. Et carnis stimulus malus
est. et tamen panis bonus est. et quod
malum est. sibi profuisse cogno-
scimus. Sic ut supra diximus
fratres. Petrus iste porrectus
a christo et indigne receptus a iu-
da. fecit ex merito christus ut ma-
ior esset licentia super eum dia-

bolo post manifestationem.
 tō grauo:ē vindictā in eū se-
 cit. Subtracta. n. gratia euni
 dñs ad malū diuisit ⁊ dimi-
 sit eū secundū desideria co:dis
 sui. ⁊ fuit in adinnetionib⁹ su-
 is. Et pmittens eū in p:op:ia
 volūate ⁊ arbitrio: ait disci-
 pulo. quod facis fac cit⁹. qua
 si dica t dñs. q: non possum
 te renocare timore verecun-
 die: nec mo:ti eterne nec amo-
 re. do tibi potestates. vt agas
 facto quod iam volūate se-
 cisti. O iuda qd facis attēde
 antequā facias. Nam post sa-
 crum: forte gratiam penitēdi
 hēre nō poteris. o iuda cupis
 tradere: q tibi multa peccata
 pepercit: nunqd a mo:te te se-
 pe liberauit: nunqd tui amo-
 re patrē tuum sanauit a lep: a
 ⁊ matrē eū qua conubuerat
 a paralisi et liberauit: nunqd
 te discipulū constituit: Nunqd
 bursariū fecit: Nunqd in fur-
 to te sepe inuenit. ⁊ sem p tibi
 pepercit: Nunquid te post pe-
 trum vt plurimum honora-
 uit: Nunqd semper christus
 iuxta se te habere voluit: Nun-
 quid ad pacē: postq: te p: o-
 diturum cognouit: sepe reuo-
 cauit: Nunquid tibi sumum sa-

crum corpus donauit: Nun-
 quid ante se genui flexit: Nun-
 quid pedes lauit: Nunquid
 te osculatus est: Cur ego p: o-
 dere vis magistrum: a quo
 tot bona recepisti: Sed hec
 omnia non considerans: rece-
 pta bucella exiuit cōtinuo. q:
 vere a deo ⁊ a consortio disci-
 pulorum dei exiuit. Et erat
 qui angelista nox. Aderi-
 to nos discipulo p: odito: i da-
 ta erat quia cecitas mentem
 eius caligauerat. Qui discipu-
 l⁹ postq: ab eis recessit nocte
 mox magister. xi. ⁊ gregauit.
 ⁊ ait filioli modicuz tempus
 adhuc vobiscum sum. Ideo
 mandatum nouum do vo-
 bis. Nouus eniz erat homo
 q: quattuor modis generan-
 tur homines. aut sine patre
 vt Ena. aut sine patre ⁊ ma-
 tre vt Adā. aut ex patre ⁊ ma-
 tre vt hoies. aut sine patre ex
 matre tantū vt xps. Bene er-
 go nouus erat. q: deus ⁊ hō
 erat. Nouum etiam regnuz
 p: omitebat quod nemo vn-
 q: p: miserat celeste regnū an-
 sus erat. Ideo nouum man-
 datum dedit. in lege autem
 veteri dictū erat. diliges ami-
 cū tuū ⁊ edio hēbis. inimicū

tuū. Sz xps nouū mādatū d
dit. q: vt amicos inimicos di
ligere mandat. Letere nanqz
virtutes fides. s. oratio: elimo
fina: vīrginitas ⁊ cetere vir
tutes: cōes ē fidelib⁹ esse pos
sunt. Sed inimicū diligere
tū ch:istiauoꝝ virtus est. Et
ideo magister v:itatis dixit.
in hoc cognoscent homines q
mei estis discipulī si dilectio
nem habueritis scitote iamē
fratres: q: talis o:do in diligē
do seruandus est. Primo de
niqz super se ⁊ super oīa deū
diligere debemus: deinde ani
mā nostrā que nostra proxi
ma est: deinde co:pus: q: fas
ctura dei est. iō apostolus di
cebat: Nemo carnē suā odio
hēat: iō snutrire debem⁹ co:
pus nec ipsūm occidere: sz si
sterare debemus cibo ⁊ po
tu: q̄tum valitudo pūittit. sic
vult apostolus: sic ⁊ vobis
fratres mei preceptū. ideo fra
tres ho:to: vos ⁊ monco at
qz fieri precipio: vt tū carnē
domctis: q̄tum natura po
tare potestis. Nam cū videā
inter vos quosdā sexagenari
os quosdaz septua genarios
quosdam centenarios vidēs
eos del amore seruentes co:

pora coꝝ crucifigentes vnuz
ēt non bibētes. timeo ne por
cus deū offendāt q̄ placent.
Talibus in xpi nomine prec
pi vt saltē diebus dominicis
⁊ solēmnibus vīnum vel cer
uisiam bibant. iuvenes autē
qui fo:tes sunt: ⁊ iam trum
phare de inimico ceperunt in
xpi nomine penitentiā agant
ne denuncatur ab hoste. sic. n.
volo. sic. n. sepe preceptū serua
re. sic nō occidemus co:pora
nostrā: sed seruiēt creatō: i suo
Deinde diligere debemus p
ximū sicut fratres nostruz
amicū nostrū vel inimicū. iō
attende q: si inimicū videris
esurire: ciba illū: da illi potuz
cooperias eum ⁊ carnez tuā
ne despereris. Dilectio. n. spi
ritualis bono: nū est: qz oīs
habens eam bon⁹ est. Alun
quid ē odio aliqui paradisu
quis in trauit. ad infernu
ire odium habentem sepe legille
nemo: o: sed ad celu
z nun q̄
volare concedā. Cupimus er
go fratres eē ciues celestis ci
uitatis seruemus nouū māda
tū noue ciuitatis. illa nunqz ci
uitas habet paces precipit pa
cem ⁊ diligit diligentes pacē.
sequimur ergo pacem sine q̄

deus nemo videre potest. Quere
 ramus pacem: et postea sequi
 mur pacem. in ipsa deus ha-
 bitat: in ipsa quiescit et pausat:
 quia factus est in pace locus
 eius. Non ergo habemus con-
 tinuum odium: ne filii iudo
 proditoris simus: ne cum eo
 suspendamur et a diabolo pa-
 riter cum eo trabamur ad tar-
 tara. Qui odium in corde ha-
bet secundus diabolus est: et
 qui pacem impedit antichristus
 est. Et qui ordinat inter bona
 reuera filius dei est. Attendi-
 te fratres Marias: quibus mul-
 ti dilexerit: dimissa sunt ei pec-
 cata multa. Quid etiam petro
 dixit dominus nisi petre amas me
 et quod amavit meruit et amari.
Meruit et audire pasce agnos
meos. Quid discipulo ait qui
 diligebat christum et quem christus
 diligebat. Dilecte mi ve-
ni ad me quod tempus est ut et
puleris. Pacem ergo ha-
 beamus fratres. si pacem cum
 christo habere volumus. Si
vis amari a christo: ama in-
cum pro christo: si vis ergo ama-
ri ama: hanc amplectimini:
 hanc diligite hanc pacem et
 concordiam usque ad mortem ser-
 uate. si vultis cum deo pacem

habere. Pax enim omnium custo-
dia et cura virtutum est. Et haec
pacem annuntiari in suo oratu
angelis precepit. Pacem an-
nuntiavit sepe apostolis. Pax
enim predicare precepit homi-
nibus. Pacem pro testamento
apostolis reliquit. Pacem in
cruce pendens postulavit.
Pacem in sacrificio torrens
in populo pronuntiari noluit:
Nulla denique dabitur venia
nisi pacifico viro. Desinite er-
go a vobis hoc odii motife-
rum venenium. Pacem inter
vos habete quod estis fratres quod
in hac vasta solitudine simul
in unum estis congregati.
Uno enim pane uno indumen-
to nigro colore una aqua om-
nes simul participamus. Re-
ducam igitur fratres ad no-
stram memoriam quod dominus ab
inimico osculatus est et in ami-
cum vocat illum proditorum. Ami-
ce inquit ad quod venisti. Dare
igitur reconciliationis pacem.
sed non osculorum proditoris.
Qui enim sicte inimicum osculatur
vel verbo blanditur inde pro-
ditoris fratrem et socium et simul
em sibi esse quis dubitare po-
terit. sed qui amore christi ve-
rus filius est. Vos enim fra-

tres quoy vita hie mundi est
licet mundus vos non videat
si mundi lucem vos appel
lo & sal terre. Ideo quia lux
estis luceant opera vestra bo
na. nos qui videmus gerere
corporis nostri habitu figu
ram crucis & nomen religio
nis. sancte habemus nigram
et vestem humilitatis porta
mus zonis et pellicis precin
cti appemus. Caveamus ne
simus sepulchra dealbata q
foris pulchra & speciosa appa
rent. sed intus plena sunt olli
bus mortuorum occultis.
Prouideamus ne nobis di
catur ve vobis qui clauditis
celorum regnum ante hoies
Timco. n. satis ne paradisi
intremus nec alios intrare p
mittamus. hoc autē dico fra
tres non q: credā vos malos
esse sed q: doleo de fratre no
stro perditō simplici qui ad
huic locum & ad hanc sanctā
congregationem cum tanto
feruore puenit & audiēdo pa
trem interfectum esse a nobis
recessit & mundum iurauit.
vt patris vindictā vindicare
posset. q ergo se existimat sta
re vigilat attendat & videat
ne eadat. etū homines videat

res filios qui colūne sanctitatis
esse videbatur tā nequiter ca
dere non solum ipsis regnuz
celoz claudunt: sed in seculuz
demonstrantibus. Nobis deni
q: fratres qui nomen & habi
tū sancte religionis porta
mus: vita mala periculosior
ostenditur q: in seculo demo
nantibus. ploremus ergo fra
tres peccata nostra & fratris
vestri amissi. Diligamus &
nos inuicē q: caritas ex deo ē
Non erubescat alter alteri ve
niam postulare q: non eru
buit xps iniustos ad pacem
in cruce reuocare. Non eru
bescat facere seruis q: primū
fecit & dñs. Dñs autē qui vita
re facit nos vnius moris i do
mo q ē vera pax q fecit vtra
q: vni nos in vera pace pse
uerare faciat.

De lingua dolosa Eimo. 30.

Uplō vos scire fra
tres carissimi q sit lin
gua dolosa a qua exi
mūs prophetaz vir postula
bat a domino liberari dū di
cebat domine libera aīaz me
am a labiis iniquis & a lingua
dolosa. Et sō scitote fratres
q non solū est lingua dolosa

Ma que seminat inter fratres
 discordias que suscitatur lites. q̄
 incitat furores. que et commo-
 tus conurbat. Sed et illam
 dolosam linguam vidimus q̄
 te laudare adulando proci-
 rat. dicens in facie te esse quod
 non es. Et talibus autem deū
 deprecari debemus. vt vos
 liberet et liberemur. Quare
 ab his liberari debemus pe-
 tere. Quare eos vt in ortem
 fugere debem⁹ nisi q̄: adula-
 tores sint inuencōes q̄: dia-
 boli fratres. q̄: veritatis de-
 structores. q̄: puritates deuia-
 tores. q̄: odioꝝ inuencōes q̄:
 diaboli ioculatores. q̄: sathāe
 mediatores. quia dei p̄secuto-
 res q̄: aiay insectores. et diu-
 maloy inuencōes. Ad el in
 ore etiā ponantes. et venenū
 aspidū insanabile in corde ho-
 minū p̄spuentes. Ecce pp̄
 quod a domino liberari po-
 stulare debem⁹. O iniqua lin-
 gua dolosa. O iniqua p̄ditio
 O pessima diaboli astuta. O
 grandis malicia non solum p̄
 amara verba sed etiam p̄ dul-
 cia homines illaqueare p̄cu-
 rat. vt secūq̄ eos perducant ad
 tartara. Nam si homo ab ho-
 mine leditur. opprobria cōu-

mellas. et insurias patitur. In-
 iurius reputatur ab eo credo
 q̄ me non diligit omnino oꝝ
 me custodire ab eo dicit ho-
 mo. Sed si deo placere volo
 oportet alteram maxillam
 sibi p̄bere et totam portare
 in patientiam vel malum pro
 malo non reddere. Ecce quo
 modo ad talia remediū
 est. Sed si homo beatus me
 predicet. et verba adulationis
 non cognouero. quod reme-
 diū habere potero. Ideo
 fratres non solum lingua do-
 losa est illa. que mala inter fra-
 tres committit. sed et illa que
 adulatur. Siquis verbo tū
 non offenderint. hic perfect⁹
 est. Sed quia nemo perfect⁹
 in via. ideo necesse est vt alter
 alterius onera portemus.
 Nemo tamen alterius one-
 ra portare potest nisi qui ha-
 bet caritatem. sed qui carita-
 tem non habet. non solū one-
 ra proximi portare non valet
 sed nec etiam sua. Quid enī
 facere debet qui caritatem nō
 habet. ecce statim de festuca
 trabem facit. verbum pro sa-
 cto reputans. factum fuisse
 putat. Et sic docet. clamat tū
 statim. minas vīā p̄xio dila-

cerare: & sic consumitur ille q
caritatem non h̄t. & onera al
terius portare nescit. in or̄i et̄
frequenter desiderans: s̄ in o
ri non potest. In nos vero fra
tres non sic: sed si verberamini
a lingua: non turbato āo. si
co: de inflato: s̄ humili & trā
quillo disite. **D** sic libera ani
mā meam a labiis inq̄s & a
lingua dolo:osa. Sic in hoīe
caritatem h̄nt creuitur fre
quentius anno: caritatis. In
flammae etenim co: & ardet
renuiscit viscera pietatis: &
sic clamare non cessant q̄ tan
gunt a lingua dolosa. Deficiet
in dolo: e vita mea & anni mei
in gemitibus.

De professione sermo. zi.

Agere solent hoīes fra
tres carissimi: deus cū
eta nouit. apud eū nec
preteritū nec futurū est: oīa
videt: & oīa p̄ouidet: oīa in
da & aperta sūt ei. Quare igit̄
tur vult vt cōfiteamur hoī/
bus peccata nostra: que neq̄
tur gessimus: Inimq̄ nō inie
ctus est cuncta mala tacere. q̄
ea predicare in tectis. **E**cc. n.
quis dicet: peccant super oēs
hoīes. Sed si cuncta hoībus
p̄dicauero: oībus hoībus

peior: reputabor a cunctis: et̄
ploq̄z in eo multi multa mala
p̄mittent. Quō ergo confiteri
debet hō alterutrum peccata
sua. **D** homo au ignoras q̄
oēs peccato:es sumus. Et si
dixerimus q̄ peccatum non
h̄emus nos ipsos seducti:
& veritas in nobis nō ē. **O**ēs
peccauimus. oēs enim peccato
nascimur: oēs in peccatis de/
mergimur: et̄ infans enī ē
vnius diei vita super terras:
Cur ergo timeamus peccata p̄
fiteri. Tamen oportet confite
ri deo: qm̄ bonus est: & ī eter
num misericordia eius. **V**ult
n. deus q̄ confiteamur: n̄ q̄
ignoret peccata nostra sed vt
diabolus audiat qm̄ confite/
mur & penitet nos peccasse &
peccatis confessis enim dolo/
re & lach:ymis nō habet am
plius vnde nos incusat. **E**cce
n. fratres diabol⁹ vult vt ta/
ceamus: deus vult vt confi/
teamur: & enī magis obediē
dū sit. certe constat q̄ deo: q̄
salutaria p̄cepit. **M**ō. n. sū
sicit cessare a malo nisi pecca/
ta q̄ fecimus confiteamur eū
dolo:e. **N**ec soli deo sufficit p̄
fiteri: sed alterutrum peccata
nostra confiteri debem⁹. **M**ō

igitur tardes p̄fiteri deo. Mō
 tardes conuerti ad deū: nec
 differas de die in diem. Si
 bito. n. ueniet ira dei: et tempo
 re vindicte destruet te. Q fra
 tres mei q̄ vsq; nunc do: mi
 stis p̄uertimū ad deū in to
 to co: de vestro: ieiunio plan
 tu z flem. ecce. n. q; dicit i to
 to co: de nos docet. p̄pheta q̄
 in co: de ē s̄ons penitētie: flet
 uero ad oculū planctus at̄ ad
 os: sed ieiunū ad totū co:
 pus referē. Q hō ne tardes
 conuerti ad deū discute iuen
 tē manū p̄spice singula secre
 ta cordis. considera an̄ q̄s ad
 confessionē accedas q̄ co: pec
 cavit mala appetēdo: oculus
 uanitatē uīdendo: os falsitatē
 dicendo. auris inēdacia audiē
 do: manus uerba z homi
 cidia perpetrando: z si n̄ ope
 re saltē uoluntate. Quis se ex
 cūsare poterit pedes at̄ velo
 ces ad malūz igit. o frēs mei
 sicut exhibuistis membra ue
 stra s̄uire in munditie z iniqui
 tati: ad iniquitatē illa z nūc ex
 hibere mēbra uestra seruire
 deo in s̄cificatiōe. Quo. n.
 co: q̄ mala cogitauit z cōcu
 piuit peniteat z doleat: z oculus
 flet: os sine interuultōe

o: et: aures audiāt uerbū dei ma
 n̄ eliminōtinā: por: egāt p̄grīo:
insepāt: infirmos foneāt: nu
 dos induāt: pedes uenāt a d
ecclēsiā: genua flectant z labo
 rēt: q; sicut nullū sunt mēbrūz
 qd̄ peccēdo deo n̄ displicē
 rit ita nullū sit membrūz qd̄ pe
 nā uō patiat̄ p̄dignā dedit. n.
 nobis de? mēbra: ut sibi s̄uā
 mus: nō mūdo. Sed ben̄ fra
 tres celoꝝ cūes z domesticū
 dei facti sunt amate: es mūdi
 lo: tūz diligētes terrenā: q; ce
 lestia transitō: ia plus quā eter
 na res suas q̄ seip̄s. Non
 sic frēs mei non sic q; iā t̄ps p̄
 pe ē: ecce iā nob̄ iustat. Sur
gite ergo: q̄ panes dolo: ts co
meditis: ad eccliam p̄gere
 festinemus z stentes peccata
 nostra cū dolore p̄fiteat. Sz
p̄ima talis o: do tenendus ut
peā p̄mitem n̄: z ut p̄ferendo
taliter in odū circūstantiā pec
 catoꝝ deo z sacerdotib; cōfi
 teamur: ut a pedib; suis non
 onerati s; alieari discedere ua
 leamus. z nolite frēs mei dī
 ferre cōfiteri peccata uestra.
 nā qui vsq; ad vltimū dicit
 quadagesime l' vite sue dī
 stulerit confiteri dat signū q̄
 libent̄ n̄ facit. Non g: p̄tiose:

nō puro corde: s; coact⁹ hoc
facere videt: s; coacta seruitia
q̄ntum deo vel hoībus place
rent p̄siderate. **Nō** ergo de
dein diez differam⁹ p̄dere
co:dis secreta. **Dōm̄** sit. n.
de⁹ veniā penitentiā s; non p̄
m̄sit vsq; in crastinū. differē
ti igit̄ non differam⁹. s; cum
ad cōfessionē accesseris tu hō
vel femina caue ne rideas vl
omate incedas ne fabulas p̄i
mo p̄feras: s; cū humilitate
capite et dorso cluere et cilicio
infuso p̄strecam̄ alterutruz peā
vsa. s; dep̄eco: te o hō vi p̄i
terinō puacas strenḡer. n. dia
bolus eo: tuū astringit: ne cō
fitearis dicens quō confitebor:
hec et illa. **O** hō q̄nq; hoc p̄
fenteris diaboli temptationez
esse nō dubites. cupit̄ te astringe
re neq;te: vt in peccatis po
situs sine magna tēptatiōe sp̄
agas q̄ placita sunt ei. **Nō**lite
ergo t̄ere peā cōfiteri o fr̄es
nā illud qd̄ p̄ p̄fessionem scio
m̄n⁹ scio qm̄ illud qd̄ nescio.
Cur cōfiteri times peccata.
Peccato: est q̄ audit peccata
sicut et in et so: sitan maior: hō
est nihil differt a me nihil alie
rum habet a me. Cur ergo ti
mes o homo peccato: homi

ni peccato: cōfiteri. **Eligē** q̄
vis. si non p̄fessus lates. meō
fessus damnaberis. **Ad hoc**
. n. dens exigit cōfessionez. vt
liberet humilē. **Ad hoc** dānat
non p̄fentes. vt superbū pu
nial in eternū. **Confitemini** o
fr̄es mei et nolite differre ad
sacrā messem confessionis ac/
cedere festinate. **hec est. n. fa**
lus aiarum dissipatrix vitioꝝ
et restauratrix virtutū oppu/
gnatrix demonū pauor infer
ni obstaculū diaboli. **Angelo**
rum multa ecclesiaz fiducia.
Salus dux baculus lumen et
spes oīum fidelit̄. **O** sancta
atq; admirabilis confessio. tu
obstruis os inferni. et aperis
paradisī portas. **O** confessio si
ne te iustus indileatur ingrāt⁹
et peccatoꝝ glō:ia tu sola ne/
cessaria es peccatoꝝ et nihil/
om̄nis iustus si quis reputa
bitur te astringere et frequen
te debet. nihil deniq; rema/
nebit in iudicio q̄ fuerit p̄ cō
fessionē purgatum. **O** confes
sio illibata tanto pondere ad
pensum est tantumq; valuit
apud deum. q̄ homo nouit
appendere latroni q̄ in cruce
confessus est dñi. crucifixum
q̄ntum si fuisse p̄o dño crucif

fius: Ecce quoniam profuit brevis confessio peccatoris. Sed nos qui sacerdotes sumus et vitam boni sumus caute nobis vigilare necesse est et sollicite quatenus sic delinquentium cordibus tanto moderamini verbum timoris et contritionis infigamus ut eos nequaquam a verbo confessionis exterrcamus. Sic corda aperiant ut ora non obstruamus: sed nec absolvere debemus et compunctum nisi viderimus confessum. Quoniam quidem corde creditur ad iustitiam: ore autem confessio fit ad salutem. Qui ergo verbum confessionis in ore habet et in corde non habet, aut dolosus est aut vanus. Qui vero in corde et non in ore, aut superbus est aut timidus decet igitur sacerdotes esse tales, ut cognoscant et sciant quam valentem et quantum infirmantibus exhibere debeant medicinam adiuvante domino deo qui cum patre et filio et cetera.

De vanitate superbia sermo, 32.

Criptum est fratres carissimi mundum non diligamus quam mundus transit et concupi-

scientia eius. O munde immunde qui homines illaqueare non desinis. quiescere non permittis. rapere omnes appetis. occidere omnes queris. ve qui tibi credit. beatus qui tibi resistit. sed beato: qui a te illesus recedit. O munde proditor. cum cetera bona promittis. sed cuncta mala perfers. promittis vitam sed donas mortes. promittis gaudium sed largiris merorem. promittis quietem. sed ecce turbatio. promittis florem sed cito vanescit. promittis stare: sed cito recedis. non ergo es diligendus quoniam omnino transis et concupiscentia velut fumus evanescit. Alloquantur omnes amatores tui. O munde immunde quibus aliis flore serenissime iuventutis prestatore voluistis. vitam diuturnam divitiarum copiam familiarum abundantiam: pacis amenitatem. Dicant omnes loquantur ceteri. Surgat venerabilis pater adam cum omnibus filiis suis et uno ore loquantur. ut in hac vita gaudium habuerint sine dolore. pacem sine discordia. quietem sine metu. sanitatem sine infirmitate. lumen sine tenebris. Ida

nē sine dolore. ruium nne uerū
Nolite igitur fratres mundus
diligere: quā transit & concu-
piscētia ei⁹. Munde inun-
de fallax & proditor. Nunquā
non periculōsi e: ce bland⁹ q̄
molestus. nunquā nō magis
timendus dūm allicis q̄ dū
lpernis. Nunquā non magis
odiosus dū diligere distim-
las q̄ dūm odire te ostendis.
O munde inunde. In te habi-
tare & non dolere impossibile ē
In te sperare & nō timere va-
nū est. In te tua amare & nō
periclitare impossibile ē. O frēs
mei nolite ergo eus diligere:
quā transit & concupiscētia ei⁹.
S; ecce mund⁹ transit & nos
turbat & amatur. fallit & fide-
is repudatur. occidit & velut
vita desideratur. fleat & am-
plectitur. O munde inunde
& si flo: es quid facerēt ama-
tores tui. Sed vere nō flores
stabilitatē nullam habes. S; mel-
la tua & dulcedo tua aspe-
ritates habent. Jocunditates
falsam certū dolorem. incertā
letitiam. durum laborem. inini-
dam quietem. rem plenā mi-
serie. & spē beatitudinis inanē.
Nolite ergo diligere mundū
q̄: omne q̄ est in mundo: aut

est concupiscētia carnis: aut
concupiscētia oculorum: aut
inperbia vite. & gamus frēs
si possumus hodierna die de-
singulis. Voluptas .i. carnis
dicitur quam per modum illici-
tū misera caro appetit. ut gu-
lostas. ebrietas. luxuria. ni-
mia dominio. & vanus risus.
Et q: caro vicinū: est. per vi-
cia eius primum nos aggre-
ditur. Adonius .n. q̄to fami-
lario: ē tāto periculōsio: est. &
multi per vicia eius: corruūt.
Ecce Adā per gulā. Lotus p-
ebrietatem. Salomō per lu-
xuriam. Ideo fratres gulosi-
tati per abstinentiā occurrere
festinauter debemus. Cōsēde-
rate q̄ non pp potum sed p-
pter potum hō primitus mo-
tē inuenit. Esau non propter
gallinā: sed pp lentulum pri-
matum suum perdidit. Scio
.ii. Moe oē gen⁹ carnis q̄ cibo
esset vltimū manducare cōces-
sum esse. Etyam cibo carnis
refectus legitur. ioannis mi-
rabilem abstinentiam predica-
mus. Sic nos facere debe-
mus. S; non sicut Esau len-
ticule concupiscētia decept⁹.
Non sicut David pp aque
desiderium rep: ebentus. S;

ficut rex vester; cui non d' car
ne s; d' pancientatus: tentato
rem superauit teterrimus. **Q**
magna & admirabilis abstinē
tie virtus per quam homines
sui dei excelsi efficiuntur. per
quā vitia expelluntur & de/
mones. per quā non solum
aiarum salus agitur. sed etia;
co:poꝝ sanitas possi det. **ecce**
.n. fratres concupiscentia car
nis qualis quanta e. ipsa. **n.** so
mētū & mater asfarum vo/
luptatum est. q: qui bñ come
dit. **ibidines** carni frequenter
sentit. dormire q̄rit. inde ver
bositas. & rīre que sunt ope/
ra carnis inde cōsumptio pe
cunie: **Nolite ergo fratres di**
ligere mundum q: in eo sum
ma concupiscentia ē carnis. **Sz**
quid aliud nisi concupiscentia
oculorū. **O fratres mei fecit**
.n. deus nobis oculos viden
tes. qui fecit magnalia vt toto
co:de eum laudemus ploran
tes si qua mala fecimus. **ecce**
in miseria sumus & in miseri
is non ridere s; flere debem⁹.
Cum .n. nascitur puer. non rī
det s; plo:at: quare plo:at.
nisi quia voce testatur & con/
fiteatur plorando se ad misē/
riam devenisse. **Nascuntur**

enim filii. **Adam** ad laborē
& dolo:em. q: iugum p̄ane
positum est super filios adam
a die exitus d' ventre matris
co:um vsq; in diem sepulcu
re eorum. **Non** igit' ridere s;
flere debemus attendentes &
scientes q' dñm nunq; risisse
s; fleuisse legim⁹. **Sz** quo mō
fleamus peccata quo eleuem⁹
oculos ad montem unde ve/
niat auxilium audiamus ioan
nem. quid. **n.** dicit. nisi q' om
ne qd est in mūdo est concupi/
scētis oculorū. **Locus** discretio ocu
lorū dicit q: per oculos d' fide
ria auri & argenti possessionū
& cūctorū terrenorū intrinsec⁹
sic intinānt. **iō** summe custo
diendus est oculus q: sanus
cordis est & nuncius naz clau
de oculum. & voluntas habē
dī non erit. **cellet** voluntas
& ecce infern⁹ claudet. **ecce .n.**
fratres quot mala p' oculos
sunt & quot bona per eosde;
possunt adipisci. **Si .n.** **Da**
uid oculos clausisset feminā;
non vidisset adulteriū nō cō/
miseret. **Si** iudas pecuniā nō
vidisset magistrum minime
tradidisset. & si sodomite ocu
los clausissent. iuuenes nō vi
dissent nec percussent. **Clande**

mus igitur oculos . ne vide/
ant vanitatem custodiam⁷ is
nuam co:dis nostri ne latro q
quotidie pcurat intrare veni
at ⁊ cuncta bona valea depre
dari. Claude . n. oculuz ⁊ amit
tis vitium . claude iannā ⁊ latro
nē occides . claude oculū ⁊ vo
luntas non erit hūdi . claude
oculum ⁊ infernū clausuris in
eternum . sz tñ multi ecce mali
sunt sz peiores eos esse nō vi
derent . Ipsa . n. visio . cā e u
piditatis est ⁊ principium ap
petitus . Clandanus ergo la
nuam . ne mors intrare possit
per fenestras nostras . Quid
. n. aliū in mundo eē legimus
ni si superbū . Q superbia cū
ctarū virtutum nouerca quis
te creant quis te ad nos mī
sit . qz te ad conuertū dñituz
⁊ pauperū tam mirabiliter i
troduxit . Scio qz deus te nō
fecit nec te ad nos misit . nec
ad cōuentuz monachorū pau
perz vel diuitū introduxit . nec
te dū carnem assumpsit assu
mere voluit . sz tua inimica
hūmilitate dīgnatus est habi
tare inter bonē ⁊ asinū . ⁊ sub
dītus eē voluit Marie ⁊ Jo

sep b. qd ergo agis inter vos
nā te natura non oñdit vno
mō generantur . vno mō vi/
uunt . ⁊ mo:untur oēs . Quid
ergo agis inter seruos dei . qd
ostendis eis . Cur eos inflas .
Cur eos inflare demonstras .
Mosti qz eis eternā vitā pre/
stare non poteris . Quid eis
demonstras . pp qd eleuentur
sup astra celo:ū cupientes eē
sicut deus ⁊ sup eū ascendere
vellent si possent . O supbia
nouerca virtutū . mater vitio
rum porta inferni magistra
erroris caput diaboli . vitioz
principiū qd inter hoīes facis
quid eis pūctis qd te: tñ di
ligere demonstrat . Ecce ama
to: es tui . tā cito de altitudine
cadūt . Ecce . n. nabuchodonō
soz quem tñ diligere videba
ris ⁊ tñ te diligebat tā fortī
ter te astrinxit vt credere ei fa
ceres qz nullus eo maio: eēt
in o:be ⁊ ecce mox defleuitur
cadit . ⁊ demergitur in pro
fundum ⁊ quasi bos feni co
medit . Ecce qd accidit te dī
gentibus . sz te non amātes
de stercore penitus elenantur
⁊ collocant cum principibus
populi dñi . solū glorie bono/

ris & dignitatē tenentes in sciē
tia. Etia ergo frēs discite hūi/
litate habere discite superbiaz
conculcare: discite & eam dūta/
re vt mortem eā conculcare.
O q̄ difficile diuitibus: o q̄
penosum: o q̄ miserum.
Estote ergo pauperes n̄ ve/
re humiles esse cupitis. n̄z d̄
strnetis diuitiis & conculcatis
faciliter scā perfecta qz humili/
tas acquiritur cum quibz se/
re poterunt habitare. O diui/
tie dulcissime & suauissime ho/
minibz insipientibus appare/
tis: s; omni veneno mortalis
res estis: oīno. venenum enīz
qui sumere poterit: nisi fuerit
aliqua dulcedine copulatum.
sed cōmixtum dulcedini facili/
ter sumit. sic. n. q̄ recipit mo/
rif. sic qui diuitias amat dul/
cedinem videtur gustare. s;
ecce mors inter diuitias latet
boiem superbū & elatum
diuitem inflatum aggreditur
& aggressus occidit: occisus ad
infernū perducit. Ecce q̄stuz
profunt nois diuitie mundi
hūi p̄ quas occidimur p̄ q̄s
muramur quondē per quas
insidiamur frequenter per
quas eleuamur in vanitate p̄
quas veneramur mēdacier

57
quas animam superbam ad
infernum diabol⁹ semper spe/
ctat condncere. Tollite ergo
frēs mei diuitias vt facilius
tollatis superbiā: tollite diuiti/
as & infern⁹ non erit. Dare
elemosinā & omnia mūda da/
būtur vobis. O fratres mei
an ignoratis q̄ pauperibz nō
dare: iulisse est. Et merito q̄
do quis potest esurientibus
subuenire si non pascit: meri/
to vitam extinguit & eos mo/
ri permittit: Iudeat & ern/
beseat christian⁹ tollere pau/
peribz quibus iubemur sem/
p̄ offerre. Ultra oēm iustitā
ē diuitē velle fieri de exeguita/
te pauperū vel viduarū. Ita
qz fratres amanda sunt hōne/
sta lucra. sed horreantē dam/
nosa cōpendia. Null⁹ audeat
inde tollere vbi debeat colle/
cta dīspgere. Addēdo p̄dit: q̄
retinendo collegerit pauper/
tatem potius ad se erigent/
um pecunia non repetit. O
fratres mei veniet dies illa ve/
niet & n̄ tardabit: qm̄ vobis di/
ces esuriū & n̄ dedistis mihi
māducare: & vltio dices illis
ite maledicti in ignē eternū. O
frēs si in sanē mittentur illi q̄
nō sunt elargiti: nec que cū la

boze ineratū sunt pauperibus
donauerunt. Quid dicitur illis
qui alicui rapere non timue-
runt? Cū diabolo ardent: qui
indium non induerūt ubi pu-
tamus arduos qui viduas &
orfanos spolianerūt. Non er-
go spoliare debemus paupe-
res: vt denudati abundemus
in superbia vite: sed elemosi-
nas dare vt pauperes & hu-
miles simus non differamus
sed hec non solū facere nobis
sufficit: sed & proximū etiā ad
hec inducere festinemus dicē-
tes potestatem habentib⁹ & ter-
rarum rectoribus q̄ nō solū
elemosinam porrigant: sed &
q̄ regna sua in pace custodiāt.
Scientes q̄ reuota iustitia:
regna latrocinia efficiuntur.
Quid. n. sūt rectorēs: s̄ pa-
ci iustitie amatores inueniū-
tur. Nam cū questus fuisset
a Socrate ridente: cur sic so-
riter rideret. Respondit: vi-
deo magnos latrones ad in-
spendium duci facere paruos
& alta voce clamasse refertur.
O q̄ digniores estis suspen-
di qui in cathedris & domib⁹
habetis latrocinia maiora q̄
institentes: q̄ qui in syluis cū
tremore quotidie demorari

vidētur. Quapropter fratres
nolite rapere: nolite sen erari:
vt abundetis in supbia vite.
Sed diuitie affinant nolite cor
appondere: sed dispergite eas:
vt humiles sitis & imitari va-
leatis illi qui sequentibus se
dicit: Venite benedicti patris
mei possidere regnum qd̄ vo-
bis paratū est ab origine mū-
di amen.

Ad leprosos sermo. 33.
Fratres mei dilectissimi
Cui scio q̄ percussit vos
de⁹ & leprosi facti estis
vsqz ad diem mortis vestre.
Ideo obsecro vos in dño no-
stro Jesu xp̄o cui⁹ p̄cioso san-
guine redempti estis vt n̄ de-
ficiatis in tribulationibus que
sunt p̄ gloria vestra. **Scientes**
q̄ per carnis affectionē mentis
infirmitatē occidimus. **Syl-**
rius. n. deficit: dū misera ca-
ro gaudendo quiescit. Ergo
si paupertas vrgeat: si incus
metificat si stomach⁹ doleat
si pectus vel venter infletur: si
totius corporis dolor vos inq̄-
rat. si calamitas vos vndiqz
verat sp̄ nos iustificet in oib⁹
laboribus & piculis vite hu-
ius amor vester in deum &
pia patientia: & certa spes sup-

noꝝ despiciamus ergo dinit
 as corde & erimus locupletes
 Despiciamus inimicoꝝ sup
 plicia & erimus subnictorioꝝ
 despiciamus coꝝpoꝝis sanita
 tem & eternaꝝ quietem & ani
 tatem recipiemꝰ. Igitur vo
 bis infirmantibꝰ & languenti
 bus patientia summe necessa
 ria vobis est. Nullus. n. bea
 tus esse poterit: nullus celoꝝ
 ius efficitur. Nullus amicꝰ
 dei constituit qui inter mala
 patiens non inueniens fuerit.
O patientia in oia vincis ad
 uersa noꝝ colluctando sed sus
 ferendo noꝝ murmurando sꝰ
 in oibꝰ gratias agendo. Ips
 sa. n. patientia eꝰ que fecerit to
 tius voluptatis astringit. Ips
 sa que limpidas aias deo red
 dit. Ipsa eꝰ namꝰ que ad po
 tum euictos suos amatoꝝes p
 ducit. Ipsa est p quaꝝ infernus
 claudis & paꝝ aditus apit suis
 amatoꝝibus. Ipsa est p quas
 ois & sine qua nullus iustifica
 bit. O si grau vobis est qz
 lepꝰosi estis patientia in cur
 ctis hꝛe. Elenate capita ve
 stra & corde aspiciate vulnera
 saluatoris nostri i ligno pendē
 tis pena morientis: pessū redi
 mentis cecatrices resurgētis

qd aliud videre poterimꝰ m
 si caput inclinatuꝝ ad vocandꝰ
 & parcedꝰ coꝝ: apertuꝝ ad diif
 gendū brachia extēsa ad am
 plexandū totū coꝝpus exposi
 tū ad redimēdū. hec q̄ta sunt
 cogitate vos qꝰ doletis. hec in
 statera vestri cordis appendi
 te vt totꝰ nobis figit in corde
 qꝰ p nobis totꝰ sirus fuit i cru
 ce. Et qd plura saluator nꝰ p
 nobis sustinuit: qd plura patie
 ter portauit. Tota. n. vita sua
 plena fuit dolore tandē ad cru
 cē peruenies & p passionē Ind
 bꝰis exponit qꝰ est vere pal
 ma victorie Spinis coronat
 qꝰ spinas peccatoꝝ venit pstrin
 gere. ligat qꝰ sine labore & pe
 na soluit cōpeditos. ligno su
 spendit qꝰ erigit elisos. Accro
 potat sens eterne vite. disci
 plina cedit vulnerat salus vi
 ta morit. O cecidit ad tꝰs vita
 moꝝ: s vt in perpetuū ad vita
 occidet moꝝ. Eccc frēs xpi
 patētia ecce xpi bonitas & cle
 mentia & si placet et plura au
 dire possimꝰ & adhuc plura d
 xpo predicare. Si on igitꝰ tede
 at vos audire. Ma & si fatiga
 remini vobis non amplius p
 dicarē. Lupio. n. solari vos
 & non triftari. Ma si tediuz

est dicite. Si vero gaudium au-
dite. Ecce. n. venit saluator: re-
ges sydera & suggere voluit
vbera ipse q̄ panis est curie
voluit. Ipse fons vitæ. Ipse
lux dormite. ipse quies sangui-
ni. ipse veritas occultari. ipse
sunder viuorum & mortuorum
in mortali iudice condemnari. Ip-
se iusticia ab iniustis iudicari.
Ipse vnitas mutari nihil. n.
tam saluiferum nobis cibus
quondam coactare quanta pro
nobis protulit Deus & hō.
Ecce. n. saluator: passus est le-
prosus in cruce factus est pa-
tiens factus est nobis relin-
quens exemplum vt sequamini ve-
stigia eius. Quod si feceritis:
non solum infirmitatem in mor-
tali portabitis. s; cū prophe-
ta clamare voce & opere non
desistetis: deficiat in dolore vi-
ta mea & anni mei in gemitu-
bus. S; dicetis oīs grane o-
m̄s inbumanum oīs sorte est
inter hoies habitare n̄ posse:
ecce. n. separatio sumi ab vr-
bibus gentes nos spernunt:
parentes nos odiant: consan-
guinei fugiunt: amici nos dese-
runt: separati sumus a castris
ac si ex hoibus nati non esse-
mus. O fratres mei attendi-

te patienter & nolite turbari:
nam verum est qd̄ dicit: sed
nolo vos ignorare qd̄ legistis.
Ait. n. dñs Moysi: habitabit
in domo mea plenus lepra.
Cur ergo turbamini si inter
hoies habitare non potestis.
Namq; mundi ciues hoc p̄-
stare uobis potuerunt. Nam
qd̄ domum dei aperire vobis
potuerunt. Namq; per eorū
conuersationez efficiunt me-
liores. An ignoratis qd̄ dictū
fuerit sancto viro Antōlo. Si
cupis saluari fuge hoies: fuge
mundū & p̄pas ei⁹. Cur
ergo turbamini si inter hoies
conuersari non potestis. Ecce
n. sanctus Job iustus: sapiēs
diues rectus. & timens deus:
& in leprosus efficit: tñ non
queritur: extra castra proiciit
ab eibus respicitur: ab vxore
blasphematur: tñ non conq̄-
ritur: nec labiis suis contra d̄-
num mortaliter locutus est: p̄-
derans aliam vitam cito esse
venturam. Non ergo turbe-
mini: sed considerate q; pro
peccata vestra percussit vos
deus vel vt examinet vos. ec-
ce. n. Maria q; murmurauit
in fratrem suū Moysen
leprosa ē facta. Ezechias rex:

quia presumpfit leprosus factus est. Et Biezi q: simonia comisit. et Maamam q: se glorificavit. Nos e quocunqz modo percussis estis patientes estote et gratulamini aio suscipite illa: ne pariter. hic et in futuro eterna tormenta patiamur. Confortamini ergo et nolite timere.

Ego vobiscum esse credidi terra dse pascet: s; q: Talentum? noliter migravit a seculo: propterea vobiscum esse non peui.

S; nunc fractis argenteis vasis de bonis ecclesie ipomenis vobis in necessitatibus et pro capitulis providere volui. Consoletur aut nos deus qui suos consolatur in diminutione. Amen.

De superno potu ser. 34.

Non miremini fratres castum si hodie terra sermone deo auxiliante profecero. Accidit hodie terribilis casus oes audistis propter quem non solum ad ecclesiam ipsam sed etiam oes antiquiores habere volui. s; etiam oes feminas et infantes in vinum congregari precipis quibus congregatis eius dolore et anxietate vobis enarrate intendo: tanquam pater in plebe. Quid accidit pro:

clarissimo etiam nostro iponensi Cirillo. Ecce enim ut scitis potens erat inter nos opere et in sermone: et fere dilectus ab omnibus. filium ut scitis habebat et cum vinum possidebat: et quod vinum erat cum superfluo dillegebat: et supra deum. Ad superfluo amore inebriatus filium corrigere negligebat: dicitur et potestatem faciendi omnia que placita essent illi. O dolosa libertas. O grandia filiorum perditio: o paterni amoris mortiferus. Ecce filios se dicunt diligere quos iugulare percurant. dicunt eos amare: quibus iam suspendia parant: dicunt patres filios se nutrire: sed ecce iam pater et filius ambo in fontem ceciderunt: quare pater cum filio cecidit in fontem: nisi quia pater cecus est quia malus et quia salutem suam et filiorum suorum videtur negligere. Quo et quomodo pater hec neglexerit. nisi quando filio libertatem donavit quam cum corrigere neglexit quando virge peperit quando eius spiritum serenam faciem demonstravit. Cupit audire nunc quomodo pater et filius in fontem cadunt. licet enim sciat: tamen quia necesse est

ut vos quod diu vialite timeatis
Ideo quod hodie facta sunt itez
dicere si erubescere. Ecce. n. cl/
rillus vester filium habebat ut
sentis que corrigere negligebat
et luxuriose vivendo consump
sit parte bonorum suorum: sed ce
ce hodie ebrietate perpeffus
matrem pregnantem nequiter
oppressit: fornicem violare vo
luit: patrem occidit: et duas so
rores vulneravit ad mortem. o
magna diaboli dominatio pa
trem quem post deum revere
ri debebat matrem a qua porta
bat pregnantem oppressit: fornicem
et: nec in te diligebat voluit vio
lare et duas vulneravit ad mo
tem. O dolosa ebrietas omnium
malorum mater omnis luxurie
fornicem: omnis imperbe pater. O
ebrietas tu mentem cecas: iu
dicio recto careas: con filium mi
lum habes blandis de mōes
venenum dulce es: peccatum
fraucus. O ebrietas nunquid
id non per te inflat stomachus?
Nunquid non per te putrescit
subditus: nunquid non ocu
los cecas? Nunquid non em
cta membra debilitas: nunquid
non motem acceleras: nun
quid non bursam enacuas?
nunquid non dominum recipis ab

homine nunquid bestiales et
irrationabilem te diligentem
tecum ducis. O ebrietas. di
scant te diligentes agnoscere:
discant te denotare: iterum discant
te denotare discant te velut mo
tem effingere: quoniam qui te dile
xerit regnum dei non conseque
tur. Ergo o fideles abstinere
et nolite inebriari vino. non. n.
sufficit abstinere sed abstinere
alios abstinere doceatis.
Docentes quoniam lohit inebria
tus est filius facit. Sanson
est vino repletus per ineret
ce inimicus tradit. Audite fi
deles audite isaiam dicentem
ve qui consurgitis mane ad
ebrietatem sectandam et potandum
usque ad vesperam: ut in vino
estuetis. In veteri est lege pre
ceptum erat quod sacerdotes cum
ingredierentur templum nihil
strare domino. omnino vinum non be
berent. Si ergo hoc erat duz
templum tuum ingredierentur. et
quid nos miseri facere debe
mus. O quod plures sunt ex no
bis qui prius tabernam visitant
quam templum. prius co: prius
reficiunt quam animam. prius de
monem sequuntur quam deum. O
fideles non fides. qui vobis
cum vino. Nunquid unus fa

etiam est ut desiciatis. maledicē
 tes nomen dñi. Abstinetē er/
 go a superfluo potu ne rebel
 es efficiamini. q̄sdñ. n. adam
 abstīnuīt. tam diu obediens
 fuit. tam diu bonus sanctus &
 iustus permansit. Sic & elyas
 tādñ miracula fecit quādñ
 pane & aqua refectus est. sed
 postq̄ carnes comedit. & vi/
 nū bibie in saturitate miracu/
 la non legitur fecisse. Via er/
 go fideles. casum superius as/
 signatū inter cetera considera
te considerantes deum time
te & timentes eum feruenter
rogare ut ab his & ab oībus
malis liberet nos sp. Amen.
De scā obedientia ser. 35.

Uidistis fratres cariss/
 a **si**mi q̄ Loti nepos
 ab̄ae inter pessimos
 sodomitas & gomorreos. san
 cte & iuste mortuus est. quas
 ciuitates volens subuertere
 dñs ad seruum suū Loti an
 gelos misit ut eū malis nō pe
 rīret. Qui eū extret dixerūt ei
 angeli salua aīam tuam vxor
 vero Loti q̄ retro respexit.
 mor mutata est in statuam sa
 lis. Igitur fratres mei q̄cun/
 que scripta sunt. ad nostram

doctrinam scripta sunt. ut in/
 de fructum aliquēz capiam⁹.
 In Loti. n. & vxore iua duo
 genera hoīum designat. s.
 mundum delinquentiū quo
 rum vnum perfecte desertit.
 aliud queqz tepide & respiciē
 do retro venit ad mortē. So
 doma quoqz que cecitas vel
 nuda vel asperitas interpreta
 tur. mundus est in quo sunt
 homines iusti & ceci. ad quos
 mittuntur sancti angeli & san/
 cti p̄dicato:es ut dicant sal/
 ua aīam tuam. & in monte te
 saluō fac. fugere. n. sodomaz.
quid aliud est quā incendiz
libidinis luxurie supbie & aua
ritie fugere. quibus & p̄ceptū
mur non retro respicere quia
victor mundi & montē sancte
religionis ingressus. non de/
bet retro respicere. quare. q̄
melius est viam veritatis nō
agnoscere. quā post agnitam
retro abire. Quid est dicere
nisi q̄ melius eēt q̄ in vita se
culari & laicali māssisset q̄ post
moām solitariam vitam de
fereret. Apostatare. n. nequaz
est. mortale est. cum damna/
tionē semper viuere est. Ta/
tes enīz femine & vxori Loti
comparantur. quia moaen/

tes retro aspicientes conuer/
tuntur in statuam salis. **L**oth
precipitur ut in montes se sal
num faciat. per quē contem/
platina vita designatur. Tu
vero homo ascende in men/
tē penitentie. ascende motem
diuine contemplationis. in hūc
montem te saluum fac in hūc
montem volando transi/
gra si erit passer: & ibidīnē sal/
na etiam tuam. curis & seculi
dignitate denudatus. sic. n. se
cit gloriosus ille adolescens.
nathanael de quo legitur. **A**u
t. n. magister. quid faciā ut ha
beam vitam eternā. Cui dñs
si via ad vitam ingredi serua
mādata. Cui adolescens. Que
sūt mādata. Cui dñs. Diliges
dñm deum tuū ex toto corde
tuo. Non homicidū facies.
Non adūterabilis. Non fa
cies fur. Non falsum testimo
nium dices. Honora patrem
tuum & matrē tuam & proxi
mum tuū sicut teipsum. Hec
omnia ad tuā vitam pertinēt.
Cui dixit adolescens. Domi
ne hec oīa custodi in a sinen/
tate mea. quid mihi deest. Si
vis perfectus esse vende oīa
que habes & da pauperibus
& sequere me. & secutus ē Je

sum adolescens ille. nunq̄ re
tro postmodum respiciens.
relinquens patrem & matrē
uxorem filios & sorores & ani
mā suā. Tunc prudens ado
lescens montem dei ascendit.
sodomam & gomoram reli/
quit incendiū libidinis fugit.
curam seculi suffocantē. & mō
tem summe contemplationis
ascendens erit in agro the/
saurum absconditum. charit
em tenens in vita sua. **S**imi
liter hoc idem fecit petrus. q̄
do voluntariē omnia deseruit
oīa relinquens & secutus est.
Jesum. **S**ic & maria illa **L**a
zari soror. euz Lazaro fratre
suo & **M**aria virgine prudē
tissima q̄ omnia vendiderūt
& precium ante pedes apolo
rum posuerunt. **S**ic & esse fa
cere placuit. & **J**oannē sacha
rie filio: q̄ heremum itineran
tē. Sic & pualis cum **A**n
tonio. q̄ annis unū hēre
tūz coluerunt. Sic & fratres
mei qui sancto:rum patris vi/
tam & exempla imitari & seq
voluerunt. Nunquid nos ē
hoc idem optamus. & n. in se
culo sumus. semper tñ vi in
cepi vobiscum in solitudine
esse desideramus & oīdīnus

opere qñ ep̄ali ecclesia grana
ti non fuimus. **E**ia ergo fra-
tres pro deo iugo dei sumi-
missi estis vt sublata licentia
peccādi cathena obedientie in
proposito bono retinere pos-
sitis. **S**z attendite fr̄es mei le-
ticia cordis mei q̄ nihil profi-
cū hñ operari ex coactione ni-
si ex voluntate libera faciatis.
Qui. n. bene faciūt coacte do-
non sunt accepta q̄ faciūt. **E**t
Simonis circūto quem infidel-
angariauerunt vt crucem xp̄i
portaret optime comparauit.
Ecce. n. Simon crucem por-
tat cum dolore q̄ non libent̄
portat angariatur s̄ non mo-
ritur in ea. **I**ō non perseverā-
do fugit ⁊ sine fructu a cruce
recedit q̄ nihil boni dicit nisi
vsq̄: ad mortem in bono per-
seneretur. **S**ic ⁊ nos crucifi-
gamus corpora nostra verbe-
ribus vigiliis abstinentia esee
⁊ potus. **S**z timeo ne coacti
hoc agamus ⁊ corpora mace-
rantes mundo saltem volun-
tate viuamus. **I**ō fratres in
hunc montē obedientie ascen-
damus ⁊ qd̄ deo promisim⁹
attendamus. **I**stabilis est. n. ma-
ius obedientia nihil p̄ctus in-
obedientia. **A**dā perit q̄ in

55
obediens fuit xp̄s: resurrexit
q̄: patri obediuit. **J**onas in-
obediens a pisce absorptus est
Saul in obediēs a demōe cor-
reptus est a qua correptione
liberet nos ipse xp̄s vt digne
ad montem contemplationis
volare possim⁹. Amen.

Ad indices ⁊ procuratores
sermo. 36.

Ogatus a vobis o-
r̄ indices s̄ cōfortina-
to mansueorū presby-
tero longa disputatione gra-
uatus sermonē vestra dilectō-
ne deuotus facere deo auxiliā-
te non distulim⁹. **E**cce. n. nūc
congregati estis in domo ep̄i
Lomentis oēs in vnum nō
vt sophismata audiatis nō vt
poetaz curiositatē intelligatis.
nō vt beatos vos esse predicē-
s̄ solū vt quid pro vestra sa-
lute necessariū fuerit audiatis
⁊ audiētes operib⁹ adimplea-
tis. **V**os. n. reputati estis ab
hoib⁹ duces populi: **J**udi-
ces terre orphanorū patres vt
duarum mariti **J**ustine zela-
tores rei publice amatores.
Lauete ergo ne corūpani-
ni odio amore p̄cedo p̄cedi-
bus vel timore. **D**ecet igitur
iudices non solum que dixi/

mus adimplere sed cū dei ad
futoris calcare superbiam adbo
minari luxuriam adhorere fal
sitate[m] despiciere auaritas q̄
nouerca dicit eē et inimia inimi
ca iustitie. Ipsa .n. q̄ patre[m] ne
scit matrem ignorat amicos p
dit et se ipsas relinquit. debet igitur
iudices noui auaritas sed
largitate[m] sectari et amare par
tuos. p̄fillis et orphanis sa
cies serenam non solū verbo
sed opere demonstrare. Itē
.n. auertere faciem d̄ a pau
pere nec priores dedignentur
preseruare fideles nec cernices
erigere debent quosdā de pi
ciendo scientes q̄ mo iē pari
ter doctus et indoctus. debet
igitur iudices gratia q̄ diuini
repperunt sollicita mente cu
studire fidē ostendere. zelum
rectitudinis preseruare. debet et
iudices clementie esse cunctos
detestatores senitice cunctis be
nignos ad iras tardos ad mi
sericordiam festinos in aduersis
firmos in prosperis humiles et
cantos et quibuscūq; dignitati
b̄ sublimatos se ipsos agno
uerint caueant ne suos inferio
res despiciant. debet et igitur
ces sapientes esse et in lege do
ctissimos ne dicere valeant tā

q̄ leges sanctā ignorantes bo
num malū et malū bonum.
Debet et iudices plus deus ti
mere q̄ hoies plus de salute
animi curare q̄ corporis p̄
honoris dei q̄ inasupia ple
na diligere. Sed ve vobis
o iudices ve vobis in eternis
et ultra q̄ non est in vobis ve
ritas non misericordia nō pie
tas non iustitia nec scientia dī
in vobis pōt inueniri. Quid
.n. iustis vos regnat? Auaritia
mendacia clamor apparentia
peruersio sacre legis dicentes
malū bonum bonū malū. ec
ce acceptio persona? non est
.n. veritas i vobis. Diminu
te sunt a vobis veritates. O
patres pauperū o vere nō pa
tres. s̄ predones. Quare nō
patres? q̄ vbiq; per vos op
primunt. nec est q̄ miseratur
populi dei. Sed si diues lo
cutus fuerit mor tacuitis. cau
sas suas vsq; ad nubes pdu
ristis. O iudices scientia et in
stria mundi amantes. attendi
te quid agitis. Itē scientia mū
di pleni estis. et in ipsa morte
mini. Que est .n. scientia mū
di nisi thesaurū congregare.
lucrum terrenum acquirere. d̄
ci pere proximum mentiri iura

re: iustitiam cavete pervertere
 re et similia in cunctis agere.
 Ista .n. est sapientia huius mu-
 di. In istis fere quasi tota no-
 stra vita consistit. Et ideo attē-
 dite qui iudicatis terrā. q̄ sa-
 pientia huius mundi. stultitia
 est apud deū. S; dicitis o epi-
 scope hanc scientiā non ama-
 mus sicut non p̄mittimus p-
 rimum nō decipimus nec of-
 fendimus. quare? Quia nihil
 aliud recipimus nisi quantum
 nobis donare voluerit. Ego
 autē dico vobis q̄ tñ fecistis
 quantum facere potuistis. non
 plus vobis datum. Ideo nō
 plus recepistis. quantum potui-
 stis. Leues causas magnas fe-
cistis. Nam tñ vi non rapu-
 istis et p̄orinum in via nō de-
 predari iussistis. latrones tñ eē
 potestis. latro .n. tmet malū.
 et vbi non pōt non facit. et tñ
 latro est. deus .n. co: inter: d-
 gat et non manū. lupus .n. ve-
 nit frequenter ad ouile: et que-
 rit rapere oues: q̄rit lacerare
 querit et denotare: vigilante tñ
 pattores: latrant canes: et c
 lupus timendo fugit. Nam/
 quid non tñ lupi non esse dī-
 cimus: absit. Sic et vos facia-
 tis quantum potestis si plura

possētis plura faceretis. Et
 igitur o iudices attēdite ne cū
 falsis iudicibus susane confun-
 damini. Suscitabit .n. dñs sp̄i-
 ritum Daniel: et ponet sp̄i-
 ritum eius et sapiam p̄neri sui
 Danielis. in mentē alicuius iu-
 uenis. Sicut fecit in susane iu-
 dicibus. et confundet oēs sal-
 sos testes cum iudicibus. Et
 tunc scient quid profuerit sibi
 sua scientia. Considerate ergo
 o iudices terre quid per oleā
 serum suum loquatur. Aut
.n. visitabo .n. populum meū
et iudices et vias eorum: et co-
gitationes eorum reddā eis
o q̄s horrendū est incidere in
manus domini. O q̄ta vlti-
 mo: o q̄ta miseria malis crit
 in die nouissimo. Expellentur
 .n. mali mercatores: falsi iudi-
 ces de domo dñi exulabūt a
 domo dei expellentur a para-
 diso et ibunt in locum vbi sp̄
 crit fletus et strido: dentium.
 Ideo attendite ad consiliū
 meum aperite cor: dis portas
 surgite q̄ do: mistis legite isa-
 iam prophetam sequimini eū
 non eras: sed hodie non tamen
 hodie sed et nunc. Aut .n. pro-
pheta derelinquat impius vi-
am suam et vir iustus cogi-

tardōes suas ⁊ reuertatur ad
domi num: ⁊ miserabitur eius
q: misericors est. Currite iudi
ces ne iudicemini ad partem
miserico: die querite veniam
reddite q̄ precepistis illicite.
Querite veniam qm̄ prope est
omnibus innocantibus: eū in
veritate. Ipse est qui sanat cō
tritos corde ⁊ humiles spīri/
tu ⁊ cō:de tribulatos saluabit
Ambulate dum lucem habe
tis dum dies est. Ecce o iudi
ces venit iam nox q: venit iā
mors in qua non erit licitum
ambulare. Cogitate qd̄ estis
quo ituri estis. parentes. n. ve
stri predicant mor:ui. Sepul
tura clamat: infernus vlnat:
demonones expectant: Sacer
dotes predicant. qd̄ superbs
terra ⁊ ciuis. Quid erit qui de
um nō agnouit dūz fuita tu
numlos patrum mor:um tran
sis scias q̄ mortui clamāt ter
ra es ⁊ in terram ibis. homi
nes. n. fuerūt sicut ⁊ vos diui
itas possidendo. vbi mō ipsi
sunt sic ⁊ nos erimus. vbi su
perbia eorum. vbi sciētia. vbi
cathedra magistratis. vbi ho
no: discipuloꝝ. vbi iudumen
ta serico ⁊ pelle decorata. s̄o ci
uis ⁊ pulnis o index quid es ⁊

quia eris conuicta. nō ergo
tardes p̄uerti ad deum ⁊ ne
differas de die in diem. sibi/
to. n. venit ira eius: q: iuxta ē
dies perditionis ⁊ ad se qui/
dem necesse est ⁊ festinant tē/
pora. Nemo ex vobis tñ de
speret nemo diffidat d̄ dei mi
serico: dia. Sed attendite qz
nulla culpa tam magna est q̄
non habeat veniam. Et ne ali
quis desperet. Adaria illam
peccatricem dominā luxurie
vaneglorie matrē sor:ō ē mar
te ⁊ lazari in exemplū allimū
te que postmodū apostolo: n̄
apostola meruit m̄cipari.
Adiunct aut nos ipse deus ⁊
homo qui pro nobis nati ⁊
mori dignatus ē amen.

Ad presbyteros de vita eo
rum sermo. 37.

Ratres carissimi vt
nouit caritas vestra
oportet manum n̄i
dam esse q̄ poluti va
sis maculas d̄bet purgare ne
polluta deterius possit coing
nare cum sordida sordidū tra
ctat. Propter ea sacerdotes
altissimi dei. vobis dicit mun
damini qui fertis vasa domi
ni. vos. n. estis qui vasa domi

ni ferre debet quibus datus est nosse misteria regni dei. vos estis sal terre lux mundi lucerna accensa civitas in monte posita columne templi. Igitur scientie in medio paradisi positi patroni et rectores terrarum angelorum et paradisi civitates. prophetarum filii patriarcharum cognati apostolorum successores. Ad undamini ergo ut digne cum patribus ferre possitis vasa domini. vasa enim sunt solum aurea et argentea: sed etiam illa pro quibus redimendus dominus inveni dignatus est. propterea attendat caritas vestra quales esse debetis: ut digni vasa domini portare possitis. Alii enim apostolus oportet episcopi pro nec crimine esse tanquam dei dispensatorum non protervum non iracundum non violentum non perensorem: non turpis leri appetitorum. hec autem non solum ego episcopus servare debeo, sed et vos una mecum deo auxiliante servare debet per omnia sine crimine sicut episcopum. Ita libet esse pro sbyterum. i. irreprehensibile: ut non querat vixores non divitias non honores ne secularis dicatur: non enim deceat quod aia

rum curam gerit transire de domo in domum non frequentare forum cum rusticis: non meretias acquirere: non commatres procutare: non tabernas intrare: non discentere: nisi si necessitate compellitur, sic enim faciētes irreprehensibiles sunt apud homines. Sic enim vasa domini digne portare poterunt. Sed si eorum fuerit quod dominus auerit quomodo poterit auferre malum de medio omnium: si in dilecto si milititer simili conuerit vel maior. Non enim talis dispensator dicitur: sed potius dissipator. Aliud enim dispensator: et aliud dominus dispensator: non seminis est. Non enim licet dispensatori procutere serenos: non occidere: non iracundiam portare quia dominus eius humilis benignus et misericors est. Non ergo licet dispensatori furiosum esse. **¶** Aliud enim scilicet: nihil omnino suum: nihil lenius: nihil turpius in pastore: et iracundia. Attendat igitur pastor: attendat et dispensator: quod regit: servum dei non oportet rixari. sed humilem ad omnem esse patientem: doctorem in mansuetudine erudientem eos qui contra monent. Qui sciat ergo pastor: et si offendit

patientes esse. Et ut ego pati
entiam merear: oportet presby-
teros etiam non solum abstinere
a rebus: sed ab ebrietate cauere.
Non enim licet clerico extra
hora bibere: vel aliquid manducare:
vel de domo in domum transire
et prandium vel cenam ordinare.
Attendite presbyteri mei attendite
et si veritate dico nolite turbari.
Magna valde despicitur clericus: qui sepe
vocatus ad prandium non recusat:
etiam necessitate aliqua compul-
sus. Sepe enim in cena vel prandio
vbi magna erant multitudo: rixae
et ebrietates nascuntur: et caeque
sunt opera carnis. Ideo inuitae cauere
debet clericus ne extra domum
suam vel episcopi prandere audeat:
vel in eadem et audeat secularibus
preparare. Quid enim aliud habere
debemus: nisi quod turpis luctus
appetitores non sumus. Quia enim
lucrum remotum a presbyteris esse
debet. Magna non seculi sed eorum
quae dei sunt negotiatores sumus
seculares ad nos venire non possunt.
Nunquid vel intelligere absit. Simonem
vestrum audire voluistis: et
dimisso dentibus dolore volui

habere vos: non ut bonos vos
esse audiat: sed ut veritatem loquendo
vestram misericordiam intelligatis.
Quid enim estis dicitis pastores
sumus: Ego autem dico quod pastores
estis: verum est quod dicitis. Sed
qui pastores vel quales dicere non
audeo: quod simul vobiscum mendax.
Omnes peccatores sumus. Omnes in
peccatis viuimus. Expedi tamen ut
verum dicam: quod episcopus sum:
quod pastor sum: quod pro vobis
animam ponere paratus sum. Tacere
igitur non debeo: quod peccatores
sumus animam tamen pro vestra
salute ponere iam decreuimus: iam
me parati: verumtamen dicam: et
omne quod verum est a quocumque
dictum a deo est a patre et filio
et spiritu sancto est. Dicere
expedit non occultare: Magna si
verum tacere: essem vobis
similis in ecclesiis quod nolo.
Si ergo deus mecum quis
contra me. Nam quod fortis
anima meus vel ratius cum suis
insidias Magna quod verum
eis dixit in heremo insidias
mihi posuerunt volentes me
comprehendere et occidere: et
tamen deus me liberavit. Libenter
tamen suscepissem martyrium: et
etiam pro veritate meo: semper pro

rat⁹ sum. Audite ergo rebel/
 les. Audite lupi rapaces. Au/
 dite vos derisso:es. Veniat et
 ille sanctus ezechiel qui po:ta
 clausam viderit in domo dñi
 surgat et vobis aperiat visio/
 nes quã vidit et palpauit. Dic
 dic o scē ezechiel dic p:esby/
 teris meis. Ait sibi dñs fili ho
 minis p:opheta de pasto:ib⁹
 israel: discq; ad eos. Ute pasto
 ribus qui pascebant semetip/
 sos. Nonne greges pasenne
 a pasto:ib⁹. Lac comedebat:
 lans operiebantui qđ gras/
 suz erat occidebat: greges autē
 mecu non pascebant: quod in
 firmum erat non p:olidastis
 et quod egrotu erat non sana
 stis: et quod perierat non q̄si
 stis: sed cum austeritate in/
 perabat: eis et cum potentia:
 et dispsē sunt oues mee. Sed
 ego super pasto:es requiraz
 gregem meū de manu eo:ū:
 ecce quō de vobis q̄ritur dñs
 q; non estis pasto:es sed lupi
 rapaces: quia oia quasi que
 facitis. Non solū que ecclesia
 rā sunt q̄erit: sed et que mū
 dano:ū. ecce. n. discutiam⁹ mē
 tem: perquāiam⁹ veritatem.
 Nunquid missam cantare:
 nunquid baptizare: nūquid

mo:tuum sepelire: sine p:ecio
 vel p:omissione dignamini.
 Nunquid non otius mo:tes
 diuinam q̄s co:po:is salutem
 desideratis. Videte ecce quō
 lupi estis: ecce quō omni simo
 nis insecti estis. O sacerdo/
 tes quid agimus. quid sum⁹
 cur tñ do:minus. ecce latro
 semel surať semel senum p
 ximi tollit vel rapit: sed si ca/
 pit blasphematur verberatur:
 furtum imponit: et tanq; la/
 tro iudicat ad mo:ē. O sacer
 dotes mei: si senum in laico
 crimen iudicat: si pp hoc mo
 ri debet et cōdemnat ad mo:
 tem: quid de vobis erit i die
 nouissimo. quid de vobis fa/
 ceret mund⁹: si super nos po
 testatem haberet. Quap:opē
 tenete iustitiam: nolite lucris
 facere: sed habentes victum
 et vestitum contenti per om/
 nia esse debetis. Sed qui la/
 bo:at vel p:dicat vl baptizat:
 vt inde lucrum acquirat: bo
 nis celestibus de facto se p:u
 nat. ecce. n. romani p:incipes
 q̄tum necesse eis fuerat de di
 nitis suis tantum recipiebāt.
 Aliud quoq; pauperibus er
 rogabant: iustitiam mirabile
 conseruabant in cunctis: p: o/

pter que & alia bona que fa-
cebant & obseruari volebant
mernerunt magnifico impe-
rio sublimari: & timeri a cun-
ctis in o:be. Ecce. n. pagani
erant & stultissimum putabāt
pro deo colere crucifixum &
tñ deum suum timebant. Et
nos qui nomen xpi in fronte
portamus: quid aliud q̄ simo-
niam & latrocinia quotidie p-
curamus. Ego etiam in siede-
lis eram: & non solū a cartha-
ginensibus sed a romanis ac-
tissimus: reputabar a cunctis
Lopiosa turba circumdabat
frequenter. & me transire vi-
dentes & audientes manu osi
suo ponebat: anem romanus
tribunus caput me fecerant &
vxo:em Pontiani filia mihi
equalem parauerunt. Andeo
.n. dicere andeo hoc asserere
in nullo me mutata fuisse oia
contemnens cuncta que pui-
serāt. spernēs diuitias abhor-
rens ciuitatē caute relinquēs
fugiens Mediolanum vxo:ē
non querens cogitās nihil pe-
ius hēre q̄ cōsōtiū mulieris
& societatem. Hec oia seruus
iniquitatum mearum facere
nolebam qui tñ nunc seruus
xpi ea que diximus & maiora

temptor habere: frequenter.
Ilos at fratres qui i pugna
semper sumus. licet tempte-
mur ad mundū redire vxo/
ri negotiatori delicate viuere
cathedrā etiā ascendere cauea-
mus ne cum mundo daume-
mur. vos. n. estis dii excelsi i
quo: sinagoga deus deo: us
stare desiderat. vos estis eius
vicarii: q: vicem eius geritis
vos estis filii excelsi omnes: q
bus dat potestas ligandi ape-
rindi etiā celum & infernum
claudendi. Eia ergo sacerdo-
tes dei excelsi: apite aures co-
dis vestri. Quiescite iā agere
pernerse dicite bñfacere pa-
scite oues verbo & exemplo.
Nolite eis celū claudere: clau-
ditis dum non corrigitis clau-
ditis dñi male viuere eis oīte
ditis ocul' sitis ceco & pes clau-
do. Tunc. n. oculus estis ceco
cum eius. tenebras effigatis
ignorantie: & pes estis claudendo
q̄do viam veritatis demon-
stratis vel qñ fidem eoz ro-
boratis. Sed si fidē vestraz p
vobis roborare nescitis quō
alio: si fidem roborare poterit
is. Et ideo attendite nec tur-
beamini nisi veritatem dico vo-
bis. Scio. n. & bene scio q̄ vo

bis a mara est veritas. Qua-
 re. nisi q: si veritatem dico nō
 creditis mihi in melius etiaz
 non mutamini. Amara ergo
 veritas & qui eam amant vel
 predicant sepe replentur ama-
 ritudine & dolore. Tacere tñ
 non audeo nec vobis placere
 imendo: quia si hoibus malis
 placerem seruis dei non eēn
 Unctis vt placeā desideratis
 vt diligā. tñ non vultis vt cor-
 rigam. Obsecro tñ vos vt vt
 tam emenderis. conculcātes
 auaritiā despicientes luxuri-
 am vitantes superbiā. Simo-
 nis odientes. pauperes aman-
 tes pompas huius seculi te-
 nientes. & pro nobis interce-
 dentes ne intermissione orā-
 tes vt & ego vna vobiscuz va-
 sa dñi digne per gratiā mere-
 ar portare. & siqs de me mur-
 murauerit sciat q: de patre
 epō murmurauerit parcatur
 illi & oretur pro eo.

De non vedēdo sacramē-
 ta sermo. 38.

Matres carissimi si-
 cut actuz apostolorū
 narrat historia aposta-
 lora iuda a consorcio aposto-
 lora diuina prouidētia ad stru-

cturam ecclesie prouidēs fun-
 damenta que sūm Joannem
 sunt. sz. nomina apostolorū
 beatum mathiam vocauit ad
 apostolatū: Et sic suscepit io-
 natas p̄ncipatū & surrerit. lo-
 co inde. Sic etiam nos susce-
 pitus p̄ncipamū in eccle-
 sia dei & per gratiam suaz su-
 os ministros facere voluit &
 in palatio suo nos constituit
 elegit vt essemus gens sancta
 populus dei sal terre lux mū-
 di & angelici & homines abs-
 qz peccato. Ad iūcti etiā dei
 sumus & serui. serui. n. dicun-
 tur non qui ad oculum serui-
 unt. sed qui voluntati dñi in
 omnibus fideliter obediunt &
 tunc in tantam familiaritatez
 dñi mouentur q: non ampli-
 us serui sz amici vocātur. Jō
 tota mente nos exhibeamus
 in multa tribulatione in scien-
 tia in caritate non ficta in vigi-
 liis in carceribus & plagis in
 verbo veritatis. Et sic nihil
 habentes omnia xp̄m possi-
 dendo san⁹ possidemes. Hec
 est. n. beatorū vita. Hec ē sa-
 cerdotū talis. Hec est seruo-
 roz dei requies. Hec ē ami-
 corū eius voluntas. Hec ē. n.
 sanctificatio nostra vt in oibz

exhibeamus nos metipfos si-
cut dei ministros in multa pa-
tentiā in tribulatiōe in necessita-
te ī castitate in abstinētia ī scia
in suauitate in caritate nō ficta
in verbo veritatis nemini dā-
tes villā offēsiōē vt nō vitu-
peret ministeriū vestruz. xpi
.n. serui sumus: tūc xpiano: nō
ministeriū vituperat. seruiū nō
stra despiciūt qm̄ ea q̄ xpi sunt
despiciunt & opere adimple-
re negligunt. S; ve vobis
fratres mei ve vobis q; falsū
nomē xpi portamus falsuz no-
men dei gerimus q; opere nō
adimplem⁹ qd̄ adimplere d̄
beimus. Discutamus sacer-
dotes mentē nostrā. & sciam⁹
si serui xpi sumus. Sciamus
.n. qd̄ facere debemus ne ser-
ui inutilles simus: qd̄. n. certe
nihil aliud nisi pd̄ exhibeam⁹
nos metipfos sicut dei minist-
ros in multa patiētia S; ve
vobis q; nullā patiētiā hēre
videmur. Nā pauperes esse
debemus q; mēbra xpi sum⁹
& ministri dei. S; si pauper-
tas agreditur vel aliqua cor-
poris necessitate turbamur &
affligimur & dona sancti spi-
ritus vendere procuramus.
O sacerdotes mei nolite hoc

malum facere me mentore q̄
gratis accepistis reddite ne cū
Simone magno damnemini
Cui dixit petrus pecunia tua
tecum sit in perditioe. Qui ē
preuum recepit de sacramen-
tis grezita est & plenus lepra.
Nā cū elyseus mandasset
naaman p:incipē firie in fo: da-
ne a lepra rediens naaman ob-
tulit prophete multa munera
s; ille noluit recipere. Qui cū
recessisset locuz est ei grezi di-
scipulus p:ophete petes prin-
cipi firie munera quibus ac-
ceptis ppheta oia per spiritū
nouit & videns eū redarguit
percutiens eū lepra. Sic etiā
percutiuntur oēs qui pro sa-
cramentis pecuniā peunt. s;
dicetis. Nunquid nō scriptu-
ra dicit. Qui altari seruit d̄ al-
tari vnat. O sacerdotes hoc
qd̄ dicitis oīno negare nō au-
deo. S; sciatis q̄ deus intue-
tur corda boium. Nā si sacra-
mentū dare distuleris ē si sine
ris oī paupertate vallat⁹. Nō
pacto: es non minister xpi es
sed mercato: non igit̄ petas
non ē tantū pro baptismo re-
cipias si cum Simone perire
non velis. Nā factū sacra-
mentū vendidisti & saluatozē

tuum perdidisti cum iuda:
 Spontanea et sincera volun-
 tate potest gerere sacramenta ni-
 bil petendo nihil expectando
 nihil de pmissis desiderando
 sed si tibi datur iuste recipis
 iuste possidere potes. Ad emen-
 to tñ q̄ pauperē vitam sacer-
 dos gerere debet. Et ideo si
 superbia habet si magno be-
 neficio gaudet p̄ter victum
 et vestitū quod superest pan-
 peribus dare non differat q̄
 oia pauperum sunt. verbum
 aut illud qd̄ negare non debet
 fidelis q̄ altari seruit de altari
 vivat verū oīno est. q̄ non h̄
 sacerdotibus manibus opera-
 ri ligonzare ferrum fabrica-
 re. et similia. hoc aut pp̄ reuerē-
 tiam et tantū sacramētū dignita-
 tem. Illud aut magis ad secu-
 lares quaz ad sacerdotes per-
 tinet ne ipsi sacerdotes dei sa-
 crifici pereant vel iuditate. Iō
 dignū est vt q̄ altari serui d̄ al-
 tari vivat. Similiter fratres q̄
 sacramentū emitt vel ecclesiaz
 vel prebendas vel ecclesiarū
 introitus vel secularis poten-
 tia hoc p̄ se pcurant sciat q̄
 cū Biezi et iuda laz dānatus
 est is leprosus factus erit iam
 de tēplo dñi expellendus est

quare: sic q̄ qui non intrat p̄
 hostiū in ouile sed ascendit ali-
 unde fur est et latro. Ideo re-
 prehendendus est q̄ ementes
 et vendentes dñs eicit. de tē-
 plo repellendus ē q̄ leprosi eū
 ei iubentur. Non intrat p̄ osti-
 um ad ecclesiam qui per laica-
 lem portaz intrat. Non. n. la-
 cis spiritualia dōa tradita sūt
 sed dñi vicariis Vicarij dñi
 sunt qui vicem apostolorū te-
 nent. Castella autem et villas
 suas laici dispensent. bona aut
 iponensis ecclesie vigilāter at-
 tendant ne tangāt. Duces. n.
 raro vel nunq̄ pauperib⁹ sa-
 cerdotibus prebendas p̄ocu-
 rant et si pcurant nō dei amo-
 re p̄ocurant sed vt cū vxo: e
 et familia de bōis ecclesie gau-
 dere valeāt. Et ideo sciat sa-
 cerdos qui timore vl' amo: e
 defraudari a diuīte se p̄mittit
 q̄ ipunit⁹ nō remanebit et si n̄
 in p̄senti saltē in futuro igne
 eterno non carebit. Redea-
 mus igitur ad p̄positū fr̄es
 et sciamus quō poterim⁹ nos
 exhibere sicut dei ministros.
 Cupis. n. scire. Ecce si perse-
 cutionis veniunt non deficia-
 mus sed patientiaz habeam⁹.
 Si necessitas paupertatis cō-

tingat non desperemus sed in
dño confidamus. Si blasse/
matur non respondeamus
sed pareamus. Si colaphis
vel alapis cedimus aliaz par
tem parare non differamus.
Si verbo vel murmure per
entimur taceamus. Si occidi
mur gaudenter ad morteꝝ p
gamus. Quare. q. non est s
uus maior dño suo Si. n. me
persecuti sunt & vos persecu
tur ait dñs. Ita enim patien
tia ornari debem⁹ si ministri
Christi esse optam⁹. Sed qd
aliud nisi qd i caritate nos me
tip sos exhibere debemus.
Hec est illa virtus sine qua
quis est factus oim reus.
Hec est illa virtus q nos deo
cõmunicat que nos angelos
facit que nos sup sydera volã
do conducit. Hec est illa vir
tus sine qua vasa domitui fer
re nõ possumus. Hec est illa
sancta virtus quã astringere
nos docet apostolus. fornicatio
& eis immundicia non
dominetur in vobis vt mens
vestra colloquiis malis possit
corumpi. Ideo o fratres at
tendite q non solum a vobis
reinuenda est fornicatio sed
etiam ois suspitio falsa. Non de

cet clericum cũ mulierib⁹ se/
dere vel fabulari vel domum
eius frequitare ne suspitio ma
la inde progrediatur. O quã
vilis o quã miser & pusillan
mus reputat clericus qui fre
quenter cum mulierib⁹ conuer
satur. Insipiens valde est & i
expertus qui amicitias mulie
rũ procura. Et ideo vos qui
estis lux mudi & ciuitas in mo
te situata. sic famaz vestrã cu
stodire debetis. vt non erube
scant de detractionibus landa
tori. attendite et fratres. Attẽ
dite q dicit apostolus fornicatio
& immundicia. fornicatio
n. est naturalis mulierũ con
cubiens s; illicitus. fornicatio
est cũ meretrice agere. Mul
er sine adultera sine p̄cubina
meretrici vocat. fornicatio. n.
ideo clericis inmerdicis q: cũ si
mus ministri dñi mēbra me
retricis non efficiamur. o q̄
turpe clericũ a meretrice duci
cap. iiii. Qui. n. adheret me
retrici vnum corpus efficiẽ.
Et iõ scire debemus q nullũ
est fornicari. Itã si coniugiu
sacerdotibus p̄hibetur q̄/
to magis crimen fornicatiõis
i nobis estimabitur. Ecce. n.
fratres laicis coniugatis tem

pus abstinere precipit vt va-
cent orationi. Et sacerdotes
quos corpus dñi consecrare
of. die oportet concubinas in
domo tenere non erubescit
ecce qño vasa vestra posside-
re in sanctioe scitis. Scitis. n.
fratres q die quadã: Dauid
venit ad Abimalech sacerdo-
tem & ait Dauid. esuriens da-
mibi aliud cibi & respondit n̄
habeo panes laicalis ad ma-
nus: s; tñ panẽ sanctus. & iõ
die mibi o Dauid iunt mudi
pueri mi a mulieribus. & ait
sunt ab heri & nudius tertius.
Et sic dedim sacerdos eis san-
ctificatis panes. Si ergo inter-
rogauit sacerdos vtruz serui
Dauid mundi eẽm pp panes
ppositionis accipiendos qd
facere nos debem⁹ miserĩ sa-
cerdotes pp corpus dñi capi-
endũ. O fratres mei sic & sa-
cerdotes paganorũ dñm offer-
re debent diis suis incensa ab
oi malo: vt possint abstinẽt.
Ecce ego iã episcopus iponẽ
sis eram & cum quibusdaz f-
nis Christi ad ethiopia per-
rexi vt eis sanctum xpi euan-
gelium predicare & vidim⁹ ibi
multos hoies ac mulieres ca-
pita non habentes sed oculos

grossos sros in pectore cete-
ra mēb: a equalia nobis habẽ-
tes. Inter quos sacer dotes
eorum vidimus vxuratos tã-
te tñ abstinentie erant q licet
vro:ẽ sacerdotes omnes ha-
berẽt. nunq̄ in nisi semel i an-
no eas tangere vdebant qua-
die ab oi sacrificio abstinẽbãt.
Vidimus & in inferioribus p-
tib ethyopie hoies. vnũ ocu-
lum tantũ in fronte habẽtes
quorum sacerdotes conuer-
sationib⁹ hoim fugiebãt ab
omni libidine carnis se absti-
nebant & in septimana in qua
diis suis thura offerre debe-
bant ab omni libidine carnis
abstinẽbãt se & nihil sumebãt
nisi matre tam aque p dsem:
& sic comenri manentes digne
sacrificiũ diis suis offerebãt.
O grandis christianoꝝ mise-
ria, ecce pagani doctores fide-
lium facti sunt & peccatores &
meretrices precesserunt fide-
les in regno dei. Non ergo si e
fratres non sic dominum nõ
tantũ diligamus ore sed ope-
re & veritate. Tunc veri eius
ministri erimus si sobrie si iu-
ste si caste vixerimus. Qui
est benedictus in secula.
Amen.

De sacra scriptura ser: 39.

Scriptum est fratres
carissimū q̄ moyses
posuit in tabernaculo
labiū enesi in quo lauarentur
Aaron & filii eius cū ingrede-
rent sancta sanctorū. Ideo at-
tendite: q̄ quicquid sub lege an-
tiqua ī tēplo dei efficiebat: ali-
quid futurū p̄: signabat qd̄ ī
ecclesia nostra sub figura te-
gebatur: sicut ait apostolus.
Quęcunq; scripta sunt ad no-
strā doctrinā scripta sūt. Itē
n. sancti patres curassent tot
& tanta scriptis memo:ie con-
mendare: nisi vt alii legentes:
illos per exēpla edificarēt. Le-
gite ergo frēs auci scripturaz.
sacrā. legite eā ceci fictis & du-
ces cecoz. legite sacrā scriptu-
rā in q̄ quid tenendū: & quid
fugiendū: plene inuenietis.
legite eā q̄: oī pane dulcior ē:
oī melle suauior: oī vino clari-
o: inueniē. Apprehendite eaz
& inuenietis quō deus deo: n̄
fit longitudo pp̄ eternitatem:
quō sit latitudo pp̄ charitatē:
quō sit sublimitas pp̄ maiesta-
tez quō p̄: osundum pp̄ sapiē-
tie immensitatem: querite scri-
pturam sacram & inuenietis:
quō deus deoz natus de ma-

ria virgine & homo factus:
amat: vt caritas quō nouit vt
veritas: sed vt equitas quo-
mō numeratur vt maiestas.
Legite scripturam sacrā: & in-
uenietis: quō Nazareus ille
Iesus regit vt p̄:incipiū: quō
tinetur vt salus: quō operatur
vt virtus: quō reuelat vt lux
quō nō assistit vt pietas. & iō
o fratres mei q̄d̄m in hac fir-
ma & vana vita suerim⁹. Itē
sapiētia discere & rapere to-
ta mēte curem⁹. Quid. n. bō
sine litteris reputat⁹: quid. n.
est⁹: Nunquid non pecus vel
hedus⁹: Nunquid non bos vel
asinus⁹: nunquid nō equus vel
mulus⁹: quibus non est intelle-
ctus. Et igitur fratres q̄ pa-
stro: es rationalium omiū nun-
cupantini: festinate rapere nō
sophismata pagano: ū: nō car-
mina poetarum: non fallacias
philosophoz: de quibus &
auditores redituri sunt ratio-
nem. Sed illā dulcissimā sa-
pientiam sapientiaz que here-
ditas dei & filio: n̄ eius cara
possessio nuncupat⁹. Hec est
n. doctrina super oīa diligen-
da. Quam prophete predica-
uerunt quam patriarche di-
uinitus hauserunt: quam dei

filius postq̄ in terris visus &
 enī hoibus cōuersatus ē ape
 ruit & declarauit: & quid tenē
 dum & quid vitandum est ap
 tissime demonstrauit: & p̄ su
 os apostolos nos ipsos dicē/
 do illuminant. Hec ē que do
 cet nos amare celestia & terre
 na despiciere. hec est mater fi
 delium q̄ quotidie docet nos
 quō credamus deum esse oī
 potentem: quō ipsum videbi
 mus in sede maiestatis veniē
 tem: quō bonis bona & malis
 mala tribuentem videbim⁹.
 hec est lucerna pedum nostro
 rū & via salutis nostre in qua
 instruimur. quō deum super
 oia diligam⁹. quō aīam n̄raū
 postmodū: sicut quid p̄ op̄m
 quius. quō postmodū aīam
 p̄ oximi. quō postmodū co/
 pus p̄ oximi: velut nostrū di
 ligamus. Iste est perfectus
 modus: deū: nos: & proximū
 diligendi. Hec est illa sacra sa
 pientia que que ex ore ātissi/
 mi p̄dī: philosophis: sopbi/
 sticis: astrologis: curiosis: ac
 dialecticis quib⁹ abscondita: s̄
 grossis & rudib⁹ pasto:ibus
 reuelata. Nunq̄d hō & hodie
 ē solus parulis reuelat. hec
 oīum sapientiarū & doctrinarū

magistra & domina. Que ē
 nos docet exterius blandos:
 & interius fraudulētes cogno
 scere. Hec est sciētia scientiarū
 angelorū serculū: archāgelo:ū
 pulmentū: apostolo: n̄z gloria
 patriarcharū fiducia: p̄ op̄he
 tarum spes: martyrum co: o
 na: vīrginum fo: titudo: mo/
 nacho: ūz resectio: episcopoz
 vagatio: sacerdotū coculariū:
 pueroz p̄ncipiū: viduarum
 doctrina. Coniugatoz pulchri
 tudo: mortuoz resectio. hec est
 per quā fide ornatur spe cō
 firmamur & caritate robo: a/
 mur: hec est quā q̄ inuenit
 inueniet vitā: hauriet salutem
 a dño. Hec est labiūz vel pel
 nis quā Moyses posuit in ta
 bernaculo in quo laurentur
 aaron & filii eius cum ingre/
 derentur in scā sanctorū. s̄ die
 quid p̄ magnū sacerdotem in
 telligere debem⁹. dico. n. vo/
 bis fr̄es. q̄ p̄ aaron summūz
 sacerdotē: intelligere debem⁹
 .s. ch: istum & per filios eius.
 alios sacerdotes minores per
 labiū encū. legem dñi intelli/
 go. in qua omnes taz magni
 sacerdotes q̄ parui studētes.
 & legendo & docendo & opere
 adimplendo: per munditiam

co:polis. & p' p'punctionē mū
dari debemus: vt ad scā san/
ctoꝝ. s. ad secreta dī sanctarū
scripturarū penetranda: p'
purificationem digni inuenia
mini. Et iō fratres mei atten
dite & p'fiderate q' vas para
tū habemus in quo oportet
mentē seduatē abluere: & mū
ditā mentis in eo preparare.
Ecce. n. lex scā & scriptura i'
maculata parata ē: vt virtutū
bus deco:emur. Sed ve vo
bis: q' debem' cē exemplum
co:rectionis. & ecce iam nūq'
exēplū erroris. vnde hoc. ni
si ideo q' cecī sumus igno:an
tes legē: & eā legere fastidim'
& tñ cathedram tenere: & aīa
rum curā quotidie gerere p'
curam'. Quid ergo mīz si ca
dit sacerdos. quid mīz si non
subleuat delinquentes. quid
mīz si dux cecoz est. Ecce le
gem dñi conculcauit: desperit
eā vt mo:ies Sed qui dilexit
q' procreant qui toto affectu
p'cupiuit vxo:em vel concubi
nā caute tenere equos vel mu
los in stabulo possidere: canes
p'p'o p'p'o venatione nutrire: ac
cipitres custodire: & tñ velut
equus & mulus est: quibus nō
est intellectus. Cupit honora

ri in cenis & ab oībus. vocari
rabi. ecce quō cadit sacerdos.
Ecce quō vivit. Sed si cadit.
qui columnā videbatur eē in
tēplo: q' to magis popul' peri
bit. Si de' angelis suis repit'
p'ranitatē: q' to magis in his q'
habitant domos antas & qui
terrenū hñi fundamentum.
Discite ergo legē sacerdotes.
ne surdo maledicatis. Tunc
surdo maledicatis: qñ consiliū
p'p' igno:antiaz dare nescitis.
Tunc ceco offendicilū poni
tis: qñ falsa p'p'o veris oñditis.
Itaqz fratres nolite pigresce
re: sed legite scripturā. Disci
te eam filio: sepe eam legite.
q' lenio: oleo: sublimio: auro
argento purio: . Id est que
p'cepit in deum p'ouocat:
indigemem inuitat: corda illi
minat: linguam purificat: cō
scientiam p'obat: aīam sancti
ficat: fidem consonat: diabo
lū reicit: p'cm spernit: aīas fri
gidas calefacit: lumen scientie
oñdit: tenebras igno:antie ex
pellit: tristitiam seculi extingui
t: letitiam sancti spiritus accē
dit: sitienti potū tribuit. Id ec
est: scriptura sacra lex nostra
inmaculata que de insipienti
bus sapientes facit. Id nūq' os.

de nouissimis post. Magnos
 de minimis efficit. Nobiles d
 ignobilibus commutat. anim
 frenat. prohibet lenitatem. re
 perat dolo: e. confert spes. co
 ronatur senem. docet iuuenem.
 mitigat dedignantem. instruit
 errantes sanat egros roborat
 infirmos. brutos facit sensa/
 tos. mentis stabilitatem donat.
 excitat somnolentos. occisos
 increpat. pigros incitat. credē
 tibus gratiam dat. reges humil
 liat. humiles exaltat. rectas vias
 indicat. climosinam imperat
 Hec est scientia scientiarum que
 sapientiam dat. gloriam exaltat.
 honorem multiplicat. humili
 tatem et caritatem lenitatem obe/
 dientiam et mansuetudinem do
 cet. et intellectus est oibus bñ
 facientibus et diligentibus deū
 Hec est que abstinentiam: casti
 tatem: largi aitem: et voluntariam
 paupertatem cōseruat. Do/
 ctore: doctrina hec oibus fel
 citatem: firmitatem: et gaudium con
 fert. stabilitatem corporis: com
 punctionem mentis: veram hu
 militatem caritatem fraternam implet
 et timore: dñi accendit. Quā
 obrem fratres mei qui hanc
 sapientiam diligite: legem im
 plet. maximus vocabitur i re

gno celorum: et principatum
 ecclesie possidebit. et premia et
 munera copiosa recipiet i die
 nouissimo. Amen.

De vita solitaria et contē
 platiua. Sermo. 40.

Ar vobis fratres: et
 p caritas euz fide vo/
 bis n̄ deficiat. Pax
 vobis frēs quī electi
 estis ante mundi constitutio/
 nē in hac vasta solitudine vt
 finis cū bella paulo ilarioe an
 tonio et iohanne sancti et immu
 culati in conspectu dei. Pax
 vobis quī n̄ estis genus abie
 ctum: sed electum non vena
 le sed regale sacerdotum: non
 gens obstinata sed scā: nō po
 pulus perditionis sed acquisi
 tionis. Pax vobis qui nō cō
 uersationem hominum sed angelo
 rum in seculis et nemoribus
 adamatis. Pax vobis et ve
 ra apostolorum caritas: tan
 q̄ nihil habētes et omnia pos
 sidētes. Pax vobis frēs mei
 et filii mei dilectissimi quos
 quonidie in x̄po parturiso i vī
 scribus caritatis. Pax vo/
 bis illa in quā x̄pi: que erupe
 rat oēm sensum: custodiat vt
 optam⁹ eoz: et nostrā et meli
 gam⁹ nostras. Pax vob fra'

tres qui mundū calcatis: mē
dūz despectistis: nō laudē mū
dī vsq; tunc aduastis: risuz
hoīum fugistis: vt sanctis ag/
minibus ⁊ colloquiis vacare
possitis: Idcirco vobis quos in
filios ⁊ fratres elegi: vt p̄so:
tes ⁊ participes vos hēam in
temptationib⁹ mēis. Ad hāc
autē vitam iuxta apostolicam
sō:nam viuere volentes nō
me elegistis: sed ego elegi vos
Segregavi vos a seculo isto
maligno: ⁊ eduxi vos per sin
gula heremū loca: per spelun
cas ⁊ cellas: vt velut aposto
li ipsi modico contenti pabu
lo demoretis. Stemus ergo
hic fratres in bello pugnātes
quotidie cum antiono serpen
te. Stemus fortes in bello re
stringentes ⁊ p̄cingentes lū
bos nostros. lucernas arden
tes caritatis iustitie pacis ⁊
tranquillitatis. Ad hec. n. non
me elegistis. s; ego elegi vos
⁊ posui vos in vineā peniten
tie quam quicumq; dissipare
presumpserit. mo: debet eū te
rribus inferni coluber. hec
ē vinea illa fertile: quam plā
tati anno etatis mee trigesi
mo octavo velut seru⁹ dei noe:
quā cupimus tota mente do

duce sanctis exemplis ⁊ sancto
rū documentis ornate: ⁊ or/
natam taliter custodire: vt a
nemine transcurritū possit vē/
demari: nec sper d̄ s; hūa pos
sit eam exterminare. nec aliēi
possint deripere labores eius
⁊ fructus. Hec est illa vinea
quam plantati velut paterfa
millas quā sepe paupertatis:
caritatis: obedientie: ⁊ castita
tis: vt a Simpliciano carilli
mo viro di dīci circūdedi: ad
quā velut paterfamilias extēs
p̄mo mane: vos conduxi in
operarios: vt afferatis fructū
quinquagesimū: seragesimū:
⁊ centesimum: secundū abun
dātiāz glorie plenitudinis xp̄i
Hec est illa sancta religio ma
culata: cuius sanctitas per to
tum orbē terrarū diuulgatur
quoz conuersatio a cūctis mi
ratur: quoz in vita non soluz
a xp̄anis sed a iudeis ⁊ paga
nis potius angelica: quā hūa
na reputat. Hec est illa ante
nissima paradisis. quam de⁹
a principio plantauerat. in q̄
posuit gratiam ⁊ domini me
ritis matris mee homines vt
operaretur virtutem pacien
tie. eruditionem doctrine. co:
poris castitatē assiduatē p̄e

cum confessionē delictorum. habundantiā lacrymarum. Hoc est illa paradysus. de qua eyerunt flumina sapientie et veritatis continentie et castitatis. in qua deus delectatur sicut in omnibus diuitiis. Hoc est illa norma apostolica. virga directio nis et equitatis que tpe apostolice predicationis sumpsit eror: dñus quorum aīa vna et cor vnus erat in dño: nec quicquam quod possidebant aliquid suū esse dicebant sed omnia erant cōmunia. et distribuebatur singulis prout cuius opus erat. Nullum quid nō et nos frēs mei sic vsq; ad mortē viuere potuimus: Hoc est ergo religio apostolica et mūdo corde et cor: pore segregata. quā percutit dñes moab interfecit sathrapas et tyrannos Ierusalē. et egyptiorum ipochritas uulnerant ad mortē. Hoc est vinea serui Dei hilce. in mēdio paradisi situata. xpī sanguine redempta et irrigata. quam sathraparum principes hereticorum pastores. velut aper di scipula tpe illo: in magnorum monachorum et heremitorum pauli videlicet et antonii destruere que uerunt. cuius sepe cōbu

rere cuius gyrum lapideum supplantare cuius fructus vites et flores incidere. cuius plurimicū virtutum zizania seminare et replere que serunt. Sed dei virtute circūdata minime potuerunt. Ad hanc se vineas fratres mei: vos cunctani: et operarios vos fecimus. ut laborantes vsq; ad finem: diuini fructū reciperatis intēpore suo. Ad hanc non me elegistis: ut supra diximus fratres: sed ego elegi vos sed post annū factus sum episcopus: non tamen vos relinquens. Sed cōpulsus inter gentes habitare monasterium presbyterorum et clericorum ordinavi in transit domum episcoporum: ut cōster cum eis viueretis: sicut et vobiscū antea viueramus: non igitur me elegistis sed ego elegi vos: a quo fratres mei maxime hoc dicitur sit: et scitis a dño dicitur est: et discipulis dñi dicitur est. verū tamen non tamen est illis: sed etiam nobis dicitur est: quos vocauit in partē solitudinis et glorie eorum sicut dignatus est rendicare per gratias eius participes eos fecit ex orationis: sic et vos. delictus est enim qui valde ut parte: et ad nuntius

strationē partē dissimulat ex
rara merito se p:uāt bonos
re. q bono: ē affectat sine bo/
no: e. vobis ergo q pastores
estis tantū aiaz vestraz loq/
tur pasto: bonus q tertia die
vt audistis laiam suā posuit p
onibus suis. dicens nō me ele
gistis sed ego elegi nos: non
estā tantū deserā habitatiōez
deserendo: sed de virtute i vir
tutē pcedendo fructū afferē
tes: et fructus vester maneat.
In his quatuor: frēs mei at
tendere debemus. s. dignita
tem. officiū cautela. et constā
tiam. dignitatē q: dicit elegi
vos. officiū. vt eatis cautela
vt fructū afferatis. constātia
q: fructus noster māeat. Est
ergo dignitas i electione. offi
ciū in fatigatiōe. Cautela i iu
ctificatiōe. et constātia et i fructi
ficatiōe magnū ē. n. qd̄ elegit
q n̄ fallit dū elegit. Adā⁹ ē q
di est opus ad qd̄ elegit. S;
maximū q iter electos p̄ele
git. Est. n. sensus talis nō vos
me elegistis sed egistis. s; ego
omni modo eligēdi elegi vos
Sunt. n. tres modi eligēdi
Electio. subiectio. et p̄electio
Electio est q̄sdo de multitu
dine bonoz et maloz eliguntur

bonum. sicut de torculari ole
um sepatur. Subelectio. ē q̄n
de bonis electis eliguntur me
lio: es postea q̄n de melio: ib⁹
optimi eliguntur p:electio:
est in hunc ordinē electus est
aaron et filii eius vt sacerdo
tio fungeretur corā dño. p: i
mo. n. dñs ex omni natione q̄
sub celo erat. israel elegit i po
pulum peculiare sibi. de his
aut subelegit filios leui. q tan
q̄ ministri spirituales in ta
bernaculo dñi r̄itu p̄petuo s̄
seruirent. de q̄bus etiam. p: e
elegit filios aaron in sacerdo
tes q p: ecibus et oblationib⁹
suis indagatiōe domini i po
pulum placarent. Ad hūc sa
ne modū elegit vos. Subele
git cū in sortem sanctorū voca
uit nos. et in ordinē clericat⁹.
Sed cum in statu heremita
rum p̄monuit nos. Cum p
aquam baptismatis lanet nos
Et in dispensatione familie
sue dispensato: es suoz mini
sterio: um p̄elegit nos. Ad a
gram est enim fratres. q̄ ele
git nos. Adāus est q̄ subele
git. Sed maximum q̄ p̄ele
git. vere ergo elegit nos et p̄
elegit nos dominus in herē
ditate n̄ sibi. Nam ad eleva

tibnem manuum nostrarum
 regū capita inclinatur inue-
 ra offerunt. etiam patres vos
 profitentur: expectantes vos
 esse enim beata. et paulo here-
 mita. et intercessores apud de-
 um. ve tamen in heremo ha-
 bitantibus. si inter malos pl-
 ces so:as i die nonissimo p-
 dentur. ve pastoribus quinz
 si inter bedos numerādi sūt.
Quid vltimis fratres dicat
audire. Postul vos vt eatis
 nam quatuor sunt hominum
 positiones. Accubitus. sessio.
 Statio et ambulatio. **Q**is. n.
 homo. sic est in loco positus
 q̄ aut facit aut sedet. aut stat.
 aut ambulat. Hec autem tm̄
 inter se differunt in hunc mo-
 dum. Nam cum homo facit
 oēs partes corporis qui esūt
 Cum vero sedet. inferio: es
 partes corporis qui esūt. qz
 sedere videntur. sed superio-
 res laborant. Cum aut stat.
 totus laborat hō erigens se.
 quia generaliter pondere suo
 laborat. Cum vero ambulat.
 additur labori gravis ex mo-
 tu fatigatio. Adhuc modus
 fratres. quattuor sunt homi-
 nū gradus. et status i ecclesia dei
 fidelium. n. alii boni. alii ma-

li. Numex maloz fratres nō
 distinguimus qm̄ multiplica-
 tus est sup̄ numex arene ma-
 tis. Boni vero sicut ordines
 recti sūt sic et distincti sūt.
 Sane bonoz aliqui sunt acti-
 ui aliq̄ contemplativi. aliqui
 vtriusqz prelati. Et sic vnus
 maloz genus. et tria bonoz
 genera. **Quattuor. n.** sūt si-
 delium genera. Ad alii aut sūt
 facientes. q̄ in mundo geseunt
 tales totā spem et fiduciā po-
 nunt in numero diuitiarū quo-
 rum deus ueter est. Tales
 in lecto facientes loquuntur ase
 sue et sepe dicunt. o aia mea
 habes multa bona reposita.
 epulare et bibe. opprime pau-
 peres. despice vicinos. renue-
 natos. dilata te. extende alas.
 ascēde sup̄ sydera. nō sit pra-
 tū qd̄ luxuria tua nō p̄transe-
 at. dic aie tue castrū seruat: q̄
 se ipsū ab oī malo p̄seruat.
Q fratres tales p̄strati facēt
 nocte dormiūt. ebrii sūt. Et
 ecce mox eos facientes et dor-
 mientes aggreditur mors. et
 sicut sanilla statim deficiunt.
 Talibus autem quotidie cla-
 mabat apostolus dominum di-
 cebat. fratres scientes quia
 iam hora est iam nosse som-

no surgere. Inter bonos sūt
boni iugati. qui bñ vtunt li
ctis. sed tales diuisi sunt. quis
partim seruiunt deo. partim
mundo. De quib⁹ ait aposto
lus honorāt deū de substantia
sua operib⁹ misericordie intē
ti. tñ solliciti sunt vltra modū
de vxore. possessionibus. fra
trib⁹. filiis. & cognatis. & q;
si partim delectant in mun
do. Ideo sed re dicunt. qui in
superiorib⁹ aborāt & in infi
mis quiescant. Sunt & alii q;
re implati. quoz vt diximus
sup: a pnerulo in celis est. de
quoz: numero nos esse dei
gratia eredo & certus sum.
Tales spen: oēm in deo po
nunt. obp: ob: la famem nudi
tatez pressus amore xp̄i su
stinere sp: dñderant. Quib⁹
vnuere mo: est & mori lucrū
clamantes ā apostolo dicen
tes: Quis ie liberabit d: co
pore mortis vnius. Tales sūt
velut milites. & celoz ciues.
Isti laborat. sup: terrā & quo
tidie ab anglis sustentantur.
Sunt & alij qui ambulat.
Istis ambulare incūbit. non
tñ vt & nos de virtute i vir
tutez. sed plusq; vos inter di
uersa boiū genera ambula

re discutere & examiare qd
agatur. Isti sunt pastores &
p:elati. quib⁹ incumbit nunc
excitari. nunc increpare. nunc
mirari. nunc p:olari. nunc doce
re. nunc p:dicare nunc legere or
re. quibusdam ridere. quibus
dam flere. quibusdā applau
dere Quosdā fugere. quos
dam mente & litteris visitare
quosdā presentia intueri. Ta
les sunt p:elati. vtriq; pasto
res. ambulantes velut magi
ster Iesus qui ambulans iux
ta mare galilee. vocauit disci
pulos & ait illis. Itē in orbēz
vniuersum. predicare euange
lium oī creature rationali. Ta
les sunt omnes ecclesiarū pā
stores. quibus a xp̄o dicitur.
Itē q: periculosum est vobis
tñ stare. & pastoribus medi
cis aīarum. Itē ergo. q: per
niculosum ē sedere. & perem
ptoriū est iacere. Itē exitate
iacentes. & dicit iam de som
no surgite q: diu dormistis.
Clamate pastores. & predica
tores veritatis. & exaltate vo
cē vestrā. vt in omnem terrā
audiatur sonus vestre co: e
tionis. increpationis. carita
tis. & sanctitatis vestre. Nunq;
quid non magister. quadri

dnanū mō:tuū volens resuſ
 scitare. voce magna clamauit
 vigilate ergo. ⁊ excitate do:mi
 entes. ⁊ mīnas cū terro:ibus
 eis adhibete. Deinde ad sedē
 tes traufite. et exo:tautes eos
 vt ad melio:a p:oficiant. et dī
 cite super flumina babilonis
 sedete et flete dñi reco:dami:
 ni fion. por:igite manū paupe
 ri. ne obliuioni demr dextera
 veftra. frustra. n. māns a de
 um tendit. qui poſte ſuo ma/
 nus ad pauperes nō extēdit.
 Si vero q ſedet. aliqñ ſtare
 voluerit apponite manum. et
 dicite ſurge poſtq̄ ſederis. q
 manducaſti panem doloris.
 Stantib⁹ aut̄ dicite qđ p̄miſ
 ſum eſt. Sedebitis vos ſuper
 ſedes. i. iudicātes duodecim
 tribus iſrael. Iſtis aut̄ neces/
 ſaria eſt ſolatio q: multū la/
 bo:āt. Dicendū ergo eis. bea
 ti paupes ſpīritu. quī veftruz
 eſt regnū celo:um. Beati qui
 nunc fletis. q: ridebitis. Bea
 ti qui nunc ſanefcitis: q: ſatu
 rabimini. Beati q hoīes fugi
 tiſ. q: angel ſociabimini. Bea
 ti ſolitarii. q: celoꝝ elues effici
 emini. viriliter ergo agite fra
 tres mei. et confortet co: ve/
 ſtrum et expectat dñm. q: ve

niet ⁊ non tardabit. modicuz
 erit et videbitis remunerato
 rem mīſtie veftre. p̄ qua pe
 nurias et anxietates ſuſtinui/
 ſtis. Regnum. n. celoꝝ vīni
 patit et violenti multū poſſide
 bunt illud. hic eſt. n. labor: offi
 cii noſtri. Iſte. n. mund⁹ fra/
 tres mei mari ſepe compara
 tur p̄ quod multiplex eſt trā
 ſitus nā quidā trāſeunt vado
 quidā nanigio quidā ponte q
 dā ſubmerſi natant in fluctu.
 iſti ſunt illi. 4. ſtatus quos no
 minauim⁹. Jacentes. n. ſub/
 mergunt. et deſcendunt in p
 fundū quaſi lapis. Confugati
 vado mare trāſeunt. mediū
 fluctib⁹ iſti ſaluabunt igne pur
 gati. Contemplatiui aqnā ma
 ris ponte trāſeunt. ſecuriorez
 viā eligentes. quibus niuid⁹
 mo:tuus ē. Iſti ſunt mūdūz
 deſpiciētes. q ſecco pede et ve
 ſtigio mare magnū vt experi
 enſia didicimus et occultata ſi
 de p̄banimus trāſeunt in ſa/
 me et ſiti nuditate. et frigore.
 in vſiſ illis multis. et in labori/
 bus plurimis vos at̄ fratres
 mei eſtis qui mecum permā
 ſiſtis in tentationibus meis. ⁊
 mare magnū ponte tranſi
 mus. A vobis vere incumbi

e teris subuenire. ne descen/
dant in profundum q̄si lapis
Subuenire vos oēs orationi
b⁹ vestris. oēs seruare. hoc
mare magnū transeuntes. q:
oēs in periculo positi sunt taz
nauigantes q̄ submergētes
et tā vado mare hoc transeū
tes in periculo sunt. Nunquā
ē et nos qui per pontē transi
mus. Nunquā non. et pons
aliquando cadit. Quidū est
oīo fratres. ne de ponte cada
mus. nā si de ponte cadere/
mus q̄ deus quertat cū mo
teremur. q: de loco sublimio
ri caderemus. Do: sigannus
ergo manus de pōte ad sub
mergentes ne moriātur. et la
boremus. ne et puteus infer
ni aperiat. et claudat super
nos os suum. Nūc vero fra
tres de cantela audiam⁹ et au
dientes aduertatis et videatis
quō caute ambuletis. Caute
autē ambulandū est: vt fructū
afferatis. Tres. n. fruct⁹ dñs
memorat in euangelio. trige/
simū seragesimū et ceterimū
Lentesimus ē virgimū. Tri
gesimus subditoy. Seragesi
mum plato. i. fructus dupli
catus. non. n. prelato sufficit
seipsum immaculatū seruare:

sed expedit vt bonos quantū
in se est: faciat vita et exemplo
relucere Ad hoc. n. significā
dum mala est nobis mīca ta
laris vt bene faciētes et lucer
nas bonoy opoy tenentes. p
seueremus vsq; in diē. voca
tiōis nostre ne dicatur nobis
hic hō cepit edificare: et non
potuit consummare. aduertere
nanq; debent canonici nostri
et presbyteri. quod quanto p̄
aliis malo: dignitas in bono
re tanto maior: in reddēda ra
tione difficultas: q: quot gra
dum culmen ascendunt: tot
rationū vinculis erunt alliga
ti. Quis. n. tot vinculis alliga
tur. quot sacerdos: bos vel
asinus latro vel leo captus: o
sacerdos cū seipsum induis
primo amictu faucibus drcū
datis ligaris. albā postmodū
ponis subcineto: io vel cingu
lo renes astringis: ac si tibi di
catur astringe fauces ponē
do custodiā ori tuo: stringe in
vinculum admitti pot⁹ ne cor
mū mala medietur. Strin
ge tenes: crucifige carnē tuā
abstinentia esce et pons: quā
tū valitudo pmittit. Hec fra
tres mei dilectissimi facientes
viuetis et bene eritis et bñ vo

bis erit. Verſitamen orate ſi
 um ſine quo niſi potestis fa
 cere: vt ſicut elegit vos d̄ m̄
 do ⁊ conduxit vos ad hanc
 ngularē ⁊ apoſtolicā vitam
 ⁊ ſocietatem. ſic vos ſuuet vt
 edatis ſuper menſam in re/
 gno patris ſui. p̄ſente tñ fr̄s
 mei q̄ q̄d̄m vixerimus: i pe
 riculo grandī poſiti ſumus.
 ideo de bonis ſuis nemo cō
 ſidat: ſed cogitet ſicut qd̄ dicit
 apoſtolus. qd̄ cū quis exiſti
 mat ſe ſtare caueat ne cadat.
 Nunquā fratres mei non lu
 cifer ſic decoratus cecidit:
 Nunquid non etiam pe
 trus: aut qui inter diſcipulos
 Chriſto familiaris: iuda ⁊ q:
 de ſe conſitendo nec in bono
 p̄ſeuerādo permansit cecidit
 ⁊ crepuit ⁊ mortuus eſt. No
 gate igitur fratres illum. ſue
 cuius voluntate ſolum arbo
 ris non nouerunt vt vſq; in
 finem taliter vos in hac ſolitu
 dine regat ⁊ dirigat vt caſſi ⁊
 fructū aſſeratis ⁊ fructus ve
 ſter maneat amen. Nō tur
 beminis fratres dilectiſſimi ſi
 cōpello vos vinū bibere: ⁊
 panē tritici cum betis butiro
 m̄ſectis ſimul comedere. Nā
 bodierna die credimus filius

hois reſurrexiſſe a mortuis.
 ideo gaudere ⁊ epulari. o; q:
 frater noſter mortuus fuerat
 ⁊ reſurrexit: perierat ⁊ tunc
 tus eſt ad menſā ergo aces
 dentes cū gaudio epulentiſſi
 qm̄ ego ſū iacob pater veſter
De obſeruantia clerico: ſi
ſermo. xli. 67-70.

Vidistis in menſa fra
 tres cariſſimi qualiē
 dominus p̄cepit ſer
 uo ſuo abrae vt tolleret filius
 ſuū quē ſup̄ tincta terrena di
 ligat iſaac ⁊ offerret eū ſup̄
 vnū montiū quē monſtrane
 rit ſibi dñs: quē dicunt non
 nullū illum eſſe montē caluā
 rie in quo crucifixus fuit ille
 Deus ⁊ homo. Seres bi
 ſto: ſe nup̄ ſimplycter intel
 cta. p̄mo edificat obedien
 tie filios fidelis eius ſermo ni
 mis ⁊ efficac ⁊ penetrabilior
 omni gladio ancipite. S; de
 mō ⁊ virtute obediētiae: aliqd̄
 vobis nunc dicendū eſt. nā ſi
 cut obediendū eſt lib̄ter ſic il
 lariter. ſic ⁊ velociter. obediē
 tia enim ſine mora eſſe de
 bet. Non placet deo moroſa
 ⁊ diſceptatrix obediētiae que
 quidem cum precipitur que

vit cur quare q̄obrem p̄ced/
fatur. Istius obediētia erga
tū nobis hodierna die exim
plum proponit. Abraam pa
ter noster: sic. n. dicit sener fi/
delis & p̄sa credendū via. Sā
ctus igit̄ pater Abraam & p̄s/
na obediētie no: ma & so:
na vere obediētie apud oēs
esse credat. Ecce fratres p̄e
cepit ei de^o filiū immolare: s;
quē filiū. Audi & obstupescē q̄
audis filiū dilectum: filiū p̄i/
mogenitū filium magne p̄o
missiōis: filiū magne genera
tionis: dictū. n. fuerat Abra/
am in Isaac vocabitur tibi se
men: & in ipso erit semē tuū: si
cut stelle celi & sicut arena ma
ris in extrema tua senectū
te. Centenarius. n. erat Abra
am dñs genuit Isaac desarra
sterili vxore p̄sa de agar an
cilla ismaelen sagitarū. mira
biliter promissam susceperat
mirabilis susceptus religiose
educavit. Iner hęc tñ nō cō
tradixit Abraz: sed nec mur
muravit: nec desitavit: nec sa
ciem perturbavit. Inimmo tanq̄
pater exurgens pia crudelita
te i filiū se amavit: vt mox
obediēt attēlite vos filiū obe
diētie: q̄ votū fecistis & p̄

sessionem. vade o tu frater &
fac similiter hec semper adim
plere cogita hoc sp̄ facie leta
fac & viues & erit semen tuū
bñdictum ultra semen Ab:ae
verū tamen qđ malis nescio
immurat quid affectuosius
susurrat vox ita in aurib⁹ no/
stris: lz hec tempore tanto an
te nos scripta sunt q̄ sunt per
allegoiaz dicta: discentiam⁹ er
go solia vinee vt fructum in/
neniam⁹ sp̄ialis intelligentie
tanq̄ sub co:rtice nucleū tanq̄
sub palca gramū tanq̄ sed ter
ra thesaurum. Uerū vt hodi
erne xpi solentati satisfaciā⁹
p̄feremus vtruz ea q̄ dicta
sunt de tpe Ab:am inclinare
possimus anne Augustinum
patre vestrū teneamus super
hoc aliqd dicere ad dei laudē
& ad nostram aliquatē edifi
cationē. S; p̄m eb: eos abra
am sub tribus tēpo:ibus tria
sol: tans est nomia. P̄mo di
ctus est Ilaz: qđ idem sonat
qđ excelsus: cum adhuc esset
in caldea in terra & in cognati
one sua in domo patris sui.
Ascendens aut̄ in terram ca
naam ad vocacionem dei di
ctus est Ab:am qđ interp̄e
tatur pater excelsus Tandem

In circumcessionis sue tempore tunc dicitur est Ab: aaz hoc e pater multaz gentium. Ante/ datis fratres et vos in patres vestrum: na p:imo vocatus sum excelsus philosophus. Eras. n. inter oes magos no minatissim?: et liberaliu artiu sagacissimus indagato: . Et/ excelsus in q: era celsitudine se. e tie que inflat: non caritatis q edificat. Nam cedru odo: i se rum vocabat me romani pn cipes solis abundantē: sed n habebam fructum. Excelsus etiam et impi? super oes coe/ taneos meos: elatus et super eraltatus super cedros libani Et ecce accessit ad me mater pietate plena: predicatio san/ cti vtri episcopi: vsta et exeni pla sanctoru patrum Pauli et Antonii et Simpliciani et cuz his oibus vox dñi confringē tis cedros comminuit cedru libani et hostia prepaata ad vi/ ctimam in odoreni suauitatis Et sic factus sum pater excel sus. Deinde ad african: veui mecu dicens decem et nouez ex fratribus meis simul vlnē tes in patatio sancto et cupien tes separari a seculo. Sanct? pater Valerius cupiens esse

particeps fructuum et oratio/ num: locum istu: in quo no si mus: donauit: et multi nostru viderunt. Sed loco isto edifi cato in xpi nomine et sancte tri mitatis pontifex sponensis sa/ cius sum: et vocatus sum pa/ ter excelsus multoz. Pondi/ fices. n. fratres mei sicut voca tur pastores gregis: ita et pa/ tres plebis pro cura et patria sollicitudine: et tunc factus suz sicut oliua fructifera in domo dei. Presules. n. oliue compa rantur: pp. vinu olei triplicem. Nam oliu p:imo illuminat: pascit: et fessa membra sonet. Sic et presules illuminare de bent verbo: pascere exemplo et fouere egētes tempo: ali bñ ficio. Ego. n. fratres non dico me hoc facere: studeo tñ sacra scriptura expōere. Turri da nticā clypeis fo: tiffimissimū re: munitā dclarare dclaratā ordinare. Nam qd p turri dā uticā nisi scō: um ecclesia intel ligo? Et sic iam ab ortu et oc/ casu ab aquilone et austro vi/ get nostra doctrina et exposi/ tio. Non tñ a me sz de domo dei p:ocedit: et sic non solum pater gentium dico: sed etiaz vitis abundans in laterib? do

inus dei Lusus domus sunt
latera legentes et orantes et co-
fugati legentium et orantium et
confugantium. Nam vobis
qui estis legentes orantes abun-
danter propinquantis doctri-
nam: quibus disciplina apo-
stolicam tradidit. Coniungatis
poculum vite et propinquantis
vobis tamen propinquantis. vi seruo-
ris. caritatis et equitatis: illis
vero pacem et patientiam do-
nauimus. Reuertamur ergo
ad hystoriam preteritam: que
insinuat nobis tria. scilicet discipli-
nam regularem progressum
et exitum. Dicitur enim nobis
a domino tolle filium tuum: que
si dicat dominus. in quo mona-
chus es tolle filium tuum Isaac
qui interpretatur risus hoc est
tua propinqua voluntate tolle: in
cuius executione homo ridet
et delectatur: et hec est prima
oblatio dei quam homo debet
deo reddere et offerre super
vnum montem quem monstrat
nobis deus: Nam multa ge-
nera montium demonstrat
nobis dominus. Sed de qua
tuo: nobis meditato: dei et ho-
minum homo christus iesus
mos dicitur que erit in nouissimis
vltimus mons domus domi-

num vertice montium: et vix
mons dei mos pinguis et co-
agulatus. Porro de hoc mo-
te descendit ros et unguentum
pro barba aaron. Quis enim de
christi plenitudine unguentum re-
cipere possumus: apostoli et
fratres dicuntur montes: que
fundamenta eius solum eccle-
sie in montibus sanctis. ange-
li nunquam non et ipsi montes
dicuntur excelsi: Porro iesus
que mons dicitur sedes in mo-
te tabo: sermone discipulis fa-
cit enuicias septem beatitu-
dines spiritus. O fratres atten-
dite quantum sit impedimentum
quod graue dispendium inferat san-
cte religioni supinitas et abun-
dantia rex longe magis legi-
mus in libro nostre conscien-
tie quam possumus explicare ser-
monibus. Nam quod non sodo-
mita peccatum fuisse legitur abun-
dantia panis et iupbie vite.
Nam quod non angeli videntes
se abundare in pulchritudine
et sapia supientes ceciderunt
Nam quod non et patres nostri
quasi ratione eodem expulsi sunt
de paradiso: Nam quod non et
mundus submersus fuit: quia
abundantes et in suis abundan-
tiis deum non cognoscentes

perierunt: Quid d no egyp/
ptii abundantis iracundia ple/
ni facti sunt & submersi: Quid
quid non pp abundantis ido/
la terre facte sunt? Quidq; si
amalech q; abundabat: id e in
uidia plenus defuit in manu
Saul: Quidq; non tpe da/
uid millia interfecti sut: Quid
quid non Saul abundans sup/
bus efficitur & cicitur: Quid
quid non Herodes ascaloni/
ta ingulatur: Quidq; non he/
rodes tetrarca sperans i sua
abundantia populo satisfacere:
q; credebat ioanem esse factu
& iustum: ipso tñ decolant:
Cogitate fratres quid recepit
Dioserues: quid Cesar: quid
Herodes: quid Valentinus: quid
Constantinus quid Deter qd
Julianus. Quid ergo valuit
Cesari & neroni abundantia
quid assenero pecunia. quid
antiocho similita et pallata
penitentia: Colanus ergo
christum pauperem in prese/
ti vt finis dicitur in summo
comes ergo dicitur supbia
et luxuria est. amenus ergo
o fratres summam eb:isti et
apostolo: u3 paupertate: ne i
nostra sacra religioe mutetur.
colo: optimus: et dispergant.

lapides sanctorum nostri. Sa
 ne. n. fratres mei ex collatioe
 altarium paupertatum: com
 mendatio paupertatis volu
 tariae: plenus inter nos relu
 cet. Sunt. n. quinq; genera
 paupertatis. p:ima est infeli
 citas. secunda est paupertas cu
 piditatis. tertia paupertas
 supfluitas. Quarta dolosa
 Quinta paupertas voluntatis
 Prima habet medicus. Se
 cunda habet ananus. Tertia
 habet p:odignus. Quarta est
 panes dealbata. Quinta ha
 betur compeditus. Prima
 est flagellum. Secunda e ve
 nenum. Tertia est ventillabz
 Quarta ymb:aculum. Qui
 ta edificiu. Prima e miserta
 q; cruciat. Secunda est ve
 nenosa q; necat. Tertia e ve
 tosa qua islat. Quarta dolo
 dolosa q; dissimulat. Quinta
 ra glo:iosa q; co:onat: nec mis
 rum si xpianus amato: sob:is
 etatis sobrietate spūs cōmen
 dat cū epicur⁹ precepto: vo
 luptatis rā commendauerit
 dicens: q; felix paupertas e: si
 leta est. Super hauc prop:is
 voluntate offert hō deuotus
 q; p:ecipue fit in p:ofessione
 obediendi. Sequitur fratres

pu
pt

frangit Ab:aa; asinum ⁊ du/
os pueros secū ducēs. Isaac
vero ligna cedrina portabat.
Ab:aa; aut ignē ⁊ gladium
venientes aut ad montē. liga
tur Isaac. super ligna ponit
⁊ scita a patre dei voluntate.
nō aperit os suū. Et exten
dens manū ab:aa; . audiuit
ne extendas manū super pue
rū. sed p Isaac tolle arictem
vnū de cunctis tuis meliori/
bus. quē inter spinas tibi pa
rani. attendamus nunc frēs.
nā quid per asinū nisi carnes
nostrā intelligo. que velut asi
nus domāda est. virga. one
re. ⁊ pabulo ⁊ cinere ⁊ cilicio.
caro domāda est ne in pin
guata. in crassata ⁊ dilatata re
calcitret. velut asinū s. qui cu;
dño. velut catellus ludere vo
luit. Duo nauq; pueri. sunt
quinq; hoīs sensus. quos tñ
duos dicimus q: ad usū ⁊ ad
executionē eoz duo infra mē
b:omni mancipata sunt. Iam
⁊ ego velut ab:aa; in vobis; ⁊
canonicis nostris. ne caro lu
rurset ⁊ ne mors p fenestras
intrat duobus pueris vos so
ciaui paupertatis. s. ⁊ o:atōi
qbus mediātib; qnq; sensus
corpo:is extinguere poteris.

Iam per hec p̄terita mala ob
liuiscimur. Cogitationes ma
le nō ascendēt in co:da vestra
affectio cogitator; non regna
bit in vobis. Hec. n. sunt. que
quotidie monachos crib:ant
sicut triticum. Iste sūt mo:da
ces circ. que sanctū viri ppo
sitū enervauerunt. Inter has
vir sanens coquit ⁊ cruciat.
Hec sunt monachoz; misce
mo:daces ⁊ mo:lēs. que p
dum sanit atē vnguenti. Hec
sunt volatilia q̄ comedunt fru
mentū in aia seminatū vos sūt
fratres dum hec in co:da ve/
stra ascendit recurrite ad o:a
tionem vel ad operis occupa
tiones ne vos serpentine mu
sce deglutiant. nunqd nō sic fe
cit scūs pater antōnis. qui cū
epistolas a caris suis in seculo
mo:antibus recepisset. nullas
legere voluit. sed receptas in
ignē p:olecit: dices. Carpe fal
laces estis. etiā plene menda
tis. comburo vos ne cobu
rat a vobis. Sequit fratres.
ligatur Isaac. Sic ⁊ vos liga
mini in hac solitudine tā so:ti
ter. vt consuetudines vīte se
cularis igno:etis. ⁊ suauitatez
sancte religiōis captatis place
at vobis sōnū sob:ctas. men

his triangltae.co:po:is mudi
 tis: mortis seueritas. z cuncta
 salutis expectatio. Soluti Ista
 ac. z incunde ad matrem vertit
 In Bersabee. Sic z vos ver
 tamini soluti ad matrem q sur
 sum est ierusalem. Cu ergo il
 lic peruenertis dabit refrige
 riū sedem quietis beatitudi
 ne z luminis claritatem.

**De vita clerico: si circa ob
 seruantia sermo.** 42.

Cum ieiunaueris un
 ge caput tuū. z facies
 tuā laua. ne videaris
 hoibus ieiunans **Te**
luantis officiu ē. in cinere z gil
cio sedere. so: didas vestes nō
 tenere. carnē macerare. facies
 attenuare. in palo: e permaue
 re non ipsū lauare. nō ad mē
 sam opulentā accedere. nō cō
 uulsa z festa visitare. nō capi
 te inelmato succedere. sed eli
 mosinas dare. castitatē serua
 re. iuste sanete z pie viuere. vt
 xpi sanctam resurrectionē ex
 pectans glorifemur. **Hec** autē
 oia facite. nō vt videamini ab
 hoibus. sed tñ ab illo qui cū
 eta videt in abscondito. Sed
 si pingeret q sumus ieiunio
 rū spargeretur inter hoies.
 statim faciem tuā laua. ne vi

de aris hoibus ieiunās. **Tris**
 .n. fratres pponūt nobis ho
 die. s. ieiunare. facie lauare. z
 caput vngere. **Hec**. n. tris sūt
 in quibus tota vita vestra cō
 sistere debet. **Que** sūt ista fra
 tres nisi declinare a malo z sa
 cere bonuz. z totū qd habes
 deo cōtribnere. **Eccē** qd q
 stinet nostra xpiana scā religio
Quid. n. per ieiunare fratres
 nisi a malo declinare. per sa
 cie lauare est bonuz facere. p
 caput vngere est totū deo tri
 buere. **Sed** dicit qz breuis
 est hec expositio. sed z aquam
 viuā vt cupimus non p:opi
 nasti. attendite ergo fratres.
Mam hostis antiqui vestris
 p:imis parentibus. p:uno in
 paradiso suavit vt dñm offen
 derent. so vt faciem a deo ab
 scōderent post meridiē. **Ter**
 tiō vt de ligno vitis comede
 rent. **Ma**m sibi dicit vt caput
 perungeret. sed hic vt caput
 vngeret. sibi abscondendo sa
 cicm latitaret. sed hic lauaret.
 sibi vt z comederet. sed hic vt
 ieiunaret. **Cre**damus illi qui
 mō hec p:cepit. sed non illi
 q contraria persuasit. ait. n. pa
 ter hic est filius meus dilectus.
 ipsuz audiat. **Ma** aut bodie cū

eiunatis. Est. n. fratres quod
dam ieiunium commendabile et
quoddam damnabile. Damna-
bile quod vident homines quod fit
propter homines commendabile quod
solum propter deum fit. Sed aliqui
ieiunant ut fastidiant. Aliqui ut
auari. Aliqui ut ipocrite. Re-
grotus ieiunat ut valeat. Fa-
stiditus ut appetat. Anarus
ut parcat. Ipocrita ut appare-
at. Ieiunium ergo roci est sanitatis
Ieiunium fastidit est gulositatis
Ieiunium auari est paritatis.
Ieiunium ipocrite est simulatis
Hec autem ieiunia. nisi non sint pi-
culosa ut egroti tamen sunt infir-
mitiosa. Ieiunare ergo fratres pro-
pter deum. flagratis voces ut
accipiatis nucleum. proiiciam
folia ut inueniam fructum.
purgemus puteum. ut hauria-
mus aquas de fontibus sal-
uatoris. At. n. saluator siten-
tes venite ad aquas. Nam triplex
est aqua saluatoris fratres. Aqua la-
chrymarum: in flent super lazaro
et super chanaanem aqua quam posu-
it in peluim quam discipulorum pe-
des lauit. aqua que de latere
eius emanauit. primam omnino nos
habere fratres. si recte ieiun-
are cupimus. Est ergo pri-
ma aqua contritionis. secun-

da confessionis. tertia saniffa-
tionis. prima mentem sanat. se-
cunda refrigerat. tertia secun-
dat. Ergo fidelis si cupis re-
cte ieiunare istas aquas reci-
pe et lana te et mundaberis le-
pra. Nam nisi habueris. has
aquas. ieiunium tuum modicum
valebit. Ideo vocati hodie
ad nuptias magni regis fra-
tres dilectissimi. omnino nos
vestimentis. tubis. et cimbalis
bene sonantibus. Tandem
ipsum patrefamilie. qui ad istas
nuptias vocare dignatus est
Que sunt nuptie hodie prepara-
te fratres: nisi isti dies. quos
dominus consecrare dignatus est:
Isti. n. sunt dies quos obser-
uare debemus in quibus legem
recipere merebimur. Isti sunt
dies medicinales. qui anime et
corpori conferunt sanitatem.
Isti sunt dies nuptiales. in quibus
vestimentis ornati esse de-
bemus. cibala et tubas organa
naque bene sonantia sonantes. Nec
n. sunt in terra. que in nuptiis
quadragesimalibus sonare de-
bemus. nam primo vestire nos
debemus virtutibus sanctis
expellatis vitis. Secundo ci-
balum percutiendum pectora
per contritionem sonare debemus.

Tertio vt preces clamare
 debemus fuggentes vbera
 vocando puulos vt ieiunare
 difcant. fenes vt ieiunare do
 ceant q: ecce nūc tps accepta
 bile ecce nūc dies gratie & fa
 lutis ecce dies remiffionis ec
 ce dies fatisfactionis. Tu er
 go inique. q longo tpe domi
 fti. surge memento vbi ceci
 deris & age penitentiā. dum
 tps habes. dū fannus es. dū
 peccare potes. vt nō ex timo
 re fed ex amore videaris pe
 nitere. Oēs. n. fratres mei. q
 p penitentiā delauerit pecca
 ta fua iā angelice felicitatis p
 ticeps est. ipfa nāqz penitētia
 est in medicamentum uulneris.
 fpes falutis p quā peccato: ef
 faluantur. p quā deus ad mi
 ferico: diā inclinatur. Dū aut
 penitentiā fratres fecerit tūc fū
 dite pro peccatis lachrymas
 & cordis corpo: is: nāqz nō
 lachrymando fratres uici: pe
 trus a xpo respicitur: nāqz
 qd nō martha lachrymis fa
 uatur: nāqz non cananea
 exaudit: nāqz non lazarus
 ad vitā renocatur. Tūc er
 go facie tu q hodie incipis iei
 unare. lachrymis pcutte pe
 ctus. exalta vocē. tuā confiteu

do. & annunciendo sacerdoti
 peccata tua. Audite frēs quid
 dauid p confessionem confe
 entus est. quid ait nifi pecca
 ni dñe. & iheratā propheta ait
 o dauid transfultit deus peni
 tum a te. Lauere tamen fra
 tres ne confessio fit. Saul. q
 redargutus a samuele fupbie
 do dixit peccavi qui statim an
 dire meruit. transfultit deus re
 gnūm tuū a te. Sic & dicit
 nos iudas peccavi non dolen
 do fed diffidendo. Sic & ca
 in malo: est iniquitas mea q
 vt veniaz merear. Ergo fra
 tres ieiunatis facies vestras
 lauat se lachrymis. caput vn
 gite xpm qui caput cunctoz
 est. ipsum ergo vngite. f. oleo
 misericordie. ellinofinas dan
 do. & verba contritionis cla
 mando peccauimus domine
 fed miserere. & fic uncti eri
 mus a Christo oleo letitie. fic
 unctū iherem & adaria p: o:
 fpicimus. fic unctos volētes
 fempet fpectantibus fratres
 fed quis dicit. quomodo vn
 gendus est de: O peccato:
 vade pro ad maria peccatū
 cē. Ipla. n. vixit pedes xpi
 caput. f. aiaz & poftea acce

e
 e
 e

dere potuit ad caput. Itaq; si
primo lachrymis xpi pedes
non lanasset. ad caput xpi ac/
cedere vngedo causa non fuis/
set. Ergo necesse e primo ad
pedes lachrymas fundere. &
postea ad ipi caput accedere.

Scitote in fratres mei. qd nisi
inimicis vestris co:de. peper/
citis. oia que agitis. sine ieiune/
tis. sine elemosinam detis. siue
oia que bona sunt agatis. oia
vana sunt. & serui inutiles est/
nisi pximo pepercieris. Sz
dicatis ego parere inimico n
possim ex quo ergo mihi bo/
na non valent. sine hoc me af/
figere ieiunando bona distri/
buendo non amplius volo.

Ego autem dico vobis. di/
mittatur vobis. Nullum tm
maliz impunitu nec aliqd bo/
num irremuneratum rema/
nebit apud deum qui nonit ab/
scodita cordis cuncto:um.

De vitaz mo:ibus cleri/
corum sermo. v. 70. 43. 43

Rares carissimi scis
Ille hieremias conside/
rans sacerdotu & pre/
lato:u negligentia. lamentabi/
les voces emittens dicebat.

Paruuli petierunt pane & n
est nec erat qui frangeret eis.

Clamabat ergo hieremias aspi/
ciens destructione sancte cini/
tatis: plo:at & lamentatur cru/
delitatem matru patru & pa/
storu qui denorant filios per/
ditione: ve vobis pasto:ibus
israel qui qd pingue erat co/
medistis qd cum fructuz erat
non solidastis: qd eroncum
erat non renocastis: qd infir/
mu erat non sanastis: qd nu/
dum erat non cooperuistis.

O fratres lupi rapaces ho/
die facti sumus iniustiaz post/
ponentes: veritatem & mise/
ricordiam igno:antes. Lane/
te ergo ne vobis dñs hodie
dicat dispensato:re te posui su/
per familiam meam: & tu pane
eis non fregisti.

Non ergo di/
spensato: sed dissipato: si spe/
culato: sed spiculato: o serue
nequa mitte te in tenebras ex/
terio:es. qm pueri tui petie/
runt tibi pane nec fuit q fran/
geret eis. Itaq; fratres deseri/
bendus est panis & frangen/
d? subditis anteq; fame pere/
ant. na si mo:ietur de manib?
tuis sanguis eius exget. Di/
stribuendus itaq; est panis oi/
sanctitate erubescensibus. est
.ii. fratres panis mydus q di/
stribuendus est & frangendus

filia. Est et alter panis iudaicus: qui distribuendus est feris. Sunt et isti panes comitum et in domo dei sicut in arca palee cum grauis. Tres in panes legimus in scriptura panes pharaonis oblationis et propositionis primi sunt laici. secundi sunt sacerdotes. Tertii vero pastores. Quatuor pharaonis dividuntur in tres partes: in concupiscentiam carnis et concupiscentiam oculorum et superbiam vite. Prima est luxuria que enernat. Secunda est auaritia que cruciat. Tercia est superbia que velut vesica inflat. Luxuria est proferens infirmitatem. Superbia parit iniuriam. Auaritia est premens hominem infra se per pollutionem. Superbia supra se per elationem. Luxuria depulit hominem infra se: quia cum factus sit ad imaginem dei velut porcus in luto vivere querit. Auaritia trahit hominem extra se: quia propter terrenam diuitiam celestia. Superbia extollit supra se: ut ponat in celum os suum. Et sic patres et fratres homo per luxuriam in vanis cepit delectari. Per auaritiam in transitorio conso-

lari. per superbiam de impietate gloriari. isti sunt pastores quos dominus eiecit de templo vendentes et ementes. Isti sunt quinquagenarii per per Elyam comburuntur. Isti sunt isti falsi pastores vestiti pelibus capris: qui est intrinsecus sicut lupi rapaces. Ergo nos qui pastores sumus nominati. Luxuriam frangamus per abstinentiam. Auaritiam submergamus per elemosinam. Superbiam fugiamus per humilitatem et patientiam. nam sicut impossibile est demonem in malo obstinatum in paradisi intrare. sic impossibile et luxuriosis pastoribus auaritis: et superbis subditos castos et humiles et bonos facere. Quia necesse est ut talis ut grex: quis sit et rex. Est et alius panis oblationis que quidem ab solo frangere sed et deo offerre debemus. Dauid dicebat: intret oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. iste est panis triplex: quia oratio debet esse ampla deuota et pura. Ampla ut pro omnibus et rogatis pro calumnantibus et persequentibus vos. deuota ut non remissis petatis. sed deuote et dabitur vobis perseverantibus.

Oratio

deponere contumaciā nō dif-
feremus: ipse. n. dei filius o-
bediens fuit vsq; ad contu-
meliā crucis: non ergo cō-
tinuamus eius p̄cepta chri-
stus. n. obediēs fuit vsq; ad
mortē. nec pro sua sed no-
stra salute & utilitate. In oib;
ergo simus sibi obediētes.
Eccē fratres angeli in oib;
obediunt deo: & nos q; cinse
simus contradicemus deo:
Insensibilia obediunt deo: &
nos rationales resistem; deo
Sol a sua semita nō deuat:
nec luna: nec stelle: oīa. n. celli
ca suis deo famulant; officiis
Tu vero voluntati dei quasi
in oib;. resistis. Ad nutū di-
cāpi floribus decorantur: ter-
ra sūb:ibus fecundatur: frō-
dibus crispatur: sylua in nēo
re citarizat: animalia oīa deo
obediūt: solus hō dei volūta-
ti resistit. Quid acbe lege qd
dicit; nēlōrē obediētia q̄ vī-
ctim e: que causa est? nisi q; i
victimis aliena imolatur: carō
sed in obedientia voluntas p-
p̄ia & caro mactatur. Esto-
te ergo fratres mei obediē-
tes vt deū placat: e possitis de
peccatis cōmissis. Tanto ci-
tius homo placat deū q̄to re-

pressa arbitri sui supbia gla-
dio p̄cepti se imolat. & au-
te tamen fratres mei in obe-
diētia: sub ipsa. n. potest late-
re sel dracois sub specie mel-
lis: lup; sub pelle ovina: i po-
mo dulci venū nū sepe lacet.
& in olla mors sepe ponitur.
Attendat ergo q; p̄cipit & q;
obediēre intendit q; obediē-
tia sit honesta & oī discretio-
ne ornata seu deco:ata. Mag-
si discreta non fuerit: crudeli-
tas existimanda est: si nō ho-
nesta fuerit nullatenus obedi-
re debemus. Igitur n̄ vobis
p̄cipitur q; deū nō diligatis
vel q; deū odio habeatis: nū-
quid obediēre debetis: Quā-
quid ē ipse deus hoc p̄cipe-
re pōt: Non est igit; fratres
& iusta debent p̄cipi: & si in-
sta vel hōesta nō fuerint: nul-
latenus obediēre debemus &
si apostolus hoc nobis indi-
cauerit. Nolite igitur fratres
mei talibus obediēre: sed ca-
ute in cordibus alligate q; obe-
diētia sine discretionē casta
est & vana: non ex parte obe-
diētis sed p̄cipientis. Et obe-
diētia hōestate p̄iuata supb:;
ex pte utriusq; cōsuetis & p̄ci-
piētis & i nonalino die p̄iter

punentur. custodite qd p:eci-
pitis: cauete ⁊ pōderate qd i-
ponitis. Nam quotienscūq;
obediētia honesta ⁊ iusta non
fuerit: totiens ad irritatē de-
uenisse pastores cognoscant.
Obediētia igitur fratres tūc
est vera: tūc sancta: tūc me-
ritoria: qm̄ est dotata diferen-
tione: honestate iustitia: ⁊ hu-
militate. Iste. n. sunt socie san-
cte obediētiae: sine quib⁹ oīs
obediētia vana est ⁊ inutilis.
Hoc est illa obediētia: que
cōtēto: diā seruat in angelis:
pacē nutrit i monachis: tran-
quillitatē generat in cluibus.
Hoc est illa obediētia: sine q̄
resp. stare nō potest: sine qua
familia aliquis regi nō pot. o-
q̄s. eno: me vniū quod obedi-
entiae cōtrarium fuerit. Per
hoc diabolus celū pdidit: per
hoc homo paradisu amisit
per hoc Saul regnū: per hoc
Salomon amorē diuini. O
sancta dei sponsa obediētia
tu pfecta scala qua celū ascen-
ditur. tu quadriga qua bestias
rectus est in paradisu. tu por-
ta paradisi fidelium ⁊ claustra
infernū. O sancta obediētia
tu humilitatē nutris. tu pa-
tientiam p:obas. tu marce-

tudines examinas. Estote er-
go fratres cum abraam obe-
dientes: reddentes que sūt ce-
saris cesari: ⁊ que sunt dei do-
mine. Tunc vero dabimus cesari
debitum qm̄ debita p:elatis
nostris reddimus. Hoc. n. d-
bita consistunt in reuerētia
in re: exhibitiōe ⁊ dilectiōe
Hoc autē facere debemus nō
solū pastoribus: sed ⁊ dei san-
ctis: ⁊ tunc reddimus p obe-
dientiam que sunt cesaris ce-
sari: ⁊ reddimus que sunt di-
deo qm̄ in latia perseneram⁹.
Hoc. n. solum deo conuenit
Hoc. n. consistit solum i o: a-
ctiōe ⁊ gratiarū actiōe cultus
exterioris exhibitiōe ⁊ interi-
oris mentis deuotiōe: quod
facere nos persenerare deus
ipse dignetur. Amen. v. 96.
de modo q̄rēdi deū ser. xlv.
Udistis fratres incl ca-
rissimi sanctissimos re-
ges deus diligēter q̄-
fuisse: ⁊ querendo deū ⁊ ho-
minem inuenisse non dubita-
mus: ⁊ sibi p:eciosa munera
obtulisse firmiter credimus ⁊
p:edicamus. Vos ergo fra-
tres querite xp̄m: querite na-
zarenū: querite floridum cā-
didum ac rubicundū. queri-

te xpm̄ ⁊ videri crucifixum: q̄/
 site ⁊ inuenietis. pulsate ⁊ pa-
 rietur vobis. clamate ⁊ voca-
 te dilectuz: nunciates q̄a amo-
 rei languetis. **O** vos mundi
 amatores q̄ terrena sapitis:
 quoz deus venter ē ⁊ gloria
 cū cōsu yone: quid agitis sine
 xpo vobis pax esse poterit:
 nunqd̄ felicitas vel victoria:
 nunqd̄ dignitas vel securitas
 fides vel caritas: spes vel fidu-
 cia: cōstantia vel tēperētia: pu-
 dētia vel scientia: pulchritudo
 vel fortitudo: olfactus vel ta-
 ctus: visus vel auditus sine
 xpo vobis esse poterit: **O** fra-
 tres mei absit. Ergo querite
 xpm̄ dnm̄ inueniri potest in
 nocare eum dū p: ope est. in
 xpo deniq; sunt oēs virtutes
 ⁊ thesauri sapientie: ⁊ scientie
 absconditi. querite ⁊ inuenie-
 tis ipsum pulsate ad xpm̄ ⁊
 aperiet vobis xps. **Dirigite**
 viā dñi ⁊ dirigat vos xps
Custodi te christum vt custo-
 diat vos christus. **Custodie**
 christum vt custodiat vos
 querite xpm̄ pauperē vt ine-
 niatis christum dimitte pasci-
 tes felices xpi vt pascat. vos
 xps visitate infirmos xpi ut
 visitet vos xps. pacē habete

in proximo xpi amoz: vt vos
 pacifice xps. **H**ic ergo xps
 queramus hunc etiā veraciter
 cupiamus. **H**unc realiter
 vt possumus agnoscamus.
Hunc semper queramus ⁊
 inuentum tam fortiter ⁊ tam
 suauiter taz dulciter teneam⁹
 vt eum non. amittamus. q̄/
 rendus est ergo christus sed
 non in platea vbi est magna
 vaultas. querendus est ergo
 christus sed n̄ in taberna vbi
 est magna ebrietat queren-
 dus est christus sed non in se-
 culo curia vbi ē sūma falsitas
 querendus est christus sed n̄
 in scolis mundano: in phi-
 losopho: in vbi est peruersi-
 tas. **O** vos mundi amatores
 qui terrena sapitis ⁊ pro ter-
 renis honoribus ⁊ pompis
 discerrere non desistitis tran-
 scantes montes ⁊ alpes iuesti-
 gare volētes. alta celi lata ter-
 re malis in calore frigore sa-
 me et nuditate. cur christū q̄
 ritis in quo bec inato: a perfe-
 ete reperuntur: qui e scite taz
 agere peruersē discite bene fa-
 cere. **O** vos q̄ celorum mo-
 nis quot d̄ ic̄ inestigare cura-
 tis: non tñ deū pfectius cogno-
 scans sed vt mundo florentes

appareatis. Sapientes igitur et
insipientes querite christum. Sed
non cum luxuria in qua est lata
deformitas. non cum superbia in
qua iacet eterna calamitas.
Non cum avaritia in qua est
scholorum servitus et eterna infe-
licitas. Sed bene fratres beu-
erunt non est qui speret in eo. Sed
nullus in ense. Rex in dimitis
puer in pomo. Servus in do-
mino. vxor in viro. vir in vxo-
re. vetula in parua pecunia. et
rusticus in legumine spat. Ec-
ce fratres ecce quomodo vniuersi re-
cedit a deo saluari suo. Ecce
quomodo speramus in vanitate et
relinquentes deum factorem no-
strum. et recedentes a deo sa-
luari nostro. Non sic igitur fra-
tres mei. non sic. et si diuitie
et honores affluant nolite cor-
reponere. sed solum in christo
semper sperare. quia christi cu-
ra est de singulis nobis. Que-
ramus ergo Christum fratres
mei et nunquam quiescimus quo-
usque Christum inueniamus.
querite enim dum inueniri potest
in uocante eum dum prope est sed
quomodo enim queremus ecce. in-
queritur hodie Christus que-
runt enim pagani. querunt enim
iudei O christiane caue ne quod

ras Christum cum iudeis. sed
cum paganis regibus perqui-
rere non desistas. Nam paga-
ni querunt Christum adora-
re. Sed iudei querunt Christum
supplantare. Pagani hodie
ad Christum veniunt sed iudei Christum
spernunt. Pagani ueniedo
ad Christum laborant. Sed iu-
dei quiescendo Christum igno-
rant. Pagani Christo mimel-
ra offerentes ipsum adorant.
Sed iudei tam Christi mortem per-
curant. Pagani Christum in
adorando et miracula ibidem
inueniedo ipsum toto corde ma-
gnificant. Sed iudeorum synago-
ga tam Christum spinis coronat. per
aliam uiam pagani reuerentur
gaudentes. Sed iudei tam inci-
piunt esse panctes ne forte ue-
niant romani et tollant eorum
loca et gentem. Erubescite o per-
fidi iudei erubescite quia ueniet
christus quando lapsus super la-
pidem in te non remanebit.
eo quod non cognoueris tempus
uiscitationis tue. Erubescite quia
alieni hereditatem uestram ag-
gredimur et ad uestrum na-
tum per stellam producimus cum
preciosa uirginitas fuit ante secu-
la predestinata et prophetis
promissata et pastoribus ma-

nifesta & sapientibus regionibus
 reuelata. Quidem semper deo
 rebelles. Occisi & obstinati.
 Cur non consideratis mirabi-
 lia que deus operatur in me-
 dio terre vestre: Cur christi
 non queritis. cur deum & homines
 non agnoscitis: Cur enim verum
 dei filium non adoratis: Qui
 fratres mei non solum iudei & ma-
 li christiani occidere querunt
 christum. Quando hec querunt.
 nisi quia precepta sua seruare
 contendunt. Non sic magi fecerunt
 sed moyses christi nato cre-
 dentes per viam laborem cepunt
 & sic perseverantes aliquan-
 do inuenire meruerunt non in
 preciositate pannorum non in mul-
 titudine seruitorum non in tha-
 lamo picto non in loco eburneo
 non in aula regia. Sed per
 thalamo voluit reclinari in sta-
 bulo pro lecto habere voluit
 fenum pro seruitibus boues
 cum asino saluato: habere vo-
 luit. Etiam ergo fratres mei. qui
 rite deum flo: idum candidum &
 rubicundum: cuius ortum an-
 geli cantant. Sancti exultant
 sterilis clamat. vidua propter
 zat. Simeon senex exerectat.
Joseph cogitat maria mater
 reclinat. Vos cognoscit. as

nus portat stella demonstrat.
Magus adorat. Iste est de-
 deorum. qui in cherubi apparet
 terribilis qui in seraphim appa-
 ret mirabilis qui in virtutibus
 ostenditur incoprehensibilis
Iste est qui nup de maria nat-
 est virgine & homo deus fact-
 est. ut nos desiccaret. factus est
 homo. Iste est qui in esuritur. ut
 nos resiceret. qui sicut ut nobis
 vite eterne pecunia ministra-
 ret. Iste est qui pro nobis tenta-
 ut nos a tentationibus liberet
 qui pro nobis ligatur. ut nos
 absolueret. Qui pro nobis hu-
 militat. ut nos exaltaret. Qui
 pro nobis expoliatur ut nos
 tegeret. Qui pro nobis co: o-
 natur ut nos coronaret. Qui
 sele & aceto potatur. ut nobis
 fontis melis nos aperiret. qui
 morte suscepit. ut nobis vitam
 eternam donaret. Qui sepul-
 tus est ut sepulchra suorum huius
 diceret. Ascendit ad celum.
 ut nobis celorum porta aperiret
 Sedet ad dexteram dei patris
 ut precibus & vota exaudiret.
Ecce ergo ad quod natus est christus
 ecce ergo ad quod venit christus. ec-
 ce propter quod ad nos descendit christus
 quod igitur agitis o vos infideli ama-
 tores: quod vobis carne o vene-

rabilis senes. o iuvenes deli/
cati. qd agere creditis. cu3 ni
hil sine xpo potestis facere. q
buscuq; et bo3s terrenis one
rati estis: Querite ergo o iu/
uences xpm. vt iuu. nes ma/
neatis. querite vos senes xp3
vt cu oi p peritate viuere va
leatis. querite xp3 et nolite ge
scere: hu ipm illu iesu. q ce/
turi3s sensu sanauit. paraliti
cu solidauit. lazaro resuscitauit
cecos illuminauit. Ad eretri/
ces beatificauit. Cananea ex/
audiuit. latro3 pepcit et para/
d3su donauit. huc xpm que
rite fide spi caritate. Querite
xpm et nolite gescere. Que
rite xpm et nolite sperare i lo
gitudine vite vestre. q: incer
tus e exitus. Sed attendite ne
deci3iam. q: sub spe boni mi
sa mala sunt. Non. n. desinit
homin antiqua figurā assume
re angeloz laqueos decepti/
onis vbiq; pretendens. h3o/
uit. n. ipse malignas naturas
homin et cui adhibeat cupidi
tatis calore. gule voracitate3
luxurie feditate. Inuidie cala
mitate opulencie nouit. que me
rore conu3bet. que fallere pos
sit gaudio. que metu opp: at
que admirati3e iedacat. Lu

cto3 discunt naturas ventila
re et pscrutare cu3cto3 affect3.
i. nullo desinit. et vbi cognoue
rit q delecteris ibide suu ex
ercitum ponit. Tu ergo fide/
lis cu tentati3es senseris in or
ipsu quere in or ipsu imoca
et in or tibi au3labitur. q: si/
delis. non pmittit nos tentati
sup: id quod possumus por
tare. Qui est benedictus i se/
cula. Amen.

**De getaie et caritate et ope
re misericordie sermo. xly.**

Patres mei carissimi
nunq; reco:do: me le
gisse mala morte peri
isse illu q libenter in hac vita
opa caritatis vel pietatis vo
luit exercere: h3 et multos in
tercesso:es plus ho et ille qui
opa caritatis exercet illariter
Quid. n. de piis hoibus dice
re poterimus nisi id qd frequ
ter legimus: Opera. n. illoru
sequuntur illos. Quare: nisi
q: multos habent intercesso
rea. Ideo impossibile est vt pre
ces multo3 no exaudiantur.
Considera ergo o homo qd
est ille qui tibi in via occur
rit. aduerte q homo est ad
imaginē dei factus et t3 pau
per est nudus miser mendic

eius orphannus et pupillus. **L**auda
 ue tñ ne eum despicias **L**auda
 ne ne eum perimas ne expellas
 Nam licet pauper licet nudus
 licet famelicus licet miser ap
 pareat licet doleat licet erube
 scat non tamen expellendus est
 pauper. Nolite igitur fr. tres
 mei eos expellere nec et in
 portune perierint nolite de eis
 aliquid murmurare q: imp et
 inops non cessant laudari no
 men dñi. Considera tu dives
 q vias ambulat et plateas et
 recto capite et collo q tu si
 mul cum paupere natus es
 de muliere et breui viues tpe
 et licet dives sis sepe tñ reple
 beris amaritudine et dolori
 bus. in sordibus generatus
 es in tenebris cõsueris i do
 loribus et peperit te. mater
 tua ante exitum matrem gra
 uiter onerasti in exitu matrem
 dilacerasti irpiter fleuisti si
 mul cū paupere et medico quã
 do vallē ploratiõis ingressus
 es. Pares ergo geniti sumus
 pariter viuimus et piter mor
 riemur. Considera ergo diues
 q paup et ois diues pari mō
 nascuntur. Noli ergo eos de
 spicere. Noli manus beatiu
 dinis auertere ab eis sed eos

facie serena suspice eos conso
 lando verbo et exemplo. **A**d i
 serico: dia igitur fratres mei
 mater nostra sit. nã qui esuri
 entem pane verbi reficit q ne
 scientem potu sapientiæ retri
 gerat qui errantem in domũ
 renocat qui innocentem pro
 tegit qui infirmum fidem et
 patientiam instruit qui in tri
 bulatione oppressos consolã
 do vel compariende eis: sub
 uenit. **H**ic vere pins est verus
 misericors est amicus dei est
 nec eum mala morte perituz
 nullus dicere audeat. **O** mi
 serico: dia salutis p̄sidiãz fi
 dei ornamentum propitiatio
 peccato: rum: **T**u iustos pro
 bas tu sanctos approbas ma
 los ad bonum perducis et q
 sine te cunctis bonis abundare
 videtur vel castitate apparet
 decoratus omnino dicere nõ
 desistat seruus inutilis sum.
Sed attendite etiam fratres
 mei q non solum pauperibus
 in via misereri debemus sed
 et defunctis cū ois diligentia
 misereri et subuenire. **S**tudea
 mus. **A**ttendite qd iudas ma
 chabeus fecerit. dixit. n. q fa
 cta esset cogitatio pro defun
 ctis exorare vt a peccatis sol

nantur. Sciebat autē et iudas
q̄ nō gloriari poterat castitē
se habere cor. Considerās q̄
astra non erāt munda in con
spectu dei. Ceciderūt. n. ange
li de celo sō munda astra nō
fuerunt nec et infans cuius vi
ta est vniū d'ci sup̄ terrā. si
ne peccato est. Quis ergo de
nobis dicemus: Nunquā glo
riari poterimus castitē habere
cor? Absit oio q̄ oēs peccato
res sumus et in peccatis cōce
pti sum⁹ oēs et nati. Oēs vi
tam peccabilem ducim⁹ oēs
in peccatis vivimus et sō: su
tan in venialibus moriamur
Ergo misericordia indige
mus q̄: de hac vita oēs mi
graturi sumus. Et licet carnē
dn̄ris maceramus ieiuniis et
abstinentia. licet oīa mala pa
tienter ob christi amorē susti
neamus. non tñ digne sūt pa
siones huius temporis ad fu
turā gloriā que reuelabitur ī
nobis. Ergo misericordia in
digemus q̄: p̄ nostra merita
eternam vitam acquirere nō
sciamus. Lupis ergo o hō
ut tui misereatur dn̄s: fac ut
proximo miserearis tantū re
cipies in alia vita quantū fa
ces in presentī vita. Oratio

pro defunctis ut dñ fuer
rint in eterna vita pro te ora
re non negligant. Expectant
.n. vos ut iuventur per vos.
Tempus. n. operandi iam p̄
fugit ab eis. Clamant igitur
quotidie q̄ iacent in to:men
tis clamant et pauci sunt q̄ re
spondeant. Ululant et non ē
qui consolatur eos: O q̄ grā
dis crudelitas fratres mei o
q̄ grandis inhumanitas cla
māt adnos quotidie q̄ dñ vi
verunt multa mala pro no
bis sustinere voluerunt. nec
eis subuenit e curamus. Q
vere magna inhumanitas. n.
infirmus iacet et medicus cō
solatur. clamat po:ens et oēs
cum eo clamare. n. non cessat
cadit a finis et oēs enim sub
leuare festinant. Sed clamat
in to:mentis fidelis: et non est
qui respondeat. Ecce vestra
inhumanitas fratres. cia ergo
non sic sed memōte fratres
q̄ sancta et salub: is pia et fe
lix et suavis deo et angelis est
cogitatio pro defunctis exora
re: ut a penis quas patiuntur
solvantur: Sed dicit q̄s: cō
ce patrem bonum et piū et
humilem misericordem et ca
stum et omnibus virtutibus

plenum ⁊ ornatum habeo: tunc si vera sunt que lego esse beatum non dubito. cur ergo orare pro eo volo: Cur elemosinam dare: cur ieiunare: cur sanctorum corpora visitare: Non est ergo necesse pro eo orare: quia fidelis fuit prius castus ⁊ humilis ⁊ in cunctis bonis ornatus. Etiam post auxilium non abiit nec in pecunie thesauris speravit: potuit transgredi ⁊ non est transgressus: ⁊ facere malum ⁊ non fecit. quod ergo aliud credere debeo nisi quod lego quod. n. lego: vel quod predicare audio: nisi quod bene operabitur: bene remunerabitur: O homo hec quod dicis: ego nullo modo negare audeo. quis. n. fidelis dubitat quod bene fecerit bene recipiet: consulo tamen ut pro defunctis orare non desistatis dixi. n. supra: quod nemo sine crimine vivit. Non ergo gloriari potest castum vel mundum se habere cor. Et quid ergo consulo quid volo: quid vel deprecor: nisi quod dimittas incertum ⁊ accipias certum: quid est: quod est incertum nisi quod nescis utrum pater tuus cruciatur: vel utrum dignus fuerit

odioso vel amore: Adulti reputati fuerunt sancti ⁊ tamen in conspectu dei non boni. sed mali inveniuntur. Accipe ergo quod est certum: ⁊ dimitte quod est incertum. certum. n. est quod peccator fuit: ⁊ in bonis operibus ornatus fuit. ignoramus tamen utrum eternam gloriam merebitur possidere. lege ergo o homo ⁊ ope implere festina: quia sancta et salubris est cogitatio pro defunctis orare et elemosinam dare: carne affligere et opera caritatis exercere. peregrinationes facere ut a peccatis solvantur. Non etsi sunt salvati vel damnati pro quibus rogas dummodo ne scias et a deo revellatum tibi non fuerit. non credas beatis vel damnatis iniurias facere: quia si beati sunt tunc adiutorio non indigent: et si damnati obtinere non valent. ergo dum certus non sis: quod nec beati nec damnati sint orare pro eis non differas: quia ut supra diximus: bonis tuis non indigent quia aequi sunt et mali non obtinent: quia damnati sunt. Scias tamen et indubitanter credas: quod licet pro defunctis beatis vel damnatis obsecres: bona que facis pro eis

nō amittis. Sepe. n. p: edica/
mus & sepe integra fide docui
mus q̄ nullū malū īpunitū
& nullū bonū irremuneratū
erit apud quem non est acce
ptio psonarū. O:atio. n. tua ī
si nū tuo conuertetur. Igitur
pro defunctis semp̄ orandū
est & si non p̄ficiet eis q; bea
ti sunt: vel dānati sunt: oratio
sūssimū nostro conuertet. sic
.n. semper bonierim⁹. sic p̄s
& misericordis: des: sic mala mōr
te perire nō poterimus: quia
dñs custodiet nos in tota vi
ta nostra. quā postea deserē
do dabit illā quā nec ocul⁹ vi
dit nec auris audiuit: nec ī cor
hōis ascendere potuit. festi
nemus ergo o fratres p̄ de/
functis exorare: vt & ipsi festi
nent nos ad se vocare. vidēt
.n. sanctā trinitatē: tantū esse
vnam quantū tres simul sūt
nec plus aliquid sunt due q̄
vna tres. & ī se infinite sunt: &
singula sunt in singulis: & oīa
in singulis: & singula in oībus
& oīa in oībus & vni oīa sūt
Et si capere nō potestis quō
sancta trinitas tres & vni sūt
exemplū accipite. vnus ē sol
in celo currens: calefaciens &
fulgens. vñ est in terra ignis

trīa similit̄er hñs ī terra: mo
tū lucem: & seruo: ē: nec lux a
seruo: e diuidit. Sic est sacra
dei trinitas: & etus misterius
capere non valeamus: bene
operari festinemus: vt sicuti
est sanctā trinitatē p̄ gratiam
videre valeamus. Inbumus
num est nanq; patriā desere
re: patriā despiciere vel in ea
nolle habitare. Vene opera
ri non pigeat, et patriā habi
tare & ad eā redire valeamus
Tanta est. n. pulchritudo iusti
ne tanta iucūditas lucis eter
ne. Hec est incōmutabilis ve
ritatis & sapientie: vt et si nō
liceret in ea amplius inanere
q̄ vnus diei hora vel media
pp̄ hoc solū innumerabiles
anni huius vite pleni delictis
& circūstentis bonoz t̄paliū
recte meritoq; cōtemnerent
hec oīa. O regnū dei glorio
sūm: o patria nostra deside
rabilis: tantū vales q̄ntū habeo
tantū enim de te vidua dñob⁹
minutis q̄ntū petrus q̄ reliquit
oīa: tantū zacharias dando di
midia patrimoniū q̄ntū ma
ria soror lazari que oīa ven
didit: & ante pedes apostolo
rum posuit. Cur ergo bene
operari pigri sumus: Cur p̄

defunctis exorare negligim⁹
 intueamur ergo fr̄es i patria
 nostra non solū ex hoib⁹: s; s; et ex angelis atq; archangelis
tronis & dñationibus: p: inci
patibus & potestatibus pgre
gata. Ibi sanctā & individua
trinitatē sicuti est hō. videbit
plus tñ vel abundantanti⁹ q̄tus
plus in via operando merue
rit clarus. Non tñ q̄buscūq;
bonis onerati simus pp hoc
eam emere valemus: nisi p
gratiā possideat. Tūc. n. so
lum cōtēti erimus. oēs faciles
oēs incūdātes. Hec est. n. illa
optima pars quāz maria ele
git q̄secundo & sedēdo ad pe
des dñi. Contēplabat. n. ipsa
deū & hoīem. Ideo optimā p
tem elegit. Quare optimam
partē dicit: nisi q: p: tēplatio
nem eterna vita designatur.
Optima vita est. n. q: secunda
est. q: eterna est: q: vera ē. q:
felicitas nostra est deuz hēre
deū videre: deū cōtemplari.
Hō optia pars est: quā partē
n̄ possum⁹ hic possidere. qua
re: q: q̄ diu vivimus peregrī
namur a dño. & semp in picu
to sumus: semp i labore hactē
vita. cū Ad artia fatigamur
Sumus. n. cum maria labo

rantes hospites inuasi rantes
 & recipientes. Hanc partem
 martham elegit & bona fuit
 sed non optima: q: non eter/
 na Bona tñ fuit. q: p̄seneran
 do in opibus caritatis sedere
 ad pedes dñi in eterna vita
 eñ sorore meruit. festinantes
ergo opa pietatis exerceite &
p:io defunctis exorare ut vi
dere possimus & reuerenter
salutare p: opbetas sanctissi
mos & patriarchas veraces
Isti. n. sunt quoz noia manēt
in eternū: q: deo digni sūt: s; i
de p: eclari: hospitalitate p: ecl
pui: astuti in sentū sapientes i
ope: reb⁹ secularibus locu
plctes: reparato: es opib⁹ o:
bis terraz atq; rectos eride
li p: omisionibus angeloz sa
cie ad faciē deū videntes:
p:ndenter & vltuosi: quoz i
perii posteritas non cessant.
xps ex eoz gerimine p vterū
beate virginis: que est spes
oim gentū natus in mūdo
eo rruiscando apparuit. Isti
.n. sunt sancti viri: cum quib⁹
locutus est deus: & osidit eis
secreta sua: ut ea que ventu
ra erāt quasi p:esentia spiritu
sancto illuminati agnoscerent
festinemus fratres seculum

*phel
 patz
 rhub*

Idē

aptus

fratres
sep
in
etire vt cōsalutare & videre
valeamus sanctos: apostolos
quorū oculi beati: q̄ demū in
carne vinctem videre merue
runt: quorū fructus in patria
in eternū manet. festinemus
ēt fratres mei ingredi sancta
sanctorū vt cō valeamus vide
re sanctos dei martires: q̄ ca
nem dōmuerunt: sp̄m̄ ro/
robo: auerunt: demonibus ī
perauerunt: virtutibus corū
secaerūt: p̄sentia despererūt
& illā patriā se qua nūc loqui
mer voce & mo: s̄bus p̄dica
uerunt. festinemus igit̄ fra
tres ēt ingredi sancta scōrū vt
videre valeamus sanctos dei
confessores: q̄ licet persecuto
rum rabiē non senserūt: t̄m̄ p̄
vite meritū dō digni p̄: enī so
mātyriū non p̄: uant. q̄: ma
tyriū non t̄m̄ effusione sāgul
nis: sed ēt abstinentia peccatorū
& exercitacione diuinoꝝ p̄:
ceptoꝝ perficit. festinemus ēt
fratres mei ingredi sancta sā
ctoꝝ vt videre mereamur &
salutare reuerenter sanctam
dei genitricē cū sanctis suis v̄
gīnibus: que suis exemplis
vtriusq̄ serus imitacio ei⁹
segitur vestigia: & relictis in
p̄tiaz copulationibus: diuis

saq̄ liberorū p̄ pagine spon
so q̄ in ecclis est: penni mēte &
habitu & gestu applicare me
ruerunt. Ille. n. fuerūt virgi
nes sacre deō deuote: que in
vita sua fuerunt oratioibus ī
stantes: ieiuniis herentes: eli
mosinas facientes pauperes
recreantes: in tribulatoē gau
dentes: in bello potantes ī dā
nis tempo: alii in rex sō gra
tias agentes. festinemus er
go fratres mei istos imitari
sanctos. Discam⁹ ab eis opa
caritatis sine intermissione ex
ercere valenter vt per gratiā
suam mereamur ip̄sū vide
re facie ad factem sicuti ē: q̄
nobis concedat ille qui est sā
cto: in omniū virtus & sa
lus. Amen.

De penitentia ser. xlvii.

v
Erite penitētes & non
eritis deridētes. De
nientes mutare natu
ram: reconcilianini. n. & vos
deo cū cathena illa qua inqt
quocunq̄ ligaueritis in ter
ra erunt ligata in celo. Ad
dis ligaturam & deo potes
face re in posturam: peniten
tiam agis: genua figis. & de
rides: subsannas: peniten

am tñ dñm fisti: penitens es: peniteat te: sed si non penitet te: penitens non es. Et quid est frater carissimū: aegrotant hoies: ad ecclesiam militantur vel portantur & baptizantur & renouantur & felices evadunt hinc si permant hinc in penitentiā. Qui nō accipit baptismū nondum violant sacramentum. qui autē accipit violant male & perdit te vivendo. Ideo remot⁹ ab altari est ne iudiciū sibi manducet & bibat. vitā ergo mutet & corrigat te: & reconcilet. Sed si nō venit dū sanus est sed expectat etiam reconciliari in presentis quando incipit mori: ut experti sumus multos expectasse reconciliari morte appropinquante. Hōz salutē cōfiteri n̄ audeo. Hoc autē dico in cōspectu dei ad timorē vestrū & timorē meū. q̄ autē nō timet: nō me cōtēnit: sed malū suū. Audi ergo. suz certus q̄ hō baptizatur mundus est. sed vitā non audeo dicere sine peccato. Sed siq̄ vitā sine crimine duxerit & alia qua peccata habuerit q̄ quot die dimittitur in oratiōe dimitte nobis debita nostra &

cur & nos dimittimus debito r̄ibus nostris hodie si hodie si viverit: vitā non finit: sed transit de vita ad vitā: de labore ad requiem: de miseria ad beatitudinē: siue currat de voluntate sua ad baptismū: siue i periculo cōstitutus baptizet & exeat de hac vita ad deū vadit: ad requiem vadit. Baptizatus autē factus deserto: & violato: tantū sacramenti agat penitentiā de toto corde: ubi dēns videt: q̄ vidit cor: danid qm̄ increpabatur a ppheta & graviter increpatus est post cōminatiōes dei terribiles exaudiri est dominus: & abstulit peccatū. Tantū valet tres syllabas. s. peccatū qd̄ per has syllabas s̄dima sacrificii cordis ascendit in celū. Ergo q̄ egerit penitentiā veraciter: & absolutus fuerit a ligamento quo ligatus erat: & a Libitico: po: e non separatus bene post penitentiā viverit: sic ante penitentiā vivere debuit post reconciliationem quauis documque defunctus fuerit ad eum vadit ad requiem vadit: regno dei non partabitur a populo dia /

boliberabunt. Si quis autem
penitens si ultima etate neces
sitate egritudine voluerit pe
nitentiam accipere: et acceperit
et mox reconciliabitur. Et hinc
vadit. fates: vobis non eene
gandū illū saluari. qui bene
hinc exiit: nō in hoc plene di
cere p:esumo: ne vos fallam
fidells ergo bene vivens. hinc
securus exhibet. baptizat⁹ ad
ho:ā: securus hinc erit. Agēs
penitentia et reconciliatus dñi
san⁹: est: et postea bene vivēs
securus hinc erit. Agēs pe
nitentia ad vitam et reconcili
atus si secur⁹ hinc exiit: Ego
nō sū securus vñ secur⁹ sū: do
securitate. unde securus non
sū penitentia dare possū se:
curitate dare non possū. Quō
dico attendere: beneo illū ple
nitus exponere: ne aliq: male
intelligat. Nunquā dico dā na
bitur: Nunquā dico liberabi
tur. Et q dicitis mihi nescio.
Non pmitto non p:esumo
nescio vis de dubio liberari:
vis quod incertū est evadere
Age penitentia dñi sanus es.
Si. n. agēs penitentia dñi sa
nus es: et invenerit te novissi
mus dies: curte et reconcilietis
si sic agēs securus es. Quare

securus es: Quia eo tpe peni
tentia egisti. quō peccare po
tuiti. Si aut vis agere penitē
tiam ipsā quando peccare nō
potes. peccata te dimiserunt
nō tu illa. Sed unde scis in
ouis. si forte de⁹ dimittat mi
hi vez dicitis: unde scio illud
hoc nescio: Nā ideo penitē
tiam tibi do: q: nescio. Nā si
scirem nihil tibi pdesse: nō te
admonerem. non te terrerē.
Dne res sunt: aut ignoscetur
tibi. aut nō ignoscetur. Quid
vob: tibi facturū sit nescio. er
go dimitte incertum. et tene
certum. Amen.

De angelis et hospitalitate
sermo. xlviii.

Uta noturis angelicis
q semp defendimur ne
demergamur fratres
dilectissimi iō de eis ad eorū
hono:ē sermonē facere ne pi
grescamus. Sed qd de ange
licis spiritibus loquimur cū
de eis loq inmundi sumus: ere
dunt in sane et indubitata fi
de tenemus divina eos p:esē
tia et visione beatos sine fi
ne letari bonis dñi q nec oeu
p vidit nec auris audivit nec
in eo: hois ascēdit. Quid er
go miser peccator: pulvis

et cinis vobis loquar quia nec ego coram gloria valeo cogitare nec vos audire sufficiens profectio si ex abundantia cordis os loquitur. Ad dei laudem qui nos dignetur ad amorem suum inflammare dicamus quod possumus. In supernis spiritibus non solum admirabilis dignitas est et dignatio amabilis invenitur. Sed tanta gloria est quod lingua vel cor humanum nullatenus dicere valeat vel cogitare. Ipsi deo semper assistunt domestici dei sunt. ceteri ceteros principes paradisi scientie magistri doctores sapientie illuminatores altarium custodes earum corporum zelatores et defensores bonorum. Quod bene testatur ille doctus doctorum et veritatis predicator quando raptus fuit usque ad tertium celum et beate illi curie interesse meruit et videre deum fieri est. Atque super omnes homines meruit nosse secreta. Tunc enim ait. Tunc enim dixit et erant amantibus quod omnes erant administratores spirituum mihi in misterium nostrum. Ipsi provinciarum custodes dignitatesque nostras tam spirituales quam temporales omni dili-

gentia custodientes. Ipsi sunt contra fomitem impetrantes. Ipsi sunt pro nobis contra demones victoriam obtinentes. Ipsi sunt per quos ad fletum contritionis penitentiae et orationis inducimur. Ipsi sunt per quos nostra facta vel cogitata ad celum statim portantur. Ipsi sunt fratres nostri qui valde nos diligunt nos ubique instruunt in cunctis nos protegunt nostrum adiutum expeccantes ad celum et sedes paradisi per nos repleri affectant. Ipsi sunt sanctissimi spiritus qui nobis dormientibus adhaerent custodes nobis orationibus adhaerent tripudantes. Quis ergo fratres angelorum memoria in mente carebit? Quis eos non diligat? Quis non veneratur? Qui in conspectu dei semper assistit? Ipsi sunt per quos sustentamur per quos in mari et in terra simamur per quos mente et corpore illuminamur per quos in tribulationibus et angustiis consolamur per quos ab infirmitatibus frequenter liberamur per quos et a quibus in extremis contemplantur in fide solidamur et a maligno spiritu deservamur et obtenta victoria ad paradysum

vel ad purgatorium per eos
de deponuntur & ubi purga-
mur ab eis sepe visitari & ob-
solari non dubitamus. promitte-
tes ceteri sancti iherosolimitanorum civitatem
ingressuros. Est ergo fratres
studeamus sanctos angelos imi-
tari & non solum ipsos sed et an-
gelorum amicos. Circumspectam
non integra mente plegamur seri-
pturas ut possimus & inven-
iamus angelorum amicos quibus
invenimus petimus quod fecerunt
omnes angelis placuerunt in quo-
bus secum imitati sunt. Veniat
at sanctus pater Abraham & quod fecit
innotescat veniat & frater eius
Loth & dicat pro quod vel quomodo
a sodomia per angelos liberari
meruit. veniat & robias dicat
secum filium & pro quod per angelum il-
luminari meruit & filium custo-
diti doceat veniant & tres pu-
eri & quomodo actus & passus ap-
propinquatis non sequitur neces-
sario actus scribatur. veniat & pe-
trus & quomodo per angelum liberari
meruit audiamus ut & an di-
centes magna magnalia quae sancti
angelis fecerunt eos sequi & imi-
tari valeamus. dic nobis san-
cte pater Abraham quod fecisti vel
quod facere docuisti ut sanctis an-
gelis tam iucunde placeres: dic

ut & te discamus docere ut nos
a te doceri valeamus. Abraham
pater es & quod omnes filii tui su-
mus te decet nos docere. O
fratres quid aliud dicere po-
terit: Quid aliud vel docere
nisi quod hospitalitatem semper ser-
vare voluit: O sancta veritas
hospitalitatis quae non solum ange-
los sed et ipsi deum aliquando re-
cipere meruisti. Eccce pro quod
abraham dei angelis placuit. Eccce
propter quod Loth liberari
meruit. Eccce pro quod robias il-
luminatur & filius illius re-
servatur. Eccce pro quod tres pu-
eri & petrus illius reservat
in carcere. Discite ergo christiani
discite hospitalitatem exhibere
in cunctis ne forte cui dormis
clauseritis cui hospitalitatem
negaveris ipse sit deus. Loth
nam non sicut Loth angelis tamquam
peregrinis quae ex sua laetabili
consuetudine in sodomitico
vitio liberatus est & inter pes-
simos optimus conservatur
a pleno civitatis eripitur &
corporale evadit incendium &
ad eternum conservatus est pro-
missum. Abraham & Abraham deus
vidit quando tres vidit & unum
adoravit: Igitur o fratres re-
cipere peregrinos. festinate

n. n. nescis an christus digne
 tur te visitare licet xps sp i bo
 spite sit. **D**ateat. n. pegrinis
 ianua tua suscipe eos alacriter
 abluere pedes lana eorum capita
 purga eorum in mundiciis et noli
 avertere manum tuam ab illo pau
 pe et si cunctis subnuere non va
 les saltem voluntas bona sit cir
 ca eos. **S**uscipite ergo fratres
 pegrinos quod qualem merce
 dem habemus pegrinando
 talem habebimus pegrinos
 suscipiendo sunt. n. ambo coe
 les et qui pro deum refrigerat
 et qui pro deum laborat. **Q**ua
 etiam namque hospitalitas ange
 loz amica. caritas soror. huius
 litatis corona. **N**am qui habet
 te habet veram humilitatem
 qui te o humilitas habet veram
 hospitalitatem habet. **N**am si
 ne te hospitalitas nulla est. **D**i
 scamus ergo fratres non so
 lum a patribus hospitalitatem
 servare sed a xpo humilitatez
 astringere discamus ab eo si
 mundum fabricare non cuncta
 visibilia et invisibilia creare
 non in ipso mundo nutricula
 ficere et mortuos resuscitare
 non siccis pedibus super aquas
 ambulare non hec omnia sed tam
 tum quod mitis est et humilis

eo: de hoc est perfectio hospita
 litatis fundamentum. o san
 cta namque humilitas hospita
 litatis soror et amica suavis qui
 te habet in cunctis magis hu
 digno: est se aliis arbitrat. **N**am
 quae desiderat superio: ap
 parere primatus et cathedras
 omnes fugit omne dominium ab
 horret et sola hospitalitate am
 plectitur solam eam possidere
 desiderat. **E**rgo fratres ex
 celsa est patria sed humilis est
 via. **A**densuremus ergo eam
 perquiramus eam ambule
 mus per eam. sic. n. fecit abra
 ham et loth domum pegrinos su
 scipiebant sic tobias dum mor
 tuos sepeliebant. sic. n. et ange
 li de quibus ait salvator: quod sp
 videt faciem patris qui est in
 celis. **A**men.

De sodomis et gomor:is sermo. xlii.

Uidite non fratres ca
 rissimi sed principes so
 domitarum percipite. au
 ribus legem dei vestri populi
 et gomor:is. **A**udite et auditum sa
 cue filiis vestris o gemis ple
 na peccato gravi iniquitate se
 mine neque filii sceleratis.
Ecce dereliquistis deum blas

pheniatis sancti israel & alie
nati estis iam retro: sicut a planta
in pedis usque ad verticem
non est in vobis sanitas. Ideo
terra vestra deserta: civitates
vestre succedunt igni. regio
ne vestra eorum vobis alieni de
vorant & desolabitur sicut in
vastitate civitatis hostili. qua
re hoc patimini nisi quod similes
sodomitis iam estis. Audite er
go principes sodomorum. Au
dite isaias vobis dicente in
titudine vestrarum vestrarum ple
nis sum eo quod indigne mihi of
feritis. Ne offeratis sicut vi
tra sacrificium. Quia sabbata
vestra incensum vestrum & so
lemnitates vestras odit anima
mea & omnia facta sunt mihi mo
lestia. Non intenderitis manus
vestras avertit oculos meos
a vobis. Et cum in multiplici
averitis orationes non exaudi
am pro eo turpitudine ope
ramini. Ne est illa turpitu
do nisi illaque immunditia per
apostolum appellatur: Illa de
magis est turpitudine: Illa summa
immunditia. Illa summa miseria
aqua angeli fugiunt quam de
mones volentes. oculos clau
dunt. Illa est. n. immunditia &
miseria quam masculi in masculis

operantur de quibus ait apo
stolus. Non solum qui faciunt
sed & qui facientibus consen
tunt digni sunt morte hec est
merito immunditia quod est in
mentis & corporis spurcitia
Et h. est spurcitia. non solum pe
ccatum est: sed & pena peccati.
Cum. n. deus videt oia se con
temnentes & mandata sua con
culcantes vertit eos in repro
bum sensum ut illam abomi
nationem exerceant & non intel
ligant & animadvertant sic ait
apostolus. quod non probaverunt
deum habere in notitia
tradit eos dominus ignomi
nie nam masculi relicto natu
rali usu semine exarserunt in
desideriis suis. i. masculi in ma
sculos turpitudinem operan
tes: o quam abominabile victimis
o quam detestabile crimen: o quam
mortiferum damnum: o quam
pestimum scelus: o quam iudicabile
malum. Ecce. n. in verbis christi non
solum somnicat: sed et meretricie
efficit. Hec est. n. illa immunditia
quam deus odio sume habet quam
derisunt sancti: quam odi
unt beati: quam fugiunt illi qui
regnum dei consequuntur eter
num quam diligunt illi qui eru
dandi & maledicendi sunt cum

diabolo & angelis suis. o pessimi sodomite & veri peccatores: o pessimi attestante scripura. Erant sodomite pessimi & peccatores: es coram dño peccator: n. dicitur coram domino: cuius peccatum deus non dimittit impunitum: & n̄ differt diu differens penā: tñ ait Llamor: sodomitay & gomoro: coy multiplicatus est: & peccatū eoy granatū ē nimis Llamor: n. dicitur peccatū q̄ do non solū cogitat sed absq; oī timore ad actū pducit: & i cōsuetudine multiplicat. Et tunc dñs gladii furo:is sui extendens pñit ignē & sulfur d̄ celo: & cōbuste sunt ciuitates & submersę merito igitur p sulfur ciuitates ille submersę sunt & destruxit q: tā eoy sc̄ mine q̄ eoy masculi serenti in iuria ardebant. **Q** luxuria pessima virtutū destructio: vitioꝝ augmentatio: delectationis combustio: caritatis diminutio: bñi fariꝝ euacuatio: dulcis es: sed ecce oīs dulcedo in amaritudine grādi mor conuertit. **Q** luxuria per te par destructa est: p te hominū cidium factū est: p te ciuitates cōbuste sūt: per te regna pdi

ta sunt: per te oīs fere mala facta sunt: p te **D**anit exulat a deo: per te **S**anson mo:sture per te **S**alomon expellitur: per te **L**oth patit: relinquent patriā & vro:ē amittens. & lō p̄uicariator: es legis attendite legite legem. **Q** gomoro:oy sequaces quiescite iā agere p̄ uerse discite iam bene facere: fugite sodomitas vt mo:tes **N**olite conuersari cum eis: ne so:te cū eis depercatis. veniat. n. ip̄s & non tardabit: insurget ille sanctus **J**oseph q̄ de hoc crimine pessimo suos fratres incusare patri non t̄mittit. Surgat & nunc hic castigatis exemplū. & interficiat oēs tales operantes iniquitatē: veniat ille magnus sc̄s paulus vas electionis: & confundat oēs tales talia diligentes vt nullus reperiat in o:be: veniat ille dilectus dei virginitalis imago sanctus **J**oannes & sua virginali p̄sentia tales confundat. veniat et̄ illa Incerina mundi & p̄cursor dilect⁹ et sua grādi audacia: oēs tales interficiat spiritu oīs sui veniat et **L**oth nepos sc̄i ab:ac cū nepotib⁹ suis et oēs tales expellat de fra viuētū: veniat oēs

sancti angelii & cōburant oēs
qui opantur iniquitatē gomo:
reoz. Eia ergo quiescite iam
agere puerse. Dicite cū loth:
& ioseph bene facere anās ad
impleant que diximus. Me
mentore frequenter & nō hite
oblitiscet: qd fecerit illa femina
romana Tarpeia. Quid enī
fecit: nā sumis magna regna
bai in ea tū ipsa pagana caste
vlcere volebat. Quid. n. fecit
oculos sibi erui voluit & pre
cepit & delictis effectis deposi
tis: panē tamū cū aqua sume
re voluit ad mensurā. O fra
tres mirabilis cōditio mulie
ris: mirabilis bonitas: mira
bilis fortitudo. q: p hoc non
paradilū expectat: nec p hoc
laudari desiderat: nec beatā
predicari affectat. nā propter
qd hoc fecerit igno: anims. q:
paganiā eam fuisse predica
rimus. vniū tamen scio: q: si cō
filinū Augustino petisset: ego
tanq̄ fidelis nihil aliud dicere
potuissē. nisi q: tantū panē
& aquā sumpsisset. determina
to pondere & mensura. Itos
ergo fratres scire debemus &
nullatenus dubitare q: casti
tas cū abundantia & fertilitate
stare non pōt. Sed si mihi

nō creditis gomozentib⁹ cre
dite. abundabant. n. valde in
cunctis bonis: & postq̄ come
derant & biberant surrexerūt
ludere: sic & vos opames vi
deo. Itā fertilitate habetis pa
ne aino & ciētis oib⁹ quib⁹
indigetis: ideo timeo ne pere
atis. Quare: q: non est inialū
quod in vobis non regiet:
Itūnq̄ supbiū: nūq̄ auari:
nūq̄ guloi: nūq̄ pueroz
concupiscētes: O miseri me
b⁹: a diaboli: cur nō erubesci
tis: Cur nō desistitis talia opa
ri: Confundo: ego episcopus:
talia loqui: confundo: & vobis
talia enarrare. Sed & si tacē
ro mor: s mihi est: & si hoc p̄t:
dicaner oimō effugiā linguas
vestras. Audacter igitur p̄e
dicabo: q: & vos publice opa
ri non erubescitis. Emendate
igitur vitā & emendabo ver
ba q̄scite agere puerse: & ego
mala vestra vobis ip̄: obera
re. Sic et dominus facit: qz
mutata vita mutat finem bñ
operantibus p̄: omittit gloriā
male vero penam eternam.
erudiamus igitur fratres nos
metip̄os in scientia & castita
te: vt studentes & intelligētes
simus. suaves affabiles & mi

tes in caritate non ficta. naz si
 luxuriari volueritis: nisiq; ca-
 ritatem habere poteritis. ca-
 ritas. n. est. virtus que consu-
 matio et perfectio aliaru virtu-
 tum dicit. Sic et luxuria de-
 structio. Ita nulla virtus: nul-
la bonitas: nulla sapientia euz
luxuria stare pot. nulla iusti-
tia: nulla laus: sed ois puerfi-
tas: et psonaz accepit i ea re-
gnat. Ideo accedit: sed qz ne-
 cessaria est ipsa castitas: Itaz
si caste vixerimus tunc intus
non erunt: non verba mala: et
si inibi non creditis qd Lotb
acciderit legit. Ita sacri an-
 geli domu eius intraverunt:
 quo facto: sodomite domum
 eius circumdederunt: et so: sita
 non solum per hostiu: sed p se-
 netras intraverunt. Itaqz et
Lot cu nepotibus suis verbe
raverunt: Qd io vt arbistro: n
solum verba sed verbera re-
ceperunt: et so: sian fratres. et
ideo vxo: Lotb conuersa fu-
it in statu salis: q: sodomitis
non penabat resistere. in si-
milu et scelere in eode crimine
mulieres ei crant: et so: si tan
in malo: i: q: principiu tati cri-
minis in illis constitutibus mu-
lieres fuerunt: et boies post/

modu ipse pessime docuerit
 O mulieres luxurie matres
 non sufficebat p: muu boiem
 decepsse. et lo conuertamur
 ad dnm finis penitentes vna
 nimes in dilectione dei: ve
 mebra vnta nunq; laborent
Ita sicut odiu dissipat eccle-
am: ita vinculis dilectois edifi-
ficat ea. odiu. n. generat detra-
ctione et inuidia: que pestilen-
tia et putres est ecclesie: p odi-
um amittitur ista sacra vtilitat
et inuiditas de qua dicit. ecce
qz bonu et qz inuidu habita-
re fratres in vnu. Per odiu
 expelluntur christus qui est ve-
 ra sapientia: q: in malinolan-
 aiam non introibit sapientia.
 et ideo rogo vos vt vita ve-
 stra emenderis docentes fil-
 ios vestros et filias quo caste
 vuant et mature incedat: ab-
 stineat a cibo et potu: sit eo: u
 sermo pudicus: incessus ho-
 nestus: vultus inclinatus: lin-
 gua affabilis: mens plena di-
 lectione: manus plena opera-
 tione: vt si sic feceritis fratres
 cum sancto lotb liberamini
 de inferno fugientes et volan-
 tes per gratiam ad gloriam.
 amen.

ubi

De intra anime ſermo. i.

Mina humana fra-
 tres cariffimi de oīuz
 creaturaz natura par-
 ticipat ambit & capit & tanto
 amplius q̄ſio glorioſius ē ad
 dei imaginē iſignita. Omne
 .n. ſp̄iale ſuum eſt quia celuz
 hēt ad mandātū angelos ad cō-
 gaudendū: gloriā ad bñdū in-
 trinitatē ad fruēdū. In ipſo
 deniq; boie reposita erat et
 co:poris & creatura & oīum
 corporalium naturā i ſe & ad
 ſe & per ſe continens. Et tāto
 p̄fectius q̄ſio mirabilis crea-
 ta erat cū co:porē. oīa .n. poſ-
 ſidebat: oīa ſibi obediebant:
 qa oīa ei ſubiecta erāt. Aſtra
 ſcilicet vt lucrent: elemēta vt
 alerent: aīalia vt ſubirēt ciba-
 ria vt nut̄rent onēs & bonēs
 leones & aīes oīa obediebant
 homini ſine vl'a rebellioe. Et
 quid plura: etiā hoc quod
 manus. Quid eſt quod ma-
 nus eſt & niſi quod diuini ē:
 Quid .n. n. homine diuini
 ē niſi quod ad imaginē ſanctę
 trinitatis p̄ſe homo deco: a-
 tus eſt. **F**ziamus inquit ſau-
 cta trinitas hominem ad im-
 agines ſimilitudinē ho-
 ſtram. Quid eſt dei image i

nobis: niſi ratio intellect⁹ me-
 moria & voluntas. **D** hō au-
 diſti mā gloriā audiſti mā mi-
 ſeriā. **O** homo natus de mu-
 liere breui viuens tempore:
 repletus multis miſeriis: q̄ q̄
 ſi flos campi egrederis: & cō-
 terreris: & vgis vclut vmbra
 nec in eodem ſtatu p̄manēs
 nunc ſanus: nunc languidus
 nunc gaudens nūc triftis nūc
 ſcies nunc ignarus nunc vl-
 dens nūc cecus: nūc cines nūc
 erit: nunc bonus nunc ma-
 lus. **E**cce quomodo ſtabi-
 lis. ecce quō p̄manēs. **O** ho-
 mo an ignoras quia potuiſſes
 non mori: **U**traque .n. portio
 tua erat poſſe & nō poſſe. mo-
 ri. **C**ontēpſiſti p̄miaz & elegi-
 ſti ſecundam cōtēpſiſti viā &
 elegiſti mortem. **C**ontēpſiſti
 dulce recipiēdo amarum. **C**ō-
 tēpſiſti viā eternā et eternā
 mentē eligere voluiſti et vn-
 de hoc homo: nunqd bonus
 rectus ſanctus ei deo dilect⁹
 creatus es: et tñ miſerrime i-
 crallatus ſup̄pinguatus dilata-
 tus recalceſtaſti contra deum
 factorem tuū. **E**t ecce clatus
 de ſup̄bia ignarus de gratia:
 iſci⁹ de iuſtitia cecidiſti i lacū
 miſericie: i luto ſecis et vno: a

in mortis. Ideo attende qd seq
 tur. Putas qd deus mentiat
 vel vt filius hois mutet. Ita
 tuit enim ipse et sententiaz po
 suit vt quocienscuq; comedere
 res ex ligno mori debuisses.
 Nunquid ludendo hoc dixit
 vel ridedo hoc asseruit. Oio
 mihi non apparet. Quare n
 apparet: nisi quia experientia
 didici et oculata fide probaui
 Nunquid experio: qd pp pec
 catum elementa que in sumi
 ma et optima qualitate erant
 mori p:opter peccatu pugna
 re ceperunt: et sicut nostri pi
 mi parces ifirmitatibus ag
 granamur: dolo:e capitis sto
 machi: epatis: omnisq; me
 b:oy veramur. Sicq; mori
 mur. sicq; ad sepulchra odu
 cimur. Sed dicit quis: qd est
 ho post morte: certu est qd n
 homo: et tñ aliquis qdum ad
 illas dnas partes. Que sunt
 ille partes corporis materia et
 aia. Anima .n. non moritur
 nec succubt per morte: cum
 omnino sit immortalis: nec co
 poris materia sit vna numero:
 qa licet: copus i esoluat: non
 in deuenit ad tanta resolutio
 ne qd oio nihil sit et qd cedat i
 natura ens. Adnet ergo ea/

de aia sp:tanq; aliquid diu
 ni: et si eade co:poris materia d
 ficat: tu homo qdum ad ee ma
 net. Qes. n. aie spūs sunt et
omnia co:po:s terra sunt et
erunt: quousq; totus homo
glo:ificetur co:po:e videlicet
et anima. Si ergo petis quid
est homo mortuus. quid ali
ud dicere possumus: nisi qd
terra est: pntredo cadaueris
et fetor: Si petis de suo esse:
vides qd deficit. Si petis de
co:po:e: interroga terram.
 Euntes vos o iuvenes et po
 tentes ad sepulchra patrum
 vestro:um: considerate quid
 fuerunt et quid sunt. Adonu
 menta eoy apiam: et videa
 mus qs dñs et qs serm: quis
 pulcher quis turpis: quis re
 ems quis curius inter eos
 fuerit. Apianus oculos men
 tis et co:poris: et nostrā grā/
 deum miseriam frequenter n
 pigeat cogitare. Intremus se
 pulchra: et quid iuuentem
 discamus. Quid fra:res iane
 niemus: vel quidnam si re/
 spererimus mo: moy capita
 renes. et ventrē. Ulex et idu
 bitauer vt: mihi expro ere
 dite: qd in capitib: iuuentis bu
 fones saltantes generatos ex

h
m

cerebro. In renibus serpentes
generatos in lumbis saltates
Inuenietis oēs scaturientes ge-
neratos et visceribus. Ecce
quod sumus: et quid iam erimus
ecce in quod iam dissolui-
mur. Quid ergo inflaris o d iues:
Cur non attendis que audivis
Cur non turbaris cum respicis
Cur non auertis cum hoc quoti-
die experias: **M**enitote
fratres hec oia et agite penite-
tiam in fetu et lamento antequam
veniat dies illi amari pleni mi-
serie et tristitie. audistis iam quod
est homo mortuus: restat nunc
dicere quid sit de anima. **O** fratres
mei quid de hodie dicemus:
non quod vel in paradiso cum
gaudentibus. vel in inferno
cum dolentibus. sed si sunt in pur-
gatorio: in via eundi ad patri-
am sunt: et isti iam bene sunt: quod
secuti sunt. **O** andiam tamen
pro eis est: et de toto affectu sub-
ueniendum est orationibus: eli-
mosinis: sacrificiis: ieiuniis: et
inaccretionibus. Isti denique
sunt illi afflicti. qui ad domi-
num quotidie clamant: et ad il-
lum recurrunt cuius scientia
vbiq; allegatur cuius sapien-
tia demonstratur. cuius cle-
mentia vbiq; ponderat. cui-

ius potentia vbiq; promul-
gatur. Isti quotidie clamant
quilibet sua scientia deplorat
dicens. **D**ne scias quod compa-
tio: ideo ad te recurro. non co-
temnendo scientiam tuam. non
auertendo tuam sapientiam sed in-
terpello clementiam tuam. **M**on-
.ii. domine iniuste patior: quod
non alicuius delicto. sed pro meo
patior: vbi tantum domine pa-
tior: quod fortiter patior: et iuste
patior: peccavi domine substanti-
as et diuitias congregando nec
pauperibus ut iulteras suffi-
cienter tribuens. **S**ed multa
infeliciter congregavi cum dolore
et merito: et nesciens cui ea di-
minerem amico vel proximo
O infelix homo considera et
diligenter aduerte quid agas
quid cogitas. aut cunctis die-
bus vite tue congregare non
desinis. **O** homo auaritia ple-
nus. an ignoras tria esse insa-
mirabilia. et quantum habent
numquam dicunt sufficit: et quid
est quod numquam dicit sufficit. nisi
animus hominis qui numquam
dicit satis est. **O** vbi an igno-
ras quod radix omnium malorum
auaritia est. idolorum seruitus.
idolatrie mater. usure geni-
trix. sanctorum fomes. eterne pe-

ne via: nutriti gebene: **A**uaritia abissina insatiabilis q̄ nū
 q̄ dicitur sufficit. sed famelicis.
 semp̄ doles. semp̄ tristaris in
 efficitis. **M**ā si sol quotidie ori
 tur: dolendo dicitur. sic citas erit
 Si pluuia descendit. oīa peri
 clitari asseris. Si temperiem
 adesse prospicis. solē et plui
 am adesse desiderabis. **P**es
 t̄tis interminabilis oīa famelica
 rabies: nā oīa suis terminis
 claudunt. sola auaritia nullo
 claudit sine. **D**ia in hoīe tene
 scunt vitia. sola auaritia inue
 nescit. **R**abies oī sine carēs
 nunq̄ terra suis limitib⁹ ter
 minatur: aqua suis (suis) li
 mitatur: aer suo: sine conclu
 ditur: celum suis terminis ar
 tatur: sola auaritia: terminari
 nescit. **A**uare si terra tota
 tibi daretur. mare queris. s;̄
 si terra et mare: aerem petis
 Sed si terra: mare: aere: po
 stulas et celum amib⁹: ipsuz
 celum penetrare affectas. et
 si celum penetraueris adhuc
 non quieris quousq; deo
 equaberis et eris similis altis
 simo. **P**estis demone leni
 or. nā demō similis altissimo
 esse voluit: sed auarus sup
 denn si possit ascendere cupit:

merito auarū i die nouissimo
 loquet dices. o hō sine bono
 re mūdū i trasti i pellicula s̄
 guinea sine diuitiis nar⁹ es si
 ne auaritia te genuit: et tu in
 auaritia viristi: et dilatatus es
 in auro et argēto et obliuis es
 creato: is tui. **U**bi est fructus
 et lucy laborū vestroꝝ. **I**te er
 go maledicti in ignē eternū: si
 cut voluistis. et ita fiat. ecce se
 tentia sumi regis. **I**taq; frēs
 nolite amare plus corpus q̄
 animam ⁊ plus filio q̄ vosp̄
 fos. ecce. n. in ianua dies mor
 tis est. tunc. n. quibet cum suis
 excluditur ab vxo: dimittit
 a cognatis separatur: et ab eis
 dez ad sepulchꝝ ducit. o ma
 gna crudelitas. o magna ad
 miratio. o admirabilis infelic
 tas. ecce marit⁹ dilect⁹ ab vxo
 re dilecta relinquitur. filius a
 matre p̄: officit. et patres a fi
 liis. et filii a patre sub terra re
 cunduntur. **S**olis ille diuinit
 titur. et quibet ad propria re
 uertitur et cito obliu omi tra
 ditur tāq; mortu⁹ a corde ec
 ce frēs mūdū amicitia quā
 vel qualis est. **M**ō. n. c. oles
 q̄ tantum amicu vel cognatu
 diligat. qd̄ p noctē vnā secus
 morari cupiat. vide ḡ o hō q̄

frequentem : p:omptam :
 amaram la:b:imosam. & se
 stinam confessionem. cum et
 ho:am mortis os o igno:em?
 Nam cu in extrema egritu/
 dine fueris fratres : o q: so:
 re. o q: dux o q: penosum. o
 q: lach:imabile erit vobis pe
 nitere & dolere de malis com
 missis & de bonis omissis.
 Quare hoc est. ut si q: illic ca
 pitur co:poris cenus mentis
 vbi est vis doloris occurrunt
 impedimenta co:dis. na co:p?
 volet p:ca affligit q: mo:ro ap
 propinquat. Itz filios quos
 patres sume dilexerunt. pro
 quibus et se damnatos exstima
 vant. tenebroso oculo aspici
 unt. vixores ia lach:ymantes
 considerant mundus adhuc
 eis fiduciam prestat. Diabo
 lus ne de peccatis dolcat si
 dem tribuit. & ebriographuz
 infirmantibus prebet : Caro
 non deficere adhuc satis spat
 mediet vt luerantur ipsuz co
 forant parentes applaudunt.
 sacerdotes allieunt. & sic divi
 tes mo:untur & sepelluntur
 in inferno. O ho audisti quid
 locutus sum: oio crede quod
 bec oia cito experieris. O bse
 cro igitur vt ante q: infirmi/

rate graueris agis penitentia
 disponas domu tua. fac qd
 faciendum est. fac testamentu
 dum sanus es. dn sapiens est
 du tuus es. Na si expectare/
 ris in infirmitate oino minis
 vel blandimentis ducris quo
 tu no vis. O homo dn iure/
 nis sis dispone domu tuam
 age penitentia. dilige dnm. n
 solum verbo sed ope & veri
 tate. Et si proximu offendisti
 verbo. placa eu verbo. si fa
 cto placa eum facto. q: eade
 mensura pareatur vobis qui
 peperdistis aliis. O ho fac pe
 nitentiam memorare nonissi
 ma tua vt non pecces reuer
 tere ad teipsum memoras. qd
 fuisse sperma liquidum. q: est
 vas stercoy qd eris cib? ver
 mum bec. n. sunt nouissima
 que glibet cogitare dz quoti
 die. si fidelis est. O ho memo
 rare nouissima tua q: vniis
 nascetur tibi de lingua p. pec
 cato lingue. de stomacho pro
 peccato gule. de spermate re
 numi seopione s p peccato
 lumie. de cerebro busfocis p
 peccato supble. Ad memorare
 nouissima tua o iuuenis q flo
 ride ambis & p:is capite ele
 uato. cuncta que dei sunt de/

spiciendo. Ad emorare nouis-
sima tua q: terra es & in terrā
sibis. Ad do:are nouissima tua
q: conceptus es in culpa. na-
tus in pena. uiuens in miseria
& necessario. morieris in angu-
stia. O hō cur te factas forti-
tudine: Ecce nunc postmo-
dū infirmaris & deficiis. Cur
infarris tua sapientia. Ecce q̄
stultitia est & iam pdes. Et tu
am prudentiā rep: obabo di-
cit dñs. Cur infarris scientia:
Nunqd̄ philosophis obse-
ratum est cor: & in cogitationi-
bus suis euauerunt: Nun-
quid traditi sunt in rep:obuz
sensum: Cur te factas generis
nobilitate: Nunqd̄ oūm na-
scendi. conditio. vna est: Nun-
quid & morfendi vna conclu-
sio: Quis nobilitatem vnq̄ na-
tus est sine sanguinis tentatio-
ne: Nunqd̄ nobilis simul euz
paup̄e per conditū dñi nasci-
tur. mecatū transit: A regula
ē mortis. Nunqd̄ parciur
diuiti: Cur diuitiis te iactas:
Ipse. n. potius infidie sunt q̄
amicitie. Nā paup̄ fere nūq̄
occidi queritur. diuiti vo sem-
per infidiatur. Ad emorare o
hō nouissima tua qui quoni-
dic epularis. q̄no nudus de

vero. matris venisti. & tunc
reuerteris. Eia ergo fratres
domos vestras pauperibus
aperite. elemosinas facite. vo-
luntates vestras rationi sub-
iugate. in cunctis in memo:an-
tes nouissima vestra. vt mor-
taliter non peccetis in eternū
Adiuuet ūt nos deus sine cui-
us voluntate foliū arboris nō
mouetur. ad p̄ficiendū ea. q̄
placita sunt ei. qui est benedi-
ctus in secula seculorū. Amen
De miseria carnis & falsita-
te presentis vite ser. li.

Uita que tantos decet
o p̄s de p:op̄is. tātos
seduxisti tantos erces-
cassi: que diu fugis nihil es:
dū videris vmbra es. dū ex-
altaris sum⁹ es. dulcis es stul-
tis. & amara sapientibus. qui
te amat non te cognoscit q̄ te
contemni. ipsi te intelligunt ti-
mendū es & fugiendū es. ne
qui tūc credunt. beati q̄ te cō-
temnunt. vera non es vita q̄
te ostendis. Aliis ostendis te
longam. vt perdas in finem.
Aliis b: eueni vt dñi penitere
volunt non permittas. Aliis
largam vt faciant. qd̄ volunt
Aliis angustam vt non faciāt

bonū. Quare o sapiens, fuge
quod fugis. Sic. n. ē vltia no
stra: quasi hō in domo aliena
nesciens qua hora vel die di/

cat: vade foras: q: non est tua
domus in qua es. **O** seculi
vanū quid nobis tanta pmit
tis dū decipis: qui tibi amice
voluerit esse inimicus dei con
stituitur. Amicitia seculi in ini
micitia dei est. **C**aro est q̄ qui
mam pdit: caro est que reci
pit inimicū cū vitis suis: Itē
seminat homicidia: seminat
fo:nicationem: seminat concu
piscenciam: seminat r:ras: se
minat libidinē. seminat furcū:
seminat idolatriam: seminat
cupiditatē: seminat supbiam
inter fratres disco:diā semi
nat inuidiā seminat contra de
um blasphemā: prouocat fil
mata irritat hereses: et iter ec
clesiam dei infert diuisiones.
Inter populos christiāos po
nit offendicula: et inter gentes
pugnās: et inter consanguin
ritate incantationes. Et qd̄ pe
ius est in eo: da sermo: dei di
uersa genera cogitationū in
iuit et oīa q̄ mala sunt ī hoc
mundo caduco pessimo et ne
phando: et quasi o:ta sub om
ni velocitate transit. **C**si uem

et potestate habet diabolus et
non sis dicere dño ad dabo
lum de beato Job. **N**o tibi
illū in potestate sed non aiam
eius. **C**aro misera grauat aini
mam: caro vana demergit in
infernū: caro inimica est aie.
Que si inimica non esset: non
vitiq; dilexisset istius seculi va
nitate et vita vna non frueret
O vita atrocissima quā humo
res tumidat: dolores estuant
aeres morbidat: esec inflat: ic
tunia macerat: soci soluit: tri
stie consumit: sollicitudo
coartat: securitas ebetat: diu
tie supbium: paupertas cūcti: su
nētus extollit: senectus incur
uat frangit infirmitas: meror
consumit: et in his oib; morē
atrocissima succūbit infirmitas
da. **O** caro cū deformitate de
p:essa illā debuiti vitā ampe
cti q̄ in eternitate cōsistit: vbi
vita est sine morte: inuentus
sine senectute: vbi lux sine te
nebris: vbi gaudium sine tri
stia: vbi nobilitas et volūtas
sue infirma: vbi regnum sine
comitatuone: hec sunt se
ptem que consequi debueras
O caro miserabilis quare ne
gasti dñm viteres: sic perse
uerasses bona et quibus

bet bonis priuata non fuiffes
fi bene egiffes. Illuc. n. p man
fiffes vbi est gaudium femp
ternū: vbi i marceffibilis ē glo
ria: vbi i co: vprtibilis est & in
comparabilis delectatio: vbi
xps apoftolo: ū & pphetaruz
& fancto: ū oim cū iucū dita
te etiā nō leticie enim fanctis
angelis canētibz laudes do
vbi delectatio oimz bonoz &
oia bona delectabiliffa p huius
feculi prauitates ſpreuiffi. Ec
ce poſt: ſuē q̄nis in limo ter
re mancipis habes iutuitiā
A. corruptiōnē: fetorē & vniē
et diſſolutionē fetor: is paterif
vt viuētes d te exēplū accipi
ant qd fuiffi: & qd est v̄nis &
cōſumeris poſtremo ver o in
finē ppter nouiffima: ppter
redētiōnē. i. nitati in co:
pore in quo prius fuiffi ſup
pliciis eternis mancipaberis
& ſimiliter anima dānaberis.
Miferen v̄na que caro pſeq
tur & concupiſcit corpus ope
ratur. Caro autē cū ſatiatur a
ſuuentiffimis v̄bis & potibus
& delectari omnibz: hortat oīa
mala facere. Caro pnotat ho
micidia: at o perpetrat adul
teria: car: committit rixas &
ſcandalas: caro iſerit ebrietatē:

caro portat omnē concupiſcē
tiā huius ſeculi. **O** caro mi
ſera quid hoies: qd agit: qd
tantum granas animam que
nihil deſiderat niſi deo ſerui
re. Tu o caro miſera non ſuf
fici tibi perditio tua. Adhuc
es aīe que a carne cōcipis cō
traria. **C**aro mala quid q̄ris.
quid deſideras: non. n. pote
rit ſine te aīa iudicari in die
iudicii. **C**aro miſera & putri
bilis & oī ſqualore peccato: ū
plena. qm̄ v̄na eras pulchra
eras vt ſol ſplendida vt luna
& oculi tui uleabāt vt ſtelle.
& crines tui longenti & vuge
bas te precioſis vnguētis ve
ſtens vtebaris optimis & in
cibis tuis & potibus cōdebas
aromatū multitudinē. **E**t ſeto
aīa dñi corpus tenebroſum &
fetidū reficiebas atq; ſonebas
eſcas vermibus p eparabas.
Ademorare debuiffi que a
factore: opitice mo audieris
enim p. n. nū peccatū cōmiſiffi
Terra es inquit & i terra re
nereris. Et iob audi dicentē
nudus egreſſus ū de vtro
matris mee: & nudus reuer
tar illuc. Audi eſt iſaiam vati
cinamē: vere ſenem eſt. po
pulus. **C**aro miſera & uefan

da. Audi Paulū apostolum
 predicatorē egregiū dicēte
 nihil intulimus in hūc mun/
 dū: nec auferre quid possim⁹
 Nihil aliud caro misera nisi
 peccatorū sarcinā secum po/
 rat. Non nisi p carnē aīa pec/
 cat. Aīa q̄so potest videat.
 Anima nostra carere patit:
 caro eam tenet inuisam Aīa
 clamat ad dñm: non caro q̄
 in malitia ꝑ seuerat. Anima
 remediū aliud non habet nisi
 tollatur a carne: ⁊ caro redi/
 gatur in pulneres. Tollat e/
 vium ⁊ detur ei aqua: anse/
 ratur ei sanguis ⁊ detur ei
 humo: terrenus. O caro mi/
 sera quid de te agatur qñ a te
 egrediar ⁊ vita a te recedet:
 Tu sola in vtero ⁊ in sinu ter/
 re facebis: ⁊ aliqd nunq̄ mā
 ciperis: habebis in te heredi/
 tatē pessimā. i. co: nptionē: se/
 torē ⁊ vermes. Ecce que ac/
 quisisti dū vna eras. ecce
 qd possides dñi in sepulchro
 iaces. Non posuisti te ieiunij
 macerare: ac ieiunij in chne/
 re ⁊ cilicio. humilitate humili/
 are. In ppetuo cum aīa salua
 suā: si ei credidisses: q: nō
 bene facere pōt: nisi alij bñ/
 feceris. hoc est nisi co: pus p

abstinentiā assireris aīaz sal/
 uare nō poteris. Audi qd cre/
 ato: noster dicat ad carnes. o
 Ingt mea creatura: ego te ex/
 limo terre palestrā ⁊ lucidaz
 assipsi imaginē meā in te con/
 didi: spiramē vite tribui: ani/
 mā inmi sibile tibi concessi in
 mortalitatis tunicā te indui in
 paradiso voluptatis te collo/
 caui: vita angelica pfruebaris
 cibos ⁊ delectabilia incūditas
 cōtemplabaris: ⁊ oīa q̄ta
 creant in tua dñatione hūilia/
 ui ⁊ affnētes diuitias dedi in
 super ⁊ oīa ligna paradisi ti/
 bi subitus erant. Et p: o vno
 vitio qd ibidē comedisti ecce
 vbi incidisti. i. de paradiso in
 inferni: de luce ad tenebras
 de amicitatis ⁊ inuiditatis
 loco ad chaos ⁊ ad oīa ob/
 scurissima mala de delecta/
 bili odore nūc putredie ⁊ pu/
 dore manciparia: p esca an/
 gelica in cibo vermibus sub/
 iacebis: p inno: talitatis ve/
 ste: corrupto induta es vesti/
 mēto. Ecce q̄ concessi abstru/
 li vitā substraxi: ⁊ in misera
 ⁊ putribilis caro in inferno
 mactaberis: vbi est flet⁹ ⁊ mi/
 git⁹ atqz vlnat⁹ insup strido:
 cētū ⁊ teterrima tormēta ⁊

¶ peius est post mortē f'cor/
ruptionē: post vermes ⁊ seto
rē ⁊ cōsūptionē: postea ī pul
uerē redacta. **O** caro q̄ igni
extinguibili māciperis. audi
aiam dicentē ad corpus. I ego
de celo veni a deo concessa ti
bi. hā tu de terra es: meli⁹ ē
vt me cū ascēdas ad celū: quā
me trahas ad infernū: dū vi
uimus ⁊ sumus ī vniū ope/
mur manibus qd̄ bonū est. ī
elimosinis ⁊ teimīs ī casti/
tate ⁊ ī hospitalitate egenoz
⁊ ī nuditate paup̄ez: ⁊ ī oī
bus bonis operibus: vt p̄ bo
nam opationem quā agim⁹
ascendere ad celestia valeam⁹
vbi non ī solutionē co:poris
sed f'corruptionis veste indua
mur. vbi non ī seto: s; odo:
suauissimus: vbi non ī tene/
bre sed lux p̄petua m̄scat vbi
non īa vermiū multitudo sed
catena angeloz ⁊ innumera
bilis millia sanctorz ⁊ pp̄be
taz oīum eloz: n̄s cū sanctis an
gelis binū deo incessanter
canūt cū ipsīs nos faciat eter
na gaudia percipere xp̄o p̄e/
stare q̄ cū patre ⁊ spū sancto
vniū ⁊ regnat ī secula seculoz
amē. **¶ De salute anime ser
mo. 52.**

¶ Tantū ad afe nostre
desideriū pessinet fr̄es
carissimī voluntatis no
stre est: vt ad vos regredos
frequēter veniamus sed ne
cessitas t̄pis multū venimus
incolumes nos venire merui
mus: ⁊ iō q: de cōmuni cor/
porum sāitate gaudemus: de
aiā: salute que vera salus est
ingitū domini dederit col
loquamur. Ideo fratres ad
imaginem dei facti sumus: vt
deo donāte intelligamus que
sit desideranda patria: que sit
vera beatitudo: q̄ vera vita
que p̄fecta sāitas: que sit eter
na felicitas. Sed intus ī cor
de deo inspirante cognosca/
mus. Nemo se exulare po
terit vt dicat nō noni litteras
ideo dei p̄cepta intelligere nō
possum q: q̄ litteras nō nouit
qd̄ fit aut non fit intelligere
debet. Interroget hō consci
entiam suā ⁊ alloquatur seip
sum: ⁊ dicat sibi suis verbis
¶ Homo quis es ⁊ vnde ve
nistī: Et r̄dit tibi hō sū: ⁊ dī
creaturā me eē cognosco itez
interroget ⁊ dicat qd̄ te habes
aut ex quibus rebus te factū
esse cognoscis: Respondeat
⁊ dicat ex aia ⁊ carne me cō/
-

stare cognosco. Quid in te ex
 his duabus rebus meli⁹ ha-
 bes: Respondcat sine dubio
 nisi mello: ē habere q̄ car-
 nem. Optime & ordine legiti-
 mo respondisti: dixisti te ani-
 mam melio: ē habere q̄ car-
 nem. Dic mihi adhuc ubi es
 homo: respondebis in mūdo
 Postea vero ubi eris in ce-
 lo: q̄ diu tibi eris in secula se-
 culorū iustissime respondisti &
 vex dixisti. Fac modo ratio-
 nem vite tue & esto index tu-
 stus ex oībus rebus quas de-
 dit tibi de⁹. Serva carni tue
 unde sustentet in mundo: &
 repone aīe tue unde, in ppeti-
 um vivat in celo. Attende di-
 ligenter consciētiā tuā & vi-
 de si tantas res aīe tue repo-
 sisti in celo: q̄tas habes co-
 porū tuo in mundo. Si tot lo-
 tidos reposuisti in celo q̄tos
 tibi servasti in mundo. Vide
 si tot modios tritici: si tot ani-
 phoras vini p̄ elemosinam in
 paradiso unde vivat aīa tua
 reposuisti: q̄tum tibi servasti
 unde vivere possit caro tua ī
 mundo. Cū ergo ista diligen-
 ter attendens & p̄siderans sa-
 pienter videres te p̄pe totā lib:ā

carni tuē servasse in mundo
 & vnam vnciā reposuisse ī ce-
 lo: erubescere & cito ad peniten-
 tiae medicamenta confuge: q̄:
 inceptum in teipsum iudicium
 iudicasti: Aliud vex dixisti &
 aliud operibus p̄fecisti q̄: to-
 tum carni non solum fidelit̄
 sed etiam infidelit̄ deputasti
 Ilescio si apud te periclitet̄
 iudicium tuum: quando inter-
 niam & carnem tuam miq̄ sūt
 iudicia tua. Et ubi te iustum
 innenseri poterō quē in teipsum
 iniquum esse cognosco: Et
 nunc certē utrumvis carnem
 ornamus carnem: aliquoties
 inebriamus nos & nimī-
 um deliciose pascimus carnē.
 q̄ velim⁹ nolim⁹ post paucos
 mēses aut annos vermes d̄-
 noraturi sint in sepulchro: &
 contemnimus animam que
 deo ab angelis presentat in ce-
 lū. Q̄ q̄ dura erit anime pec-
 cati: q̄ intollerabile bo-
 ra sita quando viderit bonam
 animam reaniam recipere in
 paradiso: se vero torqueri in
 eterno supplicio. Ergo p̄side-
 rate fratres carissimi si maio-
 rem certe vel equalem partē
 aīe faciamus nō. n. fo: is ī co:

po:re sed intus i interfo:xi hoie
facti sumus ad imaginē dei.
Caro. n. nostra de limo terre
formata est. Namqd iustū est
vt limus terre imaginē ppōa
tur. Caro .n. dz seruire & aia
i perare. Ista debet exercere
simplicū: & illa subiecta seruitū
In oibus xpianis bonis aia
dñatur: & caro seruire cōpelli
tur. In peccatoribus vero &
amatoribus vniuersi mundi in
uerso imo pueruo ordine ca/
ro erigitur & anima humiliat
Illa delictis pascitur & ista sa/
me to:quet: illa iniuriatur in
vestibus preciosis & ista vix i
veteris ns immolantur panis
& si in peccatis fuerit obnoxia
eterno iudici presentat: & tūc
eius aut vera ignominia ap/
parebit. Nā cū aia in corpore
suo caput esse debeat quicq;
carnē delictis aut voluptatib;
animū erigit: nutrit. fouet: &
palpat. Aiam vero despicit &
cōtemnit: pedes lenat in alto
& caput ipāmut in p̄fundo q̄
lis est in oculis hoimū: q̄ i v̄
fis pedibus ambulare videt
Talis i oculis angeloz cui ca
ro pp̄ria dñatur: Sicut er
go supra dixi fecit nos de^o ad
imaginē dei miserabilū limo

seruire faciamus: hoc est in
quib; iudicis: vt carnē nostraz
aie p̄ponamus. Sed hoc oēs
hoies recto iudicio. nō facit.
Adul. n. sunt honesti: sobrii
& humiles: misericordes: ca
sti: in quibus aia tenet imperiū
& caro subiecta seruit. Et iō
rogo vos fr̄s attendat vnū
quosq; cōscientiā suam & si illi
bñatur caro: cito erigat dñaz
& sūmulet ancillā: vt nō caro
vincat aiam & ad luxuriā tra
hat: sed magistra carnē suam
regat & p̄ via castitatis & iusti
tie ducat. Qui vero in se sen
tit aiam dñari teneat euz
dei adiutorio discipline conti
nentiam & p̄ freta pelagi bu/
ius mundi ita nauigū corpo
rum veritate gubernate p̄te
dat: ne inter fluctū iustitie nau
fragium ientū ientat. vt n.
agnoscat q̄ ex nobis veritate
aia dñatur. de substantia
nostra victū nobis sufficēter
& vestitū simplicē referem;
Quicqd amplius deus dede
rit: sic in eternā beatitudinē
per elemosinā pauper; repo
namus. Nā forte cū carnē no
stram ornamentis cōpenim;
& multis delictis saginam; par
tem cū illo diuite purpurato

et non cum Lazaro habere pos-
 sumus. Scitis. n. in euangelio
 frequenter audistis. quod diues
 ille qui epulabatur quotidie splen-
 dide et purpura induebatur
 et bisso: post de co:po:re exiit.
 et sepultus est in inferno et ibi
 inter flammis aque guttas et
 locum refrigerii requisivit et
 inuenire non meruit. Ecce cu-
 ius caro luxuriatur et epulat
 in seculo quales diuitias inue-
 nit in inferno Lazarus uero qui nec
 diuitias nec ornamenta habuit
 in seculo post mortem in sancti
 abrae requieuit gremio. Si-
 cut ergo supra dixi fratres ca-
 rissimi refrenemus gulam no-
 stram et victum ac vestitum
 simplicem carni nostre in hoc
 seculo preparemus ut rema-
 neat aliquid quod in futuro se-
 culo anime reponamus. Quid
 peritura gula cupit reseruet
 elemosine ornamenta que lu-
 xuria ac inanitas requirit in
 mundo. Ad misericordiam dei et veri-
 tatem reponat in celo. Si orna-
 ta volumus esse queramus or-
 namenta unde nemo ornatus
 indignus. Si delicias concu-
 piscimus non queramus car-
 nales ac transitorias ex quibus
 stercorea conficiuntur in mundo

sed magis spirituales et eter-
 nas unde angeli epulantur in
 celo. Et si forte queris quod sint
 ille deliciae. Audi apostolum di-
 centem. Quod nec oculus uis-
 dit nec auris audiuit nec in cor-
 hominis ascendit que pre:parauit
 deus diligentibus se. Adhuc
 queris et interrogas quid sit
 hoc: Si uis uere agnoscere
 deus est deliciae tue. reges tuae
 sanitas tua gaudium tuum se-
 licitas tua. refrigerium tuum
 amenitas tua. Et quod est quod
 sancte possit desiderare anima
 tua. totum ubi deus erit. sic
 beatus apostolus dicit. et erit
 deus omnia in omnibus. ama-
 re audi me. quid tibi sufficit
 Si deus tibi non sufficit: Si
 ergo ista omnia desideratis para-
 disti requiem querite. per eter-
 na beatitudine suspirate. unde
 non erit amicus. ubi non
 trat inimicus. unde nec bonus
 potest exire aliquando. nec ma-
 lus ullo modo intrare. Ad-
 istam ergo primam orna: bo-
 nis operibus dederimus. ad
 celestia regna peruenire po-
 sumus. ad que ille nos perdu-
 cat qui est benedictus in secu-
 la seculorum. amen.

Sermo super psalmo de
no decorum dominus locu/
tus est sermo. 53.

Emo fratres carissimi
n. falsa securitate se decip
as. & putet an tribunal
xpi non esse venturū nec red-
ditur de factis ppriis ratio
nem veniet. enim dñs deus
noster & nō silebit. modo emz
silere dicitur. quia adhuc vñ
directaz suspēdere videt. hec
fecisti & tacui. Quid est tacui
nisi non iudicavi. Sinceritatē
meam distuli patientiam tibi
bi prelongavi. penitentia tuā
dñi expectavi. hec fecisti & ta-
cui. Ego autē cum adhuc ex-
pectarē vt te peniteret. in au-
tem & me contemisti & apo-
stolum audire qā secundum
duritiē cordis tui & impenitēs
cor: tēsanizasti tibi irā i die
ire & revelationis iustit iudicis
dei. Suspīcatus es inique qd
ero tui similis. parum est qā
male facta tua placent tibi pu-
tasti placere & mihi. Deum
quia non statim pateris vlti-
rem vñ tenere participem.
& tanqz cor: npti iudicē. p: e/
desociuz vñ habere. de mul-
tis que rapulisti. paenas eli-
mosinas faciens & adhuc pec-

cata non deserens quasi cor-
rupto iudici putas te posse re-
dimere cum si etiam totum
dares & petā ipsa non dese-
ras ne teipsū deciperis pec-
niā perdendo & petā non re-
dimendo. Suspīcatus es inī
qz qd ero tui similis. arguam
te qñ veniet. n. dñs deus no-
ster. & non silebit. Arguā te:
& quid factā arguēdo te. qd fa-
ciā tibi mō te nō vides faciāz
vt videas te quia si videres &
displiceret tibi & placeres mi-
hi q: vero te non videris. pla-
cuisse tibi displiceris tibi & mi-
hi. Ad tibi cū iudicaberis tibi
cum ardebis. quid enim tibi
faciam inquit. constituan te
ante faciē tuā quid enī vis la-
tere teipsum do: so tuo est tibi:
bi: nō te vides: faciam vt vi-
deas te quod tu post do: suz
tuum posuisti ego ponā anī fa-
ciē tuā: non vt tu cor:igas te
sed vt erubescas. Adodo. n.
fratres carissimi: oēs amato-
res luxurie. & qui cū delecta-
tione faciūt iniquitates pec-
cata sua post do: sum eiciunt
Si vero aliqd boni casu ali-
quo: vel p: o. aliquibus oc-
casionem fecerint antese: po-
nuunt: & inde assidue glori-

antur et dicunt: ego filium Iu-
berant. ego illi benefeci. ego si-
li tantum dedi. Et dum bona
que per illos facit deus sibi
assignant per uanitate perdunt. q
per elemosinam acquirere uiden-
tur: ac si ante tribunal Christi
perditis bonis que ante se habent
peccata que post deum peccerant
ante eorum faciem puocantur: et
sine ullo termino supplicii su-
stinebunt: qui sibi dum uiderent no-
luerunt prouidere remedium: ut
faciunt illi qui plus diligunt presen-
tia quam futura: qui uero de aie
sine salute attentius cogitant: e-
contrario faciunt bona quecum-
que fecerunt post deum prouici-
unt: mala quecumque subrepse-
runt ante oculos ponunt. ut dum
de ipsis in presenti seculo erubescunt
et uulnera curare et mortua su-
scitare: et sordida ablucere: to-
ta deuotione concedunt: cum in die
iudicii ante tribunal christi uenerit
mala que ante faciem suam posue-
runt et bonis operibus redempta se
auferent. bona uero que propter
uanitatem post regnum preceperant
ante oculos collocabuntur et
merentur auferi. Uiciste be-
nedicti patris mei percipite
regnum uentis dominus de-

us noster et non silebit: et tunc
arguet quando correctionis
locus nullus erit. statuiam te
inquit ante faciem tuam. mo er-
go tu sicut iam supra dictum est
quod talis es fac quod deus tibi
inimam facere. Tolle te a dor-
so tuo. ubi te uidere non uis
dissimulans a factis tuis et con-
stituere ante te. ascende tribu-
nal iudicis me esto tibi iudex.
et queat nimio: rumpat confes-
sio. dile deo tu. Quoniam in-
quistatem meam ego cogno-
co et peccatum meum contra
me est semper. Quod erat post
te fiat ante te. cum factum fuerit
ante te. puniamur a te ne ni po-
tente a deo iudice fias ante te.
et non sit quo fugias a te. In-
relegere autem hec qui oblitiscit
inimam deum non cogitabas de
nitra tua mala. Intellige qui
oblitiscis deum ne quan-
do rapiat sicut leo. et non sit
qui eruat quod est sicut leo. sicut po-
tes sicut fortis sicut ille cui ne-
mo resistere potest. n. quos
super: dixim. i. amato: et hio d
inimam amare uidet. s. longe aliud
ab operibus exercere secundum illud
quod ait propheta populus hic labiff
me bono: et eo: at eorum loeg est

a me. clamat illis spiritus san-
ctus peccatori aut dicit deus ut
qui enarratis iustitias meas
et assumitis testamentum meum
per os vestrum. tanquam ut dice-
ret eis. nihil tibi prodest quod
laudas deum. Illis. n. qui be-
ne viuunt prodest quod laudant
Tu autem si iudas et peccata non
deseris nihil tibi prodest. ut
quod deum laudas. Audi scri-
pturam dicentem. non est spec-
iosa laus in ore peccatoris. si
n. malus vivis et huiusmodi doces
non deum laudas. ergo audite
qui bene vivitis sacrificium
laudis honorificabit. si enim
offeret tibi hoc sacrificium
et malus est. non dico non mi-
hi hoc offert malus. Qui. n.
laudat bonus est. qui si laudat
est bene vivit. Qui laudat non
solum lingua laudat. sed et li-
gua cum vita consentit. Et ideo
rogo vos fratres carissimi.
quantum possum cum deo adiu-
torio studeamus ut quomodo deum
laudamus vocibus. sic et bo-
nis operibus collaudemus.
Melius est tacere et benefa-
cere quam deum laudare et pecca-
ta committere qui. n. laudat
laudat deum vita frangi et lin-
gua vocibus pariter et bonis

operibus: dupliciter in se puo-
eat gratiam dei. Si. n. non pro-
ualet deum laudare vocibus ian-
det bonis operibus. assiduis
orationibus. sanctis cogitatio-
nibus: Si. n. diligenter atten-
dimus et in hoc secundo cum se-
cura conscientia deum laudare
possimus ut in futuro eternum
gaudium feliciter inueniamus.
Amen.

Incipit sermo primus san-
cti patris nostri Augustini de
communi vita clericorum ex sui
dispositione sermo. 54. v. 7. 0. 67.
R. propter quod velui ro-
p. gaudiu heretico die ut
hodie frequentius co-
neneritis hoc est quod dicitur
sunt. vobiscum vivimus et pro vos
vivimus: et intentio nostra to-
tunus nostrum desiderium est. ut
apud christum vobiscum sine fine
vivamus. credo autem an ocul-
los vestros esse conversatio-
nem nostram. et ut nec dicere
fortassis audeamus. Quamvis
multum illi imperes quod dicit
apostolus. Imitationes mei
estote sicut et ego habui. et
ideo volo ut aliquis te nobis
inveniat utale vivendum occasio-
nem. Idcirco deus. n. bona aut
sicut apostolus. non solum coram

deo. sed et corā hoīb⁹ pp nos
 p̄scia nostra sufficit nobis. pp
 vos fama non posui. sed po/
 lere debet in nobis: Tenete
 qđ dicit atq; distinguite. Due
sunt res. conscientia ⁊ fama. Cō/
 scientia tibi proximo tuo. qđ nō
 dens. conscientie sue negligit
fama suā crudelis est. marce
 in loco isto postus de quo di/
 cit apostolus scribēs ad disci/
 pulū suū Lira oēs teip̄sū bō
bonoz opeꝝ p̄bebe exemplū:
 ut ergo non vos dū teneā p̄
 fertim. q; ego sedens loquo:
 vos stando laboratis. Ita ostis
qđt oēs aut pene oēs sic nos
viuere in ea domo que dicit
domus ep̄scopi ut qđtū pos/
simus inuitemur eos sanctos
de quibus loquitur liber actus
apostolorū. Ita emō dicebat ali
quid pp̄iū. sed erāt illis oīa
coīa. q; forte aliq; vestꝝ sunt nō
tā diligentes vite nostre serui
tatoꝝ: et ut hoc si nonerūt qđo
nolo vos nosse dico qđ sit qđ
beneſter dicit. ego qđ vere deo
propitio inclitis ep̄z vestꝝ in
uenis veni ad istā ciuitatem
multi vestꝝ nonerunt quere
bam vbi construere monaste
rium ⁊ viuere cū fratribus
meis. Sp̄e q̄ppe oēm fecisti.

reliquerā. ⁊ qđ esse potui esse
 nolui. non quesui tñ qđ sum.
 Elegi in domo dei abiectus
 esse magis q̄ habitare i taber
 naculis peccatoꝝ. Ab eis qui
 dñgūt seculū segregant me
 sed eis qui p̄sunt populis
 coequaui. nec in conuiuiis dñi
 mei sup̄iorem locū elegi: sed i
 ferioꝝem ⁊ abiectū: ⁊ placuit
 illi dicere mihi ascende sursum
 vsq; ad deo tenebā ep̄atum. ut
 qm̄ ceperat esse alicuius iam
 momenti inter dei seruos sa/
 ma mea: in quo loco sciebat
 non eē ep̄z nō illo freni hoc ⁊
 agebam qđtū poterā ut in lo
 co humili saluare non in alto
 piclitarer sed ut dicit dñs ser
 uis cōtradiceere nō debet: ve
 ni ad istā ciuitatē pp̄ videndū
 amicū quē putabā me luera/
 ti posse deo ut vobiscū esset
 in monasterio: quasi secu rus
 pueni q; locus hadebat ep̄a/
 tum non attuli aliqd. Ita. ve
ni ad hanc ecclesiam nisi cui
his vestimentis quibus illo tpe
vestiebat. ⁊ q; hoc dispoſi
bam esse in monasterio cum
fratribus cognito instituto. ⁊
voluntate beate meoꝝ: se senex
Valerius dedit mihi hoꝝ: tūz
illum in quo est nunc monaste

Dedit mihi bonū illū in quo
est nunc monasteriū: cepi bo
nū propositi fratres colligere
cōpares meos: nihil habent
tes sicut nihil habebā et intrā
tes me ut quō ego tenuē pau
perulā meam vēdidī: et pau
peribus erogavi: sic fecerunt
illi q̄ mecum esse voluissent
ut de communi vīneremus.
commune autem nobis esset
magnum et vberimum p̄cedūz
ipse deus. Id̄ veni ad ep̄
scopatū vidi necesse habere
ep̄scopatū et habere humani
tate assiduā quibusq̄ venientib⁹
sive trāsientib⁹: q̄d si n̄ fecisse
ep̄scopus human⁹ diceret.
Si aut̄ psuadendo illa in mona
sterio missa eēt decens esset: et
voluissē in illa domo ep̄
scopi mecum monasteriū cleri
corū. Ecce quō vīuimus: nul
lū pp̄rium habere licet: si quī
habent facit q̄ nō licet. Dñ
aut̄ sentis de fratrib⁹ meis
et semp̄ bene credens ab hac
inquisitione dissimulanti. quare
et querimus illa quēre quā
si male sentire mihi videatur
Monerā. n. et noni cēs q̄ me/
cum vīuerent. nosce p̄positū
nostrum nosce legem vīre no
stre. venit et ad nos presbiter

ianuarins quē videbatur ha
bere honeste erogandus: q̄
si consumpsit. Remansit illi
quedā pecunia. I. argentū q̄d
diceret esse filie sue. filia ipsi
us deo propitio monasterio
feminarū et bone spei est. Su
bernat illā dñs ut ip̄loret que
de ea tā speramus in illius mi
sericordia non eius meritis.
et q̄ infra annos erat et d̄ sua
pecunia nihil facere poterat.
quīs ei videre vult fulgo: ē
professionis tñ lubricū time
bam⁹ etatis. factū est ut ip̄z
argentū quasi puella seruare
tur: et tū ad legitimos vēisset
et faceret inde q̄ virgines xp̄i
diceret q̄ optime iam facere
posset: dñi hec expectantur ce
pit ille moni p̄opinquare: q̄
dū tanq̄ de suo iurans q̄ ip̄
suis erat non filie testamentū
in q̄ fecit presbiter socius no
ster nobiscū manens: de eccle
sia vīuens cōem vīti p̄ofitēs
Testamentū fecit heredes in
stituit. O dolor illi⁹ societatis
o fructus natus non de arbo
re quā plātauit dñs: sed eccle
siam scripsit heredem. Hō/
lo iunera ista nō amo ama
ritudinis fructum. Ego illuz
deco querebam societatem p̄

fessus erat hanc teneret: hanc
 exhiberet nisi habebat testa
 mentum: non faceret: habebat
 aliquid si se nosset: sicut quasi di
 pauperemungeret. Ad agnitionem
 mihi videtur dolo: esse fratres
 Dico caritati vestre pro hunc
 dolo: est statui hereditate ipsas
 Ecclesia non suscipere si ipsi
 us sit quod reliquum ipsi inde faci
 ant quod voluerint. videtur. n.
 mihi: quod si ea suscepo in illo su
 ctio quod mihi displicet et quod
 doleo particeps ero: hoc vo
 luit non latere caritatem vestram
 Filii ipsius in monasterio se
 minarum est filius ipsius in mo
 nasterio virorum est. ambos ex
 heredari illam cum laude istius
 cum eulogio. i. cum imperatorum
 commendam aut ecclesie ut non
 accipiant ipsas pro: circulas que
 pertinent exheredatos: nisi eius
 ad legitimam. etate pervenerint:
 hoc eis servat ecclesia. Deinde
 de istem diuisit later filios in
 os: in qua laboro puella dicit:
 meum est nostris: quod hoc dicebat
 ipse pro: meus: Puer dicit cre
 datur patri meo: quod moriens
 mentiri non potuit: et ista con
 tentio quale malum sit. Sed
 si pueri filii serui dei sunt licet
 hanc inter illos cito sinimus.

Audio illos ut pater et forte
 melius quam pater ipso: si. vide
 bo quod sit iure sicut deus volu
 erit enim paucis fratribus si
 delibus honoratis deo pro
 pitio de numero vestro. i. de
 plebe ista. Audio iter. illos ca
 usam: et sicut dominas dona
 uerit unio. tamen rogo uos nemo
 me reprehendat. quod eius here
 ditatem nolo suscipiat ecclesia.
 Adhuc quia factus illius te
 sto: deinde quia institui meum
 est multi laudant quod d. eru
 rus sum: sed aliqui etiam re
 prehendant utrumque satisfi
 cere valde difficile est. auditis
 modo cum euangelium legeretur
 cantantibus nobis et non salta
 stis: plausimus nobis et non
 insistis venit Joannes bap
ta: non manducans neque bi
 bens dicitur demonium ha
 bet. venit filius hominis mandu
cans et bibens et dicit. Ecce
homo noray potato: nunc amicus
publicanorum. Quid ergo factio in
ter illos qui parat me reprehende
re et dices in me dicere: Si su
scepo hereditates eorum: qui filii
os suos irati exheredant. It
rum quod si facturus eis qui
bus canto: et non nolunt salta
re: qui dicunt: ecce quare non

donat ecclesie iponensi aliquid
ecce quare non eam faciunt qui
moriuntur heredes: quod episcopus
augustinus de bonitate
sua laudando. n. mordent: la-
bus mulcent: dentem figunt:
donat totum non suscipit. **H**anc
susceptio profiteo: me suscipere
re oblationes sanctas. Si quis
inde irascitur filio suo et mori-
tens ex hereditate eius: si vive-
ret non enim placidum non et filium
reconciliare deberet. Sed pla-
ne si faciat quod sepe oratus sum
vnum filium habet putet ebra-
stium alex. duos habet christum
tertium. decem habet. unde
cimum faciat et suscipio. quia
ergo feci hoc in quibusdam reb-
tam volunt bonitatem meam
vel commendationem fame mee
aliquid vertere ut in alio modo
me reprehendant: quod oblatio-
nes donorum hominum nolo sus-
cipere. Considerent quod mul-
ta susceperim: quod opus est ea
numerare: Ecce vnam dico
filiis simiani hereditatem susce-
pi. quare quod sine filiis desum-
tus est. Bonifacii heredita-
tem suscipere nolui: non in-
terfeco: deus sed timore. ancula-
riam nolui esse ecclesiam dei.
multi sunt quod de manu

bus acquirunt: tamen vna temptatio
esset: si fratres nauis et naufraga-
ret boies ad totam meta daturus
eram: ut de submersione
nauis sed in consuetudine que
retur et totum querens a iudice
quod essent de fluctibus liberati.
Sed non eos daremus nullo
pacto: n. hoc facere diceret ec-
clesiam. Unus ergo fiscale pro
solueret: sed unde psolueret
euthecam nobis habere non li-
cet: non est episcopi seruare au-
rum et reuocare a se mendicantem
nauem. Quotidie tamen multi
petunt: tamen multi genuunt: tamen
multi nos inopes interpellant
ut plures tristis reliquamus
quod quid possimus dare omnibus
non habemus. **N**on habemus
ergo euthecam: pro ergo naufra-
gium hoc vitando feci non do-
nando. **N**emo me sibi laudet
sed nemo nec vituperet pla-
ne quod donum filio quod fratrem pa-
ter moriens abstulit beneficium.
Laudent quod volunt: pariter quod
laudare volunt: **Q**uid plura
fratres mei: **A**ntequam vult
exhereditato filio heredes face-
re ecclesiam: quod fratrem alex. quod susce-
piat non augustinus: imo deo
propitio nullum inuentat. **Q**uam
laudabile factum sancti et vne-

rādi episcopi aurelii cartha-
 ginensis quō ipse in oibus q
 sciunt i laudibus dei. Quidā
 cū filios non haberet: neque
 sparet res suas oēs retento si
 bi vsu fructu donauit ecclesie
 Nati sunt filii: reddidit ep̄s
 nec opinanti q̄ illi donauerat
 i potestate habebat ep̄s si red-
 dere sed iure soli nō iure celi
 Sane et hoc nonerit caritas
 vestra dixisse me fratrib⁹ me-
 is q̄ mecum manent: vt q̄si-
 q̄ q̄ habet aliqd̄ aut vendat
 aut erogat aut donet aut com-
 mune illud faciat. Et ecclesia h̄z
 per quam deus pascit: Ego
 dedi dilationem vsq̄ ad epi-
 phaniam propter eos q̄ cum
 fratrib⁹ suis non dimiserunt
 et dimiserunt qd̄ habent apd̄
 fr̄s suos: vel bōdū de re sua
 aliqd̄ fecerūt q̄ expectabatur
 etas legitima. faciant tñ quod
 voluit: dū tamen sint paupes
 meū simul expectantes mise-
 rico: diam dei. Si aut̄ volum
 qui forte nolūt: certe ego suz
 q̄ statueram sicut nosse nol-
 lum ordinare clericum nisi q̄
 mecum vellet manere. Ut si
 vellet discedere a proposito
 recte illi tollerem clericatum
 q̄ desereret sancte societatis

promissis ceptūq̄ consortiū
 Ecce i conspectu dei non ve-
 stro muro confilii. Qui vo-
 lunt habere aliqd̄ propulū: q̄
 bus non sufficit deus et eccle-
 sia: sua maneat vbi volūt et
 vbi possunt. Non eis aufero
 clericatū. Nō olo habere spo-
 eritas. Ad aut̄ ē: q̄s nescit ma-
 lum esse cadere a proposito
 sed pelius est simulare propo-
 litum. Ecce dico audite q̄ so-
 cietatem communis vite iam
 susceptam q̄ laudatur i acti-
 bus apostolice: deserit: a vo-
 to suo cadit. i. a professione s̄c̄-
 eta cadit. Obseruet iudicem:
 sed deū non me. Ego ei non
 aufero clericatū. Quamū sit
 periculū ante oculos ei⁹ po-
 sui faciat quod vult. Nōni. n.
 q̄ aliquem hoc facientem de-
 gradare voluerō: non ei de-
 crunt suffragato: es et hic et
 apud episcopos: q̄ dicant. qd̄
 male fecit: non potest tollera-
 re te cū istam vitam. Extra
 episcopatum vult manere. d̄
 pro: p̄so vult vivere: ideo nō
 debet perdere clericatū. ego
 scio q̄: tū mali sit pro: fiteri san-
 ctū aliquem nec implere. Uo-
 nec inq̄ et reddite dom̄no
 deo vestro: et melius est non

uonere q̄ uouere ⁊ n̄ redde
re. Uirgo etſi nūq̄ fuit i mo
naſterio ⁊ uirgo ſacrata eſt
nubere non licet eſſe in mo
naſterio non compellitur. Si
aſit cepit eſſe in monaſterio:
⁊ deſeruit: ⁊ tñ uirgo eſt di
uidia ruit. Sic ⁊ cleric⁹ di
as res profeſſus eſt ⁊ ſancitā
tem ⁊ clericatū. Interins ſā
citatē nam clericatū pp po
puluſ ſuū d̄s ipſiuit cernit/
bis ſuis magis onus eſt q̄
honoꝝ. Sed q̄s ſapiens: ⁊ in
teſtiget hec. Ergo p̄feſſus eſt
ſancitātē: profeſſus eſt cōiter
uiuendī ſocietātē: p̄feſſus eſt:
quā bonum quā iucundum
habitare fratres in vnū. Si
ab hoc p̄poſito ceciderit. ⁊ ex
tra manens clericus. merit:
dimidiū ei ipſe cecidit. qd̄
ad me: non cū tu dico. Si fo
ras ſeruat ſancitātē dimidi⁹
cecidit. Nolo q̄ habeat. necel
ſitatem ſimulandi. Scio quō
hoīes ament clericatū nem/
ni cum tollo nolenti mecum
cōmmittere uinere habet deū
qui mecum manere uult. Si
paratus eſt paſci a deo p̄ ec
cleſiam ipſius non habere ali
quid p̄prium: ſed aut eroga
re in paupibus: aut in cōm

ne miſſere mecum. Qui hoc
non uult: habeat libertatez ⁊
uideat: utz habere poſſit ſeſte
citatē cternitatez. Suffician
hec nūci tez caritati veſtre q̄
egero cū fratribus meis an/
nuntabo uobis. Spero enīz
bona q̄ oēs mihi lib̄er obe
diunt. nec inuentur⁹ ſū aliquos
habere aliquid: niſi aliqua ne
ceſſitate religionis: non ocea
ſione cupiditatis. Quid ergo
egero poſt ep̄phaniam cari
tati veſtre in uoluntate ⁊ quō
lite in ſinero: Inter duos fra
tres ſi uos p̄: eſ byteri. Janua
riſ non uobis tacebo. Multa
locutus ſūz date ueniū loqua
ci ſenectus: ⁊ timide infirmi
tati coꝝ: po: ſis olim ſu in ſenex.
Tamen ſi deo placet quod
dixi mō ipſe dat uires nō uos
deſero. Date pro me ut q̄/
tū in eſt anima in hoc coꝝ:
pore ⁊ q̄leſeſq̄ uires ſup̄e
in uerbo dei ſeruiant uobis.
**Sermo ſectidus de cōl vi
ta clericoy ex ſuꝝ ordinationē
ſeu diſpoſitione ſermo .56.**
Artati veſtre hodie
c d̄ nobis ipſis ſermo
reddendus eſt quod
n: ait apoſtolus: ſpectaculuꝝ
facti ſumus mundo ⁊ ange

lis & hostibus. Qui nos amat
 querunt q̄ laudent in nobis
 q̄ aut si oderūt d̄trahūt nob̄
 Hos aut̄ i vtroq; medio cō
 stanti adiuuante d̄no deo no
 stro & vitā nostram & saniaz
 nostram sic custodire debe
 mus: vt nō erubescā detra
 ctoribus laudatores. Q̄sō aut̄
 viuere velimus q̄no deo pro
 pitio iam viuamus q̄uis de
 scriptura sancta. multa noue
 rit̄. tñ ad cōmemorandos
 vos: ipsa de libro actū aposto
 loꝝ vobis lectio recitabit. vt
 videatis ubi descripta sit sor
 ana quā desiderauimus ad
 plere. Dñi ergo recitatur vos
 intentissimos esse volo vt re
 citationē quā int̄t̄. loquar
 dño donante int̄t̄oni vestre
 Cūq; diaconus lazarus lege
 re: cū orasset motus est loc⁹
 in quo erant congregati & im
 pleti sunt oēs spiritu sancto: &
 loquebantur verbum dei cō
 fiducia oī volēti credere mul
 titudinis aut̄ credentium erat
 aīa vna & cor vñū. & nō eorū
 qui possederat dicebat aliqd
 suū esse: sed erant illis oīa cō
 munita & virtute magna red
 debant apostoli testimoniū
 resurrectionis dñi Jesu gra

tia que magna erat sup oēs il
 los. neq; n. egēs quicq; erat
 inter illos. Quotquot. n. pos
 sessores predioꝝ vel domoꝝ
 erant: vendentes afferbant
 precia illoꝝ: & poonebāt ante
 pedes apostoꝝ distribuebā
 tur aut̄. vnicalq; prout cuiq;
 opus erat. Cūq; lazarus dia
 con⁹ recitaret & episcopo co
 dicem tradidisset. Augustin⁹
 episcopus dixit etiā ego lege
 re volo: plus. n. me delectat
 huius verbi esse lecto: cū q̄
 verbi mei disputatorem. Cū
 orasset motus est locus i quo
 erant congregati & impleti sunt
 omnes spiritu s̄cto & loque
 bantur verbum dei: cū i fi
 ducia omni volenti. Adul
 titudinis autem erat creden
 tium aīa & cor vñū &
 nemo eorum que possidebat
 dicebat aliqd suū esse:
 sed erant illis omnia commu
 nia & virtute magna redde
 bant apostoli testimoniū
 resurrectionis domini Jesu
 gratia que magna erat super
 omnes illos. Neque egēs
 quisquam erat inter illos.
 Quotquot enim possesso
 res prediorum vel domo
 rum erant: vendentes affere

rebant preda eorum et ponebant
ante pedes apostolorum: distri-
buebantur autem unicuique prout
opus erat. cumque episcopus le-
geret dixit audistis quod iam in cli-
us orare ut possimus. com-
munitur autem quedam necessitas ut hec
diligentius agere. quam iam sicut
nostis presbyter in nostra so-
cietate constitutus quasi socie-
tati prohibet testimonium quam
modo cum recitamus audi-
stis. moxiens testamentum fecit
quod habuit unde faceret. erat
quod diceret sicut in ea socie-
tate videret ubi necesse licebat
suum aliquid dicere. sed esset illis
omnia communia. Si quis dilector
et laudator noster apud deum
auctor: cum nostrum predicaret istam
societatem. et diceret cum epi-
scopo augustinus sic vivunt omnes
cohabitatores eius quomodo scri-
ptum est in actibus apostolorum
continuo ille detractor caput
moneas. deinde promones di-
ceret ita vere sic ibi vivitur.
quomodo dicitur quod mentiris quod sal-
sa laude. honores indignos
nonne ibi modo id eorum
societate positus presbyter te-
stamentum fecit et quod habuit
quomodo voluit disposuit et reliquit
Lerte omnia sibi sunt commissa. et te

nemo dicit aliquid suum. sub
his verbis quid ageret lauda-
tor: mens. nonne os eius qua-
si plumbum operiret ille detra-
ctor: nonne ille laudans se pe-
nitentem: nonne reverentia per-
fusus. et illius sermone confusus
vel nobis. vel testatori illi ma-
le diceret: hec sunt necessitas
ut ad istam diligentiam venire
possimus ergo vobis unde gan-
deatis: quod omnes fratres et cleri-
cos meos qui mecum habi-
tant presbyteros diaconos sub-
diaconos et patricium nepotes
mei. tales inveni quales desi-
derant. sed quod de sua qualitate
quod paupertate quod sternerant
mundum fecerunt. hi duo sunt
Valens subdiaconus et pau-
lo ante dictus nepos meus sub-
diaconus et matris vita ipse
dixit quod inde vivebat expe-
ctabatur in illo et etiam legiti-
me etatis accessus ut quod face-
ret. firmissime faceret. nondum
autem fecit. quod ipsos agellos
habet cum suo fratre. com-
munes et indivisi possidentur
Sic autem aut eos cupit ee-
clesie conferre ut inde alantur
qui sunt in proposito sanctita-
tis quomodoque in hac vita degunt
scriptum est enim et hoc apo-

stolus loquitur . qui astit suis
 & maxime domesticis non p
 uidet fide denegar . & est infi
 deli deterior . Hec aut manci
 pia sunt ei similiter cu fratre
 coia nondn diuisa disponit ea
 manū mittere non pot ante
 q̄ diuidant . Quid . n . ad que
 prinet adhuc ignorat ad ipm
 sane . q̄ ad maiorē p̄tinet di
 uisio & ad fratre eius electo .
 Et ipse frater eius deo seruit
 subdiaconus est sub facto fra
 tre meo & quo episcopo seue
 ro in ecclesia milletutana : hoc
 agitur hoc sine dilectione per
 agendū est vt illi serui diuisi
 dantur manumittant . & sic
 de ecclesie in eoz accipiat ali
 mentū . Lepos aut mens ex
 quo conuersus est & mecum
 esse cepit impediabatur . & ip
 se aliquid de agellulis suis age
 re vita vniuersuarie matrī
 sue . hoc anno desineta est in
 ter ipsū & sorores eius sunt q̄
 dam in tristi adiutorio cito fi
 nēda vt & ip̄e faciat . q̄ di ser
 uum deest q̄ ipsa professio &
 ista exigat lectio Diacon^s fan
 stinus sicut pene oēs nostis
 hic de militia seculi ad mona
 sterium conuersus est hic ba
 ptizatus inde Diaconus or

dmatus . Sed q̄ ex hunc est
 q̄ videtur possidere sicut in
 risperni loquuntur iure non
 corpore reliquerat illud . Et
 ab eius fratrib⁹ tenebat . Itā
 q̄ inde cogitauit ex quo puer
 sus est . Itē ipse aliquid q̄sunt
 a fratribus suis nec ab illo est
 aliquid mō q̄ venimū ē ad
 huc articulum temporis eius
 consilio meo diuisit ipsam rē
 & dimidiam donauit fratrib⁹
 suis . Dimidiam ecclesie pan
 peri in loco eodem constitute
 Diaconus seruus sub qua di
 disciplina & flagello su nostis
 lumen tamen non perdidit
 mentis vnam domum hic
 emerat propter matrem &
 sororem suaz quas de sua pa
 tria huc desiderabat educe
 re . Emerat antez non sua pe
 cunia quā non habebat . Sed
 ex consolatione religiosuz vi
 ro:uz quos misit querenti ē
 nominans iudicant de ipso
 non posset dicere quid fecerit
 aut quid disponat nisi q̄ ipse
 totū i mea posuit voluntate vt
 q̄qd ipse vellē hoc inde fie
 rat sed h̄z q̄sdā causas cū ma
 tre sua . Quaz cāz me iudicē
 posset vtruz ille cause fuerint
 & terminate fiat de ipsa domo

quod ego voluero. Quid sit
velle potero deo regente nisi
quod iustitia iubet et pietas po-
stulat: habet et in patria sua
aliquos angelos disponit eos
sic distribuere ut et ille in ip-
so loco posite pauper largiantur
ecclesie. Diaconus iponensis
homo pauper est. quod alicui con-
ferat. non habet. tamen de labori-
bus suis antequam esset clericus
emerat aliquos servulos ho-
die illos in conspectu nostro
manuissur? est episcopalis
gestis. Diaconus cradius an-
vestros oculos versatur opa-
eius incens coram oculis vestris
de opere eius expensa pecu-
nia memoriam sancti martyris ha-
bentis de pecunia sua emit
et possessionem et possessio meo
Nam ipsam pecuniam volebat
per manus meas erogari sicut
mihi placeret. Ego si pecu-
nie audis esse aut necessita-
tes ipsas meas quis pro pau-
peribus habeo in hac causa
plius curarem pecuniam accipe-
res. Quare dicit aliquis quomodo
possessio illa que ab illo emptam
et ecclesie donata est adhuc fru-
ctibus redditur: homo suus se-
ner. quantum mihi de illa po-
sessione potest fructus acce-

dere. Nam quod promitto mihi
tot annos esse victurum donec su-
um preclum illa possidat. quod igitur
vix diu partibus reddidit et
primo haberem totum si accipere
voluissim. Non feci aliud at-
tendi. fateor. n. vobis et ipsi
suspecta mihi. adhuc. n. ab-
bas sunt ut verebar ne forte
ut sint homines matri eius. hoc
displiceret et diceret induentur
a me fuisse adolescentem et bonum
eius paterna consumeret et eum
agentem relinquerem. Sed vo-
lunt. eius pecuniam in illa posse-
sione seruare. ut si aliquid (quod
deus auertat) aliter quam
voluimus evenisset redde-
retur vlla. ne emparetur epi-
scopi fama. Scio. n. quantum
vobis sit necessaria fama mea
Nam mihi sufficit conscientia
mea et mittite. nam spaciis ab ip-
sa postea ecclesia notum vobis
et sua pecunia edificauit do-
mum. Et hoc vobis ante pau-
cos dies prius quam sermonem de
hac re haberem vobiscum eam do-
navit ecclesie. et spectabat. n.
ut eam perficeret perfectam
donarat. fabricandi autem do-
mum necessitas illi nulla erat
nisi quod cogitavit matrem suam
huc esse venturam. si ente ve-

nisset iure. filii sui habitaret.
 Ad odo si venerit in opere si
 lii sui habitabit. testimonium
 ei phibeo pauper reniansit.
 sed in caritatis professione p
 mansit. aliqui seruli eius re/
 liani fuerant is qdem in mo
 nasterio videntes. quos tñ ge
 stis ecclesiasticis manumissu
 r^o hodie. n^o ergo dicat di
 ues e. n^o eriffict. n^o mala
 loq^r n^o seip^s & aiam suaz su
 is dentibus lauet. pecuniam
 nullam habet seruataam ut/
 nam quam debet restituat.
 Ceteri subdiaconi pampes sūt
 d^o ppicio misericordis dei
 expectant. vnde ipsi faciant n̄
 habent nullas habentes facul
 tates. finierunt mundi cupidi
 tates viuunt nobiscum in so
 cietate cōmuni. Nemo eos
 distinguit ab eis q̄ aliquid at
 tulerunt. Caritatis vnitas p/
 ponenda est terrene cōmodo
 hereditatis. Retiant presby
 teri. sicut ad nos gradati asce
 dere volui etro dixerim pau
 peres dei sunt nihil ad domū
 societatis nostre attulerunt ni
 si ipsam qua nihil est carius
 caritatē. Uex tamen qm̄ scio
 natos fuisse ruidores de dñi
 tatis ipsoꝝ non a me aliqd cō

pellendi sed vobiscum meo
 sermone purgandi sunt. Uo
 bis dico qui forte nescitis naz
 vestꝝ plurimi sciunt presby/
 terum leporem quamuis se
 culi natalibus elaz & apud su
 os honestissimo loco natum tñ
 iam deo seruientem cunctis
 que habebat relictis inopē su
 scepit. non qz nihil habuit. s;
 qz iam fecerat q̄ lectis ista p/
 suadet hic non fecit. sed nos
 scimus & v^o fecit vnitas vbi
 est ecclesia vna est. vbiunqz
 fecit bonum opus pertinet &
 ad nos sic vt gaudeamus. o:
 tus est vn^o vbi nosti sibi mo
 nasterium suis constituit qz &
 ipsi deo seruiunt. Ille o:^o ad
 ecclesiaz non pertinet nec ad
 ipsum & ad quem dixerit ali
 quis ad illud q̄ ibi est mona
 sterium. sed q̄ vex est. vsqz
 ad hoc tempus curam p: o il
 lis ita gerebat. vt sunticulos
 quibus sustentantur apud se
 haberet. & eis ipse vt vsideba
 tur impenderet. Sed ne pp
 hoc daretur locus hoibus su
 spiciones suas redentibus &
 ventres non implentib^o. hoc
 placuit & mihi & ipi. vt sic se
 illi transigant quasi ista iam
 de seculo exiret. Nunquid

¶. cum obierit ipse illis dispē
faturus est aliqd melius ē vt
videant illos bñ versantes re
gente deo in disciplina. Cbrī
sī sic videntes vt de illis tan
tum mō gaudeat: non eoꝝ ne
cessitatibus occupetur pecūā
non habet quā suā dare pos
sit antebat xenodochium q̄
mō videtis edificatum, ego
illū nisi, ego inssi, obtempant
mibi libentissime & sicut vide
tis opatus est. Quis, n. meo
fuisse basilicā ad octo marty
res fabricauit de his que per
vos deus donat. Lepit, n. de
pecunia que data erat ecclesie
pp xenodochii: & cū cepisset
edificare vt sunt religiose desi
derantes opa sua in celo feri
bi adiuerunt p: ont qsq; vo
luit: & fabricauit opus aī ocu
los habentis oīs hō qd fac
tum sit videt. De pecunia q̄
ante habetur mihi credāt: de
tem crepescant non frangāt si
nierat de ipsa pecunia xeno
dochii q̄ dā domū in cararfa
quā sibi existimabat pp lapi
des p: ofiturā: sed lapides ei
domus fabricē necessarij non
fuerūt qm̄ alijde puisti sunt.
domus ergo ipsa sic remāsit
p̄sonē p̄stat sed ecclesie non

p̄bytero. Itē amplius dicit i
domū p̄byteri aī domū p̄
byteri ecce vbi ē domus p̄byteri
vbi est domus mea vbi ē do
mus p̄byteri. Alibi non ha
bent domum sed vbiēque
habent deū, quid amplius q̄
ris nisi ga me illud memini
ēt promississe: vt ad vos p̄fer
rem qd egisse inter duos fra
trē videlicet sororē filios ian
nuarū p̄byterū: quia orta
inter illos fuerat controuersia
pecuniaria, sed tñ sicut inter
fratres saluandos p: opitā ca
ritate promiserā audire: vt in
ter illos quicquid esset iudicā
do finire. Idarabam etiā me
iudicē: sed anteq̄ iudicārē ip
sum qd vindicatū fuerat
finierunt. Itē inueni unde iu
dicārē sed unde laxaret. Acq̄
enerunt oīs cōcorditer volū
tati mee & cōsilio meo vt pa
res essent in pecunia quā re
liq; pater eoꝝ ecclesia remū
ctante. Post sermonem me
um locuturi sunt hoīs: sed &
quodlibet homines loquan
tur qualecunq; aura flante p
ducent idē aliqd ad aures me
as: & si fuerit tale vt nos ierū
necessē pugnare. Itē syon /
debo maledicis: respondebo

ut potero quod dominus inter-
 rim modo non est necesse quia
 nihil forte dicturi sunt. Qui
 nos amant libere gaudebunt
 quod nos oderunt tacite dolebit
 tamen si linguas excraverint au-
 dient deo propitiis vobis
 cum respoufione mea non litent
 mea. **M**o. n. homines nonni
 nativus sunt et dicuntur: ille
 hoc dixit. ille sic detrahit: cui
 fortasse et ad me falsa quia et
 hoc potest fieri perferant ve-
 runtamen quecumque perla-
 ta fuerit si oportere videbit
 loquar inde caritati vestre. An-
 te oculos vestros volo sit vita
 nostra scio quia querentes si li-
 centiam male faciendi que-
 runt sibi exempla male viven-
 tium et multos infamant, ut
 socios invenisse videantur.
Ideo quod nostrum est plus quam
 faciamus non habemus. An-
 te oculos vestros sumus nullus
 aliquid desideramus nisi
 bona opera vestra. Et vos
 exhortor fratres mei si aliquid
 vultis clericis dare: sciatis quod
 non debetis quasi vitia eorum
 fouere contra me. **D**ibus of-
 ferte quod vultis offerre de
 voluntate vestra. **Q**uod com-
 mune erit distribuetur vni-

cuique sicut cuique opus erit gra-
 zosilatium attendite et omnes ha-
 bebimus: valde me delectat:
 si ipsam fuerit persepe nostrum
 ut nos **simus** summa dei: nos
 ager dei **Memor** debet libere
 lineam tunicam: nisi in come de
 communi accipias mihi ipsi cum
 sciam commune me habere vel
 le quicquid habeo. **N**olo ta-
 lia offerat sanctitas vestra quod
 bus ego solus quasi decenni-
 utat. **Q** fieri enim verbi gratia
 bis: sum pro: clous. forte dea
 cet episcopum quis non de-
 ceat augustinum. i. hodie par-
 perere de pauperibus natum.
 modo dicturi sunt homines
 quia iuveni preciosas vestes scias
 non possem habere. vel in do-
 mo patris mei. vel in illa secu-
 lari professione mea habere non
 decet. **T**alem debet habere
 qualem possum: si non habu-
 erit fratri meo darem: quale
 quale potest habere decentem
 diaconum et subdiaconum. quale
 potest habere presbyter: tale
 volo accipere: quia in com-
 cipio. si quis melior est dederit
 videro quam et facere soleo ut qui
 non potest vestis esse com-
 muni vestis possit esse com-
 mune. videro ergo pauperibus: si hoc est

lectat ut ego habeam tale de quo
non erubescam: fateor: n. vobis
depreciosa veste erubescor: et non
deceat hanc professionem: non deceat
hanc admonitionem non deceat
hec membra non dicet hos ca/
nos et illud dico. Si dico so/
te in nostra domo in nostra so/
cietate ageret aliquis vel post
egritudinem ut necesse sit eum an/
horam prandii reficere non pro/
hibeo: vel religiosas mittere
eis quod vides: et mittam pra/
dium. Tamen et cenam extra nemo
habebit. ecce dico audiuistis
audiant aut habere voluerit
proprium et de proprio vi/
uere et contra ista precepta
nostra facere parum est ut dicas
non mecum manebit: sed dico
quod clericus non erit. Dixeram
n. et scio me dixisse: ut si vo/
lent suscipere sociale vitam me/
cum non illis tollerem clericatum seor/
um mauerem seorsum vincerem. quomodo
nocent deo viderent: et in ante/
oculos posui quantum malum sit
ut a proposito caderent. Ad a/
lium non habere vel claudos: quod
plangere innotuit: Qui enim
ipocrita est innotuit est. Quomodo
ergo quicumque voluisset extra
manere et de suo vivere non
ollerem ei clericatum. Ita ino

quod placuit illis deo proposito
socialis hec vita quisque cum
ipocrita viderit. quisque inuen/
tus fuerit habens proprium: non
sibi propono ut inde faciat te/
stamentum sed de ebo enim
de tabula clericorum. Interpel/
let contra me mille concilia na/
insurgant contra me quomodo volue/
rit sic certe ubi poterit. ad/
iurabit me deus. ut ubi ego
episcopus sum illic clericus
esse non possit. Audistis audie/
runt. Sed spero in deum no/
strum et misericordiam eius: quod
sicut dispositionem meam istas
illariter acceperunt sic etiam pu/
re fideiterque seruant. Di/
xi aliquid suum non habere pre/
sbyteros cohabitatores me/
os: interest et presbyter. Bar/
nabas: sed de illo audiuimus que/
dam fuisse factata. Ante oia quod
emit villam a dilecto et honora/
bili filio meo. cleusino. hoc
falsum est. Ad monasterio dona/
uit ille: non vendidit: ego sum re/
stis. Quid amplius queratis
ignoro: Ego sum testis: donauit
ille non vendidit. Sed dum non
creditur donare potuisse: di/
ctus homo qui tam bonum
opere fecit ut non crederetur
Tamen vel modo credite: et

detractor: es audire libèter de
 finite. Jā dicitur sic p̄ indi
 striā: debitaz fecerit vt dñi vo
 lo ego reddidi d̄bita: darē illi
 posceni fondū victo:ianensē
 tāq̄ dirisset. mibi vt reddā d̄
 bita mea: da mibi in decē an
 nos fundū victo:ianensem: ⁊
 hoc falsū est. Sed vnde sunt
 rumo: nascetur: fecit debi
 ta reddenda a nobis reddita
 sunt parti vnde potuerunt.
 Remansit aliqd qd non de
 bebatur ⁊ monasterio illi qd
 p̄ ipsum deus instituit. Cum
 ergo remansisset: cepimus q̄
 rere vnde debitū redderem.
 Ad conducto: ē ipsius fund⁹
 nil⁹ accessit nisi quadraginta
 solidos offerens p̄sionem.
 Sed vidimus fundū ampli⁹
 posse dare: vt celeris deditū
 redderetur ⁊ cōmissi fidel cu
 lus vt de ipsa conductione in
 era non quererent fr̄s. Sed
 quicqd daret fundus de ipsi⁹
 fructibus imputarēt ad debi
 tum. fide agitur: paratus est
 p̄:esbyter vt aliū constituā: q̄
 de fructibus fratrib⁹ reddat
 Ex numero nostro sit aliqs
 eni hęc cōmittaz ex numero
 ipsoꝝ qui ad nos talia pertu
 lerunt. Sunt. n. in vobis ho

mines religiosi qui est timore
 falso rep:chensū esse dolerūt
 tamē crediderunt factū. ex ip
 sis ergo aliqs veniat ad nos
 suscipiat possessionē: oēs fru
 ctus p̄:etis suis fideliter ven
 dat vt reddi possit facili⁹ qd
 debetur ⁊ hodie recedat ide
 cura p̄:esbyteri. Jocus etiam
 ipse vbi monasterium consti
 tutū ē a memo:ato filio meo.
 Elensino ipsi p̄:esbytero bar
 nabe donatus est: ante q̄ o:
 dinaretur p̄:esbyter in isto lo
 co monasteriū instituit. Sed
 tamen q: non est ipsius dona
 tus erat locus: mutavit istru
 menta in nomine monasteri
 possidebat de fundo victo:ie
 si. Ego rogo: ego ho:to: ego
 peto: vt siqs religiosus est: si
 de agat ⁊ exhibeat ecclesie istā
 operam vt cito debitum red
 dam. Quod si nemo de lai
 cis fuerit inuentus ego p̄:
 pono alium ille illuc non ac
 cedit. Quid vultis ampli
 us nemo placeret seruos dei
 quia non expedit laceranti
 bus seruis dei qdem merces
 falsis detractōib⁹ crescit s; cre
 scit pena etiam detrahenti
 bus. Nam non sine causa
 dictum est gaudete ⁊ exulta

quā detrahūt de vobis dicē
es falsa: quia merces nostra
magna ē in caelis. Nolimus
cū detrimento nostro magnas
habere mercedem: nisi ibi
habeamus: et tñ vobiscū ibi
regnemus. Amen. 7-14. 87.
De tenenda obedientia et
de vitanda supbia ser. 56.

Ibi itaqz sic deo pla
cet quō obedientia
habuit maledictus
fuit et post multa secula māet
quod dicitur semē chanaā: et
non in da q: patris non ē obse
cutus. Ceterū sem q est obsecu
tus: patris bñdictionē habuit
in oīa secula. **H**oc itaqz dico
non est sūto: indicare de pa
tribus. Nemo vadit ad ma
gistrū et docet didascalū suū
Venisti ad me vt docerē lit
teras. Si tibi scripsero et dire
ro tibi: scribe quō et ego scri
bo. Itaqz imitari debes quē
elegisti magistrū ab aliquo do
ctus es et vadis ad pitiorē
magistrū. **H**oc totū quare di
co: vt obedientiā exhibeam⁹
in patres nostros. Quī patri
bus non obsequitur. **D**icit enī
dñs q vos spernit me spnit.
Qui ergo contemnit aposto

los ptenit xpm Qui ptenit pa
trē. ptenit xpm. q in patribus
est. **H**oc dico q: hic in vobis
sūma et sola est virtus obedi
entia. **S**i scilicet iugis dieb⁹ et
noctibus orationeqz feceris: i
facco et cinere fueris: si aliud
nihil feceris nisi qd cūqz p: e/
ceptum est in lege: et tibi fac/
ris quasi sapiens: et obedi
ens patri non fueris: omnes
virtutes pdidisti. **U**na obedi
entia plusqz oēs virtutes alte
valet. **J**esuū vel continentia
si diligenter attēderis supbia
tibi facit. **S**upbia autē est ini
mica deo. nihil sic odio habet
deus sicut supbia. **Q**uienqz
non obedit non facit de facti
tate: sed de supbia. **I**deo non
obedit q: melior ē se credit il
lo cui non obedit. **S**impliciter
dico vobis oīa peccata odio
habet deus: mendaciū: perni
rū: furtū: latroniū: adulte
rū: fornicationē: in quibus si
quis deprehensus fuisset: non
pōt oculos lenare. **S**ed hic
habemus cū quasi execrabi
lem. **S**i qs supbus est: nul
lo pēnis facti qz adniteriū: et
tñ loquimur cū eo q fornicato:
est. **N**otest aliquis dicere
vicit me caro mea: superauit

me adoleſcētia. Itō dico q̄ ſc̄
per facere debeat: ſiquidē ⁊
hęc odio h̄z deus: ſed in com
paratione mali dico: quicunq;
aliquod peccatū fecerit verbi
gratia ſi furtū fecerit excuſare
pōt. Dicit. n. iō furtū feci q:
algebā vel q: fame mo: ſebar
vel q: egrotabā. Superbus
q̄d dicere poteſt: Ideo ſup
bus quauq; in aliū ſit q̄ excu
ſationem non h̄z: cetera vitia
els nocent q̄ i eis cōmittūt. Le
tey ſupbia plus oībus nocet:
Itdec ergo dico ne nō cogite
tis pen̄ eſſe ſupbiā. Itā ergo
q̄d dicit apoſtolus neq; ſuci
dat ſi iudicium diaboli. videt
ergo quū quicunq; inflatur in
iudicium diaboli intrat. hoc
ergo ſecundū q̄ dictum eſt:
deus ſupbis reſiſt. h̄nūllib⁹
dat gratiā. vt oīa inquit pec
cata fugiam⁹ marime aut ſu
perbiam. Dico vobis de ſu
perbo ſemper ſibi ſapiens vl
detur. Si quis ei de fratrib⁹
conſiliū dederit ⁊ dixerit ei.
fratres non debes ſic agere.
non eū dignatur audire q: ſe
magis ſapientes pntat quam
illum qui dat conſilium. Et
q̄d dicit in eo: de ſuo: ego mi
hi ſapientio: . Ego ergo non

habeo conſiliū. Non ſapient
 o: tu es me. licet. non dicat tñ
 ex eo q̄ contemnit p̄ſiliū fra
 tris in eo: de hoc loquitur. er
 go hoc dico. q̄ ſup. biam h̄z ſi
 nē cauſa habet alias virtutes
 habet. virtutes imo non h̄z
 ſed vidētur habere. Qui enī
 hoc habet q̄ deo contrariū
 eſt quō poteſt habere. aliud
 q̄ deo amicus ſit. Superbia
 in monaſterio ſic. Si ſelma/
 nus erigitur orationem ſaci
 mus pro peccatis ⁊ in ſuper
 biaz erigitur. Aliq; icūnat
 p̄ peccatis ſuis ⁊ p̄ pctis ſuis
 penitentia agens in ſuperbia
 extollitur. Ideo icūnas. Ideo
 oras. Ideo p̄cepta facis vt cō/
 tra deum facias. Adonachus
 ſi ſupbus eſt multum ei me/
 lins erat ſi vxorem duceret.
 Ego ſimpliciter dico ⁊ libera
 fronte dico hoc dico q: qui/
 cunq; ſupbus eſt. melius erat
 ei ⁊ hoc ad cōparationez ma
 li dico. vt oīa alia vitia habe
 ret: q: ex malis ſuis iclinareſ
 ad penitentia ⁊ non deſperet
 runt hoies. ſi aut poſt pecca
 ta gereret penitentiam utiq;
 dea miſereo: diā conſequi ve
 reretur. Qui autem ſuperb⁹
 eſt: oīum maloz h̄z p̄ncipiū

et non ager penitentiam quasi in-
fusus sit. Superbis si agit peni-
tentiam pro malis: et glorietur quod
si pro bono. hoc quare dixerit
et vobis intelligitis et aliorum
ruine nostra debent esse exem-
pla propterea uenimus ad mo-
nasterium libertatem seculi perdi-
dimus seruitutem christi accipi-
amus. Deinde ista de fratri-
bus loquitur: qui solent sedere lo-
gus a monasteriis: non eis de-
bet nasci superbia de exemplo.
In zenobio uixisti placuit tibi
ut maneres in decimo milia-
rio non debes finem sancto-
rum fratrum conueniri. Non te
ideo uisito: cum prius si ad fra-
tres ueneris in ciuitate. si ne-
cessitate haberes ire et uidere
mulieres. si necesse habuisses
ire in plateas: recte non iras
si ad sinatim sanctorum non ual-
dis. O uos qui manetis in se-
cretis: aut meliores: fratribus
estis qui sunt in zenobiis aut pe-
iores. si meliores: uenite ut exem-
plum eis uite tribuas si autem de-
teriores: ueni ut discas quod non
scis superbia nascitur quam aliquis
dicit se secretum sedere. fratres
non dignatur uidere et uisita-
re et in superbiam erigitur hoc
propterea loquitur: presentem san-

cto fratre qui hoc exemplum facit: ut
quod ego loquor: bene sciatis opera
facere. Denique multi sancti pa-
tres qui ueri patres sunt. qui re-
gnum animas sanctorum. quam aliquos ui-
derunt in uis: eis ire ad deserta
et ad zenobium non uenire et in
superbia esse. uadunt et uim eis
faciunt. et adducunt eos. non ut
noceant. sed ut tollant eis super-
bia hoc propea dico ut magis si-
bi qui manent in secretis et ueniunt
ad zenobium et fratres uisitant. ab-
his qui sunt in zenobiis non ar-
guantur quasi impatientes. sed quasi
humiles. Nemo dicat de uo-
bis. Ecce ille qui in limbo sedet
qui non patitur uenire propte-
rea uenit ut te edificaret non
destrueret. et ut superbia perdat
dote quam uisite sit. uenit in deser-
to et in gloria non habet eorum qui
in deserto sunt. Deus itaque om-
nipotens omnia que locuti sumus
orationibus sanctorum nos quo-
que implere faciat. Amen est. n.
grade dicere. Sed facere: id
quod facere non possum loquor. id
solum loquor: qui potest facere faciatque
ut habet aures audienti audiat in
Christo Jesu domino nostro
cui est honor: uirtus et potestas
in secula seculorum. Amen. 7-7

Sermo sancti Augustini
episcopi in obitu ualentini epi
scopi carthaginensis ser. 57.

Iber sapie fratres ca
nuntium multis modis
comendat hois sapi
entiam. p: iuno q: uolentem a pi
culo liberat. secundo q: conser
uat liberatū. tertio q: co:ona
conseruatū. Quō aut liberat
exemplū patet de Noe. que
cū aqua deleret terrā libera
uit in arca. Quō aut conser
uat: patet de Jacob quo du
xit eum dominus p: uias re
ctas. et ostendit illi do: mientē
regni dei. q: euigilās ait. nere
hic est domus dei. et porta ce
li. De gloria dei uero q: p: ser
uat. Inbditur. reddet deus
mercedē sanctis suis laborū
suorū. et deducet eos i uia mi
rabili. Isti. n. sunt tres status
ecclesie in p:imo liberat. in se
cundo p:seruat. i tertio co:dat
dñs. In p:imo afficitur in se
cundo reficitur. in tertio p:fici
tur. In p:imo est labor: et do
lor: in secundo sapor: et deco:
in tertio gl:ia et hono: uerū
tamen quia de his statibus
freq uentius fratris nostris
cahonicis frequens fuit lectio
erbo:atio et immensa quoti
diana disputatio. forasse i cor

de dicetis. Tedium est tantū
de hoc nobis audire. quia est
aut obsequiū oportet ut nos
deceat reuerendo ualentino
episcopo exhibere. sed nō pi
geat nos fratres me suppor
tare. Sed si rediū uobis esset
ad fratres meos confugiā
qui me audire tota mente et
toto affectu desiderant. nani
uerbum notum et antiquum
nomen aliquando fieri po
teit. Libus etiam diu maffi
catns citius digeritur. Ut er
go fratres distinctio triūz sta
tuum clari us elucescat. cogni
tos eos commendemus ser
mones in hoc mundo in sta
tu penitentie. cecum ducit do
minus per uias dñas. et p: o
mittit illi regnum dei patris
sui in statu iustitie. Iustitia
deduxit dominus per uias
rectas ostendens illi regnum
dei. Ecce fratres quomodo
reducitur cecus demuis ad
uiam de exilio ad patriam et
mansione ad mansionem de
uirtute ad uirtutem de eo: p: o
ris carcere ad eternam glo
riam. Ecce quomodo re duc
itur cecus. nescit sine xpo de
ducitur iustus ut sit cum chri
sto et Christus cum eo educi
tur scūs ut sic cū xpo. O fra

fr̄es mei: ecce quomodo eē si
ne Ch̄risto miserū ē. Ch̄ristū
seq̄ tutū eē. eē cū Ch̄risto bea
tū ē. Non enim existimandū
idem esse secūm eē Ch̄ristum
7 esse cum Ch̄risto aposto
lus enim habebat secū Ch̄ri
stum dūm dicebat. non ego
sum: sed gratia meū dei est.
Nondūm erat cum ch̄risto.
latro secūm habebat xp̄um
cui p̄m̄tebat ch̄ristus ho
die eris mecum in paradiso.
R̄ducitur itaq; cecus p̄ vi
as duras sed durūm est reli
quere consuetā durūm ag
gredi in consuetā. sed durūm
mū est deco qui i fo: nacē cō
stāna in qua necesse est vt de
coquatur talis vt velut car
nes possit amputari 7 uelut
oia dura amare sup oia ama
re vt mors. Que sunt iste vie
fr̄es nisi relinquere q̄ mundi
sunt. O q̄ durū ē: o q̄ mor
tale videtur: o q̄ amarū re
linquere que mūdī sūt. Sed
q̄ dura q̄ amara quia pe
nosa. Ideo centuplum acci
pes. 7 vitam eternā posside
bis. Et milites surgite iam
quia s̄ dū do: m̄stis arma
te vos contritione cordis cō
fessione ois afflictione carnis

q̄a ecce venit saluato: 7 non
tardabit. ecce iā in ianua est
ecce iam te vocat ecce te veni
re cōpellit. Sed dices o mi
ser. i contritiōe est dolo: in p̄f̄
sione r̄ibo: in afflictione labor
qd̄ ergo factū? Et d̄ milites
ch̄risti cines celo: ū iam denū
claris ab illo qui sup te ē ipse
qui laborē 7 dolo: ē cōsiderat
Uerūz tamen quanto durio
ra tanto meliora tibi erunt.
Uerūz tamen certa valenter
dū potes. quoniam reposita est
tibi corona iustitie. quā red
det tibi dominus in illa die ius
tus iudex. Postq̄ quoniam
reposita est tibi corona iusti
cie. quam reddet tibi domi
nus illa die iustus iudex. post
q̄ aut cecus factus est vidēs
impius iustus. nec tūc dedu
xit dñs p̄ vias rectas cantare
poterimus fr̄es. sunt. n. fr̄es
v̄scolares nostri vacū. n̄ re
deā tres species rectitudinis
Aliud est. n. regi. Aliud diri
gi. Aliud cō: i gi. Iā p̄pheta
dicebat. dñs regit me 7 nihil
mibi deerit. Et iterum diri
ge in aspectu tuo viā meam.
Et iterum i quo cō: i gi: adole
scētiō: viā suā. Et iterum. mane
in q̄ isatas cō: i gi: tibi aurē

Res. n. fratres Inanimata p
 p:ic dicit regl. vt curi⁹ & na
 uis. Res sensata pter ratione
 dirigitur. vt equus & mulus
 qbus non est intellect⁹. Res
 ronalls corrigi. si co:de regl
 tur vt hō. Iustus vero erigi
 tur vt sapiat q̄ sursum sunt & q̄
 rat. Sic. n. volebat ieremias
 dū dicebat: stete i vīs vestris
 & p̄siderate que sit vita eter/
 na. Daniel ad maiestatis vī/
 sionē p̄stratus: audiuit ab an
 gelo. ita sup pedes tuos. qd̄
 tū si non credis. p̄bete. Cre
 de poete scholaris puerse cui
 dens os sublime dedit celūq;
 videre. Uir. n. dū quereret
 tyrānis poete & diceret. qre
 te dens fecit respondit: vt cō
 tēpler celū & celoꝝ nūina. fa
 ctus est hō in terra nō pp̄ ter
 rā sed pp̄ celū. Quis fidelius
 plus dūisset frēs: p̄babilio: i
 augmento nescio. Nam qd̄ ē
 animal mutum & b: miz no
 ni argumentum egritudinis
 sue: Nam qd̄ leo ifirmās: aial
 qd̄ simia dicit q̄rit. q̄ denora
 ta mor̄ p̄nalescit: Nam qd̄ ē
 symia egrotans querit s̄qui
 nēcans vrsus se: micas. Leo
 pardus Cap: eas inter serpe
 tes serculū: Hō vero p̄urit

i p̄bifica hec oīa igno:are vī/
 d et. Unūq; q; felicitatē af/
 fectat operire tamen affecta
 re non videtur. Quere ergo
 o hō celū. ad qd̄ factus es: no
 li querere p̄bosophica. qm̄
 ad p̄bosophiā factus nō es.
 Non expedit tibi scire q̄ sunt
 super terrā. Sed tū que sur
 sum sunt. ita igit sup pedes
 tuos. ita in vīs naturalibus
 ad quas tamen factuses & dī
 9rige eas si necesse est in dan/
 do & dimittēdo. Date & dabi
 tur vobis d̄m̄st̄ate & d̄m̄te
 tur vobis: Et tūc d̄ns tibi
 dicet. Amice ascende: sup̄ius
 supra in gaudiū d̄ni mi. sed di
 cer q; quomodo & qualiter
 egrediet̄ spūs de eo: pe: Nam
 qd̄ salomon hoc igno:are. vī
 det: dū dixit penitētes ignora
 re viā aq̄le in celo: Quomo
 do ergo deus videt: quomo
 do seipsum: quomodo spiri
 tum aliū bonum vel malum
 sup hoc hodie ille magnific⁹
 plius admiratur. nā in libris
 de animalibus quātoq; sen
 sus corporis. communis esse
 nobis ad vsuū tantum i b: n
 tis posuit: nisi ad oblectamen
 tum. Homo autem in omni
 bus delectatur: pecus vero

tantum in duobus delectatur
scilicet in gustu & tactu. In
aliis vero mouetur quando
quod & excitatur: sed non delectatur,
unde ergo est quod spiritus
egressus a corpore duos quos
habet commune cum bestis
penitus amittit: non enim gu-
stu vel tactu visitur vel oble-
tatur. Sed alios tres ad usum
retinet & oblatamentum. mira-
bile tamen videtur: ei scilicet quod
spiritus sine corpore sensibus
corporis utitur. Quod tantum
philosophus forte si plane non
intelligit, verum est. n. & omni-
no verum quod & inrefragabile:
quia spiritus liber videt deum
delectatur in deum: ne semper si-
bi dicat. O homo ubi est ergo
tunc auditus etiam angelos
cantantes & iubilantes vide-
bunt etiam & audient: estote
super quinquaginta civitates. i. bea-
titudines: & sic unicusque secum
dum opera sua. Et sic dicitur a
vobis. dñe quid facies quan-
do hec omnia viderimus a-
te largiri respondet ille magnus
paterfamilias velut alexander
militi petenti munus cui civi-
tatem dedit fere. Si tu non
es dignus tanta recipere. ego
tu sum dignus & potens tan-

ta donare. Angeli fratres mi-
rabuntur non modicum in ope-
ribus dei in coniunctione anime
& corporis in homine: in con-
iunctione hominis & verbi in
christo, in coniunctione ho-
minis & dei in celo. ita dicitur
rus est dominus patri. volo ut
sint unum nobiscum sicut ego
& tu unum sumus. De pia ad-
mirantur ubi unum unum in-
gitur. de secunda plus ubi
unum duobus iungitur. Sed
de tertia plurimum: ubi unum
tribus in trinitate iungitur. Hec
ante generaliter exposita spiri-
tualiter, tamen ad commu-
morationem huius sancti &
episcopi Valentini trahi pos-
sunt. qui dominum esse catechum. si-
nus amorem. i. ad baptismum
peruenit. & sic re dixit cum
dominus per vias rectas postmo-
dum deduxit eum per vias ve-
ras christi & penitentie. post mo-
dum dixit eum per vias admi-
rationis & glorie sic ergo post-
eum certissimum frater ut com-
prehendimus huius eterne
vocationis in die illa cum vene-
rit Iesus filius dei: qui cum pa-
tre & spiritu sancto unum & re-
gnat in secula seculorum. Amen.
Incipit admonitio facti an-

gustini cōi per quam oñdūtur
q̄ bonū sit lectionē diuinā le
gere & q̄tū mali sit ab illa vel
eius inquisitione desistere.

Ropitō Lib: isto fra
p tres carissimū lectionē
diuinam audīo & scien
ti co: de vobis spirituale gau
diz de uestra fidelissima obe
dientia faciatis. Sed y vultis
vt vobis scripture sancte dil
eascent: & secūdu quod opo:
rei diuina vobis p̄cepta pfici
ant subtrahite vos aliqbns
hōis & occupatōibus mū
di. q̄bus ētī domibus vestris
diuina eloquia relegētes: ad i
tegr̄ vos dei misericō: die cō
feruēsis: vt i nobis illud felici
ter impleatur qd̄ de beato viro
scriptū est quia in lege domi
ni meditabitur die ac nocte.
Et illud beati q̄ seruantur te
stimonia eius in toto co: de ex
quirunt eum. In toto co: de
meo abscondi eloquia tua: vt
peccē tibi. Sicut n. vt ipsi au
distis ille q̄ in co: de suo absco
dit eloquia dei non peccat. ita
& ille qui nō absco:dit peccat
nō cessat Si enī negociato:
bus nō sufficit tātum de una
merce luera cōgrere: sed plu
res merces comparant ex q̄
bus substātiās suas auceant

& agricole diuersa genera se
minū conat serere. vñ sufficē
ter sibi & suis cibū nascant p̄
parare: q̄to magis n spūali
bus lucris nō d̄z vobis suffi
cere q̄ in ecclesia lectiones di
uinas audiant: sed id domi
bus & in conuiniis vestris. &
q̄n̄ breues dies sūt et aliqbns
hōis innocētib⁹ lectiōi diuine
debitis isistere vt i hō: eo co:
dis vestri spūale possitis triti
cū cōpare & thesauris aīatus
vestray scripturay margari
tas recōdere. vt cū i die iudi
cī aū tribunal eterni iudicis
uenerim⁹. sicut dicit apostol⁹
stetitū & nō nudī inueniamur
Et illud fr̄s carissimū diligē
ter attēdite: q̄ scripture diuine
q̄ littere de patria nostra no
bis trāsmisse sūt: ¶ Patria enī
nostra paradisi ē: parētes n̄i
sūt patriarche & p̄phete & apo
stoli. & martyres. Lines. n. sūt
angeli. Rex noster ē xp̄s. q̄n̄
peccauit Adā tūc i ipso velut
i exilio mūdi p̄fecti sum⁹: s̄ q̄
rex noster plus q̄ cogitari vel
dici pōt p̄t̄ misericō: s̄ ē. scri
pturas diuinas ad nos iuitato
rias p̄ patriarchas & p̄phas
dignat⁹ ē mittere: quib⁹ nos
ad eternam patriam iustaret
Et cū scripturas rebellū spūal

fragilitas humana p̄tēneret dignatus est p̄ seip̄sū descen-
dere: ⁊ nos de tyrannide ⁊ de supbia diaboli libertate ⁊ ad meā humilitatē exēplo uol-
sire mansuetudinis p̄uocare. De potestate cū antiq̄ ser-
pentis p̄ passionis iniurias li-
berare. Ad inferna descendere ⁊ antiquos sanctos qui origi-
nali peccato obnoxii teneban-
tur eripere. In altum ascen-
dere spiritum sanctū qui nos
contra oēs insidias diaboli cō-
fortaret de celis mittere: etiaꝫ
apostolos suos ut regnū dei
p̄ uniuersum mundū euan-
gelizarent dirigere: ⁊ licet nō
solū sup̄ os sed et ipso s non
solū originalibus: sed et actua-
libus peccatis obnoxios iue-
nisset. totū tñ nemine suppli-
cante dimisit. Et non solum
fi-nt merebamur multis ca-
thenis vel cōpedibus oppres-
sos ad exercēda laboriosa opa
non traxit: sed magnū p̄ inef-
fabile ut cū illo regnemus de-
menter ac misericorditer iui-
tauit. Cū hec in vita sint fr̄es
carissimī: quod de se cogitant
seruī q̄ ita presumunt dñi sui
p̄cepta p̄tēnerē. ut nec ipsas i-
mutatorias litteras q̄bus ad

regni beatitudinē eos iurant
diligenter relegere: Quō si
aliqui nost̄: ad p̄curacionem
suas litteras dirigeres: ille n̄
solū ip̄orat. qd̄ precipiūt: s̄
et ip̄a inuolūta relegere digne
non indulgentiā: sed penā nō
libertatē accipere sed carcerē
merebat sustinere: Ita ille q̄
diuinas scripturas de patria
eterna transmistas dissimulat
legere timere debet ne forte p̄-
mia eterna nō accipiat: sed et
penā p̄petuā nō euadat. nā in-
tū piculosū ē nobis diuina p̄-
cepta n̄ legere: ut p̄pheta lu-
gubriter clamat. Jō captiuus
deus ē populus meus q̄: nō
habet sciētiā. Qui a sit igno-
rat ignorabitur. Sine dubio
q̄ deū p̄ diuinā lectionem in
hoc seculo dissimulat ingredi
⁊ deus illū in eterna beatitu-
dine dedignabitur agnoscere
⁊ timo: nobis debet esse ne
clausis ianuis cū stultis uirgi-
nibus foris exclusis mereātur
audire. Nescio vos. Nō no-
ui vos discedite a me oparil
iniquitatū. Quid est nescio vos
n̄ noui vos: Quō eos nescit:
quos ī ignē mittit: Jō utiq̄
q̄: sicut dictū ē q̄cū ī hoc secu-
lo legēdo. volūt itelligere: in

die iudicii filios deus dedigna-
 bis agnoscere: Et illud i Sa-
 lomone qd scriptu est: no ne-
 gligenter sed cu gratia dei sol-
 licitudine ac timore debemus
 audire. Qui oburat inqt aut
 sua ne audiat lege: oratio eius
 erit execrabilis. Debet p̄ans
 ipse audire deū: q̄ vult exaudi-
 ri a dō. Mā qua frōte vult vt
 deus eū exaudiat: quez in tñi
 despicit: vt eius p̄cepta legere
 diffimulet: Et illud quale est
 fratres mei qd nonnulli xp̄ia-
 ni q̄ peius est aliquotiens et
 clerici qñ iter acturi sunt: pa-
 nem ⁊ vinū ⁊ oleū ⁊ diuer-
 sas sibi ip̄ensas ordināt p̄pa-
 rari. Et cū tanta vniuersūq̄
 in terrendo itinere p̄parat vñ
 vinat caro sua: quare libellus
 legere non curat: vñ hic ⁊ in
 eternū reficiat aia sua. Et enī
 duos ipse hoīs beas: vñ vñ
 interio: ē ad imaginē dei factū
 ⁊ aliū exteriorē: em de limo ter-
 re formatū. Ille tñ sollicitudi-
 nez p̄ corpo: e quod in sepul-
 chro vermibus deno:atū est
 habere videmur: interio: ē ve-
 ro hoīem qui ad imaginem
 dei factus est tanq̄ vite man-
 cipium sine pabulo verbī dei
 fame ⁊ siti cruciari cognoscit

nam in tñi deū negligit: vt
 in se imaginē ipsius despiciat
 ⁊ contēnat. Hoc ergo fratres
 carissimi sapienter vtiliter co-
 gitantes q̄tum possum⁹ e cio-
 sis fabulis ⁊ detractionib⁹ ac
 scurrilitatibus cunctis finem
 studeamus iponere: ⁊ totis
 viribus de impedimentis mun-
 di istius fugiendo aliquas ho-
 ras querere in q̄bus p̄ salute
 aīe nostre o:ationi vel lectio-
 ni possimus insistere: vt i no-
 bis impleatur qd scriptum est.
 Qui docti fuerint fulgebūt si-
 cut stelle in p̄petuas eterna-
 tes. Qd ipse p̄itare dignet q̄
 cum patre ⁊ spiritu sancto vi-
 nit ⁊ regnat deus in secula se-
 culorū. Amen.

**De vanitate huius seculi
 sermo, 59.**

In hac vita posui fra-
 tres ita agite: vt cum
 hinc migraveritis ⁊
 caro vestra cepit deno:ari in
 sepulchro: aīa o:nata bonis
 opibus cū sanctis oībus iete-
 tur in celis. Retrahat vos a
 tualis opibus vel peccatis in-
 teritus eorū quos p̄uistis.
 Attendite calamitates: confi-
 derate diuitū sepulchra: vel
 eorū q̄ añ tpa vobiscū erant

qd sunt: nel qd fuerit: nel qd
eis dicitur vl' cupiditas seculi p
fuerint. Ecce nihil ex eis nisi
soli cineres remanserit. Qui
si modo loq' peccant hec vo/
bis diceret: Ut quid infelices
tamli p: o seculi vanitate di/
scarnis: Ut qd vos crimi/
nibus & vitiis repletis: Cōsi/
derate oia vestra: & vel sic vo/
bis horreat cupiditas & mūc/
ra vestra. Quod vos estis &
nos sumus: & quod sumus
vos eritis. Itaq; oia fratres
carissimi solite considerate:
pēfate: & hoc cōsiderantes ex/
pānescite: diē mortis ante ocu/
los semp' ponite: ad emēdati/
onē q̄m̄m̄ potestis festinate
Molite negligere q̄ vos pi/
denis peccātes sustineat q̄ q̄s
to dicitur expectat vt emēde/
tis: tanto grauius iudicabit si
neglexerit. Si forte putatis
q̄ finis mūdi tardius veni/
et vel suū cōsideret finē: ecce
dnuū libēter ac incūditunc
morat' homo in mūdo: mūl/
taq; in longa tēpora disposuit
agēdas: repente rapitur i mo/
te: & et iproniso auferē a co/
pore. Sed ille ē beat' q̄ sp̄ il/
lā habuit ante oculos: & festi/
nauit i illa hora mortis para

tus inueniri. Quod si vultis
scire carissimi q̄s cuius magno
metu magnisq; dolorib' aīa
separat a corpore diligenter
aduertite. Uentant. n. angel' i
assumēt eā: vt p̄ducāt illā an/
te tribunal iudicis memendi
& tūc illa memorās sua mala
& p̄acta q̄ die uocinq; gessit
contremiscit & q̄rit ea sugere.
iduciasq; petere dicēs. Da/
te mihi vel vultus hore sp̄ati/
um. Tunc quasi loquētia si/
mili opa eius dicēt. Tu nos
egisti: opa tua sumus: non te
deseremus: sed tecū semper
erimus: tecūq; p̄gemus ad
iudiciū. Hoc q̄dem peccato/
ris aīa agit: q̄ cū hore do ri/
more separat a corpore p̄git
plena peccatis & igenti cōfusi/
one. Iusti vero animi cū se/
parat a corpore: nō timet nec
expānescit: sed magis cū ma/
gno gaudio egreditur: & cuius
exultatione p̄git ad deū dedū/
cētibus eā sanctis angelis. Il/
lā hora fratres mō timete: vt
nō tūc timeatis. Illā p̄cane/
te nūc: vt tūc securi eē positis
Aduertote iugiter q̄ i me/
dio laqueo: nō diaboli ambu/
lans & ideo semp' parati esto/
te vt q̄s domini p̄ceptū sue

rit missum liberis ab omni la-
 be peccati ad requiem transire
 possitis. Nō arbitramini vos
 in hoc mundo diu mansuros
 quia nimirum puenit: vt post
 dominicū missum preceptū
 nec vnus ho: e momentū con-
 cedat i hac vita cōsistere. La-
 uete igitur ne in exitu vestro
 tristitia faciatia angelis & ga-
 udiū inimicis. Scitote ve-
 ro q: cū aia a co: po: e euellit
 statū aut i paradiso pro meri-
 tis boie collocat aut certe p
 peis i inferni tartara precipitat.
 Eligite modo q: multis &
 hoc iā in vita disponite: aut p
 penialiter gaudere cū sanctis
 sine fine cruciari cū impiis.
 Itaq; fratres vel penic vos
 terreat si p: e misa nō iuitat
 & p:is seculū si despiciere vō
 valetis vel cū isticia posside-
 re. Qui i adoleſcētia errauit
 saltē iam in senectute resipisci-
 at. & mala que peccādo com-
 missit. penitēdo iā expurget.
 Ecce paulatim deficiunt mun-
 dus & cuncta que vidēt velo-
 citer tāquam vespertina vmbra
 transcurrūt. ecce q: olim
 p: omniabatur. p: sentiatz tē-
 po: e p: p: uet iā cernit. Sub-
 trabūt vt ip: i videntis oia bo-

na & crescent quotidie mala.
 Nolite ergo fratres iam mū-
 dū diligere. quē ista cernitis
 cū velocitate. trāsire nolite in
 eius amore anchorā co: dis
 iā figere. quē sic ad finē con-
 tpicit declinare. Id: escriptum
 cū apostolus clamat q: ami-
 citia huius mundi inimica sit
 deo: Si enim ipse mundus
 non diligeret diligendus vt
 q: non esset. quanto magis
 nunc dū ipse nos odire pbat
 quos tāis malis iseqt a nob
 oio spūsd atq; fugiēd' ē vitā
 g' eternaz ex oibus p: co: dis
 vestris amate quā nū quā i se-
 culo finatis. Illic scitate vbi
 sp: vitatis. & vbi iā mori nūq;
 timeatis. Si enim sic amatis
 istā vitā miseraz fluidamq;
 vbi cū tanto labore vinitis &
 vbi vix currēdo satagendo
 sudādo suspirādo necessariis
 co: dis satisfackis. quāto ma-
 gis amāda felix bñtudo ē vb
 etiā implebitur illud qd dñs in
 euangelio dicit. erunt hoies
 similes angelis. & illud fulge-
 bunt iusti sicut sol i regno pa-
 tris mei. Qualis pntatis tūc
 erit splendor: aiaz quando so-
 lis habebit claritatem lux co:
 poz. Ibi iam nō erit vlla tri-

stitia. nullus sit labor. nullus
dolor. nullus timor. nulla mors
sed perpetua semper sanitas
pseruat nulla ibi insurgit ma-
litia: nulla carnis miseria. nul-
la egritudo. nulla oio necessi-
tas. Non erit fames. non si-
tis. non frigus. non estus. nō
lassitudo semini. nec vlla tēta-
tio inimici. Non peccādi vo-
luntas nec delinquendi possi-
bilitas. sed totū leticia. totum
eruditio possidebit. hoīesqz
sociati angelis sine vulla car-
nis infirmitate vernabunt.
Erit ibi incūditas infinita be-
atitudo sempiterna quā quis
semel adipiscitur semper te-
net. Nihil hoc loco magnifi-
cētius. nihil gloriofius. nihil
clarius. nihil pulchrius. nihil
verius. nihil illa bonitate sim-
cerius. nihil illa abundantia
copiofius. Ibi iā non formi-
dabitur fortissimus hostis. q-
enipit ingiter aīas ingulare.
nec facies oīo turbulenta tor-
toris. non incernet timorem
barbaroī inuinitas. nec vl-
la vltorius timebit aduersi-
tas. nemo ī illo loco gloriofio
idiget vestimēto. nō ē illic frī-
gus nō estus. nec vlla aeris ī-
eqlitas nullus ibi esurit nullus

tristat nullus ē ibi pegrinus
sed oēs q illud venire merue-
rūt secuti ī ppria vinent non
vltro aduersabit caro spiritus
tui. sed senarrabilia cū ange-
lis sempiterna a rpo pūia tri-
bunt & q oculis nō vidit
sicut dicit apostolus nec auris
audiuit nec ī eo: hoīs ascēdit
q ppauit deū diligentibus se.
Ecce q̄lē bñtudinē pditurus
erit. q nō se dū licet emēda-
re noluerit. Itēdeo nos frēs
dño amaliāte dedignemur vl-
tro seruire peō. qbus tāta bñ-
tudo pparatur ī celo. Dū er-
go ip̄s ē. festinemus pp̄tius
hēre dñm. Despiciam⁹ q̄ ter-
rena sūt. vt adipiscamur cele-
stia. Cogitem⁹ pegrinos nos
esse ī hoc seculo vt liberius se-
stinem⁹ ad celes: velociter. ni-
trāseūt & cito tāqz vmbra pe-
reūt cūcta q̄ hic vident ppē-
dam⁹ carissimū frēs. q̄les erū-
mus ī die iudicū dei & angelo-
rū ei⁹ conspectui p̄ntādi. qm̄
opa nostra erūt añ oculos no-
stros nobis ponēda q̄lis erit
psusio. cui p̄igerit p̄ petis su-
is ī p̄spectu dei oīumqz ho-
minū & angeloz. erubescere q-
hic nec vnū qdē hoīes se p̄e-
cātē vult nūc īspicere. vel qui

pauo: erit eñ fratrum videre
 que placatū nō valet vniuersi
 tas cōprehēdere. illū ergo di
 em teneam⁹ semp que mō p
 uidere nullaten⁹ possum⁹ illū
 diem iugiter p̄uocēam⁹ ⁊ sic
 act⁹ nostros reuocem⁹ ⁊ hīde
 rennis q̄ terro: i die illo erit.
 eñ dñs de celo ad iudicādum
 venerit: q̄ met⁹ erit deñ iratū
 videre ad eū aduētū vniuer
 sa elemēta q̄runt: Celi enim
 terra p̄remisset. virtutesque
 celoz cōmouebunt. Tūc ni
 mīz p̄mētibus angeloz tu
 bis. oēs gētes q̄cumq; sub re
 lo fuerint ⁊ oīs hō tā vīl q̄
 semine i eo seru vniūsq; q̄
 quo nat⁹ merit i mūdo boni
 ⁊ mali. scī ⁊ peccatores. vel q̄
 eūq; ab insūo nati ⁊ mortui
 fuerint. siue a bestīs deuorati
 siue ab igne p̄sumpti. siue et ab
 aq; abso:ti oēs simul in mo
 mēto ipis in actu oculi resur
 gēt. In ipis sine dubio cor
 porib⁹. atq; i ipsa carne quaz
 hic habuerūt. s. i vīz p̄fectū i
 mensurā etatis p̄sentitudinis
 xpī. in q̄ ⁊ ipse dñs resurre
 xit a mortuis. Et oēs ante iu
 diciū xpī veniēt pariter q̄ ele
 cti ⁊ reprobī oculis suis vide
 būt filiū hoīs veniētē i nubi

bis sicut ⁊ ipse dñs i euāgel
 lio dicit. Tūc videbūt filium
 hoīs veniētē i nubib⁹ celi eñ
 virtute magna ⁊ potestate cō
 stipantiū agnūsb⁹ angeloz
 ⁊ congregabunt eñ euz oēs
 tribus terre. ⁊ sep. abt eos ab
 i nicē. sicut p̄tor: segregat o
 nes ab hedis. ⁊ statuet q̄dam
 iustos a dextris simplos autē
 a sinistris: tūc dicit ad eos q̄
 a dextris erūt. venite bñdicti
 patris mei: possidete paratū
 vobis regnū a p̄stitutiōe mū
 di. esuriui. n. ⁊ dedistis: mīhi
 manducare. sitiat ⁊ dedistis
 mīhi potū ⁊ cetera q̄ audistis
 i euāgelio. Tūc oib⁹ aspicien
 tibus oñdet hīoz: sicut rasq;
 ctanoz i ipso sine dubio cor
 pore. q̄ p̄ nostris pctis vul
 neratū ē. Et ita peccatores: cō
 pellens dicit. Ego te hō de
 terre limo manib⁹ meis for
 maui. ⁊ in paradisi meū que
 nō merebaris collocavi. Sz
 tu me meaq; iusta p̄tinnens
 deceptorē seq̄ malistis. vñ ⁊
 iusta pena dānatus ifernū sup
 plicis deputatus eras. Ado
 stea misert⁹ tui carnē assūptū
 in terris. iter p̄cos habitauit
 p̄tūella ⁊ vbera p̄ te sustinū vt
 te eriperē colaphos ⁊ spūta

incepti ut tibi dulcedine para-
disi reddere actum est scilicet
tibi pro te verberibus coronatus cruce
affixus. sicca vulneratus sum
pro te mortuus in sepulchro pos-
itus sum. Ad inferna descendit.
ut te ad paradysum reducerem.
Tartara adis ut in celo regna-
res. Agnosce impietas huma-
na que pro te perit. Ecce lino-
res quos pro te suscepi. Ecce
claudis foramina quibus affixus
in cruce repeditus. Suscepi do-
lores tuos ut te sanarem. susce-
pi penam ut tibi gratiam darem.
suscepi mortem ut tu viveres si-
ne fine. perditus factus in sepul-
chro. ut tu regnares in celo
hec omnia pro vobis sustinui. Am-
plius a hominibus quid vobis debui
facere et non feci. Dicite mihi
nunc. et ostendite quod passi estis pro
me diuitem vestrum vel quod boni
egistis pro vobis. Ego cum eum
inuisibilis et impassibilis. pro vos
dignatus sum spiritu pati. pro
pter vos incarcerationis sum. cum
essem dives: pro vos egenus
factus sum: sed vos humilitatem
meam: et precepta mea semper re-
mouentes seductores magis quam
me secuti estis. Ecce modo non
potest iustitia mea aliud iudica-
re: nisi quod mererentur opera ve-

stra: Ergo quod ipsi elegeritis te-
nere. Contempistis lucem possi-
dere tenebras: quas amastis.
Ite in perditionem. secuti estis di-
abolus. Ite cum illo in ignem eter-
num. Quis putas tunc eris me-
ro: et gnetus: que tristitia: que
angustia: que cum hec fuerit ad-
herens ipsos plata misa: tunc
erit malis dura se paratio a
dulcedine portus sanctorum. Et
tunc ipsi traditi in potestatem
demonum ibunt in ipsis corpo-
ribus suis: et estis discolo in sup-
plicium eternum: et permanebunt
sine fine in luctu et gemitu. pro-
cul quippe erunt a beata para-
disi patria cruciabantur in ge-
hennam perpetuam: nunquam lucem vi-
surum: nunquam refrigerium adeptu-
ri: sed pro millia millium annorum in
inferno cruciandi: nec inde se-
cula liberandi. Ubi nec quietas
aliquam fatigat: nec quietas
tur aliquando morientur. Si-
cut enim ibi ignis consumit ut se-
referuet: sic tormentum agunt ut
semper renouentur. Iuxta qua-
litate vero culpe penam unius-
quisque sustinebit gehene et si-
milis culpe rei suis similibus
iunguntur cruciandi: non ibi ali-
ud nisi fletus et plactus: atque
stridores dentium: non ibi erit

aliud consolamentū nisi flammē & terrores penas. Arde-
 buntq; miseri in ignē eterno
 semp in secula seculo:ū amē.
 Iusti at ibiunt in vitam eter-
 nam in ipsa sine dubio quam
 hic habuerūt: & sociabūt an-
 gelis sanctis in gloria semp-
 terna. Namq; iā corruptionē
 visurū: sed semp leti ac dulce-
 tūne Christi inq̄ter facietati
 fulgebunt: sicut sol ī glō:ia &
 caritate quam preparauit de-
 us diligētibz se. Et erit tūc
 quanto amplius alio hic ob-
 ediens deo fuit tanto amplio-
 rem illi mercedem accipiet
 Quanto q; hic amplius quis
 deū amauit tanto p̄:opitiū cū
 videbit. Benedicamus dñz
 deū patres: q ad leticiāz sp̄rit-
 uale congregauit nos. Sci-
 mus humilitate cordis sp̄ vt
 gaudiū nostrū penes ipsū sit
 Non igitur p̄:osperitate ali-
 qua huius seculi inleamur: s;̄
 nouerimus felicitatē nō eē ni-
 si cum ista transierit: nō gan-
 dium vestrū in spe futura: o-
 rā desiderium vita eterna sit.
 Omnia suspiria nostra x̄po
 baneant. Ille vnus pulcher-
 rimus q sedos dilexit vt pul-
 chros faceret: desideretur ad

illā vnū curatur illi i genit
 cantur & discant semper ma-
 gisces dominus: q voluit
 pacē serui eius. Amen.
 De sancta monicha matre s̄
 cti agustini ser. ly.

Monicha mater facti au-
 gustini: cuius histo:ia
 tractat ex snia sci. au-
 gustini ex nono cōfessionū: &
 ex duabus epistolis quas au-
 gustinus scripsit sue sorori p-
 petue virginī. Orō: te iquit
 angustin⁹ dilecta spōsa Chri-
 sti: vt deo studeas ī omnibus
 placere: sicut & caram matrē
 nouisti p̄fecisse. Nam dñz eē
 puella ad ecclesiā fugiebat
 dñi in angulo p̄manens vir-
 ginales orationes ad Christiū
 fudebat. Dum autem do-
 minum tarde rediret ab antea
 sua verberabatur eo quod ex-
 tera domum sine pedisse qua
 recessisset & totū ipsa puella
 paciēter portabat. In tota au-
 tē pueritia sua nunq; cū pue-
 lis ludētibz se miscuit. sed
 frequēter ī nocte ad huc ī pue-
 ritia de lecto surgebat & genit-
 bus flexis orōnes q̄si matre
 noīe sacūda d̄dicerat dño offe-
 rebat ab ista at cū ea creuit

miseratio ⁊ naturali affectiōe
paupes diligebat. Sepe panē
de mensa in sinu collocabat: ⁊
de paterna domo fugiēs pau
peribus tribuebat: hospites
⁊ infirmos visitabat: vicinas
litigantes reprehendebat: pe
des infirmoꝝ sepe lauabat: ⁊
eis vt puella poterat serue
bat. Cum autē parentes eius
more seculariū vestibus deli
catis eam ornare voluissent.
ipsa contristata respicebat:
⁊ cum eisset annoꝝ. xlii. eā no
bilit. Patricio carthaginensi
tradiderunt quanto autē timo
re ⁊ honestate: quanta et sū
ma pulchritudine dñs eā do
tauerit: quanta et pudicitia eā
dñs magnificauerit certe in
b: eui dici nullatenus posset.
tñ matrimonium optice con
seruauit: filios in omni timo
re dñi sufficienter erudiuit:
thoꝝ immaculatū custodiuit.
Meditū ferocissimū euz ma
gno labore in fine lucrata est.
Cum autē vixisset eū viro suo
fere annis. lx. respexit dñs hu
militatē ancille sue: ⁊ et andi
uit lachrymas eius. nā inspi
rauit dñs maritum: vt de in
cepit vxorē pudicā ⁊ castam
seruaret. Quid ultra res: qz euz

esset ferocissimus: q̄to affectu
carnali ab ea diuisus ē tanto
magis matrimonio spūali ⁊
p dilectionē conueniens ē. Cū
.n. vir eius esset annoꝝ. 72.
obit in pace. Quantis autē sa
lutaribus munitis ⁊ felicijs:
q̄tissq; lachrymis ⁊ orationi
bus illā vldnā sanctam castā
sobriam ⁊ piā dñs dotauit.
Inq; est omnia tñ post mortē
viri contempsit: oē regnum
mundi ⁊ oēm ornatum eius
respuuit pp̄ deū intantū vt nō
solum mater pauperū vocare
tur: sed ancilla: ⁊ qz dum vir
eius vivebat potestatem pro
p: si corporas non habebat. iō
elemosinas nō ita largiter tri
buebat: sed in o non solum q̄
elemosinas largiter tribueret:
sed et cicatrice pauperū lini
ret. p: opter quod ei dñs cen
tupilem reddidit. Dum cru
cem eius in corde eius infiruit
⁊ passionē. Dum autē quadā
de preuenta ⁊ visitata a te do
mine. beneficia tua que in hu
mane humano generi elemēs
exhibuisti ancilla tua cōsidera
ret: tātā gratiā tātāq; lachry
marū copiā to:culari tue cru
cis xp̄stā i passioe tua adine
nit q̄ vestigia ei⁹ p ecclesiam

lachryme desup paulimentuz
 defluentes ondebant. Et q̄to
 plus ab effluētia lachrymarū
 horrabat desistere tāto plus
 fluminis lachrymarū oriebatur
 Tanta autē gratia ancilla xp̄i
 sciunando alios p̄cellēbat q̄d
 diebus q̄bus ad cenā vocaba
 tur tanq̄ ad amarā medicinā
 accēdebat. Erat autē et timo:
 castus ī corde: tanq̄ fascia pe
 ctoralis: qua cogitātiōes con
 stringeret in ore tanq̄ frenū
 quo linguā rep̄imeret: ī ope
 tanq̄ stimū: ne pigritia to/
 peret in cunctis tanq̄ regula
 ne modū excederet. Timo:
 autē iste tanq̄ scopa purgabat
 cor: vidue ab oi duplicitate: of
 a falsitate: opa ab omni vani
 tate: nūq̄ verbū seculare ab
 ore eius recordo: me audiuif
 se: sed in oībus verbis suis ⁊
 factis semp̄ xp̄m p̄mo noīa
 bat. nū timo: dñi mentē eius
 occupauerat: q̄ non soluz ab
 oī specie mali sibi canebat: s̄
 sp̄ritū pietatis ad oē hominē
 p̄ona erat. Satagebat mira/
 biliter opera pietatis. p̄ posse
 cor: dialiter īplere. sup̄ oīa isir
 mis seruire. sepulturā mortu
 is p̄bere. orphanos custodire
 vt filios viduas ⁊ maritatas
 solari qua pp̄ multa de car
 nis celestibus dñō reuelate p̄
 cepit. vñ tanta ebrietate spūs
 sci sepe rapiebat: q̄ ī ea sepe p̄
 tonī die quiescens. vñ esset
 rex in acubitu sui cordis neq̄
 vor neq̄ sēsus ī ea audiebat
 n̄z m̄z. q̄ illa pars q̄ occupat
 oēm sensū. sepe achbat vidue
 sensus cor: p̄ orales. ī tñ q̄ vic
 matrone nostre ⁊ euz vicine
 eī p̄tinentes exulare valeret
 In die autē beati Cipriani: dñi
 bec Ab: illi ancilla mereret ac
 eipe sacramēta. dñi esset ī do/
 mo sepe a terra p̄ cubitū ele/
 nata fuit. clamādo que getissi
 ma esse p̄suerat ⁊ icenā. vo
 lemus ad celū. voce m̄ ad ce
 lū fideles quā cū post interro
 garemus qd sibi acciderat.
 non r̄debat. sed tāto gaudio
 replebatur. q̄ oēs ad festū p̄
 ducebat. cantās cū p̄pheta:
 cor: meū ⁊ caro mea exultauē
 runt in deū viuū. dñi ē in die
 pent. esset refecta refectioe il
 lius panis q̄ de celo descēdit
 post sūp̄uouē sacramenti tāta
 facietate repleta fuit. q̄ p̄ dies
 ⁊ noctem absq̄ cor: porali ei/
 bo perseverant euz apud ho
 stia tibetina infirmaretur. ⁊
 sacramentum nobis fideliter

peteret. nec dolo: e stomachi
verata valeret reficere. vñ sibi
litter infamulus nocte media
ad lectū dei famule venit. eā
q3 in pecto: amplectēs. aīa
illa sancta ad celū volauit. 3°
dic. iij. egritudis sue. lvi. āno
erati. 33. āno etati. mee. aīa illa
psa & religiosa carne soluta ē
dic. 4. misit: sēbā & effūdebā
tibi dñe p̄cca. p̄ illa fāula tua
vt non intrares cū ea in iudi
ciū. gratulabar tū testimonio
eius q: appellabat me piū. &
cōmemorabat grandē dēno
tīās affectū. cōmemorās nū
q̄ se audisse ex ore meo v̄bū
dux. aut cōtinuosū sermo
nem. Illa famula tua dñe cō
tinue satagebat v̄z: suū lucra
rī tibi quē amabilē & reuerētē
faciebās sibi. Expectabat. n.
ipsa misericordiā mā sup euz
vt in te credens castigaretur
erat. n. iracūd^o. sed illa famu
la tua nō tm̄ facto sed nec ver
bo v̄ro tribulato r̄s̄idebat s3
qcto rationem facti reddebat
quē tibi dñe in extrema vīta
corporali lucrata est. Erat. n.
ipsa serua seruoꝝ dñe & oēs
q eā videbāt te laudabāt dñe
scientes & credentes p̄sentīaz
tuā esse in corde eius. fuerat

n. vñ^o v̄ri v̄ro: & filios to
tens parturiebat. quotiens a
te dñe deuolare cernebat. Im
minente autē die quo ex hac
vita erat exitura. nobis igno
rantibus dñe. ipsa & ego soli
stabamus incubentes ad q̄
dam fenestrā: & terrena obli
uiscētes loq̄bamur soli val
de dulciter qualis esset scō:uz
vita. quā nec ocul^o vidit. nec
auris audiuit. Et iniebamus
ore cordis pariter in superna
sacenta scō:is uite. uiscēbatq3
mūdus iste inter verba cū de
lectationibus suis. Tunc ait
illa filio vñi esset pp̄ qd̄ i hac
vita aliquantulū mo:ari cu
p̄sebā vt te catholicū xp̄ianuz
viderē p̄:us q̄ mo:erer. Ec
ce cumulatius m̄lxi dens p̄sī
tit. vt te p̄tenta ēt felicitate ter
rena videā dei seruz. Quid
iā amodo hic faciā nescio. qd̄
sibi tunc r̄s̄iderit non satis re
eolo. sed post dies. 5. decubū
it febrib^o. & subtracta a p̄nti
bus circūcūmū. & post mo
dicū reddita est sensui. & iū
enanos ait. pon etis hic ma
trem vestram ego sēbā sed
sletum sinieba m. frater autē
meus letus est q̄ non pere
gre cōmor. sed in patria cum

viro sepeliri debebat: Quo
 audito vultu turbato reuer/
 berans est oculis q̄ talia dicit
 set. ait ponite hic inq̄ corpus
 meū n̄ sibi q̄ cura eius vos p̄
 turbet. Rogo tñ vos. vt ad
 altare dñi iueneritis mei
 vbi fueritis. dñs afit aliud re
 suscitabit vbiemq̄ sepultus
 fuerit in nouissimo die.

¶ Calistus de conuersiōe s̄ci
 Augustini epi ser. 6.

M Agnus ille docto: &
 egregius Augustin⁹
 q̄ vere fuit no:ma &
 speculū in natura. dñi est an/
 noꝝ. 30. maternis orationib⁹
 & aub:osii p̄dicationib⁹ me/
 ditantibus. & fama antonii au/
 dita. ab oī heresi purgatus ē.
 & apud liguriā italie aduenit
 tibus diebus paschalibus ba/
 ptizatus est. Et tunc erul/
 tat ligurienfis ecclesia. pia ei⁹
 mater gaudet. Aub:osii⁹ deū
 laudat. Augustinus iā confite/
 tur. Et fideles oēs sibi tanq̄
 cūi fidelissimo de babilonica
 seruitute redempto. vna voce
 oēs applaudunt. Iudicinus
 in fide catholica confirmatus
 spem oēm quā habebat in se
 culo derelinquit: & romanoꝝ &
 ligurienfium scholas: & cum

enodio & Alipio sociis viro
 preclarissimo solitario Sim/
 pliciano se cōmiserunt: ibiq̄
 cū p̄dico famosissime viro
 apostolicā vitam tenere cepe/
 runt: & simul cū multis erāt
 habitantes in palatio sancto
 In diebus autem illa vñ ia/
 ma Augustini crebresceret
 apud oēs congregatq̄; fra/
 tribus ait. Dum in hac valle
 miserie sumus consistit: vtz
 boni sine mali sumus de no/
 bis presumendā non est. Et
 am q̄buscunq̄ virtutibus co/
 gnoscamus dei gratia nos eē
 ornatos. Nam si quis nostꝝ
 bene opatur: beatus tñ dicen/
 dus nec p̄edicandus est: euz
 similes sumus nauibus oib⁹
 bonis oneratis de q̄bus tñ in/
 certum est vt: ad portū salu/
 tis. pueniāt. Iamq̄ ludas in
 apollolam optime incepit: &
 pessime seruit: Iamq̄ etiaz
 Iudanus male incepit: & tñ
 vas electionis digne vocatus
 est. Nolite obsecro laudare
 me: sed orate vt valeam vsq̄
 ad mortem p̄seruare. Quā si
 nē nostꝝ deus attendit. Hoc
 Calistus de augustino.

¶ Sigisbertus in epistola ad
 Adaeodonū de b̄to augustino

Empore Theodosii
senioris Augustinus
vir acutissimus nobi
libris cartaginensibus ortus
natalibus venit romā: et itaqz
seclas liberaliū artū annis se
re. 6. gloriose rexit. deniqz me
diolanū venit: et dū esset an
noꝝ. 30. filiusqz eiꝰ annoꝝ. 8.
adiuentibus diebꝰ pascali
bus meritis matris et p̄dica
tione ambrosii: mater eiꝰ re
generauit augmentū cū filio
deo dato et multis alijs fere.
42. Qui baptizatꝰ Augusti
nus mox ad viꝰ simplicitatū
p̄rexit: cuius nomē celeberrī
mū apud fideles erat: q̄ et ha
bebat māseoliū remotū et agē
tibus separātū. Cū quo Augu
stinꝰ fere p̄ annū cū dimidiō
p̄mansisse vidi et oculata fide
bani: et qm̄ erat i libertate q̄si
vinētes: licet p̄batissimū virū
essent atqz p̄fecti tādē ex p̄ce
pto tān patris simplicitati au
gustinus post iter eos iustitū
vt vltā apostolicā oēs pariter
teneret: et nihil iter eos p̄p̄iū
disceret. Lōplero vero anno:
matre augustini indigante ad
p̄p̄ta reuertit: et modē ma
ter augustini apud hostia tibe
rina: filius autē apud cartagi

nē anno etatis sue. 19. Cū autē
esset Augustinus cū amicis i
africa: meditabat in lege diū
die ac nocte: scribens libros: et
docebat idoctos. hoc autē va
lerius iponēsis audies p̄gan
dio lach: ymabat et statim en
ad se accersiri fecit et ortū se
cretum et remotū a ciuitate
Augustino donauit. Poique
prius pater augustinus cū ce
teris amicis et fratribꝰ i de
specto habitu: et cū incredibi
li humilitate annis tribus mā
sit. Deinde eū inq̄tudinē ve
nientī ferre nō posset: d̄nobꝰ
fere miliaribus a p̄dicto loco
secessit: et ad moirē quēdam
altissimū abiit ad quē p̄ vias
valde aridā et penosam adiri
pōt. Ibiqz Augustinus ha
bitationē ex lapidibus coctis
p̄strui fecit: et sic hoīes fugiēs
hītabat. Ibiqz composuit li
bros de medicina aie: et de vi
ta monastica: de innocētia Jos
nis baptiste et elie. Adūlū q/
dē ex fratribꝰ israhara et si
ruras montū receptacula si
bi fecerant et ibi p̄pe patrem
augustinum per lactum bali
ste in oī sanctitate habitabant
Erant autē fere. 122. q̄ sub obe
dientia Augustini concordā

vinebat: oia reputates ee ter-
 tia. vñuz nemo nonerat nisi
 qñ ifirmitas cogeret: aut Cla-
 lerius eps scus ad eos vifua
 dof venisset. Cũ aut appropi-
 quaret festu pct. sanctus eps
 Valerius misit p Augusti-
 no: & iutu pshyterni ordina-
 uit. factus pshyter monaste-
 riu clerico: u iutuit in domo
 epi & ifra annu idẽ vincere ce-
 pit secundũ regulã apostoli-
 cã: vt hactẽus fecerat. hoc at
 Valerius eps fecit quia ipse
 greus erat: & idoctus maxi-
 me in rñdẽdo hereticis i co-
 rru erroribus. Ideo Augusti-
 no episcopo potestate plenas
 dedit pdicãdi quoties neces-
 sariũ fuisse. nã multi iã here-
 tici surrexerãt ptra quos dñs
 augu. iſtituit & ordinauit. h ille
 anno dñm. ccccxxvii.
 fixus sedit annis. viii.
 & diebus. xxx. eo tẽpo-
 re valla rex gotoru vadalos
 odlo isectans: etiam in africa
 eos perseq disposuit sed mo-
 te puentis obiit: eiqz in re-
 gnũ theodorici successit: vã
 dali africe nauibus irruentes
 p:ouincã vniuersã deuastãt
 rapinis eede incendis nulli
 serui parcetes etati vel ordi-

ni: sub hoc turbine tribulatio-
 nis beatissimus. Augustinus
 amarissimã. & lugubrẽ pccete-
 ris diebus sine senectatis iam
 pene extremã duxit vitã. vi-
 dẽs iãã fenitiã v iqz crassari
 vidẽs alios hostili necce extin-
 ctos: alios effingatos: ecclesi-
 as sacerdotibus viduatas et
 nitates cũ accolis dissipatas.
 accreuit dẽiqz causa meroris
 eius: qd sub ipfius tpe iponcẽ
 sem vrbẽ cui pontifex pccerat
 barbari obsederunt: sed ecce
 tertio obsidionis mense febri-
 bus ienbuit sibi qz septẽ peni-
 tentiales spatios serui iustie
 ipfos quoqz quaterniones la-
 cẽs in lecto circa parietẽ posi-
 tos dieb9 infirmitatis sine in-
 mebat ac legebat: & uberrẽ
 ac lugiter flebat: et ne a quocũqz
 impediret ei9 inuentio añ ser-
 me dccẽ dies migratiõis sue:
 petuit ad se nullũ ingredi: nisi
 hlo tantũ hõis qbus medi-
 ei ad inspiciendũ ingrediebã-
 tur: vel eius reſectio offereba-
 tur: obsidionis deniqz mense
 xlii. coram positis fratribus
 migravit ad dñz anno ctatis
 sue. lxxvi. episcopat9 vero sui
 xl. hispanie linnẽ pfulgidũ p
 pgnatũ veritatis eoz exidit

nam fidei tutamentum : oēs
ecclēsie doctores tam ingenio
q̄ scia vicit insuperabiliter flo
res tā exēplis virtutū q̄ afflu
entia doct̄iaz. Et n. tāta scri
psit: vt nō solū ab aliquo toto
vite sue tpe scribi: sed nec qdē
possint lectione p̄currī. obiit
aſit anno dñi. cccc. lvi. p̄missa
habentur ex cronica bede.

In no leuis quarto:

a **L**imp̄randus lōgo /
barthol̄ rex audiens
q̄ seraceni depopulata sardi
nia: illa ēt loca sedasset vbi of
sa bñ angustini ob variationē
barbaroz olim ab ipone tras
lata & recōdita fuerāt: legatos
suos illuc direxit: q̄ dato ma
gno auro p̄ciosas illas reliq̄as
secū & tulerūt: & ad urbem
Tamentē regressi sūt. vbi p̄
fatus rex occurrēs cū gaudio
corp̄nis affusū denote ado
rauit: & reuerēter excepit. Sa
ne rex & sui idē p̄gressu cum
p̄ciosissimo illo thesauro veni
unt ad q̄sdā villā in terdonē
si ep̄atu si tā & cū i choris s̄ /
ctissimū tollere voluissent ita
stetit inobilit: vt nulla vis hu
mana posset illud mouere: q̄
videns rex nouit: q̄ si beatus
p̄fessor ex loco illo se tolli per

mitteret & tradnet papā vllā
cū oibns ap̄ditis suis cōce
deret seruiētibz ipsi p̄petuo
possidendā: voto facto atque
firmato choris sac̄tissimū in
estimabili facit: te sustolit &
richū vsq̄z trasūctū: claro ac
pat̄ter populo p̄currēte bo
no: s̄fice ac gaudēter suscepit
& i basilica bñ p̄etri i q̄ p̄f̄at̄
rex p̄struēs celū aureū dignis
sine collecta facta ē aut̄ ita
trāslatio. āno dñi. cccc. xvi.
cc. & lvi. annis ab eiusdē cō
fessō: is trasitū v̄ de cur̄sis: q̄
aſit i p̄dicta ecclesia corp̄nis
cuis p̄ciosus thesaurus sit re
cōdit̄ stupēdo & euident̄ mi
raculo eluceſcit. Siquē in su
p̄dicta ecclesia i q̄ iacet pu
te? ē. q̄ aliquot annis i die fe
sti ei? sup̄abūdas: totā scriptā
p̄f̄lur̄it i signū q̄: sicut aqua
illa sordes diluit sic sordes he
reticor̄ ab ecclesia efflūs ei?
doctrina absterſit. extracim
ex cronica archiepi florentini
antonini i calce tertie partis:
vbi p̄tra op̄inionem stolidam
asserentium beatum angu
stinum non p̄ius religiosum
fuisse quam ep̄iscopum nec
habitum nigrum aliquando
portasse.

Urandū ē q̄ beatus
 augustinus habitu re
 ligioso in triplici suo
 statu inductus est. **U**bi p̄mo
 post p̄uersionē suā & baptis
 mum. dicit anibꝫ suis in ser
 mone de baptisūdo & p̄uersione
 angustini **H**onuc. s. angu
 stinum in xp̄o genui & postq̄
 baptizari eū indui cuculā nī
 gram & ipse ad differentiam
 monachoz se superiuit zona
 pellicea p̄gens ad Simplicia
 nū q̄ ei bonus apparebat ser
 uis dei. & vere sic erat. vt. s.
 de mō uinendi cū eo p̄ferret
 & ipse augustinus in quodaz
 sno sermone sic ait. xii. sumū
 fratres q̄ induimus cuculam
 nīgrā calciamenta & zonā nī
 grā desup̄ cūctā ad differen
 tiā monachoz nota sūt istoz
 xii. sunt augustinus ip̄e p̄su
 secūdus nebridius terci⁹ eno
 dius. quartus alipius. q̄ntus
 pontianus. seruis adco dat⁹
 septimus simplicianus. octa
 uis faustinus greus. nonus
 cordulius. decimus valerius
 undecimus iustus. duodeci
 mus paulus. **R**eincās igi
 ad africa post monē matris i
 hostis til erius relictis p̄o
 prijs bonis & paup̄ibus irro

gando monasteriū in nemo
 re apud iponiā ciuitatē: p̄ri
 mum construxit. vbi eū ami
 cis tenuit: & oratiōibus va
 cans scribebat libros & doce
 bat indoctos. et alios p̄ nēora
 herenū quesuit religiosus si
 ue heremitas. & eos secum in
 ipso monasterio collocauit. e
 cum esset in itinere reuertens
 ad african. uisitauit hereni
 tas qui erant in monte pifano
 aliq̄bus diebus cum eis mo
 ram trahens. & alios heremi
 tas qui erant centum cellis p̄
 pe roman. hec t̄i.

U Bonifacius papa octauus
 concessit eibus vere confessis
 & cōtritis isralitip̄a oratōez
 quadraginta dieb⁹ p̄tinuis
 diecūbus indulgentiā oīum
 p̄cōz. quā q̄dē orationē edī
 dit scūs angustini. & **U**ndicetus
 papa undecimus hoc idē cō
 firmauit.

Eus qui p̄ redēptio
 ne mundi uoluit na
 sci. c̄re c̄re c̄re: a iudeis
 iprobatus: **I**nda traditore of
 culo tradit: uicū alligari: & si
 cur agn⁹ innocēs ad uictimā
 duct: atq; p̄spectib⁹ anne & ca
 phe: p̄lati: & herodis idē c̄

it.

ter offerri a falsis testib⁹ acen
sari: flagellis ⁊ obp: ob: iis ve
xari: sputis conspui: spinis co
rouari: colaphis cedi: arundi
ne penti: facie velari: vestibus
spoliari: cruce elatis affigi: in
cruce lenari: iter latrones de
putari: felle ⁊ aceto potari: ⁊
lancea vulnerari: Tu dñe p
bas sacratissimas penas tu/
as: quas ego indignus reco/
lo: ⁊ p sanctam crucē ac in d:
tem tād: libera me a penis in
ferni: ⁊ pducere me digneris
quo pduxisti latronem tecus
crucifixū. Qui cū patre ⁊ spi
ritu sancto viuīs ⁊ regnas in
secula seculorū. Amen.

fnis

Impressum Venetijs per
Symonem Papiensem di
ctum Biusaqua anno domi
ni. 1495. die. 4. nouembis.

Handwritten signature in red ink, possibly 'J. de ...' followed by a flourish.

